

410.

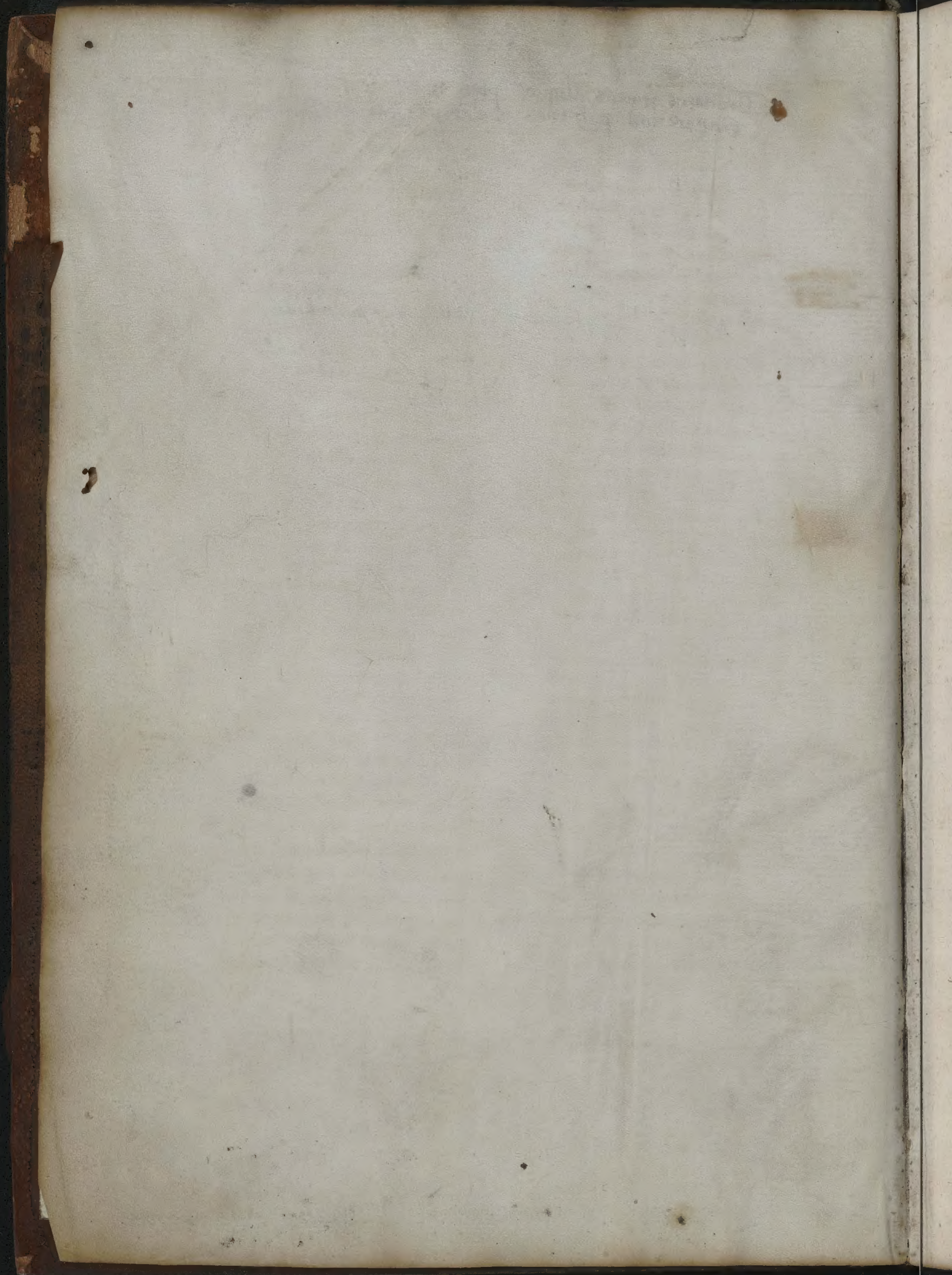
N. Inv. 410

CV
6

I
Tractatus continens aliquot ptes et est de fide ^{et legibus} contra Iudeos
Saracenos. paganos. ydolatrias. ~~beati~~ Anselmi epi wilhelmi
parisiensis.

390

Wilhelmi Parisiensis tractatus iuxta indicem.

Item de sapientia
dualiter sapientia
istam diuini cultus
vere q[ue] religionis sa-
cramenta de qua p[ro]ut
de quibus accepimus
scribere intendimus quoniam locum
obtinere p[ro]ut ac theologice p[ro]p[ri]e
lozophie p[ro]ut p[ro]p[ri]e declarat
atq[ue] edificat. Hinc aut[em] utilitas
et fructus eadem p[ro]p[ri]e est
que diuini cultus v[er]e q[ue] ad
accepte religionis. Cum eni
utilitatum utilitas et omnium
fructuum fructus felicitas
eterna est p[ro]pter quam omnes
substantie nobiles hoc 3 ro-
nales et intelligentes cate-
p[ro]p[ri]e. Quia igit[ur] nec gressu
nec volatu neq[ue] natatu ne-
q[ue] alio quocunq[ue] modo quam
sacratissimi cultus p[ro]p[ri]e deo ab-
tissimo placitis obsequijs
nec alia via nisi p[ro]p[ri]e d[omi]ni
maclatissima q[ue] religione ip[s]i
hoc est quia ei adq[ue]t[ur] et vi-
uitur est possibile venire
ad felicitatem eternam. Quam
festum 3 hinc p[ro]p[ri]e ac d[omi]ni
lis p[ro]p[ri]e que motus ip[s]os ob-
sequijs p[ro]p[ri]e d[omi]ni v[er]e q[ue] religi-
onis v[er]am sola ap[er]it et demo-
strat. fructum et utilitatem
esse felicitate eternam. hoc est
omn[is] solus ignorantia erube-
scentia 3. Sicut ait p[ro]p[ri]e d[omi]ni
latus. Interrogatus eni inquit
an p[ro]p[ri]e statua fac[er]e absq[ue] in-
bore. r[es]p[on]dit nescio. et quia

no p[ro]p[ri]e te no esse significu
id 3 statuariu. Interrogatus ac
an p[ro]p[ri]e bene v[er]e. no audeb
d[omi]ne nescio. hinc ignorantia
adeo v[er]e dampnata 3. ut
omn[is] natio illam gladio et ig-
nomet et p[ro]p[ri]e. Cum eni
mal[is] om[ni]s r[ati]onale faciat ut ita
dicamus v[er]e p[ro]p[ri]e q[ue] deo
ip[s]i. quid est magis. maior
q[ue] dampnacione magis hinc
dignu quam ignorantia hinc
v[er]e. Bene v[er]e aut[em] 3
v[er]e ut decet. nihil aut[em]
adeo decet vitam nostram ut
religiositas nihil adeo decet
p[ro]p[ri]e haberi ut illa. et ut ad
v[er]e dicamus totus et solus
decor vite nostre ip[s]a 3 re-
ligiositas. Ipsa ecia est p[ro]p[ri]e
ad quam nati p[ro]p[ri]e que
quid hinc aggredienda est
et continuis p[ro]p[ri]e semp
augenda. Infinita no p[ro]p[ri]e hac
vitam expectat[ur] em[er]it. cu
mitatissima plenitudo. que 3
potissima pars gl[ori]e ac feli-
citatis et[er]ne. Sicut faciemus
p[ro]p[ri]e om[ni] loquem[ur] de statu
aure n[ost]re post corpa. To-
tum eni deo v[er]e religionis
consumacio 3. et p[ro]p[ri]e statu
d[omi]ni et gl[ori]e plenitudo.
Quia igitur fides v[er]e re-
ligionis fundamentu est
p[ro]p[ri]e radio atq[ue] p[ro]p[ri]e
d[omi]ni cultus. N[ost]re habemus. p[ro]p[ri]e
nup[er]a parte tractat[ur] ista
fidem que v[er]e 3 stabi-
lire ac declarare p[ro]p[ri]e

quid 3 hinc v[er]e

Incipit ordo d[omi]ni

etiam altitudinis
quam habet admirandae p[ro]p[ri]e
disciplinas etas q[ue] op[er]atione
ip[s]us ad illas d[er]ivare. Deinde
causas error[um] impietatis pec-
tas q[ue] p[ro]p[ri]e ap[er]ire/ et in-
merare. **T**ercio placere eius
et m[un]du[m] ap[er]ire d[er]ivare patefa-
re. **Q**uarto q[uod] n[on] est fides
nec p[ot]est esse nomine fidei dig-
na quicunq[ue] credulitas/ ne-
deo v[er]o modo accepta/ im-
p[er]et quam h[ic] stabilire/ ac de-
clarare intendim[us]. **F**aciem[us]
etiam pari cum h[ic] quia ip[s]a
fundamentu[m] est vere religio-
nis/ et d[omi]ni cultus p[ri]ncipium/
et quia sine fundamentis edi-
ficare nitit[ur]/ qui hanc non
p[re]dicat/ et sine indice fructifi-
care/ qui hanc n[on] p[ro]fuit. **D**e-
inde vero quia lex continentia
quedam est/ et velut aggre-
gatio honestatis/ atq[ue] reli-
gionis/ oportebit nos de-
clarare legem diffinitione
t[ri]stissima/ p[ar]tes q[ue] eius/ et n[on]
ip[s]a. **D**einde que est lex
veritas/ p[ro]p[ri]e lex veritatis
et quod illa n[on] est nisi una
et quod illi p[ro]p[ri]e convenit n[on]
legis intentione ac ratione
verissima/ et quod illa 3 e[st] v[er]um
etiam quod nec p[ro]p[ri]e aliud
nec subsequi p[ot]est/ et q[uod] equi-
tate lex hebreor[um]/ et lex moysi
n[on] p[ro]p[ri]a r[ati]one leges normant[ur]
Post hec exponem[us] ea que
vident[ur] ab ip[s]a/ atq[ue] videt[ur]

in lege hebreor[um]/ et dabim[us]
causas p[re]p[ar]ationis et p[ro]hibi-
tionis eor[um]. **D**einde destruem[us]
p[ro]f[an]am machometi/ et ena-
cuabim[us] p[ro]missiones/ et co-
mationes/ quibus seduxit
gentem arabu[m]. **U**nde
tes n[on] solum ridiculitate
eas/ sed etiam impossibilitate
loquemur etiam cum h[ic]
deducit legem/ et dicem[us]
quid p[er]severant/ et adhuc ead[em]
sentiant p[ro]p[ri]e de illa/ et de-
struem[us] errores eor[um] n[on]
Post hoc loquem[ur] de ritibus/
et p[ar]tis/ et sacrificijs/ et de
ydolatria/ de v[er]o v[er]o et assig-
nabim[us] causas p[ar]tis/ et sa-
crificior[um]/ que imposita s[un]t
genti hebreor[um]. **A**ssignabim[us]
etiam unde ortu[m] habuit
ydolatria/ et destruem[us]
errores qui de ydolis/ vel
fuit n[on] adhuc fuit. **D**einde
enacuabim[us] p[ar]tis et p[ar]tis
fida om[n]i falsorum deor[um].
Et faciem[us] pari quia ip[s]a
sunt p[er]secutiones facientium/
et offensiones dei altissimi/
n[on] sola pace/ et g[ra]tia h[ic]
est g[ra]tia h[ic]ano/ om[n]i sola
indignatione male ei esse
p[ot]est. **E**t p[ro]p[ri]e hoc solus ip[s]e
honorificentie ultime cul-
tu[m] colendus/ et quod nec
ydola/ nec d[omi]ni quid quam
possunt p[ro]p[ri]e/ et ideo n[on] a
frustra et vane coli p[ot]est/
om[n]i cultoribus suis nec p[ro]p[ri]e

desse nec obesse possit. Et
 propter hoc facris et sacrificijs
 solus deus altissimus honori-
 dus atque placandus. *¶* In omni
 me vera assignabimus facra
 quibus deus verissime colitur
 que et cultores ipsos faciunt
 atque sanctificant. Deo quod ac-
 ceptabiles efficiunt. *¶* Deinde
 vera sacrificia que deum p-
 semetipsa atque vlla dubita-
 tione placant offertibus. Et
 stabiliemus hec omnia stabi-
 litione cui non erit obviatio
 vel contradictio. Et declaramus
 ea declaratione postquam non re-
 linquatur vobis dubitatio. *¶*
Incipiamus quod cum dei ad-
 mitorio et dicamus quia
 fides quam hic stabile
 intendimus verissima ratione
 verissimaque diffinitione est
 virtus qua ea que ad funda-
 mentum religionis pertinent
 recte sunt que creduntur. *¶* Cuius
 admodum enim aliud est dili-
 gere aliquem comitis suus
 siue aliud opunitate vel
 utilitate. *¶* Quia siue in
 velle diligenti. Aliud aut
 virtute ipsius diligenti.
 Sic aliud est credere op-
 bilitate siue ex evidencia
 ipsius crediti. Aliud virtute
 credentis. Sic enim probitas
 possessoris sui dilectionem
 ingerit et infigit agnosce-
 tibus eam siue credentibus
 Et fiat suavitatis et utilitas

suavis et utilis dilectionem et
 desiderium sui incitat et infla-
 mant in agnoscentibus et cre-
 dentibus eas. *¶* Sic probabilitas
 et evidencia veritatis fides
 quidam siue credulitate pro-
 babilium et manifestorum ingerit
 et infigit cogitantibus ea.
 Cum autem quis malum et dilao-
 ne indignum vel ipsum incum-
 diligit hoc indubitanter non co-
 mitis est sed contra multa et
 hoc est virtute diligentis. Non
 ex aliquo quod sit in ipso dilecto.
 Sic cum et promptas et mole-
 stias vel contumelias vel mors
 ipsa diligit virtute est dili-
 gentis. Non corporis que in-
 habet videntur in se ipse quod
 diligenda sunt. Sic etiam cum
 impossibile creduntur virtute
 credentis est. Non corporis. Sicut
 enim impossibilitas non solum amo-
 rem non excitat sed contrarietur
 etiam. Sic impossibilitas non so-
 lum fidem non facit et credu-
 litatem non quod sed etiam
 auferit et prohibet. Similis quod
 virtutis est amare impossibile
 seu repugnantem et credere impos-
 sibile. Nec amor virtutis est
 credere impossibile quam impos-
 sibile diligit. *¶* Amplius sic
 est probabile ad intellectum per
 lucidum ad usum. Et sic qua-
 ne et utile ad affectum sicut
 calidum ad tactum. Et per
 gelidum ad tactum sic in qua-
 ne vel in bile ad affectum.

Et sic impossibile adintellā
sunt tenebrosū/illoq; line
supasū adūm. Sicut
igitur nō est vniūm vidē
lucidū quod nullo pūg-
nat contra vīsum/īūo modū
omnib; adūm ipū. Sic nō
est vniūm credere p̄bale/
nō verū manifestū. Et p̄t
nec est vile nec magnificū
calere & calido/nō ad calidū
Sic nec dilige p̄bū/a amāe/
sē desiderare vāle/nō p̄uane/
Sicut q̄ calē cōt frigidū
hōr est repugnante frigidū
vītū est atq; vigor. Sic ama-
re imp̄bū/nō rep̄bū/et
amare/nō appetē iūguane/p̄ue
molestū/et invāle/sē dāp-
uōm. Et iuxta hūc modū
credē imp̄bale vītū ē
atq; vigor. Amare em atq;
desiderare vāle/nō p̄uane/
nō ē p̄m nisi de adūm nō
iūmīgo igne calē. Et q̄ opus
nature p̄ue ē/ nō em iūg
nāle ē igni p̄uāli id em
adūmōē calefacē p̄uāle/
quam igni corpali corpali/
Iuxta hūc modū credē
p̄bale/nō manifestū vīū/
nichil aliud ē quam vidē
lucidū/nō illūmā aliū
do. Quāitas em vītū/et
magnificētia/ t̄es p̄nt sp̄s
ignis p̄uālis/et t̄es mā-
bus hūmāis ar̄pōnes/sē cō-
bustiones efficiūt. At cōcupi-
scētia carnis/corruptētia
sculōs/et sup̄biam vītē

nō melius/ hūmāam/ auaricia/
et sup̄biam/ et hīs t̄ibus
sp̄ibus ignis/ ita imati p̄m
om̄i/nō arde/nō ligūa an-
da igne corpali/et hōr nāli/
sē originali corruptōe/nō
p̄ue aratōis institutōe/
Sic et p̄bilitas t̄em̄is p̄-
app̄o lucis p̄uālis est/et
debilis et p̄t hōr nō p̄ficiat
firmāe/sē figē app̄hensionē
euidēcia aut veritatis fortē
et penetrāis hūditas/sē
lūditas ē/et p̄t q̄ figit/
et firmat cōtitudinē intellā/
Sic igit̄ t̄res nominatē dīpo-
sitiones ignis p̄nt adūm
affēū/p̄ue ad vītē motūas
nostras/tam p̄biles et
nobiles/quā inferiores/et
ignobiles. Sic p̄bilitas/et
euidēcia lucis p̄nt/nō
lūmā ad vītē intellā/
et cō ad vītē m̄as ap̄re-
hensīas/tam nobiles/quā
ignobiles. Manifestū q̄
est quod credē imp̄bilia
fortitudinis est/atq; di-
gōis nostri intellūs/sē
auare dāpnosa/molesta/
et ignominosa fortitudinis
est/et vigoris nostri affēū/
Quia igitur m̄ta imp̄-
bilia/et adintellā quā
nō rectissima p̄tinet ad
fundamentū religionis
que credi necesse ē verā
religionem ingrediētib;

et aggredientibus / hoc est ad-
dem accedentibus / manifestum
est necessarium esse hanc vi-
tutem / seu fortitudinem intel-
lectus / que tenebris inprobabil-
itatis irumpat / et vincat / et
inopinate propria ea que illa ab-
scondit contendit lucida et
apta / hoc est credita faciat
Simplius / Si tota mens huius-
modi glorificanda est / quod est
gloria felicitatis vestienda / non
reddetur gloria nisi gratie
nec proprietas gloria nisi quod
prestitum inuenietur gratia
tota quod glorificanda est huiusmodi
necessitate / siue gratia vestien-
da / quare et intellectus gratia
huiusmodi seu gratie vestendus
Inter quas palam est prima
esse fidem / **S**implius Si tota
mens est mente huiusmodi re-
ligiosa / et nichil in ea reli-
giopositas / seu prophetarum
inquit ergo et ipse caput me-
tis / siue scilicet / hoc est intellectus
mens est esse religiosum / fides
aut necessitate / aut tota re-
ligio eius est / aut pars pa-
Simplius Eodem modo et eorum
plene tenetur subditus esse
huiusmodi intellectus deo / ut
affatus / et eorum debitor et obe-
diencie ad eundem / cum quod
affatus huiusmodi adeo debitor
est obediencie deo / ut contra seipsum
necesse habeat operari operatio-
nes suas / ut contra seipsum

ut amaretur velle desiderare
ut odire / et eam contra
seipsum dimicare propter ipsum
necessario tenetur / huiusmodi in-
tellectus / et operari contra seipsum
pugnare contra seipsum propter ipsum
Nulla autem operatio potest hoc
facere / nisi illa que est credere
Tenetur ergo contra seipsum credere
propter ipsum / de operationibus enim
intellectus / solum credere bellum
habet / Comprehendimus autem
opinari in eo quod est credere
quoniam credere quodam opinari
est / Credere enim est vehementer
opinari / Scire autem non
habet bellum / propter fortitudinem
et finitatem suam / nisi zo-
phistram / Quod ipsa huiusmodi
finitate eius quod est scire / e-
ius tam vincat / quam dissolvit
ut nebula / et evanescat ut
illusio / et fantasia / Quod
vero ipsum cogitare bellum
habe videtur / propter cogita-
tiones que inprobabilissime se
urgent / quod evidenter
atque dimissimum est in cogi-
tationibus blasphemie / et
similiter propter cogitationes
mundas / ac rectas / que in-
terdum multa difficultate
et vi obtineri possunt / ita
ut propter hoc deum videatur
illud quod legitur in 3o 2
ad Cor. No quod sufficien-
tes sumus aliquid cogitare

Quid sit credere

anobis quasi opus nobis / et
revera ipm cogitac / quia vo-
luntariu 3 / ideo et bellu hec
et bellum est / Sane aut non
videtur esse voluntariu post
quam est / licet eius acq[ui]sicio
voluntaria sit / In eis em que
p[er] se nota sunt / et maxime in
p[ri]mis impressiombus / no est in
libertate arbitrii nec milib[us]
ptate nostra p[er] se ut no p[er] se
p[er] p[ro]ximitate ip[er] adu[er]tel-
lem inu[er] / et p[ro]pter vehementer
impressiombus ip[er] in illo p[er] qd
dicitur tales omnia in quib[us] no
est cont[ra]dictio ad p[ro]p[ri]os t[er]mi-
inales aut videlicet que no p[er]
se sed p[er] alia cognoscunt[ur] / licet
nunc hec in intellectu acq[ui]e-
re eis / p[ro]p[ri]is p[ri]ncipib[us] et p[er]
g[ra]t[ia] complexione ordinat[ur]
ad illa / nec est v[er]itatis i[st]a
te nostra eis cont[ra]dictio / veru[m]
cogitare de his / p[er] se in his
libros in p[ri]ncipib[us] in quib[us] de eis
agitur / doctores interrogat / et
audire / de his que omnia
faciunt ad acquisitionem p[er] se / vo-
luntaria sunt et omnia sunt
faciendia / et antecedencia ad
p[er]tinentiam talium / Et p[ro]pter hoc et vi-
tiosa et viciosa esse possunt
et laudem h[ab]ere et vituperium
et bene et male fieri / et non
fieri / ipm vero p[er] se no p[er] h[ab]ere
de nisi laudem nec viciosa p[er]
esse nisi bonum / Si quis autem
dicat quia queadmodum p[ri]ncipia
impressiombus p[ri]ncipia p[ri]ncipia

concessitate p[er] inuenerit p[er] se
et etiam inuenerit p[er] p[ri]ma p[er]ba
bilis p[er] credulitatem p[er] se fi-
dem / Et p[ro]pter hoc credere no
est voluntariu in ip[s]is p[er] se
nec p[er] se in illis / P[er] se enim
omnia p[er]bilitas q[ui]nta[ri]a
p[er] se no inuenerit p[er] se / p[er] se credu-
litate[m] intelligentibus / et p[er] se
tatis concessitate / cum ip[s]i et
p[er] se no esse quod videtur v[er]u[m]
esse verum / nec esse v[er]u[m] de
p[er] se esse verum / Ad autem
est p[er]bibile q[ui]nta[ri]a / Et id
q[ui]nta[ri]a qd videtur v[er]u[m] / Sapientia
em eo 3 ad p[ro]ximitate
et p[er]bilitate quasi a fide
falsu[m] colore p[er] se tunc et
tunc / Illud tamen v[er]u[m] 3 qd
qui credit p[ri]ncipib[us] p[er] se
ordinatis / necesse habet credere
conclusioni / et posita creduli-
tate p[ri]ncipiorum no 3 ei lib[er]
credere / ut no credere conclu-
sioni / imo necessarium 3 / non
quid v[er]itate absoluta / et p[er]
a[ut]a / sed determinata / et condi-
tionali / voluntariu tamen
p[er] se 3 et lib[er] de omni p[er]
bilibi ut ei quis credat / ut
no credat / qui nihil adeo p[er]
bibile / quod no habeat aut
dispositionem / quia possit v[er]u[m]
falsu[m] / aut saltem quia possit
videri no esse credendum /
et hoc p[ro]pter p[ro]ximitate[m] erroris
Sufficit em sapienti in v[er]i-
tatem comprehendere no p[er] se / no
illud a falsitate / et no er-
rare / atq[ue] no falli / etiam

modum et bellatorum cum hoste
superare non potestatis est ei
si non superetur ab ipso et nega-
datorum cum lucrum cape non potest
si dampnum evitet et ne pu-
tes leue dampnum philosopha-
tibus incredulitatis et optimi-
sime errorum hoc enim totis
studijs effugere contendunt
videlicet ne pupent ab erroribus
ne per veritatem quam querunt
fallente probabilitate vel veni-
mitudine mendacium accipiant
Vident autem veritatem ad id magis
etiam et dicimus quia cogitare
si mundum et et solum cogitare in
forme est vel de atque materiale
si non habeat affectionem aut
etiam deinde aut diffinitionem
Unde nec ex ipsa materia super
quam cadit quicunque bona aut
mala sit unquam formatum
aut denominat neque unquam
habet de ea laudem vel vituperium
Cognitare enim quicunque boni-
bile et quicunque detestandum
malum si mundum et ut diximus
non est malum Sicut nec videtur
quicunque malum in modo vi-
dere mundum per adulationem
et assensionem malum et alio-
quin nunc esset deum qui omnia
mala videt iniquatissimum
esse ac pessimum si mala vi-
sa videntes iniquitarent
et malos eos efficerent cum ipse
omnis et per omnes videat et
videat magis deest amplius
Cognitare per ipsum magis querit

nec modo possit etiam tamen
potest et laudabiliter et fortiter
per virtutem etiam admodum
cum adhuc querit ut patet
vel docet bonas affectiones
Ad hoc enim viri sancti interdu-
m cogitant cupia ut ea magis
ac magis abhominentur Ad hoc
cogitant infirmum ut magis
ac magis ipsum horrant
Similiter et bona adhuc cogi-
tant ut ea magis diligant
Sunt et alie bone affectiones
propter quas viri boni vel qui
boni esse cupiunt acquirit
multo studio et defendunt
acquiritas cogitationes
infestum igitur et omnibus
hinc quia credere et virtutem
potest esse et virtutem Ad hoc
etiam et alias declarationes
ad stabilendam virtutem fidei
De qua hic intendimus et dicimus
quia credere ea que pertinent
ad fundamentum vite religionis
bellum ad ipsum habet videlicet
disputationem / disputationem / con-
tradictionem / et etiam improbabili-
tatem / que improbabilitas dicitur
contra veritatem eorum de-
pugnat Quia autem bellum
bellica virtute seu fortitudine
agendum et quia que vir-
tute non provenit belli victo-
ria quam nunc et modis
omnibus pervenire ut mors
utraqque declinet et vita utraqque
vel acquiritur vel fuerit necesse
faria igitur et in bello isto utraqque

2. **H**uc lunde ostendit^r quia fides
sit meliora. scilicet. usque ad tale
signum.

que contra quatuor acies pug-
net/ atque de eis triumphet/ hoc
aut indubitanter 3 fides/ qui
contra eam dute pugnant
acies ille curare et ipsa co-
necessitate pugnat/ et acies
suas surgit contra illas.
Amplius // Contra tot iacula
tamquam principia uictoria est
menti hanc armatura/ que
illa occupat et retundat
ipam/ et protegat/ nulla aut
est alia specialis armatura/
que ab his iaculis ipam pro-
tegit/ et contra illa ipam mu-
niat/ nisi virtus fidei/ quod
inde apparet/ quia omnia ista
iacula et dute trancunt nulla/
et inmediate illam percutiunt.
2. **A**mplius Ea que pertinent
ad fundamentum religionis/
aut sunt omnia probabilia/ sine
manifeste vera/ aut quedam
sunt ibi improbabilia/ et non
apparentis veritatis/ non autem
sunt omnia manifeste vera/ quin
tunc illa esset infide dispen-
sio/ nulla heres/ nulla omnino
contradictio/ manifeste enim ve-
ris nemo contradicit. Quia
igitur tanta 3 multis dissensio/
tanta heres/ multo fortius
manifestum 3 quedam ob hoc
esse veritatis non apparentis.
Crede aut ea que non apparent
esse vera/ nisi que non videntur
esse vera/ hoc non 3 nisi virtu-
tis/ ut diximus et nisi ex ver-
te credentis/ tunc talia in se
causam credulitatis non habent.

sicut iam declarabimus. **N**ecessario
igitur 3 virtute credi/ quedam
ob hoc que pertinent ad funda-
mentum religionis/ quare ne-
cessaria 3 virtus fidei. **A**mplius
aut 3 credendum deo absque
propositione aliqua/ et probatione/
aut non/ si scilicet ergo credendum
3 ei virtute/ quod enim absque
propositione et probatione creditur/
virtute credentis creditur/ et
si dixit quia non 3 credendum
sine propositione/ vel probatione/
non 3 ei credendum 3 im-
probatum cum in aliis. Cumlibet enim
alii cum propositione/ et probatione
creduntur/ quod si dixit quia cre-
dendum ei 3 sine propositione/
et probatione/ qui scilicet et cre-
ditur esse verum/ atque verum
enim/ nec per enasit enim nec
sine propositione 3 hoc seu pro-
batione/ habet enim propositum
apud se/ et firmum/ deum men-
tur nolle/ et vera esse quicquid
dixit/ per hoc igitur credit deo/
quia credit enim mentem
nolle/ et ita credit ei sicut
credet aliam bono virum/ cum
vixit propter hoc/ et per hoc credit/
quia credit enim non metum/
appet. quod quia non credit ei
nisi sicut aliam bono virum.
Amplius hoc ipsum quod credit
deum esse veracem/ et me-
tur nolle/ aut credit ei ex
virtute fidei/ aut ex eviden-
tia veritatis ipsius/ aut ex pro-
babilitate/ aut ex propositione/

per probationem si excederet
veritatis / ut aliquo tempore
cum in illo igitur honorificat
deum credendo hoc / de quolibet
cum alio idem credit / per eandem
causam credendi habet. Cre-
dendo ergo hoc de deo non
honorificat deum / honorifi-
cat quid minus quod magnum
credit deo apte credit per
non aut credulitatem / quia igitur
religiositas secundum quolibet
sui partem dei honor intendit
vnde eius honor et tu honor
credulitas in se honor dei non
fit licet creditum eius honor
ipsum sit manifestum et quod
honor credulitas nec religio
et / nec pars religionis. Et
tunc fides conueniens per
prima religionis / et fundamen-
tum fides igitur quam hic intendimus
vnde et quam diximus / amplius
et manifestum et quantitas
hominum non posse satis fieri pro-
bationibus / ut probationibus de
his que credenda sunt addimus
credentibus propter ac reli-
giose vnde cupientibus / ut
propter deum probationem / ut
probationem / ut propter breuitatem
intellens simplicem et vulga-
rem hominum. Credenda autem
erant nunc ea propter quod
credulitate addimus non acci-
demus / necesse igitur et ut alia
via credantur / hoc agnitate
hominum quam per probationes / a

probationes / nichil autem et me-
dum quoniam credulitas omnibus
aut / quia sit / aut virtutis
necesse igitur et ut illa cre-
dat virtute quantitas hominum
amplius / adeo impii est
adeo quod peccatum male sentit
de deo / ut de deo sit propter
contra sentientes / ferro et
igne / omnemque quoniam tormentos
tunc autem ac credulitate con-
traria / quocumque a finibus
et rapinis / et multo amplius
et propter hoc multo fortius prohi-
bet / multoque distanti contra
propter credulitatem / quia fuit
et rapinas prohibent / et uare
et multo distanti credulitate
quam impetunt / amplius et
dubitatur inprobabilibus / in credu-
lis qui probationes et probatio-
nes credentibus / ut non habent
ut non capiunt salutarem cre-
dulitatem esse inprobandum / et
contrariam credulitate propli-
tis ordinandam. Si enim iusta
est prohibitio erroris impietatis
iusta et iustis et inprobatio cre-
dulitatem propter credulitatem
pietas hoc et vnde religionis
quare iusta erit obedientia
et conueniens debita iustis /
obediendum igitur et conue-
niens debitor et intelligens
quantum quantum ad probationem
istam / maxime cum nullum
appareat privilegium excep-
tionis propter nulla ac obedientia

ut omnis secta omnisque
supplicet de deo

.. Dubitat
notat

intellens incedendo / si opus
ponibus / aut pbacionibus cre
ditur. Quoadmodum nulla
est obedia assens / si opus
mitate / ut utilitate amatum /
Amplius dicitur deo debet
digna et dilectio / digna et
honoris / Sic ei debet dig
et credulitas / pue credio
no est aut digna deo cre
dulitas / que ei ppe pponet
aut pbaciones impendit /
quia nec etiam bono viro
et magno digna 3. Quare
publimor ei credulitas im
pendenda 3. Precedam 9 at
et alia via / et dicamus quia
intellens quibus / pue vis
intellectiva nostra in se po m
fimus 3 / et no stans pmet
ipm / et ppe hoc notat mtdm
dubietate / Dubitatio em no 3
nisi mutas ipius quia mte
malitiam ptem contumaciam
mte malitiam inclinat / In
edum vero cadit intenebras
et vacam ignorantie / mtdm
in ipa falsa et creos / fulat
aut in finitas ipius mtdm
evidencia veritat / pleiung
pbacionibus / aut pponibus
quq pignus Et cum debet
fuit ut levis roinatio q 3
pbatio ut pnapio / no mntit
ei confident / sed quodam
se retinet / timens ne non
fatis fortis sit ad sustentand
ipm / Et ppter q manifestu
est quia ipe mntit qm
fulmine / seu subpodaculis /

quoadmodum baculo debili
et fragili / cuius pue timor
neq totali mntit gestans
ipm. Tales roinaciones opi
mon facit solam / que est
apphepsio altius pto con
dicomis cum formidine re
lique / Evidencia aut veri
tatis / et pbatio demonstrativa
fortissima fulmina ipius
pmit / et tamq baculi inple
vibiles / et infrangibiles nulla
q oppte mntates / manifest
est igitur tibi quia intellec
tus no quit hmoi fulmine
ta / nisi in finitate / et de
bilitate sua / Et intellens
philosophans 3 / pcut via
tor ambulans accondipoc
mcondupom / no vales ppa
vntate pntentae pmetipm /
sed adiutorio baculi se tuf
feus / et supliens ab uno
noto / seu pbato ad aliud //
Baculus aut em 9 admi
culo ita amblat / et tuspit /
demonstratio est pue pbato
demonstrativa. Intellectus
aut qm vntate ppa credt
no requit hmoi fulminis
nec illis indiget / magis for
tis 3 / magis q fimus / quia
ppria vntate et finitate
mntit 2 quam qui aliena
qua ppter / magis firmat
credidit / quam ille / Amplius
magis credit intellens
ea que credit pmetipm /

quam ea que palind/Quare
intellat utute fidei credens
magis ardit ea que credit
nulla de pnapombus ut pba
tombus/quam ea que cre
dit de pnapombus/ut pba
tombus Quare admodum et
magis amat amatu qui de
utute pna illud amat/et
qui deo q 3 apud amatu
dunt et rectius/Credit em
intellat de pnapombus/ut
pbaombus/qua si inclinat
et in mixis sup eas/et qua si
claudicans ambulat ambu
lacione q diximus Quare ad
modum et recte amat solus
qui amat de utute/amore
aut curio/pne de flexo aut
illectus et abstractus ab
amato/Debes etiam scire qa
intellat requirere ea que
sup diximus/3 pnt venditor
incredulus/qui emptori no
aliter credit/ni pignus ut
tuncum pne pntatem det
ipi/et pbaio pne pnapio red
pignus 3/et tuncio pntat
pne qua no credit Quia in
tellaus Et que admodum ven
ditor no aliter dat autem u
sub pignore/ut tuncio
se nec Quia intellat dat
credulitatem suam nisi p
quam pignus/ut tuncum
quam diximus accepit et sit
demum talis venditoris
nices no deent nisi prius

pntatem tenet Sic nec
de Quia intellat aut credu
litas donec medum pbaiois
qua pignus pne tuncum
tenet/Notu aut est tibi
qua de actio pignus/aut
altius tuncum/no 3 nisi
de pntate seu debilitate cre
dulitatis/aut de feni ipius/
Quare manifestum 3 in
tellectui de actorem Quia
pignus/et pntati videt
pbaiois/pnapiois/pignus
esse credulitate infirmum/
aut in credulitatem/et esse cla
udicantem/utante ppe q
scire no valentem/peneq
cadentem/et ut ita dicamus/
polog fulameto pnapiois
baculi/capus quos diximus
declinantem manifestum
etiam est tibi qua magnitudo
et multitudo pignus/14 do
mo venditoris/et si pntate
ipi faciant/pigna tunc p
et testimonia incredulitatis
ipius Sic pignora et pnti
tates pbaiois/atq pnapio
is/et pignus/licet pnta
tes sint intellat apt que
pnt/tu manifeste de pnt
incredulitatem eius ad ea
de quibus pnt Quia infirma
vero sit Quia credulitas
de pnapiois appet et fulam
Quare admodum em uno ba
culo/ut duobus submisum
atq pfulsum ambulau
tem/et ambulare alio non

valente / statim ex hoc indi-
cas virtutem eius gressibilem
infirmam / aut debilem / aut
coras et tibiis eius / seu pe-
des lepos / ut quocumque modo
ad infus **ad infus** coronatos / Sic p[ro]bationes / p[ro]p[ri]as
pones / et p[ro]p[ri]as / velut multas
baculos / atq[ue] subpodiaculo
intell[ig]am p[ro]p[ri]os op[er]ante / hoc
est p[ro]biam veritatis p[er] am-
bulante / infirmum indicat / et
ostendit atq[ue] claudicante / p[er] q[uod]
hoc ostendimus evidenter / quod
quoniam credulitas / seu fides
non solum non est virtus / sed
etiam vitiu[m] est / adeo contri-
nue[m] / et p[er] hoc damp-
natione / supplicio q[uod] dignu[m]
fuit / ostendimus etiam quod
quoniam fides / seu credulitas
deo non creditur p[ro]p[ri]um igitur
dicimus / quia neutru[m] q[uod]ro-
rum est receptibile alterius /
ut nec calor frigus / nec frigus
calidum esse p[otes]t / Quare ne
virtus infirma / nec infirmitas
virtuosa / hoc aut credulitas
infirmum / quod appetit ex
podiaculis / et fulcra / q[uod]re
manifestum / et eam non esse
virtutem / amplius omnis virtus
potest p[ro]bata / et potest forti-
tudo fortem facere / hinc
ip[s]am / quoniam aut credulitas
nec p[otes]t intell[ig]am abmar-
dulitate / nec fortem facit
contra incredulitatem / infirmi-
tatem / Quocirca modum baculi
sustinentes contractu / seu
claudicante / non illu[m] p[otes]t

nant amebros contractione /
seu claudicatione / nec forte
illu[m] facit contra mebro-
gressibilem infirmitate / seu le-
nem / Quocirca modum / ut multas
nec magnitudo pignori
faciat incredulitatem venditor
abicio incredulitatis / am-
plius est igitur quoniam credulitas
non esse virtutem / amplius cum
virtus / et ars circa difficiliora
p[otes]t / quoniam aut credulitas
non solum ita facilis / p[otes]t
sed etiam ita ea que non in se
possibile / et non facere / facit
manifestum igitur est ip[s]am
non esse virtutem / Impossibile
enim / et non credere manifeste
vera / difficile aut est non
credere p[ro]babilia / et res p[ro]p[ri]as
p[ro]p[ri]as / amplius et
adeo brevis intell[ig]ans / et
potius nullus intell[ig]ans / ut
virtuosum indicet ea credere
que non evidentem h[ab]ent ve-
ritatem / ut p[ro]bationem irre-
fragabilem / ut p[ro]p[ri]am
p[ro]babilem / manifestum est
igitur talem credulitatem
omnis non esse virtutem / et p[er] hoc
hoc non esse p[ro]p[ri]am vltimodo
religiositatis / quod aut et
viam p[otes]t deo contrinue[m] /
ut diximus / ostendit tibi q[uod] q[uod] /
manifestum est enim contri-
nue[m] fieri cunctis note
veritatis et bonitatis vno /
si ei absq[ue] pignore fides
adhibita non fuit / si tunc

nec gra hmoi credulitate
 ul vniq̄ ar diderut des/ sed
 pignis tñjet sapie Iam igr̄
 declatum ē tibi quia nulla
 fide deo creditur pter hanc
 et nulla est deo signa p
 ipam/ nulla qz honora deus
 nisi hac/ et nulla est vtz p
 ipam/ et ppter hoc n̄ funda
 mentum/ nec aliq̄ ps religio
 nis/ aut religiositatē ee p
 ppter eam tibi qñis quia
 p biam p bationi/ et pgnos
 solam addem accede inte
 dentes/ et p illo quid qñe
 cognitiōis videlicet pñe in
 hoc pñeant/ mto tamē co
 tunclic quam incredulite
 sua deo vtrogant/ areligio
 ne defiant/ ac longius repel
 lunt/ atq̄ a p blimiori cogni
 tiōis qñe defraudant. Et
 linq̄ em atq̄ nobilq̄ omi
 q̄ modo/ dñs vnde quam
 arte cognoscit. Sicut dicit
 Isaias quia vñs est omi
 arte etior/ ac melior/ hñs
 est q̄ metaphisica plus ē
 vñs quam ars Sicut ipa
 met testat/ ppter hoc aut vñs
 est etior quam ars/ quia
 intimior/ et hoc vtroq̄ ino/
 quia magis pñdams i nos
 magis em pñtrat mente
 et mñit virtus qua ars/
 et pñdioribus se de pñ
 dioribus itē ipas ē/ ars
 em omis artibus est tamq̄
 umbra ul de pñcio ymagi

reputant in speculo intellectus / itus aut que arebus 3
sunt consuetudinales et forte
quedam alie no sunt umbra
nil pictura est arebus et
res foris sed sunt odor
ut papor est arebus intimo
nil p fundo / itus no que
dei dona tui sunt et de super
solummodo descendentes ma
nifestum est quia omni arte
sublimiores sunt ut pote sub
limissimis / hoc est modo altiori
et fonti bonos omni pinguet
Quocumque igitur lumen
quod a sole emittat tanto po
lius utitur 3 tanto fortius et
nobilius quanto ab eo longius
descendit nobiliter atque sub
limius quam quod solimato re
flectit / Sic lina asina luce
descendens nobiliora atque
sublimiora sunt quam ea quod
solimatis p reflexionem
descendunt / Quare fides de
qua hic agitur cum ipsa de
scendat a primo lino nobilior
atque sublimior qua scientia
nil credulitates que arebus
que reflexionem illuminationis
quam alie primo recipiunt
ad intellectum unum ascendunt
quia enim quicunque lucet a
lino primo etiam relucet ad
ipsum omni eo quod habent virtutem
pulchritudinis et bonitatem / Omni
enim eo relucet ad virtutem
primam et pulchritudinem primam
et bonitatem primam et quoniam
relucet no est nisi assimilari

et assimilatione licet remotissima
et dissimilitudinis ac distan
cie cum nec est estimatio nec
finis / Quibus ergo appet tibi
quam multum refert an de
scendat per mentes humanas
illuminatione alie primo an
descendat p reflexionem a re
aliis per res creatas que
sunt lina appone ptem
illuminatione alie primo et inde
relucet ad ipsum pulchritudinem
3 divinum et lucet in spe
culo intellectus lina appon
tione imaginum per pulchritu
dinem primum in illo / Quia p
manifestum 3 quia fortius
res atque nobiliores sunt
illuminationes descendunt de
centes quam descendunt a se
descendentes et ita descendentes
quam reflexe In id nil
remotio pue distantia nil
fortius reflectentis no
obstat fortius enim 3 refle
xio radiorum solarium p specu
lo contrario quam ipsi sunt
a descensione a sole et hoc
appet quia reflexio ignita
est et aduersus obviat
vibilia ipsi no directe
descendentes ignita no sunt
nec viuentes Similiter refle
xio radiorum solarium p be
nillo crystallo et vitro ig
nita est et aduersus hoc at
est p adumationem radiorum
ac descensionem lina ipsius
in speculo quoniam et res
alie pnotat facit quod
adumatio et multiplicata

reflexio quo facit radu pmi
plures et pauciores quide igitur
est fortitudo lms et taloris
debet igitur. omnibus hys
clariu esse tibi quia data
optima et dona psta apre
lunum p largissima bu fice
ciam ipius sup nas mas
dependencia fortiora sunt
et maiora quam data bona
tpalia p et consuetudinalia
et quam data meliora natu
ralia ppter quod et data op
tima nominata sunt videlicet
comparacione bonoris et melioris
ut bona data accipimus pias
aribus acquiras ut tetigimus
et virtutes etiam frequentia
et apwefectione opm gntas
Eodem modo diuicias et de
licias tpales bona no me
liora virtutes et pias nales
Simili diuicias et delicias
nales que nam no corrumpit
sed illustrant et meliorat
virtutes nales vocamus prude
ciam nalem mansuetudinem
pietatem naturalem et magi
ficentiam nalem. Scias no
nales vocamus que aia nob
indite sunt prout nri met
et eoz que in aiaibus nris
sunt eius q 3 vme q est
intelligere q 3 gaudere quod
est pstan et oportet ipos
Eoz igitur est nobis pda
nalis quod ignorancia 3
nobis impossibilis/deliciae no
nales honestas 3 et hone
ste mrebuz p honeste hone

state nali et ppe nota prout
delectari de psta pias delect
tari in bonis et honestis opibz
ut est delectari in benefacie
do indigentibus in honore
dis pntibus in pando fide
mias orna igitur data opti
pura nam sunt et inde naz
ipam nam purum sup ppa
trahunt in publicum p et etne
glorie et beatitudinis pmanfe
stam est ea maiora et for
tiora esse nalis et orna
publimiora atq nobiliora
eodem pntibus em plus
potimodo descendit. in mfe
riora et nullo modo sup nam
ut nalia pura ascendunt
prout iam declamamus in mta
quo contra pelagianam qe p
gram stabilimur et ipam p
lam purum esse motus in
purum etne glie et beatitudi
tudinis orna igitur me naz
et glam gra media 3 gla
aut in fortitudine et magni
tudine nobilitate et publici
tate ultima est seu pima
natio et hys omnibus pda 3
gra ultima na q mior q
omnibus modis qua gracia
quare fides de qua hic lo
quimur quasi cognicione nali
maior est fortior publicior
atq nobilior Et ppter qe v
dixit qm hoc dixit quia
fide nihil tms ne mbe
mes fidelem qm no pns
concedet affirmacionem et nega
cionem de eoz dici posse quam

omni ex fidei articulis veru
no esse quod aut et utus
gracia sit licet in p[ro]nomato
tractatu hoc plene declarauit
tunc ex hoc euidet[ur] audire
quia nulla utus p[ot]est contra
se ut supra se nulla p[ot]est
et hoc p[ro]p[ter] quia nulla utus
ut p[ot]est ad p[ro]p[ri]etatem e
maior ut fortior se **I**ntellectus
igit[ur] quoniam p[ro]p[ri]etatem fo
lum no[n] p[ot]est credere contra se
ut supra se neq[ue] vult se
Cum igit[ur] n[ost]re h[ab]eat ut audire
credere contra se hoc est q[uod]
omnia que p[ro]p[ri]etatem p[ot]est et p[ot]est
p[ot]est quodammodo et ip[s]am adin
uant illud aut et fulcunt n[ost]ra
n[ost]re h[ab]et credere cont[ra] omnia
aditoria sua n[ost]ra et cont[ra]
omnem illud autem sibi n[ost]ra
Credere aut[em] 3 et videre et illu
minari quare n[ost]re h[ab]et videre
contra omne lumen sibi n[ost]ra
le et illuminari p[ro]p[ter] aut p[ot]est
videre ut illuminari in p[ro]p[ri]etatem
enare n[ost]re 3 ip[s]am illuminari
fortiori lumen atq[ue] fortiori illu
minatione naturalib[us] aut
illuminationibus nulla 3 fortiori
in aut gra aut gla quare
illuminatio eius h[ab]et cum no[n]
possit esse gla et vultat
illuminationes eius n[ost]rales
n[ost]ro 3 gra p[ro]p[ter] oportet igit[ur]
nos amplius laborare in h[oc]
quod iam ex h[is] manifestu[m]
est ut fidem esse gra[m] h[oc]
est sine largitate et bene
ficiae g[ra]tiam boni et
esse vultem engente et

firmantem intellectum facien
tem q[uod] illum stare p[ro]p[ter] et ra
mubulantem p[ro]p[ri]etatem saluta
ris veritatis absq[ue] susten
tatione ut suppositione ba
tilos et suppositiones que
diximus / Et in ip[s]am esse
armatura p[ro]p[ri]etatem intel
lectum quoniam ad ip[s]am iacula
disputationum p[ro]p[ter] et firma
mentum supportans illum ad
ip[s]am impulsiones et concus
siones contradictionum et opio
ni et ad ip[s]am p[ro]p[ri]etatem in finem
tatis et ponderositate in
mopitatem Et cum h[is] oib[us]
et declaratum 3 ip[s]am esse
lumen vultem n[ost]ra lumen
ip[s]am intellectus quoniam pa
turalia vero lumen ip[s]am p[ot]est
sensibilia et quodammodo
ip[s]am sensus sibi et p[ro]p[ri]etatem
omnia p[ro]p[ri]etatem et signa
h[oc] testamonia sibi p[ro]p[ri]etatem
sibi no[n] p[ro]p[ri]etatem **Q**uare autem
lumen fidei ip[s]am sensus et
sensibilia vultem in p[ro]p[ri]etatem
altius manifestum 3 **C**lamat
asserit et audire vultem ibi
plum matialem pane esse
Sum. id ip[s]am clamat asserit
et audire sibi indicat omnia
accidentia vultem **Q**uod
facit tactus et tangibilia
idem auditus et audibilia
gustus et gustabilia olfactus
et olfactibilia **H**ec autem
omnia videlicet tam sensus
ip[s]am quoniam eor[um] sensibilia lumen

punt ipius intellectus nostrum
quibus in mundo isto per se
bili et videtur et illud in natura
habet) hunc autem fidei omnia
sua ad deum obsequantur et ob-
tinent ut sola veritas p[ro]prie
ti pura et integra sunt in
corde credentis et nichil
falsitatis aut impietatis
ingerere possunt ut impingerent
in illud apparet etiam aliis
quia fides hec est digna deo
credulitas Quia per ut dicitur
et insuper et creditur hoc est
p[ro]prie omni pignore et tante
per gratias et obediens et p[ro]prie
hoc quia verum est aut quia
vult est quod ipse loquitur
Sic enim creditur homini cui
vis sed quia iubet per p[ro]prie
per p[ro]prie iubet inquam
aut p[ro]prie p[ro]prie legem
legis expositores Credunt
ergo ei ex tunc obediens et h[oc]
ut obediens ipsa fides est
p[ro]prie obediens p[ro]prie debet
Deo soluit intellectus huius
modi Insuper est etiam quia
hec fides est fundamentum
et caput totius religionis
p[ro]prie religionis h[oc] h[oc] est
iubita ista Ex quo sequitur
quia eius op[er]atio pura est in
dei op[er]ibus et eius obsequium
p[ro]prie in dei honorificentia
et cultu Et hoc est quod admodum
intellectus p[ro]prie et in vices
h[oc] animum nobiles ita
nunc est ut eius op[er]atio eius

quod obsequium atque religiositas
p[ro]prie sunt/Declaratum etiam est
quia aliis credulitatibus et
Deo non sunt et contumeliose
sunt ipsi et insuper Deo non cre-
ditur sed pignoribus et con-
tombus ut diximus Quare
manifestum est non esse fidem
quia Deo ut videmus credamur
ipsi hanc Et p[ro]prie quod nullam
aliam credulitate fidei non
dignam Et nulla alia credu-
litas incredulitate p[ro]prie ut
videmus Et p[ro]prie hoc nulla
aliam credulitas facit fideles
vino p[ro]prie palam est aliis
que diximus quia omnis alia
gens infidelis est in deum et
incredula Sola autem gens que
hanc fidem fundata armata
et illustrata est Deoque obedi-
ens et subdita Et ideo quoniam
ad intellectum p[ro]prie ac dei
obsequio eiusque cultu iam quoniam
ad hoc ditata Et sola ista
gens velut capite inclinato
adorat altissimum Capite in-
tellectus p[ro]prie obediens
inclinato Ceteris gentibus
variis erroribus p[ro]prie
et quodammodo capitis incli-
natis erroris p[ro]prie p[ro]prie
adorantibus atque colentibus
Declaratum etiam quia fides
ista necessaria est ut intellec-
tus h[oc] h[oc] Deo p[ro]prie p[ro]prie
finit p[ro]prie obediens debet
tunc ei reddat et ut cont[ra]
bella que ad ipsos ipsos con-
pugnant pugnans vincat

et victorie eam tandem
arege regnum recipiat et p
hoc manifestum 3 quia si
evidentis essent veritates
ea que fide hac credenda se
nt pabilia essent ut pro
baciones hrent ut signa et p
hoc solimodo credent cessaret
bella intellectus/et pte qe vic
toria quare et victorie cona
cessarent eam alia bona
que narramus quia nulla
esset religio intellectus/ulla
obediencia/ulla dei veneracio/
nullum obsequium/quare re
manet in iustus/et iniquus/
atq pctor/et hoc 3 fides
viva/que no solu modo lu
me 3 addendum credita
sed eam vita 3 pue vivens
admonendum ad illa facienda/
ut declinanda/queunda ut
fugienda/que admodum em
pta medicine lunc 3 adon
dendum ipi medico egrora
ti que ei salubria pnt pue
notia sed ipm no erigit a
confortat et ut ita dicamus
no vivificat ipm neq vivifi
cat pue fortificat ipm adea
pmeunda ut declinanda et
ppter hoc pta mortua est et
auto mortua quia archus mor
tus 3 ut no vivificantib9
et depellibus mtdm mortu9
analiu accipit fides aut qua
hic loquit de fonte vite
velud radus vivificans vno
ps vite ipius que vita gra
dicit in ipm caput met9 quae

id 3 intellectum adipm vivifi
candum et illustrandum un
mendum amandudq de
pendit et pte hoc d dno
in 3o abaculi. Quia iustus
ex fide vivit. Si quis aut
querat que sit fides mortua
sequa loquitur. Iacobus dno
Quia fides pue opibus mor
tua 3. Unde inq quia hoc 3
si tu fides dicenda sit que
instat mortui hominis ut ana
lis mortui qui neq sepm
monet pte neq aliud. Sed si
dixit quis quid huc monet
intellectum quom fides adapp
hendenda/et cogitanda/cre
denda/vm utiq est h9 sed
no motu vitali pue vno. Et
admodum em in mortu9
et decoratos atq decola
tos analiu cadavribus mot9
quidam relinquit pte tre
mor in ipa carne eoz et pal
pitatio eoz mtdm in me
bris. Sic et in mortuo in
tellectu p extincion fidei ali
qui similes motus inveni
unt no aut motus pfecti
ut ambulacio qui no inbe
nt in anali mortuo neq vo
latus. Et omo pte debes
quia si medicina esset vtu9
et pta viva no solm illina
ret medicinam ad videnda
salubria et noxia corpora
suo sed eam ipam egritu
dinem fugaret vnuacite
pua. Tanta em 3 hospitalitas
istius vtutis ut tenebras

novie incredulitatis aut pi-
culose ignorantie de his
que ad fundamentum pertinet
non parat tante vincitatis
ut torpescit mortis quo nec
hanc ad salutem mori non
permittit et cruciat timore
enim fortissimi et amoris
motus matat ut dicitur et
in ingressu ipsius moles ma-
lax consuetudinis deinceps
quam illustrat ad hoc malorum
desideria mali quod amores
velut dicitur a vincula dicitur
enim admodum enim fortissima
concupiscit timor mortis aut
erubescencia contingit et hoc
per opinionem fortem enim fortis
fuit ipsa dubitatio dicitur fi-
des enim labem diluit peccatorum
omnesque tenebras coram diffu-
gat uno enim modo lux dei
latrones fugat alio modo
patibulum alios propter hoc enim
prohibet lucem fugare vicia
et peccata et unam quaque virtu-
tem punit fides aut mortua
quantum ad similitudinem differt
a fide viva sicut lumen quod
est de nocte alium et stellam
ab eo lumen quod est de die et
quantum ad vincitatem sicut
lumen quod est in umbra aradis
lumen enim quod in umbra est et
admixtum est tenebris et frigidum
est ac mortuum itaque
vero nec habet tenebras et

calidus est atque vivificans dicitur
ergo videtur ut cuius contingit
clausis oculis ut velat ita
videtur fide mortua aut
interdum et melius est ergo
fides mortua in quibusdam
solum fidei non contradicere
dicitur dicitur beatus Bernardus
quia quoddam fides est
hec scilicet fidei non contradicere
In alio vero est ligata et
quasi somnolenta ac tor-
pida et impedita credulitas
nec lumen quantum debet emi-
tare nec motum efficere suffi-
ciens Et ideo nec utilis nec
vivifica est sed est opinabili-
bus apprehensio et credulitas
debilis et tenebrosa per-
volutum Quia vero virtus
fidei hoc modo ut diximus
fugat vicia et peccata Ideo
dicitur 3 fide purificans cor-
da eorum et hoc enim est error

Post hoc autem reliquum
nobis declarare et
narrare causas erroris
impietatis et peccatis per
omnes quas prima est ig-
norancia in se pure et capa-
citate intellectus quam cum
enim intellectum suum omnia
capere existimat credit quod
necessitate non esse quod qua-
quod intellectus suo non vide-
rit quem admodum per quod
credet intra sensum ut

telum hinc esse omnia ne-
cesse hret credere no esse
quidquam intrinsecum q no
inveniet / Hec igitur est cau-
sa ppter quam quid quid intel-
lectus eorum no capit no esse
credunt Tu ergo adverte
hoc et crede intellectum huius
incomparatum et limitatum in
sua capacitate ab ipso crea-
tore suo deo qui posuit ei
terminos que et quot et quanta
capiat capacitate sua naturali
multa apud se secreta rebus
revelanda cui voluit et qui
voluit Similis error huius
et similis ignorantia inveni-
untur in hominibus qui credunt
esse nullammodo posse suam
de magnitudinibus solis et
lune atque stellarum et de simi-
libus eo quod non est in intellectu
eorum / **S**ecunda causa errorum
istorum est animus intellectus
ab eis que credenda sunt //
Quemadmodum enim qui ani-
mos habet oculos ab eis que
videnda sunt et corpora ad
alia videnda videre non potest
in ista animi ratione sic intellectus
habet animi ab eis que cre-
denda sunt et contrarium ad
contraria credenda credere non
possunt in ista animi ratione Hi
sunt qui tanto amore am-
plexantur opiniones suas et
sectas ut de contrariis nec et
cogitare velint tanto quod o-
dio animi sunt et contrarii

errorum suorum ut ea nec respi-
ce vellentur velint Tu autem
scias quia idem est cogitare
quod corde sine intellectu
intueri atque respicere Et quia
amor coniunctio est ad amandum
Et odium animi est ab eo quod
odiamur quod ipse coniunctiones
et animi coniunctiones corporales indi-
cant et audiunt velut vultus
et similitudines quedam inter-
iorum sine spiritualium coniunctionum
et animi manifestum igitur
est propter quod homines homines
ea que credenda sunt esse
seu videre non possunt non ei
datum est hominibus videre
post tergum suum nec videre
sine intuitu et aspectu / **T**ercia
causa errorum est ipsa rei
subtilitas que turbida et
grossa intellectu visibiles non
sunt Quemadmodum enim in
visus adeo turbidus et grossus
ut eo pilus videre non possit
Est et visus quo pilus et
pilo talis videre potest sicut
et intellectibus hominum similes
differentiam et operationem esse
contingit Quemadmodum
igitur homines grossi ac tur-
bidi visus pilum non vide-
tes ubi est et continent
et mirantur ipsum ibi non esse
propter eius subtilitatem et
grosseitatem ipsum non viden-
tes et de reo videntibus
credere volentes Sic ea que

offide qua dnm credenda
pnt ppter su subtilitate quo
spicies et turbiditas intellus
vlgarum et indoctorum hominum
no capiunt ea no esse et
credit et contendit et scient

- 8. Quarta causa est remotio
sive distantia hoc e longin-
quitas aeris credendis et
hic longinquitas est impropria
et in contrariis illis pnt de
angelis iuxta veluti longe
distantes speculantur cum enim
in mensurabilibus videntur aut
malis que longe sunt a
credendis videntur et quoniam
assidue longe sunt indubi-
tante ab illis et ppter hoc illa
videre no possunt quia nec
studio nec contritione ad illa
appropinquavit / Quinta no cau-
sa est pulticia qua voluit
intelligere intellus naturalis
ppter qd eo ppter capi no pot
crucem admodum si quis vi-
su humano vellet videre quid
quid aquilinis visu videri
pot aut altitudine stature
sive longe de sup eminente
contingere et que in ea sunt
manu tape Sic brevis intel-
lus credendorum altitudine
no attingit et intellectus
naturalis adea que sup ipsum
sunt ppter nullatenus se ex-
tendit / Sexta causa est
iniquitas pbarionum pbari-
ones enim veluti scala sunt
quibus attingit ad pbaria
etiam vero adea que fidei

sunt scala homini no ptingit
quoniam no habent aliquas
pbariones aut no quales
vellet ideo de est eis scala
ut omo ut saltem eius ala-
tudinis que homini res attingat
tamen deficiente scala
ascendenda intopabile homo
in adea nullatenus ascendit
eo quod solas pbariones
scalam qua illuc contingat
ascendere opinantur / Septima
causa est peccatum sive negli-
gencia qua dnm adiutorium
adista credenda no querit
per quodcumque aliud qd viam
dine græ obstat et obclu-
dat merito enim in passim
qd dei iudicio dei adiutorium
no obtinet qui illud obtine
no curat multoqz lumen græ
dine cor illius ad illud sicut
no ingreditur qui obice illi
opponit peccati merito enim
radus solis domum illius
no illuminat qui radus eius
fenestras aliosqz introitus
omnes claudit et obstruit
Scito etiam qd que ad modum
ppter manus lumen solis
visibilis ab oculis suis quod
phibent et abscondunt Sic
peccatores malis operibus suis
solis invisibilis radios hoc
est dona gratie et virtutum
acordibus suis declinant
et autunt Quod enim put
manus inoposte in sole

et oculos ad obtenebrandos
eos hoc sunt opa mala me-
stem intelligentie atque in-
sticie et oculos cordis ad eos
obscurendos. Attende autem
et alias similitudines sine
exempla ut melius inno-
teat tibi errorum infa-
mia. Quia enim sensus huma-
nus in quodam rebus tamquam
ecce et omnis instans qui
eo ducere ambulare nolunt
in his occum sibi ducem
eligunt. Et propter hoc non
minimè si inspicia et p[ro]fu-
da errorum corrunt. Simili-
ter qui ipsi de his rebus con-
sulant cum hoc dno instig-
sit inspicientissimum sit in re-
bus periculosissimis habent
conspiciant. Multo igitur p[ro]-
tiose errant et pericula errorum
non effugunt. Agnita etiam
stulticia hominum hominum respectu
lionibus que solem videre
contendunt et ipsi totis vir-
tutibus fugiunt. Si neque ortum
eius expectat neque ante
occursum eius emulat. Sic et
ipsi solem intelligentie et
insticie dno p[ro]p[ri]um p[ar]te fugi-
unt. Ortum si quid non expec-
tant. Si neque miraculis nec
sacrorum eloquiorum testimoniis
nec sacrorum doctorum p[ro]p[ri]um
bus quibus omnibus velud
quibusdam radiis illucere
possent eisdem attendere no-
lunt. Immo ab ipsis tamquam
a ventis fugiunt. Sicut et ob-

stia. Insuper quibus et ipsi
congruentissima similitudine
comparantur. Sol ipse inopissimè
atempore sine infidelitatis eis
occidit. Et propter hoc cum
frustra videre contendunt
post occursum sui qui non
in ipso capis eorum donec eis ori-
atur. Cum tamen ortum ut di-
vini fugiunt. Est etiam eorum
stulticia eius vesanie ut
ipsa tenebra sine p[ro]tenebra
velint videre lucem. Quem
admodum enim visus lumine
et ad cognoscenda visibilia
solummodo. Ad ea vero que p[er]
ipsam cognosci non possunt
idem visus tenebra. Sic
sensus humanus et intellectus
ad ea que p[ro]p[ri]os cognosci
bilia sunt. Similiter ad ea
non que p[ro]p[ri]os cognosci
non sunt tenebre. Cum igitur
ea de quibus loquimur p[er] p[ar]te
magna p[ro]p[ri]um humanum
et intellectum cognosci non pos-
sunt. Homines non errant non ali-
quam p[er] sensum et intellectum
humanum volunt ea cognoscere
vel videre. Manifestum est
quod p[ro]tenebras solas vo-
lunt ea videre. Hoc igitur est
stulticia eorum ut cum talia
eis videnda vel cognoscenda
proponuntur ad solas tenebras
humanum sensus et intellectus
vertunt ut quod ea videat
et cognoscant. Impletur
Ipsi sunt sicut qui volunt
videre solem de nocte vel

qui solem non esse contendunt
 per quod nunquam eis ortus est
 tunc admodum cum nox est
 ubique non lucet sol intelli-
 gentie et in omni regione
 cordis quam non illuminat tunc
 admodum igitur non tunc possi-
 bile est videre solem visibi-
 lem. *ante* quia nox recessit. Sic non
 tunc possibile est vidē solem
 intelligibilem. *ante* quod nox in fi-
 delitatis recessit et sicut
 soli vident solem apud quos
 dicitur. Sic soli solem vidēt
 intelligibilem apud quos
 dicitur spiritualis de illusione
 et irradiatione ipsius simpliciter
 sicut cecus est corpe qui so-
 lem ipsum corporeum atque vi-
 sibilem vidē non potest. Sic cecus
 est corde qui solem intelli-
 gibilem corde vidē non po-
 valet. Cui igitur mens et
 corde sunt hoc est quantum
 ad spiritualia omnes humores en-
 nei. Quare non aliter disputat
 de spiritualibus quam ceteri de co-
 loribus et visibilibus. Assensio
 quod cor omnis et contradi-
 ctio est ceteris de coloribus. Sim-
 pliciter. Terra autem imbecilla aut
 luna imposita non aspiciat
 terram et solem non contingit
 aspicientem ad solem vidē
 nisi impositum. Hic et omnes
 humores cervice cum inter
 eos et veritate salutarem
 imposita sunt infidelitatis
 sue mendacia non est possibile

eos vidē nisi illa. Insuper
 aut prohibentibus non puenit
 appetitus cor ad ipsam ver-
 tatem. Sicut dicit Salomon
 psalmus 18. Non recipit pulvis
 verba prudentie nisi ea dixit
 que videntur in corde eius et
 qui manifestum est ab intellectu
 nisi atque passibili aliud vidē
 in se cognoscit nisi irradiatione
 sua super illum et apparitione
 forme sue nullo qui ipse
 est velud speculum intelligibile
 atque mobile omni formam in-
 telligibilem hoc est in quo
 resultat et pingi quadam
 sicut omnes forme intelli-
 gibiles resultatione et pic-
 tura sibi convenientibus. Quia
 manifestum est consequenter quia
 nec in abstracto intellectu nec
 declinato nec proposito
 prohibito. Quemadmodum
 nec in speculo dispositione
 seu comparatione istarum. Quia
 manifestum est tibi quod intelli-
 tu hęc duo cum loco et tempore
 et puritatis heat essentia
 et in iudicium loco dicitur
 oppositum ad veritatem saluta-
 rem habeat declinationem
 ab ea et aspersionem loco libe-
 re seu superius heat impo-
 situm prohibens ab eo irradia-
 tionem ab ipsa veritate salu-
 tari. Manifestum est tibi
 quia impossibile est in humore
 intellectu fieri descriptionem
 seu apparitionem humori veritatis

Salomon

et quia non solum sol in lumine
suo ex lumine videtur quod
infundit videntibus sed et
omnis res alia et quantum ad
sensum exterioris et quantum
ad intellectum materialis / quanto
fortius et ut sol intelligat
atque inspicere recte est ut non
videatur nisi in lumine et colore
quod ipse infundit videntibus
et hoc in fisione gratuita ac
liberali non irrationali seu naturali
qualis est effusio luns apole
et caloris ab igne quorum
potentiae irrationales atque fin-
les nominantur Irrationales quod
que absque discretionem et discer-
tione eorum bonis et malis ad
bona et mala operantur Equae
enim illuminat sol equae fundit
lumen prout sapientibus et
ocidentibus ceterisque maleficis
perpetrantibus ut pie agens
hinc Similes non quia ut alibi
didicisti nulla operatur prout
fumentis hinc non et ut aliud
ut aliter facit quam accepit
in mandatis pro enim habet
ignis in parte ut alibi ab
adustione patet ut ut vult
quam aliud magis a minus
calefaciat sed totum facit
ex necessitate mobilis aut ex
propria liberalitate utique ac
ab altissimo deo longe est
in ultimo elongationis Et
propter hoc omnia bona que ex
ipso sunt ut dona sunt lar-
gitoris ipsius et beneficia
pietas // Similiter si fides

esset naturalis eadem esset apud
omnes Invenitur enim que naturaliter
sunt in hominibus non inveniuntur
disputatio aut contritio etiam
igitur tanta est ista fides
diffusio / tanta est ista ipsam co-
tradictio / tanta demum eius
ignorancia / pene in maiori
parte hominum / quia nec dominus
venit ad largissimam barba-
riem occidentalem / et aquilo
nalem / cum capere non possit
manifestum est ipsam esse
ordinem bonitatis electione
gratitudo quod ipse dominus / hoc
igitur et alia multa sunt vici-
tula hinc stulticie / quibus
magis videnda et viden-
da appent hinc delira-
menta quam disputatione
digna / cum in eis que dei
sunt omnia naturalis sunt Et pro
hoc naturaliter seu brutaliter
despicit latentes / et more pu-
eros in pueritiam / a ceteris
aliena loquentium / instarque
retorum / ut diximus de his que
iniquam viderunt fantamas
quas delirant / hinc autem
ita se habentibus tristitiam
ad alia faciamus res

Postquam autem pate-
fecimus fidem hanc
de qua hic agimus
primam esse atque initialem
et quasi capitalem dei al-
tissimi honorificencia que
caput mentis humana id est
intellectum quasi ad adorandum
ac venerandum ipsum primum

12
inclinat et inclinat. Sequitur
post hoc ut declaremus ipsam
esse necessitate una in qua
natura et unum et ad unum po-
pulum dei qui vere et ipse
sunt ceteris seu congregatio
ipsam vera religione colentem
1.º Dicimus igitur quia fides
unomodo una est in se ipsa
secundum essentiam quam non em-
petit ut dissimuletur propter
dissimilitudinem creditoris aut ut
multiplicetur propter multitudinem
eiusdem. Et hoc est quomodo
non est ab ipso sed et sine bu-
ficiencie tantum domini et
gratia in figura dei. Si autem
esset crederetur necessitas sequi-
rentur dispositiones res in uni-
tate et multitudine et in yde-
mitate ac dissimilitate. Quia
admodum enim arismetica
et geometria dissimilitate scientie
propter dissimilitatem rerum
de quibus sunt et a quibus
etiam sunt velut umbrae
et ymagines earum relucen-
tes in speculo intellectus. Sic
necessario fides ac creduli-
tas que crederetur sunt aut
eodem sunt per ydemperitatem
earum aut dissimilitate per dissimilitatem
ipsarum. Vis autem intellectiva
qui non est ab ipso rebus sed
ab uno datore omnium bonorum deo
non res dispositiones sequitur
ut diximus sed unitatem unita-
tem cause sue manens una
et eadem non obistente di-
ssimilitate vel multitudine intelli-
gibilium. Sic et fides ab uno

et eodem datore deo una per-
sistit et eadem et non impeditur
te dissimilitate vel multitudine cre-
ditorum seu credibilium. Evidens
autem exemplum est in virtute
visibili et visibilibus que per
eandem causam una et quia fides
et vis intellectiva ille non dissimilitate
se et multum propter eandem causam
quia arismetica et geometria
fides non cautionaria seu pig-
noraria hoc est probationibus
quasi vel extorta quia crederetur
est quemadmodum et scire mor-
tue sequitur dissimilitatem rerum
et propter hoc dissimilitatem seu multi-
plicat secundum dissimilitatem et mul-
titudinem rerum de quibus et
a quibus. Sed fides una
est unitate creditoris non qua
illa unum et sed qua una sunt
id est communia credentibus. Co-
munit autem credentibus que
equaliter actioni fidei vocantur.
Alia sunt velut radices pri-
mitive et fundamenta prima-
ria. Alia sunt sicut rami
descendentes ab his in ra-
dicibus et sicut partes divi-
siones quas tibi nominabimus
et nominabimus insequentibus.
Quod autem etiam sit unum quomodo
credentibus et determinatum inde
manifestum est. Si enim in fi-
nita sunt infinitas aut in-
finitas aut infinitas. In-
finitas aut non solum deo
sua et eruditione sed etiam
cogitatione et narratione.
Quare neque ad narrationem
quomodo credentibus sufficiens

doctores neq; ad audiri nec
cogitationem eorum sufficiat hoc
consultamus igitur ad credulitate
ipsorum nec cognitionem Impossibi-
le est igitur hominibus creduli-
tas eorum et cognitio creduli-
tatem aut talium nunc et esse
fundamentum religionis ut
possumus et manifeste igitur
quod est religionem non posse
fundari cum corda hominum in-
quibus solis fundanda est
religio credulitate infinita
que in finitum portare non
possunt et ipsi operari per fin-
doctores hoc est doctores et
predicatores fundamentum
quod nec docendo nec pre-
dicando nec eam simpliciter narra-
do prae nullamodo sufficiat
Nec enim veritas quana ad enar-
rationem infinitum sufficiat et
etiam si sufficeret tempus hoc
est faciendi veritas ista non
habet cum tempus vite istius
finitum sit Infinitum autem
narrationibus quantumque de-
minus tempus finitum sufficit
non possit eo quod nullum fi-
nitum infinita tanta qua-
tunc quantitate demonstrata
continere possit Si enim possumus
a. cum credendum et cogita-
tu et narratu brevissimum
tempus quale est cum esse
tu cum aliis credendum
narrantes qui autem equales
aut maiores sunt necessi-
tate nunc tempus narra-
tionis cum aliis simul sim-
tunc continetur infinita tempus

tanta vel maiora quam est
tempus narrationis a. Cum
nec brevior articulus ipso a.
nec brevior narrationis inbe-
mini possit ponere igitur in finitum
esse quod de quibus loquimur
est de fide credulitate eorum
que est fundamentum religi-
onis et propter hoc religionem
in fundabilem facit Quare
et in edificabilem hoc ergo
est de fide religionem et an-
ferre est de medio doctrina
at predicationem fidei atque re-
ligionis Restat igitur finita
esse et determinata nunc crede-
da ista fundamenta per fin-
datoria religionis. Sicut autem
religio una et quibus debet
esse in hominibus. Sic nunc
vnum et idem vnum funda-
mentum oportet esse in eis
non est aut dubium quod vnum
et quoniam oportet esse religi-
onem qua deus colatur
et placeat et finitum ab
omnibus Quod enim religionem
vnam oportet esse moribus
qui religionis capaces sunt
inde manifestum et cum
nec debitum vite honesta-
tem cuius non obsequium habet
est nec debitum deo cultum
eidem non impendit eruntque
igitur per deo debitum est
ei simpliciter cultus qui per ei
que iniuria subtrahi non
denegari Invenit hanc viam
manifestum et non esse debi-
tam vite honestate que per
dehonestatione vite per non
suam non suam in qua

ab eo qui capax 3 hinc ho-
nestatis eod. modo intelli-
gimus et de cultu. Quia pro-
cul dubio no est pmp. deo
debitus qui aquocumq. qui
pdonens est ad ipm colend.
pt eis absq. iniuria de-
negari. Quare nre 3 vna
atq. omem fidem fundame-
tum religionis esse vobis.
Cum nulli unq. licet esse
possit aliam vitam agere
nisi qua deus voluit qua
ei placeat atq. pnt. Quia
igit. esse catholicam fidem
quam latine vniuersalem di-
cimus. seu quem nre 3 vniq.
atq. quis religionis funda-
mentum. **¶** Amplius vna est
veritas res dualis in se q.
no dupl. ficat nec variat
in aliquo. dualitas homi. ut
varietas eoz. sed em pen-
det nullo modo. res vna res
hinc. cohabitans ut dypo-
nibus eoz. vniq. aut vltat.
vna est apphensio qntum.
ad apphensum ut apphensi-
liet modi apphensionis va-
ri. Quia igit. ista apphensio
ppter causas quas diximus.
no pt esse inq. uitate homi.
nisi credulitas nra vna. i.
quis est credulitas hinc.
res. Si qua est inq. uitate
homi. sicut et quis 3 ver-
tas. credulitas inq. uitate
quam tamqua. fundamentum
edificandus sit. dng. cultus
veritatis religio. Sup. error.
em. neq. cultus pnter. neq.

vera religio nullo modo fundat.
pt. Cum error pnter. in rebus
hinc. blasphemiam pt. et impie-
tas adq. deum. Ead. via
est ostendere quia quis 3 vera
credulitas de rebus alijs qua
dualibus. Eadem em 3 vitas
res alijs ad religionem pnter.
cui ead. inquam apnt. omes
et ideo quis. **¶** Deum aut. oib.
veritate quis est necessario.
vera credulitas. Quare ma-
nifestum 3 de rebus ad re-
ligionem pnter. sicut
romis est et ead. apnt. os
veritas. Sic quem vera esse
credulitatem et eand. apnt.
omes. Quidquid aut. contra
veram credulitatem e. error 3
consequens igit. est omem
credulitatem que qm. fidei
confidit. errorem esse impie-
tatis et ideo gladio et igne
eximandum. **¶** Amplius cre-
ator vniq. 3 pnter. mo-
nre et quid quid est in pnter.
creator equalis est omibus
quid quid igit. debet. ei
ppter se debetur ei ab omib.
communit. Simil. ipa natura
homi. ead. est apnt. omes
et nalia ead. apnt. omes
Quare quicunq. debentur
creatori iure nature ut na-
lud et iure nali. pnter. ei
debetur ab omibus et apnt.
omes. Quare cultus qui os
debetur nali. pnter. pnter. pnter.
excellenciam pnter. pnter. donos
et beneficior. nali. obliga-
tionem. quis est et id. apt. os

Quare et credulitas vera de re-
bus omnibus ad cultum eius et
religionem verum pertinentibus
que fundamentum et cultus
ei debiti et vere religionis
eandem et quantum ad creditum apti
omnes et per in modo credendi
possit esse multa varietas. Si
tunc igitur intende in duas
istas radices quia iste eundem
cognit unam esse veram fidem
et quem apud omnes videlicet
gentes et idemproutas veritatem
credende. Committas quod et vide-
re impetitas debiti et obligationis
quibus universitas hominum per
spes humana obligata et ad
colendum et honorificandum
creatorem. Et attende quia
pau nulli perhas et qui cum
soluendo pro huius debiti cultus
et honorificencie creatori non
solus ut negare ita nec ve-
ritatem eius ut verum ad
ipsum pertinentem sive ad cultum
et honorificenciam eius per-
tinere dispare ut contredice
quod est corde ut ore negare
Et ideo nec agere fide nec a-
gere cultum licet tunc recede
ut perinaciter aberrare. **Am-**
plius Aut aliqua sunt fin-
cia que contra exhibenda
sunt deo ab omnibus hominibus
et quibus sive blasphemiam
contredice non potest aut non ex-
per dicitur nulla esse humana. **Se-**
ergo nichil itum huius vera
religionem que divinum cultum
Si cum absque dei contumelia
ut blasphemiam potest dici ut

ab uno ut a pluribus de quo
cum finis quod ipsum deo ali-
quid non debetur. Ergo pro
culdubio nullum ei finem
perito debetur. Si enim aliquid
ei debetur de illo non posset
dici sive dei iniuria quod ipse
debetur. Quare si de quolibet
finis potest dici sive dei in-
iuria quod ipse non debeat
perito nullum ei debetur. **Am-**
plius Eundem itum est
quia sive dei iniuria et con-
tumelia non posset dici di-
vino esse adorandum venerandum
orandum et multa sunt huius
similia. Quia est manifestum
aliqua esse finia que ne-
cesse sunt omnes homines
deo recognoscere et confiteri
et exhibere. Nec aut infini-
ta esse non possunt. Cum
si infinita essent non solum
exhiberi non possent sed neque
etiam cognosci neque mirari
neque nominari. Certe igitur
et non determinata sunt fini-
cia que gentes hominum que ne-
cessitate tenentur impendere
deo altissimo. **Hoc** autem aggre-
gatio est inter divinum cultum qui
per necessitate deo exhibendus
est hoc est propter
voluntaria et supereroga-
ta. Quia vero divinus cultus
operibus tamquam effectibus videtur
affectiones tamquam cor-
tanta. Et non ipsis affectio-
nibus apprehensiones eadem
comparatione et non note

est dñi cultus opibus sub
esse itas et determinatas app
hensiones ex quibus procedit
affectiones que tanta sunt
opm dñi cultus hec aut
apphensiones no pnt esse
etitudines inquantitate hom
ppter breuitate intellectus et
paucitate deitatis ut
qñ om qñ sumpham et in
doctos Quare concessit
hmoi apphensiones no pnt
in p credulitates aut opo
nes Que qñ pma sunt
meis que addeia religio
et cultum dñi ptinent
nra pncipia et fundata
et radices illius sunt Ma
nifestum igitur q itas esse
et determinatas imo apphen
siones de his que ptinet
ad fundamentum religionis
Et et ipa apphensa hec
aut sunt que vocant arti
culi fidei Ex quo quis qñ
quomodum nullus hom
exceptus qñ nisi apmlegio
dyablico quod est pñm
in dñm blasphemia ut co
tumelia eius qñ pñlega
negatio Exceptus inquam
ab opationib9 deo condite
debitis pñ neqz ab affecto
nibus ex quibus debent
esse hmoi affectiones opat
nes Quare neqz ab apphen

45
sionibus que causant hmoi
affectiones hec aut sunt pñt
nam dñm apphensiones
radicales articuloz fidei et
credulitates ipos Quare ma
nifestum est ac credulitate ar
ticuloz fidei nullum hominem
credulitatis capacem esse ex
ceptum imo ad illam eos in
re teneri omnes et singulos
quo tenentur ad ipsam religio
atqz dñm cultum Et hñ arti
culi sunt fides que creditur
et fides catholica i. vni
versalis in qua sola nra qñ adu
nari et vni omnes qui ad
veram religionem eliguntur
et agunt pñ pñm dñm
plus Nulli dubium est
neminem dñm colere nisi qui
credit ipm esse et nisi qui
credit de illo ea ppter que
multo debetur cultus que ipi
impendit Vbi qñ nemo
exhibet ei finitum officium nisi
qui credit et reputat eum
dñm Quia nemo impendit
ei latere cultum nisi qui
credit ipm esse deum Et
iuxta hunc modum nemo
orat nisi adorat illum nisi
qui se credit eum posse et
velle iurare Et ita se hñ
pñsingulas pñes dñi cultu
ac vere religionis Quare
manifestum est cu qualiter
proportionales sunt pñes pñles
et eor tota que integro
dñi cultum hoc est ex omib9

no hic est hoc signo & diuersos modos
deo obsequendi et quia illorum sit ratio
et remunerandus

debitis deo finibus aggregato
subest necessitate fides
integra hoc est omnibus
articulis aggregata Ad quorum
credulitatem ratio tenentur
qui ad exhibendum diu cultus
et vere religionis ob
seruanciam obligati sunt
Tamplius nullo privilegio
exemptus est intellectus qua
mus acultu diu et vera re
ligione quemadmodum neque
affertur ea aut que in intellectu
sunt hoc est apprehensiones
principia sunt et cause et
fundamenta eorum que sunt
in affectu hoc est affectiones
cause sunt et principia et fun
damenta eorum que sunt
in effectu id est operatione Vere
religio intellectus causa est
et principium atque fundamentum
totius sequentis religionis
atque diu cultus Religio et
intellectus non potest esse nisi
apprehensio Apprehensio vero
inquantitate hominum non potest esse
nisi similitudo propter causas
quas diximus Quare credu
litas ratio religio est in
tellectus necesse autem est omni
intellectui capacem religionis
religiosum esse ne et deo
minuetur et ne pena tante
iniurie debitam merito
incurrat Incommodum igitur in
tellectui humani nature est funda
ri credulitatem religiosam
intellectui autem qui capax est

illius quod diuini propter
pauilos et alios impeditur
Hec autem credulitas quia ne
cessaria est de his que pa
rent in nobis affectiones eo
quibus sunt operationes diu
cultus ratio est de rebus
quas diximus et de similibus
manifestum igitur est iam quod
hinc videtur esse necessitate
credulitatem religiosam et
fundamentum religionis et
hanc esse de his articulis
et non determinatis in qua
necesse est omni omni vero
religiosos verosque dei cul
tores Que videtur non est
nisi concordia consensio
et credulitas in hominum ar
ticulos **T**amplius omne ob
sequium quod deo impenditur
aut impenditur ei ex amore
recto et puro qui est gra
tuitus aut impenditur ei ex
timore reuerentie vel offen
se aut ex timore penae vel
ex pudore aut ex spe venie
aut gratie aut ex spe remun
erationis Quod si ex amo
re creditur igitur enim esse
bonum qui ei hoc impendit
Nulli enim impenditur verus
amor et prius ab aliquo
nisi credat illum esse bonum
et merito bonitatis sue huius
amore esse dignum Similiter
autem et cultus qui intuitu
solum bonitatis ipsius eide
impenduntur precerissimi sunt
atque rectissimi et meritis pa

primus atque potissimus amor
est amor inquam actus
amor enim sitis seu sitis
non propter finem sed magis
finitus licet spontanea et
iocunda atque ideo libera dicitur
da est anima enim non dicitur
amor finem. Ex quo que
cuius precedunt obsequia so-
la gratuita sunt hoc est propter
impensa et propter hoc sola
ipsa sunt dona et munera
quare sola remuneratione digni
vmo quod amplius est in eis
solum locum habet remunera-
tio cum remuneratione non
dicitur nisi respectu muneris
seu remunerationis precedentis
Remunerationis enim est reflexa
seu recepta in remuneratorem
seu donatorem remunerationis
Cum enim non sitis sed amicitia
sitate quatenus finit fine
amore seu copulatio finit
ipse muneris finit copulatio finit
ex quoque alio debito non
propter remunerandum dicens
est sed magis ei parum ope
fuit elocare reddens. Sed
Sed hoc alibi locus dicens
Fertur igitur et dicens
quia quibus innotuit divina
bonitas multum ponem
modum redundantiissima
et implet omnia sola primo
capacitate et possibilitate
eos ut potius perfunderet
ea perfusione largissima

quantum in ipsa est colunt ea
amore primo et recto et propter
hoc colunt eam quod non enim
capunt sola abundantia inmi-
serationis ipsius sed velut perfuso-
nem tamen et appropinquam primo
dicam illius et ut ad eundem
dicam totum quod appetit
et quod bonitatis indubitanter
periculis et in ipso bonum
asimmo usque deorsum non est
nisi vestigium tenuissime in-
propinquum et velut umbra dis-
similium appropinquum abissalis
bonitatis illius quam nec
assequitur loquela nec attingit
cogitatus quia igitur non est
possibile ut ametur deus a-
more isto sincerissimo atque
intuito nisi et cognoscatur
aut credatur esse bonus et
amore huius dignus eam
festum est quod amorem huius
non potest colere deus absque app-
hensione ut certitudinis ut
credulitatis qua apprehendatur
eius bonitas et ad hunc
modum se habet deus
et pudore et huius affectionibus
quas nominamus ut quia ne-
cesse est. Quamquam huius
affectionem huius apprehensionem
pambulam et apprehensionem
etiam ubi gratia. Quia admodum
amor quem nominamus
habet apprehensionem bonitatis
pambulam et bonitatem
apprehensionem. Et timor huius
apprehensionem potentie ut

infacie et potentia ut nra
nam apprehensum simili pudor
apprehensum sapie et sapientiam
apprehensum et ita de alijs
manifestum igitur est quod
quia cultui dno optiori
que 3 unitas finior
quibus deus colitur subest
concordia itus nris affect
tanti tantum cultu co
torem opm et hinc subest
etus nris apprehensum que
pnt fides qua creditur. **¶** **¶**
plius. Quos negatio et
incredulitas supplicis vin
dicanda et optimanda est
eos incredulitas et concessio
nra 3 necessitate debiti
pne obligacionis atqz salu
tis Et intelligo nratem
obligacionis et salutis vni
queqz qui capax 3 teneat
ad hmoi incredulitate et no
alio eadem esse salute abet
pditione. Quia igitur ita et
determinata nris sunt quos
incredulitas et negatio est
ut diximus et hoc ppe vocatur
articuli fidei ad quos talis
incredulitatem nos artat. Ex
plex necessitas. Quam diximus
nra est itus et nro determina
tos esse articulos fidei. Alio
quod ipa fides impossibilis est
hoc est menamabile. Incon
bilis. Incredibilis. Inconcessi
bilis. Et ppe hoc nulla que
et religio nulla que 3 tota
decor hanc vite et totu
mitum remissionis. Et fe

lucitatis et ne. Et qui ab hmoi
articulos incredulitate ut
eosdem concessione nulli
hmoi est concessio. In p
la incapacitas. Ut id diximus
nra 3 unitate hmoi adu
nan et vni concordia et co
fessione incredulitate. In hmoi
articulos fidei. Incredulitas
incredulitatis et negacionis
eos gladio et igne esse co
timandam et tollendam de
medio hmoi. Tamqz quod
bilissimam dei contumeliam
tamqz radicem pditionis
pestilentissimam. Et quis ac
dixit quia no est nra alij
ullo modo qm ab omnibus
credi sed quedam ab uno et
quedam ab alio et p deo
Error iste duobus modis
destruitur. Primum quia ista
dignitate nra 3 esse ppe
dignitatem hmoi quia alij
quosdam capaces sunt que
alij ppe breuitate intellectus
aut paucitate experientie
aut defectu doctrine a gre
no capiunt sophiste et co
presse hoc est imptulsi
Sed nullum est genus
hmoi adeo tardum intellai
nratem qz saltem in hmoi
et quali incredulitate quod
quod ad fundamentu vere
religionis pmet capere no
possit. Nullus em 3 omo
in omnibus qui credere no
possit verum esse quod quod
facis eloquijs continet
quod quod ppe dei edocti

homines docuerunt credendum
esse. Omne enim esse de deo
quidquid profectum de ipso credi-
derunt ut profectum nullum
est adeo peritiam qui non
facile acquiescat ut idat
imitandos esse fides et sapie-
tes viros imitandos in qua
et fide et moribus et qui
non facile credat homini ho-
mines videtur non posse vitare
quam indocti et vulgares ho-
mines non dum rapti sufficiant
cum aut per credit credit
utque credulitate universalis
quidquid credendum est
talibus. Nulli aut hominum hic
credere continetur ut discedere
egrio nulli enim hic credere
in facis eloquiis mendacem
aliquid continetur ut spiritus dei
doctos homines mentitos
in aliquo fuisse. Similiter nulli
licet credere fides et sapientes
viros infide aut moribus
errare. Manifestum est igitur
quia in universalis credulitate
credendos salutarium viciu-
da et quantas hominum et quia
nullus est occupatus quantamque
tar-ditate intellectus ab homini
credulitate periculosos enim et
morones ac periculosos etiam
homini passionibus alienatos
per mente raptos tamquam
naturalis impossibilitate prohibitos
et omnes indoctiles. In his
passionibus laborat ut credere

ut discedere aliquid tenere
dumque attende igitur et vide
quia cum sapiens qui non
ut credit in particulari per
placite et ex parte singulos
fidei articulos et cum simplex
qui paucos credit in singula
et ex parte sed tamen credit
deum esse in universalis quid
quid ille cum sapiens credit
in homini non est duplex infide
ab ipso sapiente et si forte in
modo fidei eadem enim credit
licet alio modo credit enim
omnia in universalis que cum ille
sapiens credit in particulari
per singula. Quia aut ut
dumque cogitatum fuit aliquid
fidei esse maiores et alius
fidei minores per subditos
credentes ipso quamvis maio-
res et tunc et verius et
etiam in particulari singula cre-
dunt credendos minores
vero paucos in singula illa
et et alia minus sunt in
et lucide. Quia enim dicitur
fides hebreos non obstante
duplitate quam diximus
una fides moysi et populi
cum dux ipse positus erat.
Quia igitur prout ad ordinem
in illi saltem nunc hic credere
quantas hominum principia per
fundamenta religionis et
hoc aliquid contradictione et
repugnancia nec obstat
duplitas credulitatis in parti-
culari quia alius alium ar-
ticulum in particulari capit

aut eadem eundem articulum
alius maius aliis minus
manifestum est unum debet esse
necessitate in mundo isto
tholici per quam fidem
et determinator uno arti-
culorum Et quia illas duas
habet duas credendi ut di-
ximus sunt duos modos quos
nominamus unum generale sive
indivisibile et particulare sive
impartiale manifestum est
antecedentibus quia duobus
modis ab ea creditur et ab-
errat videlicet quando vel non
creditur vera esse fides
quam tenet et predicat etiam
propter vel etiam habet vel ali-
quid tale quando magna vel per-
tinaciter non creditur vel per-
tinaciter discredatur aut eius
contrarium creditur Sed modo et
impartiale videlicet si in eo
articulis non acquiescit prima-
rie vel si ab eis tota dissentiant
Sedus autem modus destruc-
tionis istius erroris est quia affec-
tiones quibus sunt opera reli-
gionis que presumuntur quibus
sunt omni generis hominum videlicet
gratitudo spes timor et alia
Quare apprehensiones quibus
sunt homines affectiones notio-
nes sunt omni generis hominum
manifestum est igitur ea que
pertinent ad fundamentum
religionis quia esse omni
generis hominum et nullomodo
esse divisa nisi sunt di-
ximus videlicet ut in ipso mo-

credendi non autem increditas
sit apud eos divinitas nulla
aut modo in ipso creditis
repugnancia vel contrarietas
manifestus aut fiet quod
divinus si ea ipsa de quibus
fides a nobis oritur nomine
invis et invisibilis et

Dicamus igitur quia
primum et radicale
fundamentum omni-
um credendorum est esse ipsius cre-
atoris hoc enim publicato nihil
deco creditur propter quod ei ho-
norificencia impendatur
Nullus ei honor nullus ti-
mor nullus amor impenditur
et ita nulla spes erit nec
nulla deco fiducia nec
nec curabitur nec cogitabitur
etiam Et ideo manifestum
est incredulitate quod ar-
ticuli atque negationes ipsius
destructionem esse divini cultus
et publicationem totius reli-
giosi edificii manifestum
igitur est hunc articulum
esse primum et fundamentum
atque caput fidei que cre-
ditur ut sepe diximus et
nulli hominum posse esse comparatum
de eius primariis incredulitate
aut negatione propter illas
occupaciones quas divinus
Post hunc sequitur qui sequent
unitas sive solitudo ipsius
in nobilitate et supereminencia
quia propter quod consequent
credendum est ipsum creatorem
esse unum solum et non esse
ei ceteris vel quod aliud

crusot
de 43

Aug
de 4

villo modis sed non solum
 esse et principium et principem
 divinitatis ac singularis et
 universalis imperii dum omni
 felix contra que articuli
 blasphemant nefandissimi
 manifesti qui duo principia v.
 bonorum et malorum et duos
 principes lucis et tenebrarum
 et duos principatus sine regibus
 duos quod divinitates sine
 duos omnia bonorum et ma-
 lorum infamissima perniciem me-
 ritum non intelligentes quia
 utique principium et principem
 et eorum regem sine principatu
 ponit mundum et frequenter
 quod nos alibi declaramus
 Impossibile enim est esse prin-
 cipium absolute cum est coequum
 aliud et impossibile est esse
 principem absolute cum est com-
 par aliud Omnis enim multo
 ante se habet unitatem et omnia
 contra nunc habent ante
 se aliud Quare impossibile
 est ut aliquod corpus sit prin-
 cipium absolute principium enim
 absolute et primum absolute
 est non enim est principium
 nisi sit primum Omnis enim non
 primum est principium aliud et
 omni non principis est primum
 aliud hinc aut errorem
 et alios quos sufficiens
 et irrefragabilis meo testatu
 que de principis et de principe
 divinitatis per principem ubi enim

deus mundum quia principium
 divinitatis est deus Omnis
 verus et solus Contra autem
 blasphemant quiaque dei con-
 tumelia sit deum per
 principium et auferre ei me-
 ritum qui esse regum primum
 et glorie et attribuit eam in-
 merito eius capitali implacabili
 et impetabili poenitentia modum
 qui non videt nihil videt
 etiam per dubio facit de-
 mentissimi manifesti quos
 perfidiam deo adimante ad
 evidenti et approbata desunt
 tunc subire per omnia ut
 decem infamia etiam vulga-
 ribus et indoctis hominibus
 passimamur. Tunc loco sequi-
 tur etiam personarum sine personarum
 omnium qui non credit cum non
 nisi sit una quaeque personarum
 quam ipsa essentia divina nullo
 modis per omnia estimatur
 deinde glorie divine spiritualiter
 aut ipsi personae quam et ne-
 gat vixis iniqua quaeque supra
 mundum blasphemant contra
 singulas et sunt supra
 divinum illum vestigium
 illi reliquit divini honore
 aut cultus cum eodem in re
 potius et debito equali divinus
 honor pariterque cultus omnis
 illis debeat personis Amplius
 Si quis negaret deum re-
 asse mundum non est dubium
 qui intollecabiliter blasphemaret
 cum sibi intollecabiliter maior
 sit gloria ipse filius generat

Infirmitas ostendit
Admiratio . p^m
Veneratio . p^m
Purificatio . p^m
Oratio . p^m

quo quam mundus creatori
Et tanto utiq; maior quā
ipe filius maior 3. mudo ap-
te inopubilit' nequiq; blasphe-
mat qui negat deum pater
genuisse filium quam qui ne-
gat eum creasse mundum /
Et adhuc modum ē unde
despu sancto qui est p^m
et maximū donū largit'
ipius eoquo appet quā sine
largitati detrahit qui quā
donū eoq; nō pcedē ostendit
Cum em omnia alia dona com-
patione istius nichil pnt dxi
infestum est quod quasi nichil
sine largitati reliquit compa-
tione eius q; ei detrahit qui do-
nū spūs sancti eis auferre
psumit / Amplius si auq;
fuit dūc pphā delectasti me
sine infortuna tua Quanto
fortius dūc potuit delecta-
ti me sine ingentura tua
ppter filium et inpassum tua
ppter p^m san' solus igit' ma-
infestum est tibi quia q^m
dedes credenda sunt aut sunt
ei p^r hoc est sine respectu
et compatione res aliar' a
nō et si fuit p^r p^m p^r
ea que diximus p^m q; seq-
na solus et consequentia
uocamus cōtatem simplicit'
inpassibilitate equalitate
p^mas inuicem et multa
alia que posito fundamēto
tūtat' cōnecessitate p^m
p^mas nō aliqua nō aq^s

corpus p^m in p^minatio
tractatu de clauis / Verū
tria hec que p^minatio p^m
cipalia sunt et indices ac
fundamenta alior' videlicet
esse ipius creator et soli-
tudo seu singularitas nobi-
litate ac sup' eminentie sue
deinde tūtat' p^monalis et
attende diligēt' quia ali-
quatenus incipimus apere tibi
viam qua cognoscat' que
necessitas nos urgeat et ar-
cet ad credendum tūtatem
p^mas / Eos que de dō sūt
et de dō dūcunt' respectu et
compatione res aliar' / p^mas
et radicalia sunt / potentia
et p^mas / et bonitas / p^mas
magnitas / Omnia em alia
consequencia hor' sunt p^m
quod si creator q; dūcunt'
pater q; dūcunt' q; dūcunt'
saluator q; dūcunt' lūx nō dūcunt'
p^mas et p^mas et dūcunt'
p^mas nō credulitate hor'
tūcunt' omnes p^mas
dūcunt' / Solatitudine
em et p^mas potentia
ne omne adoratio et vene-
ratio atq; purificatio et sa-
crificatio Et adoratio nichil
aliud est quam subiectio
interior nō exterior et hūmilitas
nā qua nos eadem subesse
ad p^mandū et p^mandū
inter plenissimū recognoscat'
ac singularissimū / Quales sūt
incuruatio gemplexio et
p^mas ad hāc eā p^mas
p^mas . i. orones et de-
p^mas que ad ista p^m

referunt et que deducunt
prima potentia eius et in
subiectone ad ipsam propriam
faciunt mentionem quoniam eius
orones etiam adorantes sunt
677 Veniens enim 3 qua ad ipsam
non nisi loci non nisi purificati
neque ad eum finem accedere
possunt et ipsa et loca
sacra intrare et sacra con
trectare alias quod est sine
ipacione quoniam delectationibus
pertinet ad hanc generationem
locos suos iudicia decor
et magnificentia simili ba
pos et ornamentis eodem
et huiusmodi apparatus pertinet
ad eandem rationem celebritas
psalmorum quod et letitiam
ieterio et tota festivitas mu
Tantialis purificatio non et per
finitio adeo note sunt ut per
678 in declaratione non egeat / Gosa
pia non qua omnia ad mundum
lucidissime intuetur deus
omnes timor et pudor et sol
licitudines quas timor et pu
dor prout et alie affectiones
ab eisdem gente quibus de
supplicencia declinant et
eidem placencia queruntur
et sunt // Non enim potest finis
sive fixa et lucida esse de
aspectu sine intuitu dei prout
omnes cogitationes nostras
affectiones et operationes tre
dulitas quoniam timore et pido
rem intenciat formidandos
et erubescendos et alias

affectiones que peccantur quibus
ut comitantur eandem omnia
eum motibus dei age et hoc
impudent et intumescere non
est hominis qui credat eum
aspice et videri intendere
aut in his duobus videlicet
potencia et sapia quante im
pietatis sit perniciencia qua
male sentit de altitudo cor
Cum enim credit de dei pote
tia quod ei superior sit alia aut
ei equalis ut quod alii sub
diti esse debeamus per dubio
ut totum honorem suum ei
aufert ut invidiam prout
ut diximus et quidquid de
ei non esse subditi quoniam
ipse est aufert illi simili
et qui negat deum omnia
videre adiudicium et lucidum
ingratis intencit nullum aufert
ei de sapia sua quoniam ipse
est et prout dicit ipse ut
ipse totum ut quod oam
patum ut dormientem
hec aut omnia apte quoniam
sic sunt contra deum po
tentiam et sapiam apte quod
blasphemie et ideo hec
duare contra cor arti
culi erunt fidei omni duos
oppositos quos alii 3 hec
sive non est reliquum esse
articulum fidei et si aliud
est subditi religionis
reliquum erit edificatum
eiusdem // de bonitate vero
inimicus oritur amor ut diximus

in bonitas

nam impensa bonitas compen-
sata fuit et firma et lucida
credulitate apprehensa cum aut
adesset et operationes relata
fuit per comparata invenimus
quatuor eius comparationes
et nominationes et prima nota
gratia beneficentia quia ori-
untur per dei cultus prima
radice virtutis precedentes que
nunciamus nominat deinde si
apertus gratitudo hanc prima
est gratia actio sedam benedictio
que est bonorum imperatio deinde
est laudatio que est benefactorum
magnificatio deinde est glori-
ficatio que est predicatio publi-
cacio per divulgatio per diffu-
sio benefactorum et beneficiorum
ad alios gloria enim nihil ad
est quam clara publicus et
lata fama // Secundo nominatur
una inquitum ut lenit ut tol-
lit miseriam quia oritur
multe partes dei cultus quod
virtutis radice precedentes que
per bene et per nominat
hanc prima est deprecatio quod
primarius leniendis ut tollendo
Secundo et oratio que et per bonis
obtinendis deinde affluat ut
ieiunium et alie mercedones
deinde est oblatio per sacrificium
deinde elemosina que et mis-
erationis quicquid pubbenicio
hoc et tam spiritualis quam cor-
porealis et iste quicquid per tunc
bona dei que per nominata
deinde oritur cum adimpe-
trandam veniam ut gratia
referunt hoc est cum adque

fuit // Tercio nominat iusticia
quia per dominum timor oritur
declinatio amalis peccatis et
prima cum peccatis suis et hoc
est cum ista duo adesset deinde
deinde iusticie ultimum referunt
deinde nominat magnifica lar-
gitas obsequiorum remunera-
tio quia oritur per remu-
nerationis et deinde omne obse-
quium dei cultus inquitum
ipsum via et adiuvent etiam
hoc est inquitum peram tendit
et intendit ad ipsam non
enim dubium tibi esse debet
quod eadem opera et tiora dei
cultus possunt esse et deinde
virtutum radicibus et per
fines varios et diversos // 18
enim sacrificium offerri potest deo
altissimo et ob honorem ipsius
tui et per impetrandam veniam
tui et ad impetrandam gratiam
tui et ad obtinendam etiam
remunerationem tui et quicquid
per hoc omnia sunt per pla-
cunt offerenti Considera igitur
diligentem ista quatuor et ra-
dicem ipsorum deum bonitatem
et apparet tibi evidenter
quia necesse est et ut cre-
datur deum bonitas et ut
concedat ab his quibus ulla
est occupationum quas deus
et quia deus est crederet ut
deum non esse bonum ut inquit
bonum hoc est deus non so-
lum ut inquit bonum ut
non esse maxime bonum deus
permanet etiam ita gratia

23
cuius beneficentiam ut creda-
no esse beneficium tunc bonum
quod tunc obtineri non ab
eo ut penam et ita non
gras enim beneficium quibus
vult sed necessitate huius
ca pculdubio falsitas est
ornare contrarium natio huius
veritas. Iuxta hunc modum
sunt errores et negationes
ita iustitiam et magis et re-
munerationis magnificentia
cum enim punitur credunt
deum adeo miserabile esse
ut pita non requirit ut adeo
iustum ut penitentes non
recipiat ut adeo pignus a-
maris aut inconsideratum
largitor ut obsequia sibi
impensa non curet et cultores
finitores quod suos potius quam
alios non respiciat neque re-
muneretur non nisi magna con-
tinuella dei atque blasphemiam
hoc credunt ornare dicitur
natio credenda sunt tamquam
partes articuli fidei. Nam igitur
declamamus tibi quia in his
que dei sunt consistunt
due partes fidei et quia
una pars articuli est in his
que sunt ei ipse hoc est fine
respectu et comparatione res
aliarum et alia pars de his
que sunt eodem respectu
et comparatione res aliarum
et nominamus tibi principa-
lia et radicalia in his et

assignamus etiam tibi partes
dei cultus et virtutes seu affec-
tiones ex quibus oriuntur. Et
nominamus etiam tibi
ca de deo in quibus est error
punitur et negatio seu quidam
habet sunt atque blasphemiam
manifestam igitur tibi et debet
colligi quia due partes fidei
que creditur inveniuntur apud
trecentos et quod sunt articuli
fidei principales atque prima-
rii orta enim et quia nulli
est occupatio qui tenent ad
credulitatem eorum et quia
nulli phas et contrarium ut
negare aliquem oculis
nisi in articulis quos diximus
Et quo quod est fidei huius
esse catholicam. i. universalem
hoc est ad quam fine omnia
occupacione tenentur. Omnipotens
hunc fine occupacione et
contradictione punitur. Appere
etiam tibi debet colligi quia
adeo apte sunt nullis con-
tinuella et blasphemie ne-
gationum et contradictionum ut
gladio et igne exterminande
sunt et credulitas ipsorum
articulorum eorum supplicis in-
iungenda atque indicenda dua-
bus decem videlicet quod
dicenda sunt atque proxima
intellat huius non impedi-
to et non alienato et quia
non nisi in credulitate eorum.

*Quia pro fidei causa
alias res*

cultus dñi vera q̄ religio
fundari pot̄ cum igit̄ dñe
ptes fidei ut p̄dā 3 p̄nt ita
creatorē // Relinquit̄ oñibz
ut scia pars fidei ita alias
fit Inq̄ia p̄m illud 3 inel
minis esse inq̄atq̄z alia re
hoc est nichil dñe excellen
cie ut nobilitat̄ Sedū est
nichil esse dignū honorifica
tia dñi cultus et p̄t q̄ nulli
aly rei quidq̄a esse dñi cul
tus aut honorificencie impē
dendū // Tercū est inidi no
mitas cum amūp̄s que deo
p̄nt cūtm est em̄p̄s reno
uatio / Quātm est nouitas
ciuitas hūanāz in corp̄bz p̄us
et origo Sextū in mōritas
eas Septimū singularitas
corp̄is eas contra p̄lilitatē
p̄dagoicā Octamū repute
tarp̄s Nonū mōritū / Decimū
retributio bonoz et maloz
Undecimū in fūis / Dodecimū
purgatorū / De hīs duodecī
inuenies errores interpretat̄
tam ap̄t p̄hos quam ap̄t
hēticos Quorū destructiones
eciam p̄ribz p̄ponimz t̄tatu
rino et singlā p̄ auxiliū
et sp̄atū dedit dñs p̄ter
hec p̄nt p̄imenta v̄tutes
grā et libez arbit̄ de q̄bz
eā multa neq̄anda lat̄re
nō cessant hēti Et nos de
hīs quatuor p̄nt de super
excepimz duobz t̄tātibus
cōpletis nos exp̄dimus

pro de p̄mentis et libez
arbit̄io neq̄ grā / De v̄tutibz
nō quāquam multa et v̄ia
p̄p̄erimz t̄tatu tamē com
plere occupatōibus et p̄tis
facientibus nō dñ p̄m̄si
mūz // V̄ltimū aut ad id
in quo eāz et dūmz q̄z
in hīs p̄tibz fidei quas nō
inanimz imp̄cedentibus facile
est obviare cōt̄dicentibus
et p̄biam p̄batōis ora eas
obp̄rē hoc est in radicalibz
et p̄mitimis articulis p̄t
p̄m̄q̄tatem et v̄icinitatē
suā admittellā hūanā
Cū in quibz nō ita se habz
res illde em̄ remota p̄nt
admittellā hūanā et valde
improbabilia // Humilitatē seu
incarnatio filij dei passio
em̄p̄s et mors Resurrex̄
et miclūm ascensio et ad
dextrā p̄is p̄fessio et alia
multa valde longe a nostro
intellā inueniunt̄ in fide
katholica Cū ergo hīs cō
tradict̄ v̄z incarnationi
filij dei et passioni em̄p̄s
cōt̄ dei bonitatē blasp̄
hemat nō in fonte quid
et radice sua sed in ramo
maximo ip̄is et derima
cone dñi em̄ de fonte lar
gitat̄is dñe tū dñm ne
gant p̄cedē potuisse de
fonte nūc tantā elemo
sinā de abissali fonte illo
bonitatis tantā v̄idē
effluere potuisse de inepa

*Scimus
nunc
filij dei*

Fornace illa et camino
 caritatis dñe tanta pla-
 nari emittit potuisse pñe
 subio et fontis in meptez
 nepharie blasphemar dñi
 d' inudatōm eius meptas
 et limites ponit nāc em
 est fonte cui nō est meptā
 neqz iñs cui nō est limes
 neqz finis aut emiq et pñe
 autem in mudatōm hñe tñ
 voluit cum liberz habeat
 plūc pñt voluit hoc est
 qñtū voluit et quo voluit
 manifestum igitur est qñ
 hñs quia tñt in meptā
 tem formac dñe caritatē
 inueniunt eñs flammam
 et tñt in finitate et dñi
 tas largitatis dñe dñi
 minit eñs donū dñe et
 in inuira magnitudinis
 nñe dñe attenuat eñs ele-
 mosina eñs modis et in
 contumelia copiositatē fo-
 tis abissalis dñe bonitatē
 respiciunt eñs inudatōm
 dñi incarnatio filij dñi
 sit belut flamma decanus
 et fornace dñe dilectōis
 emittans et velud elemo-
 sina dñi inepitate nñe
 dñi quāto grā errogata
 et belud donū de dñitatis
 dñe largitatē eñs donatū
 et belut unda defontē
 dñe bonitatē pñt gens

quāto emanans vñ aditū
 tea et inperi quia omnis fons
 iuxta modum sue copiositatē
 emanat Et omnis largitas iux-
 ta modum sue possibilitatē atqz
 dñitatis dignis et indigentibz
 elargit Et omnis iuxta
 possibilitate facilitat in pa-
 pes et inperos se pñndit
 Et omnis ignis luminositate
 suam et flammās in receptalia
 pñndit sue virtutis diffundit
 Et quāto oculis suis si tamē
 oculos habet dñi fuit ubi
 qñ istud conspiciunt quia dñi
 quēqz natura iuxta modū
 sue virtutis operatur et larga
 est virtutis et operatōis sue in
 omne receptibile illius quāto
 pñt quātoqz pñndit Sicut appa-
 ret in sole qñ tota quā pñt
 largitate luminositate suam
 atqz calore diffundit tamēqz
 ad hanc igitur dñe dñitatem
 de dñit ut in fonte largi-
 tatis neget esse largitōem
 quē tamē oculis suis videt
 in omnibus vñs creatiāz
 ipius hos ergo mendaces
 facit dñitatis creatiāz
 largitate sua et pñsupone
 clāmans contra eos et pre-
 dicans atqz testificans lar-
 gitate creatoris dñi largi-
 tas ipas creatiāz nō est
 in pñndit et testinidm
 largitatis ipius fontis
 de quo omnes creatiāz han-
 tū et ut large pñt et qñ

Nō qñ fuit eñs
 qui nō accit dñi
 filij incarnati
 et pñbōnes dñi
 ipō dñi in ipō
 fonte fecundat
 ponit pñbōnes

largiantur. In tam et miser non
vident quid tantilla pietate
operata sit in multis. Quos pro
ut se deinde predemp-
ne eos et captivitate adducit
p liberatione ipsos. Quod ergo
miser si fons totius pietatis
tale quid facere potuit. In rege
glie et duo filios. Si tantilla
dilectionis hoc minime potuit p-
liberando submisso filio se de-
dit imperatorem submissum fa-
liens inquam post filium
Quod debuit facere tantum
in finibus dilectionis et formam
in mensa caritatis in des qui
caritas et liberatione totius
gratias quam inabissum p-
miser submisso. Amplius dicit
pastor eo modico quod quod amor
adones quas non dat semet
ipsum imperatorem pugnans totus
lupos et leones alias quod de-
stas inimitas gregi suo et quod
tanto pugnans quanto ipse me-
lior fuit atque fidelior. Quod
ergo miser si deus qui caritas
est et amor. Fons dilectionis
videns lacerari gregem suum
et dudum devorari abestis
infernalis descendit ad ipsos
eos in pugnam quale debuit
et opus fuit. Simili quibus
rex videns civitatem suam
et regnum ab hostibus suis
vastari ipsum quod suum carnati
trucidari et captivari non
adversus eos conpungat im-
peratorem et hoc tanto facilius atque
libentius quanto ipse fuit p-
rior et iustior tanto quod sibi
honorificantes quanto fuit

ptate sublimior. Regalis
em officii impletio non solum
honor regis non detrahit
sed et illud adauget et am-
pliat ac illustrat. Quod pro
debet facere regem regum
et dum ducantur ymo quod
debuit exregali officio
videns tantam preterit regni
sui gemis pro quam va-
stari. Dum captivati ab
hostibus suis infernalibus
si an non debuit intanto
regni sui digne regale
implere officium quod est pugnare
pregnis. Quod ergo minime
si se accinxit ad prelium
si arma assumpsit et induit
in quibus dimicaret p-
et hoc prout decebat et pro-
poscebat. Lex illi quod tantum
quod si quis dixit quia non
operebat ut divina sublimi-
tas usque in mirum impera-
descenderet propter hoc eamque
superaret cum solo deo gen-
quam libere posset ac re-
pare. Nos autem videmus
ad hoc in eo tractatum quod
vocamus. Cum deus homo
et alia omnia que morie
posseunt in credulas vel alios
imptos dum occiderent
ista diximus. Sic ut palam
facimus quod increduli in
eo ipso quod credunt se ho-
norare deum contumeliam
ei faciunt et blasphemant
adversus ipsum. Magnitudo

em domi honor est dantis
et magnitudo elemosine
honor est erogantis et
magnitudo flammæ honor
est camini puer fornacis et ma-
gnitudo inbūdationis hor-
est fontis Quia igitur bene-
ficiū incarnationis filij
dei domi est diuine largitatē
quo manus metheramus dei
inbēni nō potuit et elemo-
sina qua miserie gēis quā-
tuāde atq; releuāde
efficacior atq; obtemperatior
erogari nō potuit et fla-
ma diuine caritatis qua co-
lesaciendo atq; riuificando
generi hūano decemino
et fornace diuine dilato-
nis ardentior puer fuen-
tior emicare nō potuit
Sunt et inbūdacio qua
defonte aquarū uiuentiū
lanando gēi hūano et co-
tingendū eius incendijs
efficacior manare nō potuit
Manifestum est quia in-
uian et contumelia ipius
fontis diuinalis honorū
infirmi diuine incarnatio-
nis iugant mareduli cū
honor fontis sit magnitudo
et magnificentia emana-
tōis Qui qm nō est inte-
tione nostre atq; ppositi
in hoc tātū singlōs fidei
articulos asine pbaionibz
sed fidem ipam pā atq;
beridicam et salutē in

diuinali stabiliū fentam ad
ipam et stabiliamq; ipam p-
baionibus glibus et nulli de
articulis appatis Incipiam
igitur et dicam quia fides
habet sola testimoniū habet
et confirmatōem habet miraci-
lorū nulla em gens nulla
secta habet miracula pter
eam que fidem istam hret
hret Et fidem istam pemper-
comitata sunt ut penta
miracula que ab ipso abel
filio ade continuata sunt usq;
ad legem datam moyses
et ingente hebreos mirabili
multiplicata Et ab ipso egip-
ti usq; ad ingessum tē pūp-
pomis comitata sunt et con-
solata gente hebreos nec de-
seruerūt eam donec ipa de-
seruit fidem istam Tunc em
cum ipa fide in aplis et
alijs quindea tē deatibus
tūplata sunt adeatibz qo-
uideis et gentibus congē-
ta et pperant euident pdei
gram in ead usq; in hodie
diem Ita ut ea posita pōi
videant et remota remouei
quasi ipius fidei sint effat
et testinamā inseparabilē ipā
comitancia nec em idolatē
quos paganos uolgo dicimz
neq; gens machometi qd
saracenos vocamz neq; in
dei neq; hēti legū aut
sectas illū hēt miraculi
testimoniū miracula aut
appellamz ututis diuine

admirandas operationes et in-
solitas cuiusque nature cont-
rias Quales sunt suscitatio-
nes mortuorum illuminationes te-
rarum inundationes leprosum cura-
tiones demoniacorum effugatio-
nes et religationes demonum
et similia. Quia igitur tam
infirorum operum testimonium hac
solam confirmare nec abinve-
niunt nec adhuc cessat mi-
sericors deus noster est hanc
solam veridicam ipsi quod plura
tam fidem adhaerent eum con-
firmanda et sunt et petunt
fieri miracula Unde rebelles
et increduli qui finibus suis
vixit credere non volebat mira-
culis inducebantur et usque hodie
inducuntur ad fidem / Amplius
et in nomine ipsius domini ihesu
christi et mortui abempti
adventu sunt manifeste pu-
scitati pastores et presbiteri
et hodie suscitantur In eadem
empti apostoli et vires et co-
fessores mortui et mortuos
suscitant et alia mirabilia
operantur et ad ipsos iam mor-
tuos veri fideles impetrando
miraculis sepe redeunt et
obtinere fieri ea proprios appet-
unt fidem hanc non solum
in vivis sed etiam in mortuis
fidelibus habere miracula In
fideles vero prout in vni-
versis deum quid quod possunt
Sic mortui nec se possunt
nec alios adinvicem appet-

etiam oportet veritas fidei ipsi-
um fideles eadem mortui mi-
raculis attestantur et quod
domini teneant eadem per mor-
tem miraculis appbant et
confirmant // Amplius hoc
est que sola predicat ea que
maxime honorem dei sua-
deant maxime eius timorem
increpant maxime spem in
eo erigant et confirmant di-
lectionem eius maxime incitat
et inflammet Et quod plus
est sola est que potentie
dei in nullo detrahunt cum
omnis secta predicans eide
potenti detrahant ut perpe-
tula enim dicit omnis huius
secta creatorem non posse
ut non aliter ea posse facere
quam faciat Sola autem fides
catholicam libertatem potencie
et credit et concedit in ultimo
divine amplitudine et forti-
tudinem Que tria sunt acce-
pta videlicet libertas fortitudo
et amplitudo potencie et hoc
in ultimo id prout sine co-
mplicatio omni potencie luada
et perfecta // Est enim omni-
potencia verissima ratione po-
tentie libera in ultimo lib-
tatis et fortis in ultimo
fortitudinis et ampla in
ultimo amplitudinis Sapientie
non ipsius et multi contra-
meliosissime detrahunt
et multa forte non detrahunt
Sed omnes qualiter heretici
et increduli empti detrahunt

bonitati. Aut enim male pen-
sant deus. Nam ipse prout
qui dixerit ipse magis re-
re ut videretur pater. Aut
saltem etiam ea non sudi-
catum supplicis. Aut de
ipso una sunt qui dixe-
runt non esse reipsum anab-
post lapsum. Et huius de-
veritatem primum et omnes alia
viam reipsum addunt.
Alii de beneficentia eius
tanto neque tantoque pri-
ciosius tenentur quanto ma-
iora eius beneficia dicitur.
De autem sunt et negant.
Qualia sunt beneficia in
carnationis filii dei et re-
demptionis generis humani
reparationisque ipsius et ad gratiam
et ad gloriam illius contra liber-
tatem eius et largitatem
nequissime blasphemare
non verentur. Quia negant
eum esse remuneratorem pro-
priosque famulatum. Similiter
et contra gratiam de qua
eius beneficentia nulla
memus innumera delinunt.
Aut benevolentia bona quibus
in mundo isto vivunt. ut fa-
cto ut stellis ut aliis anda-
natur dicentes herbas et
plantas fruges et fructus
non adeo creati sed terra ex
sempa quoniam producit. Vides
igitur quia sola fides ha-
tholica declinat de contra-

melias et honores sui divini-
tates. Sola pater deus
magnifice et ut deest ipse
Sola igitur est qua ipse hono-
rificat. absque detractum sui
honoris et contumelia. Om-
ni alia pater inhonore et
dishonestat. Dampnabile
etiam manifestum. Quia hoc
solum esse veridicum et ei
acceptabilem fidem. Amplius
Quia necesse est tales esse
apprehensiones fidei que affec-
tiones mentis prout a reli-
giosas spes aut benedictio et
gratia et gloria que est ad opo-
nis et hereditatis eterne. Quia
alia credulitate ut appren-
sione magnitudinis in-
dei eius in qua magnitudinis
qua inferam nostram assu-
me dignatus est et nostram
miserere inire confortum.
Nulla enim via magis prout
quantum quibus quam prout
deum nos gratia prout velle ha-
be confortes quam prout quod
miserere nostram confortum.
inuit. Quia enim via eundem
eius audi potuit hominibus
quod prout vellet eos
deus bene et glorie. Vnde
quam prout quod cum eis vo-
lunt miserere et ignominiose
vnde et quod plus est eorum
mor. Quia urgentis in-
me potuit cor de humano
quod quicquid esset ei deus
glorie beatitudo qua ipse

Quare misere in filio dei fa
commutatio / Deinde quid ad
spem deie erige potuit / q
ideo deina dei fmae fidu
nam quo signo ul argumie
to verisimiliq pbari potuit
cordi quanto deum velle p
ce et miseri homibz qua
p hoc quod pr mias ppro
filio ut eis pccet no peccet
et ipe filius ut in munes
et ille ipe abirent latini
or ipos dignatus 3 p fce
suspendim manifestum igit
est. qd hie qntum deus vo
luit esse homines suos potos
ingla sua / quibus et ipe
voluit esse potus in coru
tanta miseria / Hec igitur
argumenta hec signa pnt
que nullum locum deppatim
nullum mutatum ul dubiet
relinquit in corde quanto cu
ipa credita sunt credulite
firma et lucida deppatim
inquam ul dubietas de
denia ul gra ul gloria
qntatqz cois detreat
magnitudo ul multitudo p
catoru Credulitas igit hie
est que ruina deppationis
pemtis phibet et autit et
spem magnificam velut co
lupnam firmissima in corde
quanto erigit et confirmat
ad religionis edificiu ppor
tandum / Hec igitur credu
litas 3 que corda pubisa
erige et erecta portat sola

sufficit et filie Quia ppe
concessitate in omni corde
inquo edificanda 3 religio
ut fundamentu firmissimu
est supponenda Ad huc mod
est dnde et de affectione
amoris quia sola fides tra
tholica ea continet et pdi
tat que illam qualem et
qntam decet incitet et in
flammet Sicut em ignis igit
maxime quat et applica
cone sua pen contactu que
ignibilia et putrescibilia pnt
maxime inflammat et igit
Sic ignis sine dilectionis
tanto beneficio nobis exhibi
to peredulitatem cordibus
homu applicatus igne pte
dilectionis in dm maxime
in illis quat ea q amore
vunifico maxime inflammat
et incendit Et alia omnia
beneficia velut pntille pnt
ac pmiile pmodice ad ca
lesciendum pen inflammas
cor humanu Beneficiu no
in carnationis atqz redemp
tionis no solum est pnt
mons igneus cordibus
nostris inflammandis pae
dulitatem appositis ymo
incopabili maior ignis q
esset totus mundus si totus
ardet Cnto em maior 3
dei filius toto mundo tanto
corda humana magis ca
lescere debet et inflamare
phant credulitatem eis
applicatus qua totum unda

24
corpa nostra si totus ardet
est enim dei filius beneficium
nobis collatum inquitum no-
bis et pro nobis datus quod
aut sunt tunc et facies alii
quod ignes ad calefacienda cor-
pora calore sensibili si sunt
beneficia ad calefacienda cor-
pora calore spirituali hic aut
calor amor est manifestum
igitur est quia si totus
mundus ardet modicus igitur
est ad calefaciendum corpus
quodamque modo nullus compa-
tione huius beneficii ad calefa-
ciendum corda humana mani-
festum igitur est quia maior
ignis calefaciendis aut in-
flammandis cordibus nostris
adhiberi non potuit quia be-
neficii diuine incarnationis
et passionis huius aut ista
sola fides per credulitatem
eiusdem adhibet quia vero
alia beneficia cordibus aliis
generum applicantur que ut
diximus nec modice spiritualiter
sunt ad istum ignem mani-
festum est omnis alius gressus
illuminare diuino frigidas esse
compactione sanior et ideo
mortuas cum calor ille po-
tius sit unificans et vitalis
quia ergo nulla secta que
hunc articulo contra dicat
adhibet ignem cordi humano
qui ipsum amore dei cale-
nt oportet faciat manifestum

est quia nulla alia creduli-
tas cor humanum unificat o-
mnifertum igitur est quia sola
ista fides unificata est // Im-
plus quia sola ista fides
ut diximus et fulcimentum
spei contra ruinam depresso-
nis et finem amoris necesse
quo ad deum trahimur contra
pondus peccati corruptionis
manifestum est quia hoc so-
la fide prout nobis / et ful-
cimentum ne cadamus et ad-
iutorum quo ad deum agen-
damus // Hec autem est prima
religionis videlicet immobilis
perseuerantia contra impulsus
temptationum et proprium ingre-
ssum deo quod inseparabiliter
adheret Trahimur autem prop-
ter deo adhaeremus amore / ful-
tum autem ut diximus spe //
Quare manifestum est hoc
solum fidem esse deo pla-
citam et hominibus salutarem
propter quam nobis prima ve-
religionis prout et quod
sola eiusdem fabrica tota co-
nstruitur // Simplicius et fir-
missime inde expandum
est et ardentissime idem
est diligendus a nobis omnis
aut alie secte omnesque er-
rores aut fulcimenta spei
proprie tollunt ut diximus
aut debilia fulcimenta
adhibent instar festucarum
aut palearum que fulcare
cor humanum et supportare

nullo modo sufficiant et similes
punctillas et prunillas mo-
dicos huiusmodi cordibus no-
stris calefaciendum adhibet
aut imo nihil inordinatum
vis inordinatum cordibus nostris
appropinquat. Quare manifestum
est hanc esse solam creduli-
tatem seu fidem que et corda
humana debita firmitate suppo-
nat et sustentat et quanto
debet amore inflammat. Nunc
igitur est ipsam vere ac de-
bite inordinatum spei debite que in
ordinatum dilectionis esse principium
ac fundamentum et adhuc mani-
festum est quod corpora est similitudo
maximus dei timor dum peccata
creduntur et iniusticia eius in
ultimo distanta in gemitibus
atque rebelles eiusque inordinata
et eterna esse duritiae inordi-
nabilis acerbitate. Et ad hunc
modum se habet de aliis que
dei sunt. Ea enim sola creditur
inordinatas eas que supra
nominata sunt atque magnifi-
centia absque diminutione per
prophetas. Quare ipsa sola
est que rectas ac convenientes
affectiones inordinatum generat
inordinatibus quibus alie vero
omnes credulitates aut eas
tollunt penitus a pariter
diminutas diminutione de-
in inordinata et contumeliosa
ut iam per parte inordinatum
amplius. Quod est fides
ita inordinata digna et debita
eius que pertinet ad funda-
mentum religionis credulitas.

Hoc igitur est quia de deo
creditur et quod credendum
est et sicut credendum est
ad credendum ipsum et si ha-
buerit diminutionem ut imperfec-
tionem ut errorem credulitas
necesse est hinc similia et
affectiones et operationes que
corpora credulitate sunt. Quia
igitur inordinatum deus et error
blasphemus et defectus
inordinatum pietas que est pietas
inordinatum. Nunc et credulitate
per nominatum que fundamen-
tum est deum cultus ac vere
religionis puram esse et
liberam ab errore falsitatis
et inordinata hoc est sine
diminutione pietas quoniam
necesse est quam diximus
quoniam aut credulitas ut de
deo et hinc que eius sunt
que nec errorem habeat fal-
sitas nec diminutionem
inordinatum pietas in noteste non
potuit nisi prophetia ut reve-
latione divina. Quare mani-
festum est fidem seu credu-
litatem que fundamentum
est vere religionis et prin-
cipium deum cultus per esse
prophetia seu revelatione divina
hec autem est sola catholica
nulla enim alia secta prophetis
solis in parte ista inordinatum
et si qua inordinatum gradat
hinc fides. Et propter hoc in
parte ista non errat dum
modo prophetarum eloquios
intelligentiam non putat
Quod propter inordinatum dicimus quoniam.

fidei catholice congruent in

in multis fidei articulis re-
prouit^r et induci testimonijs
pphar^{um} vni bbi differunt
ipsa pphar^{um} eloquia no ta
falsa quam etiam ridicu-
la interpretacione errori suo
aptare conant^r // Amplius
pphar^{um} et aplos no 3 credidit
in articulis fidei nisi mira-
culos testimonijs quanta
aut omnia eius sunt testi-
monia eius sunt et opera
dei igit^r testimonia sunt
eius eius solius manifeste
ipsa sunt opera. Recepti igit^r
sunt omnes fidei catholice
articuli et crediti dei te-
stimonijs / dei aut testimo-
nia no possunt esse falsa magis
legis igit^r testimonijs re-
diti sunt articuli fidei et
recepti. Quare et ipsi omnes
dei concordant // Similiter
testimonijs no pt habere
quod verum no est nisi for-
te de falsitate sua // Amplius
duper oohoc quia quidquid
credit ecclesia catholica in
articulis fidei sue deo te-
stificante credit. Quare et
si errat aliquo q tunc
impossibile 3 no ei esse im-
putand^r sed deo testificati
deum igit^r sola credit que
deum sola testem habz ar-
dultat^r sue et tunc credu-
litas no nisi deo imputari
pt declarari igit^r est oohis
quia quicq fidei solius deo
veritat^r ymo deus veritas

testis est. Et cum hoc ead ma-
nifestum 3 quia ecclesia catho-
lica deo soli credit que credat
primaria que credat preue-
lacioni. Similiter et in omnibz
et ubiqz illi credit^r eius te-
stimonijs creditur. Quare ma-
nifestum est etiam catholica
soli deo credi fidei q catho-
lice solius ipm esse datorem
atqz doctorem. Et ideo esse
veridicam potius ac saluta-
rem. Quare omem secta con-
trariam seu contradicente secta
esse error^r atqz pditionis //
Amplius Quia ista fides po-
la capitulat et infinitatem
redigit omem intellon quia
inobsequium deo ad credenda
veritate quam no capit ymo
cum quasi nabit contradic-
atqz rebellat. Primum aut ob-
sequios diuor est ipm
intellon quod no pt esse
nisi quoddam credi ut sup
ordinis. Quare fides ista
primum obsequios exhibet deo
Ipsa igit^r est concordia p
principium diuor obsequios
atqz diu cultus. Amplius
Ipsa est que intellon qui ubi
q caput quanc ment^r est
primo inclinat et inuocat pobe-
dientiam diu auctoritati
ad recipiendam quilibet veri-
tatem eorum que ptinent
ad cultum et honorificand^r
diuam. Quare prima bene-
ratio et adoratio hoc 3 p
primum capitis inuocato adden

id est ad maiestatem seu auctoritatem
divinam opera est ipsa igitur est
principium primum divine veritatis
et cultus et propter hoc ma-
nifestum est quia credita est
sine apprehensa sunt ea quorum
apprehensio seu credulitas per
mercedem affertur. Ex
quibus est potior et foris
operam et obsequium divinis
cultus rebus.

Recapitulatio predictorum

Unum igitur expedimus nos
auxilio dei debemus que proprie
viam hanc dicit de fide et de
clarum quia fides duo
et intentione sua virtus est
fortificans intellectum quantum
contra infirmitatem seu debili-
tatem credulitatis res salu-
tari hoc est quod salutare
et vera est credulitas et quia
ipsa est virtus erigens ipsum a
claudicatione sua qua non potest
ambulare per viam veritatis
absque supradiculis seu suste-
tamento ut evidencie ipsius
veritatis ut probationis sine
ut saltem probationis probabit
et quia ipsa est armatura
eiusdem protegens ipsum ad ip-
sorum ipsorum obumbrationem
ipsorum sensum sapientie hanc
atque immanem que iacula
vocamus et cogitationes fidei
contrarias quas ipse intellectus
hanc contra fidem premet
ipsum sepe obumbrat et ob-
umbrat simili suggestiones
sensum corporalem argumeta

ipsorum et hereticorum et alias co-
tradictiones hominum promissive
vero hoc armatura est pro-
gens intellectum quantum
vigentissimas periculis
mas quod impugnationes bla-
phemias omnibus summorum
at fortissimorum virorum intellectus
meridibiliter manifestantur. Ex
quibus omnibus eluceat
quia ipsa est causa velut gla-
dius acutus et climata
in manu ipsius intellectus
coarctatus ad differendas
et differendas pronuntians
hostium acies climata ut
splendeat ad irruendas
et diluendas tenebras que
quod hostes tamquam gentes
tenebras ingerunt et pa-
tescunt eam cum que quia
ipsa sola digna credulitas
et quia ipsa est caput religi-
onis et fundamentum est
quia ipsa est totius patri-
cularis divine quod honorifice
et principium inclinans et
inclinans caput mentis
ad intellectum et veritatem
et adorationem divine veritatis
et auctoritatem probedientia
credendi propter quod ipsa est
ipsius sanctificans intel-
lectum quantum atque purificans
ab erroribus impietatis et
sanctificans ipsum deo alacris
oportificans ipsum quantum
ad ea que sua sunt ut non
sedem se deo credat sed
propter se et contra se ipsum

Et ordinum in sup q articuli
fidei huius id est res hanc fi-
de credite diuiduntur in tres
partes et quia ipsi articuli
alii sunt radicales et primi-
tini faciles q probationis atq
propionis alii vero sunt co-
sequentes et longe diutius
Et propter hoc difficilis propo-
situs propter elongationem multa
ab intellectu humano et quia
omne genus hominum est capax
est credulitatis nunc est
admirari et omni fidem
huius articuli et hoc co-
cordia et compensatione cre-
dulitatis ipsorum certum est
ferimus quia omnis secta
confunditur huius articulis
deservit religionem aut in
toto aut in parte ferimus eam
sciri quia omnis erroris secta
que contra fidem hanc se-
erigit genus humanum inimi-
cam despectum quantum in
ipsa est precipit et immor-
tiferis gehadio acalore diu-
inorum delinquit Et quia
huius fidei dator et doctor
testificator et applicator ipse
est deus. Secunda pars
Principis titulus De lege dea

Quoniam igitur est
deus post hoc oia
ut aggrediamur loqui
de lege iuxta quod propin-
guum est propin- / dicamus igitur
quia lex verissima ratione
nichil aliud est quam ho-

nestas legibilis id est descripta
regulis et preceptis iuxta
quod dictum videtur illud
lex est scriptum sapiens hunc
sunt prohibens q huius ipse non
non omne mandatum honestat
dicitur lex sine precepto sit sine
prohibicio et tamen vultur omne
in scriptum dicitur lex ut go-
ipse legem diffiniamus lex est
honestas integra seu comple-
ta legibilis id est descripta literis
et obsequantis impete / lig-
um Tulius et Seneca alii
q quam plures honestatem
literis descriptam scripta eorum
tamen nemo legem dicit ut
lex omni quia ipse dicitur inpi-
us eius qui eam impant
ut eius qui ad ipsam eam
tendit Unde lex hebreorum
et dei dei et moysi lex ar-
ipsum alii dicitur qui eadem
videlicet subiectus est et ad
quem lata est Unde et lege
aligando non nulli dictam
esse voluerunt pro eo q ei
obsequande alligati sunt huius
quibus data est Et illa vero
intentione lex dei liber
huius despectum sunt at
partes huius septem quibus
prima est testimonia et q
sunt veritatis et ideo crede-
da dicta sunt mandata
et hec sunt honestas et
ideo adimplenda Tercia sit
iudicia et hec equitatis
et ideo parandis eis oritur

capitulum ordine maximis posuit
ut ab his qui legunt legem
eius errores tante impietatis
propus abinderet ut nichil minus
ea que apparet que sancti
lo fieri esse tante auctoritatis
testimonio constaret Sed tamen
deus totamque gloriam divinitatis
eius polius esse non dubitavit
Qui omnipotentia sua deus
esse adesse tanta adduxit
Et ne in non esse evanescentem
res recedant retinet et con
fuit. Cum solo simplicitate
sunt quod sunt et sunt sunt per
missum igitur sunt hoc funda
mentum fidei salutare ut
creatur omnes honore deus
et cultu cognoscuntur indige
vane quod et in statu tota eis
sunt que nichil possent
nisi quantum esset deus digno
bonitatis Et nos de hoc tra
tatu de ydolatria dicere qua
obtemperamus christum at
veritatem ad deum de lege
et de legibus et dicimus quia
lex sunt pro non de liber 1.
scriptura visibile ita ut scriptura
audibilis ut ita loquamur
dignum enim et veritas sunt res
inque minore nomine quicquid
Quia igitur tam scriptura vi
sibilis regularis honestas
quam ipsa lex ut ita dicam
audibilis 1. verba audibilia
quoniam regularis non dicuntur
ut lex ut regule nisi ea
figura ut tropo qua nomine

et ipsius rei et veritatis figura
ut ymagini eius imponentur
Sicut ymago petri petrus dicitur
et petrus scribitur ut legi dicitur
ubi nomine eius scribitur aut le
gitur. Similiter / Quia sole
res sunt que imponentur aut pro
hibentur solas enim res et fieri
ut non fieri non pro finem a
mandatorum. Cum enim impen
turi non debemus impen
turi ipsi neque qui obediunt
debemus curandi facit si est
ipsum pro // Sicut igitur pro res
ut fieri ut obmitti dicuntur
ita pro impen ut prohiberi
Quare et pro impen et
prohibita sunt res figurate
vero finem procepta igitur
et mandata et lex pro et
pro sunt res // Similiter non
ne res pro pro leguntur
sunt et intelliguntur. Res
enim sunt pro quod pro et
pro intellectu et cognicio
querit. Similiter Si finem
res audibiles aut scripta sunt
lex aut procepta pro ut
to fortius finem intelli
gibiles hoc est finem in
mente qui pro sunt res
figura tamquam realia et
res reales ymagines aut
similitudines. Similiter nullo
modo finem nulloque loque
te si soli finem audibiles
essent lex nulla esset lex //
Eodem delectis per de scriptis
omnibus libris nulla est lex

propter Quare si lex non habet
in se has duas intentiones non
est lex omnis duobus istis
capitulis contingentibus et ita
nulla est privatio nullum
propter. Simpliciter Regule ho-
nestatis quales sunt deum
esse honorandum deum esse
timendum deum esse adorandum
omnem hominem esse diligendum
omnem hominem consulendum prout
iste regule propter sunt omnes
prout non et prout audiunt ex
tibus prout non tamen vere prout
et tenenda et obligatus 3
unusquisque debito honorandi
deum debite et timendi et
prout legat hoc prout prout
prout non et prout audiat hoc
prout prout non et adhuc non
habet se de aliis qui sunt
debita prout licet unum prout quod
maior nobilitas altitudinis
et potentie dei debetur honor
atque timor ad eum et obliga-
tionem auget manifestum igitur
est quia et regule honestatis
et debita prout obligationes
agendi quedam et declinandi
quedam sunt cessantibus omni
fine atque prout Et quia
privatio et prout sunt prout
absque his Quare quedam
lex honestate est prout hoc
Simpliciter / Tota honestas
indubitante est materia hone-
stas inquam vite humane
et mors honesta aut vita
et regulata est et ordinata
et moderata non autem est

ordinata regulata ut mode-
rata in se honestate nec de-
cora in se honestate Quare
totum id quod ordinat re-
gulat moderat et decorat
vitam hominis humanam in anima
est Est igitur propter fines
atque prout tamen illa prout
sit Tamen igitur vere lex sit
que ordinat regulat mo-
derat atque decorat vitam
humanam manifestum est
veram legem esse totam
in anima / Simpliciter Quare
est lex vera in se ars quod
aut sapientia recte honeste et
vivendi Omnis autem ars et
omnis sapientia in anima est
Quare si vere deum quia
vera lex ars 3 et sapientia
recte honeste et vivendi ve-
re lex est et vera lex in anima
his autem omnibus rationibus
nichil aliud ad prout aspicere
intendimus nisi quod multo
et non minus prout ymaginem
prout magis et decorat lex
dicitur quod 3 in mente quod
quod est in prout ut voce
his autem ita se habentibus
dicamus quia duo sunt ex
quibus est vite humane
decor qui honestas dicitur
Et eorum alterum est in in-
tellektu tamen ut regule prout
honestatis quales non nullas
iam posuimus Et alterum
est prout in intellectu et prout
tamen manifestum videlicet virtutes

Deum prout
nona virtus
humana

quas quedam sunt in inter
mundi in apphensionem
et nobiliori. Queda vero
massa hoc est inibi in
motina nobili. Omnis namque
regule assertiones sunt verit
et ideo ubi assertio et ver
tas ubi et regule. Veritas
aut ut alibi sepe diximus
sic est adintellectum qui est
vires interior ac spiritualis
sicut lux et color ad visum
exteriorum. Unde quod admodum
solum lucidum vel coloratum
visibile exterior. Sic solum
visibile interius. I. scilicet in
cognoscibile. Assertio vero in
natio propria. Que natio ca
dit super bonum vel falsum nec
potest ullomodo esse assertio
que nisi sit vera aut fla
net habet locum in affectu
sicut nec eius oppositum quod
est negatio. Assertionem enim
nec vere nec false sunt sicut
timor vel amor. Sed reverentia
boni vel mali sunt et in se
vel in se laudande vel
vituperande. Quod quid ac
est verum aut falsum natio p
tinet adintellectum. Quia et
veritas adintellectum pertinet
ut iam ostendimus. Ideo et fal
sitas de veritate cum oppos
ita natio. Ita idem locus
igitur prius res honestatis
et receptaculum intellectus
est et eius propria sunt que
cumque veritate lucet tamquam

lucet veritate super radiante p
fusa. Et quecumque falsitate te
nebre sunt tamquam lux verit
suata. Lux enim et tenebre. Ita
eius virtutes sunt spirituales sunt
sunt corporales. Contra virtutes
vero corporales corporales. Ita
spirituales non spirituales. Quomodo
autem honestas exterior non est
nisi inhonestate interior. Eo quod
honestas exterior non est nisi
opera virtutum. Opera autem virtutum
non equalia sunt virtutibus
manifestum est quod honestas
exterior. I. opera virtutum exteriora
nullo modo videntur honestati in
teriori. I. virtutibus. Ita non
simpliciter. Quia precepta non
sunt nisi de operibus virtutum.
Hoc est que sunt vel que debent
esse virtutum. Similiter et prohi
bitiones non sunt nisi de operibus
eodem modo. Vicia opera autem
vicia et virtutum non equalia
sunt viciis et virtutibus
Similiter et regule preceptis
et prohibitionibus non equalia
sunt quoniam non una
quamque regula honestatis
est videns ei preceptum
aut prohibitio. Quicquid enim
non regulam qua dicitur
deus est diligendus est
preceptum. De diligendo deum
Et mota regulam que
dicit neminem esse odium
est prohibitio deo odium
proximo. Et est manifestum
hoc sunt generales sunt regule

que spales In nos intendis
hic de spiritualibus regulis et
opibus preceptis et prohibitionibus
Sed una quaque enim regula p-
ceptum vel prohibitio oritur tamquam
ex sua causa Quia enim dili-
gens est deus ideo preceptum
diligere Et quia non est odi-
endus proximus ideo prohibetur
odiri Quia igitur vera lex
honestat ac decoret vitam que
propter ac propter naturam que lex est et
naturaliter legibilis sicut lecta non
ex signis positum tamen sed in
reprehensione naturali insita et in-
visibilis cordibus humanis natura-
liter et in re ipsa non ligans
ea ad primum observationem et ad
impletionem ligans inquam
vinculo indissolubili et in-
dispensabili manifestum
est quia vera propter ac propter
lex in re est et bonis atque
ligationibus quam ac solui
possibile est nec contra eam
dispensari Est integra ac
perfecta aggregatio rerum hone-
stat spiritualium iuxta species vi-
tutum et minus ipsarum et
hec lex est in se divina hoc
est divina auctoritate humanis quoniam
impositum et eius in se ipso
quasi digito suo inscriptum
et est in se naturale quia natura-
liter hominibus et moribus nascitur
et naturam humanam inseparabiliter
comitatur Et ideo vere lex
est quia lex est simpliciter

semper et ad omnes animas obse-
rvantia non est exemplum Sed
quo manifestum est quia p-
cepta vel prohibitiones que
cumque sunt vel facta sunt precepta
hanc non sunt lex simpliciter
sed cum et quod et ideo nec
vere lex neque simpliciter
lex // Simpliciter enim quod
tale est quod propter tale magis
tale manifestum est quia
quod in anima est naturaliter magis
est lex et magis propter quod
quod est in se ipso vel voce // Si-
mplex Quia prout diximus
nota honestas virtutum est
descriptio aut omnis via et
propter adequat rebus et
minus finem et equalitate
Necesse est legem ratione
scriptam sicut regulis sicut
mandatis describitur hone-
stas virtutum adequari
et regulas rationes re-
gulis rationibus mandatis
quod mandata sunt ordinare
consequens est evidenter
legem perfectam et integram
descriptionem honestat vere
ac propter hoc est quod vere
ac propter honestas est regu-
las et mandata continent
ad omnes virtutum manifestum
est et quibus que diximus
regulas omnes honestat
esse naturaliter apertum intellatum
propter iam dictas causas
et quodammodo naturaliter in se ipso
tas esse in ipso // precepta

Verò et pñbitiones pñm si
intellam et pñm affm Et
hoc est qñ eod mte pñm
modum subiecti sunt nupio
creator eod qñ pñm obede
debito obligati. Nichil em
pñlegi nichil exemptiois
nichil pñm libertatis qñ
alend eod adñpñ creator
Et pñter hoc pñt eadem
aucte pñceptum est intellam
crede deo Et affm dilige
et time deum Sic pari
obedie debito pñm tend
intellam deo crede et af
fectus ipm dilige ut time
licet refert an ista qñ dñm
ad hominem referant? rñe
dictas vñm an ad ipas
vires pñm em reputa
intellam crede et homi
m intellam pñm pñm
et de affm pñm intelligis

Nota virtutū simpom

Simpling oronam iā ali
bi declarā tres esse spēs
vñm videlicet nāles qñ
les sunt nāles mape de
nāles magnitudinis nāles
vñm nāles pietas et
ipñ hominibz nāles indite
sunt et malicia ut homi
tate qñplexionis impedunt
ut adiuvant et quicqñ omñs
et quicqñ aliqñ eaz quicqñ
vñ sola qññs aut impe
dit aut adiuvat Et qñ ma
nifestum fit p opacones

eaz que pñm impedimentū
ut adiuvantū cōplexionis
que est apte corporis aut tar
diores et rariores veniūt
aut frequentiores et maiōes
Alias vero ordines esse cō
pñctudinales que ex frequē
opaconū acquirūt ut ingi
gunt Et omñ nāles pñt
quasi pedes sed pedes lepi
multiplicibus vñm nō
pñm malicia cōplexionis
ut dixim sed etiā corrup
tione que pñm pñm pñm
intotum genus quān tñp
fisa est et traducta Inadqñ
nō pedes isti et pñm et rñ
omñ sunt aut pñm Et pñ
hoc pñm mōs honestatis
nāles pñm quoniam pedibus
ambulare ite poterant ab
pñm claudicatione offēpñe
et lapsu pñm quasi pñm
mī nature Et qñadmodū
gñssibiles erant cōtñs
hoc est pñm corpus pñm
sensibilem Ita et gñssibiles
essent mñs pñm intel
ligibilem quān dixim
pñm honestatis nāles
Cōpñctudinales nō pñt
ligui pedes sunt et alia
suppositacula atqñ adiuvāte
ta que oronant et lepis pe
dibus ad adiuvandū at qñ
quomodo pñm gñssim
adhibentur Tñas vero
pñm cōpñctudinales

Cōpñctudinales

theologicas

hoc est dñas seu dñales q̄s
Jacobus aptus vocat data
optima et dona p̄f̄a de p̄en
dencia ap̄ate lūm̄ in 20
Et nos dñali dño theologi
tas atq̄ ḡt̄itas op̄eūm̄
nōm̄are. Hec nō sūt p̄t̄ ane
p̄males dñe bonitat̄ artifi
cio quibus dñḡnatis p̄e
duplacitum sūt app̄ite atq̄
in p̄te ad volandū nō solū
in p̄bline b̄t̄itudinis et gl̄e
p̄e sed ad b̄m̄endū ita p̄b
m̄it atq̄ nobilit̄ ut ad hanc
vitam ita honestatis n̄alis
ambulatio h̄c d̄o ad illam
volatus m̄to nōm̄et̄. Vita
vero que m̄chil habet p̄f̄o
nis aut decoris nisi apte v̄i
tūm̄ consuetudinālū nec vo
latus est nec ambulatio r̄a
Sed ambulatio quedā m̄
gatoria mixta q̄aliqua p̄
te ambulatiōis et alius mo
tus ligni pedibus em̄ aut
alijs h̄m̄i p̄p̄odiactis nō
solū nō volatur sed ut r̄e
etiam ambulat̄. Intende it̄
m̄h̄et t̄ra gr̄a v̄tutū et
videbis quia p̄f̄eōnes sūt
v̄m̄ anime h̄m̄e n̄alū
Sed p̄dū maḡ et min̄
n̄ales em̄ d̄e p̄f̄eōnes
sūt atq̄ complete q̄tām
aduaturū hoc est ita ut
natura nō habeat quid eis
adiuat cūl̄tāne op̄atiōe
dñalū quasi m̄atiales sūt
et tanto anobilitate earū

distantes q̄to pedes ab
alijs ut d̄v̄m̄ et r̄cta
ambulatio a volatu. Con
suetudināles vero ad d̄m̄a
m̄eta quedā sūt ut d̄
v̄m̄ et nec m̄o n̄ nobilit̄
tate aut p̄f̄eōne v̄m̄
n̄alibus ad equandē p̄uce
em̄ m̄o sūt p̄t̄ p̄aucta
tem d̄citatiōis et temp̄is
quibus indigent ad p̄m̄ ge
n̄eōm̄. S̄x em̄ indigent̄
si tamē indigent̄ q̄ nō t̄e
d̄m̄ ad eo etate q̄d̄emus
ades q̄ aīo strenuus et
corpore validus qui t̄m̄
actu honesto eo usq̄ se p̄
ob̄t̄it t̄l̄ eam̄. frequētia
h̄m̄ ut d̄m̄ d̄citatiōe
v̄tutem acq̄sierit congru
entem. Et hoc modo om̄s
consuetudināles v̄tutes
tantis et tam̄ d̄v̄is ob
t̄inūt d̄v̄is. Attende
igit̄ diligēt̄ quia v̄t
tes n̄ales et op̄atiōes
earū eīdem nōm̄ant̄
nōm̄ibus quibus consue
tudināles et op̄atiōes
earū sūt et dñales
et op̄atiōes earū p̄pter
quod m̄ltas v̄m̄ est
quia op̄atiōes h̄arū om̄
v̄tutū nō differunt
p̄t̄ m̄ltomodo sed p̄dū
maḡ aut min̄ v̄lignū
Certe si sit d̄v̄tute
de p̄p̄ m̄fusa hoc est

gratuita p[er] theologia p[er]
exp[er]i[en]tia n[on] p[ro]p[ri]e p[er]
donat[ur]a p[er] exp[er]i[en]tia
vnu est sp[ecies] vnitatis mag[is]
credit atq[ue] nobilior q[uam] q[uod]
fide gratuita qua q[uod] q[uod]
alia nos aut[em] nam hoc de
clauis imp[er]iorib[us] decla
tione euidenti qua manife
stum est lina descendencia
ap[er]te lumen altius modi
esse p[ri]us quam luma
ascendencia vno veius
vmbra arebus creatis et
aliis p[er] sp[ecies] luma p[er] sp[ecies]
intell[ec]tus exp[er]i[en]tia irradia
t[ur] p[ri]us luma n[on] alios
lumen que p[er] p[ri]us ip[s]as
et sub p[ri]mo tanqua[m] me
dia alit[er] exp[er]i[en]tia illu
tione que reflectunt are
bus creatis et p[er]gana
p[er]sp[ec]tu[m] infundunt se spe
culo intell[ec]tus patefecit
etiam quia fides infusa
de p[ri]us vna est n[on] obstan
te quicunq[ue] credibilium
dignitate etiam sequitur
vinitatem luma a quo p[er]tinet
p[er]p[et]uo intell[ec]tus fides n[on]
que est arebus ip[s]is taq[ue]
vmbra n[on] vmbra ip[s]as
dignitas est p[er] dignitate cre
dibilium dequ[er]t[ur] em[en]t[ur] dispo
sitiones credibilium in yde
m[er]it[ur] et dignitate taq[ue]

causatum ip[s]os Eodem modo di
citur et de aliis // Dilato em[en]t[ur]
de p[ri]us infusa et dilato arebus
impossibile est q[uod] p[er]tinet em[en]t[ur]dem
sp[ecies] p[ro]pter eand[em] causa qua
et fides et adhuc modum
se habet de aliis Jam igit[ur]
manifestum est tibi debet
q[uod] h[ab]et quia complementum
et p[er]fectio honestat[is] p[er]tinet
ip[s]e v[er]tutes gratuite ita
ut eas gentib[us] n[on] p[er]tinet de
n[on]ie qu[od]t[ur] ad necessitate
p[er]fectio[n]is sui adiuumenta
n[on] modica p[er]tinet operari
volentibus Posita em[en]t[ur] fi
de gratuita p[er] de p[ri]us infu
sa n[on] est n[on]ia alia de
dignitas anime humane p[er]tinet
ad p[er]fectio[n]em honestat[is] p[er]tinet ad
decorem quo placeat cre
atori manifeste tamen vnu
est quia qui habet luma
quod fidei et habet tamen q[uod]
lina p[ro]p[ri]um p[er] p[ro]p[ri]um
tamen luma fidei que co[m]p[er]is
est erit co[m]p[er]ior et ad co
gitandam fidem hoc e[st] fidei
articulos et ad p[ro]dicandos
atq[ue] docendos Et p[er]tinet co
vno luma habet quib[us] p[er]f
ficiendam ad regendos q[uod]t[ur]
tuos tamen p[er] alia appo
nunt[ur] licet mora q[uod]libet
co[m]p[er]ior fiet co[m]p[er]ior ingu
buarone gressu p[ro]p[ri]o ita
et hic h[ab]et em[en]t[ur] fidem q[uod] di
hoc est de p[ri]us infusam h[ab]et

utiq; lumen quo regat q̄
intellus qui in eis que p̄ti-
nent ad fundamentū religi-
onis Si tamen lūa que p̄-
ducim; p̄bationū ut mira-
clorū addita sunt hūc fidei
cert aditus in nullo adre-
gandos hūor q̄sus Vēta-
mur aut et dicim; quia
p̄ue sunt hūor v̄tutes de
necessitate p̄fectionis honestat̄
p̄ue nō nichil deperit inte-
riori nostre Si em̄ sunt de
necessitate p̄fectionis v̄tutes
nāles manifestum ē quia ab
eis incipit p̄fectio hūor di-
tamq; a fundamento Comple-
mentum aut at p̄fectio eius
est decus v̄tutum q̄tūtarū
Et hec sunt in fine p̄fectionis
p̄dū spem nō dico sed q̄dū
dū m̄bita ista nō m̄dē
p̄p̄es v̄tutum sublimior aut
mobiliior Sed m̄dūa quāq;
earū p̄p̄es m̄dē gradū
multa dūp̄tas et varietas
nō em̄ om̄es fides q̄tūte
equales sunt nec om̄es q̄
hūor fide credunt equal̄
credunt et alij maḡ et alij
min; et alij lucidius et alij
min; clare Et alij fortius
et alij debilius Et p̄dū hūc
modum habet se res d̄alij
Detonp̄etudinalibus vero
manifestum est quia dēne
cessitate hūor p̄fectionis nlla
tenus sunt tū quia q̄alij
p̄p̄e hoc est nālib; et q̄tūte

manifestum est p̄p̄e esse
honestum qui eas habuit
tū quia om̄es q̄p̄etudina-
les in aīa vna m̄venit̄
necq; possibile est m̄dē
p̄p̄er hūane vite b̄ritate
et hūane vite infinitate
ut dicim; Quare nō est
possibile vnum p̄p̄e hone-
statis m̄dē m̄bita hac
frustra igit̄ m̄bita esset
nāliter honestat̄ appetit̄
mentibus hūanis ad ab-
ea sunt nāli impossibilitate
p̄hibite Et illa aliud ē
nālit frustra q̄ est mani-
feste impossibile vnam eū
aliud frustra facē dūmo
in dūmduor nō dūm d̄tō
p̄p̄e dūmpotentissima dei
p̄p̄na quā ip̄a am̄p̄at̄
et regitur nllatē p̄mittit̄
Cōsp̄dēmus igit̄ hanc
p̄fectionem que a nālib; v̄tū-
tibus incipiens q̄tūte
cōsp̄mat̄ Quia igit̄ p̄ue
hac p̄fectione nec volatur
in sublime etne b̄ritudinis
nec sublimē vivit̄ nec
deo acceptabilē Manifestū
est quia hec p̄fectio mod̄
om̄ibus necessaria atq;
p̄ficiens et ad vite deco-
rem et ad m̄itum eterne
felicitat̄ Et de qua nō
licet aliquid dēhī et cū
nichil nōre est p̄p̄ addi
lex igit̄ que hanc p̄fectionem
mandat̄ et regulis p̄p̄e
describit est lex nāre ac

salutari pfectum Et manife-
stum est quia hec unica est
et sola et quia impossibile
est aliam esse / Eandem et
utrumque impossibile e diu-
fas esse regulas et man-
data cum diuis ututis no-
sit nisi una regula et unum
mandatum quo eius opacio
paratur Sicut et unius
vici una regula qua dia-
esse delectandum et una
prohibicio qua eius opacio
prohibetur // Amplius Eius
honestas impossibile e esse
diuisas descriptiones p-
glas et mandata quia si sunt
diuisae regule cum illa sola
honestas aliud dicat nisi
ututem illam esse suanda
sine tenendam de qua sola
illa est Similiter cum nullo
precepto cuiusque virtutis aliud
dicat nisi preceptum nisi fieri
opus illius virtutis cuius
manifestum est regulas
illas et mandata non esse
diuisa nisi vocetens cum
res eadem ponantur sunt
illis // Amplius Sicut va-
ritas ad suam regulam
et preceptum sit tota hone-
stas ad legem totam Quod
enim est una regula et man-
datum ad suam ututem hanc
tota lex ad totam honestatem
Quia enim est pars una
ututis totius honestatis illius

preceptum est unius virtutis regula
et preceptum totius legis to-
tam honestatem mandatis
et regulis prebentur Quia
sicut unius virtutis non est
nisi una regula et preceptum
ita unius honestatis non est
nisi una lex Sicut possent
esse due vel plures accideret
ista multiplicatio natio in re-
gulis et mandatis Quia
si non esset in regulis et ma-
natis cum eisdem regulis
et mandatis impossibile est
quod accideret ista multiplicatio
in lege Sicut igitur clarificatum
est quibus duam esse et so-
lam legem et aliam imple-
re salutari atque pfectam
Sicut duam et solam honesta-
tem aggregatam omnibus
virtutibus naturalibus per et gen-
tis sine quibus nec recte
vivit nec deo acceptabiliter
nec apud ipsum remunerabitur
Et hec lex est continens
naturales regulas honestatis
naturalesque precepta et prohibicio-
nes et insuper gentile regu-
las honestatis precepta que
et prohibiciones ipsius ut
quocumque honestas ipsa
tota atque pfecta conaturali et
gentili consistit Sic lex
salutari pfectum ac pfecte
honestatis et diuisae re-
gulis et mandatis que est
prohibicionibus et preceptis

Quod aut ipsa honestas atq;
perfectio civitas sit id quod
et ipsa veritas dicitur dicitur
Non bene legem solus sed ad
implem (no demonstratione in
digeret sed sola enarratione
naturalium cum honestatem
solum continet mandata le-
gis moralia. Quia cum illa
in nata sunt et in scripta sunt.
Quano cordi Quia igitur civitas
perfectio naturalem non enarravit
sed gratiam addidit. Eam
cum servari voluit et mandat.
Evangelica igitur honestas
utraq; continet naturalem scilicet
que est vetus legis morali-
tas. et gratiam que propria
est evangelica propter additum
et complementum. Amplius
Sicut non est honestas sed
pars honestatis cum de est
pars maior honestatis atq;
nobilior ita nec lex sed que
partem maiorem ac nobiliorem
regulam et mandatorum hone-
statis non continet. Quare
manifestum est legem moysi
non legem fuisse perfectam sed
legis partem et illam initialem
atq; primariam et ad gratiam
perfectiōis introductoriam et
pauca atq; incipientiam ele-
mentariam. Et hoc quantum
ad moralia sola dicimus pro-
pterea inquam que diximus
que sunt deinde honestas
Ex quo manifestum est et lege
inaccommodati in totum legem
esse ut possit dici que multo

panacea naturalis continet ho-
nestatis / de gratia vero apte
utrumque nihil. Cum enim plus
hebreos vero alphabetum
naturalis honestatis tunc suffi-
cet / frustra eadem gratia
perfectiōis eminentia tradet
inaccommodatus non pauca de
honestate multa vero de in-
honestate et viciis feditate
deliramentis suis inmisit
Quia igitur civitas propter legem est
sola regulas et mandata
quoniam salutaria integre propter
perfectiōis continens quam
festum est solum evangelium
legem esse integre honestatē
solum propter salutarem solam
que legem perfectam dicitur
Sicut Jacobus in 1° scribit
autem propter perfectam in lege perfectam
libertatis veteris cum lex im-
perfecta erat ut ostendimus Et
duplus attestat in 1° ad
hebr. 8. Nichil ad perfectum
adduxit lex Et lex finis
erat Sicut ipsemet testatur
in 9° ad 1° 8. Non accepit
spiritum finis intimos 2° in
ad Gal. 3. Non solum ancille
fili sed libere Evangelium
cum dicitur in dnm ipse histo-
ria gestorum sui salvatoris
vero nec historia sed pro
historie non enim scripta sunt
Sicut testatur Ioh. in 1°
Sed bene doctrinam suam
civitas vocat paulus in 2° 2°

vide ne
civitas
nomen
civitas

ad Thimotheum De regulis
 em pfecte honestatis et civa =
 gelite pfectum nihil ob-
 misit quod no docet et pe-
 ne nihil pmissit de illis
 quod no paret nisi tunc
 maliquis pmissit tunc
 em vltus est ut natalis
 ut gtuata quam in eplis
 pms pmissit Quod aut et
 lex ista etia fit et etiam
 etia et mandata etia facile
 est declarare // Vnde p singlas
 regulas et videbis etiam
 veritatem ipos et obligacoem
 seu debitum a quibus nemine
 unqua possibile fuit absol-
 vi ut opim Contra quam
 nec privilegium nec dispensa-
 conem unquam possibile
 fuit dari In singulis no
 reglar videbis veritate
 etiam dicat evident appet
 inbnoquoqz istoz videlicet
 dem esse diligendum deum
 esse honorandum deum esse
 adorandum manifestu est
 etiam tibi quia unqz possit
 fuit aliquem exemptu ee
 debito et obligacoem ad unqz
 istoz Nulli em licet unqz
 potuit no diligere ut no
 time deum et ita debuoqz
 alios / hec igit lex 3 que
 no recipit obligacoem neqz
 derogacoem neqz exemptu
 neqz dispensacoem vilo tpe

Et ppter hoc regulas eius sunt
 veritatis etne et mandata
 eius obligacoem etne et
 hoc est intentio mea in eo q
 eam vocamus etia etiam
 ut mandata etia quos
 aut supra tetigimus et dixi
 quasdam vites esse nales
 hoc est nalie inditas et eas
 pfectas fuisse in adam aut
 pcam pnt intelligimus et no-
 bis inditas esse / vultane
 multum lefas atqz deppas
 et pene atqz sepultas in
 iudicio aialitatis pnt sine
 originalis corrupcoem vlt
 etia et consuetudine con-
 gmentibus multum eas ad-
 minare atqz pfecte ipso ppi
 oprenae manifestum e ad
 eam h nalem pfectum pua
 quam in adam eam quippe
 diximus nec una eas ista
 vita qntatuz obacatone
 puenit aut ptingit natu-
 rales igit vites vocamus
 et quales in nobis sunt
 nalie et quales lauda-
 bilis opm pccatio ipe effi-
 cuit Non em dubitamus
 nalie manifestos etia
 eorum que manifestudinis
 sunt in ipa manifestudine
 pfecte et augeri Similr
 et nalie pios etia que
 pietatis sunt in ipa pieta-
 te naturali pfecte et augeri
 vni au augeat ipa vites
 naturalis an libet potius

et quasi detumescit et de tegra
ab in in pione quam diximus
et ita erupit in opa maiora
at frequentiora illam imi-
tata apud se erucadmodum
si homo ligatus disruptis
aut solutis vinculis incipiat
ambulare cum vis eius q-
libilis in nullo mutata sit apte
se sed liberata tunc / an novus
homo acquisitus vel aggregatus
sit p-imo dicitur qd 3 alibi
et disticienda et detumenda
duntaxat q- dicitur hic nob
ad p-ib videtur / est / ut dicamus
quia magis p-ferunt ipse na-
les virtutes opus opationum
dicitur quam novus huius
ex illa frequentia gnetur alio
qui nullus huius posset ipse
p-ferre vel augere quantitas fre-
quentia opationum suarum sed
p-illam alius novus huius
gnetur / Sequitur eadem ex hoc
dispositum non posse finiri
vel gneti in huius sed potius
novum huius apuefactione
gnetur Et de huius habitu
sic de novo gnetur eodem
se huius necesse esset videlicet
quod ipse per frequentia o-
pationum et apuefactione non
posset fieri fortior aut fir-
mior aut aliquando p-ferre
vno frequentia opationum
et apuefactione sequens ipm
novum quendam alium huius
gnetur et per inducet per
vero nec robur nec aliam

p-ferentem addit Et de isto
p-fero huius eadem p-ferit qd
restaret / Verumtamen igitur
est virtutes naturales suarum opationum
frequentia et dicitur p-ferre
et meliorari multiplex et ipse
quodam fieri p-feriores
et faciliores et expeditiores
ad opationes suas et expedi-
tiores per p-feritudo ad
opationes non nulli vocantur
huius / Verumtamen autem est
quia huius expeditus et
facilis ad frequentia opationum
non aliter differt apertum
quam fons plenus et re-
fundare patens a fonte
p-ferit potentia enim fonte
opationum dicitur p-ferit
huius non plenitudine de
fontis Si quis autem dicit
quia huius impotencia ad
3 in fonte dicitur dicit
Et hoc in huius que deforis
tota ad duntaxat et quasi
in fundunt ut post modum
refundantur / Studio enim
et experientia atq- doctrina
et revelatione quedam p-fer
in fundunt / Que ad recep-
te sunt scientes quidem
p-ferunt faciunt deinde doc-
tores et que distendo quo-
dammodo in se fuerant
docendo postmodum refun-
dunt / Iulius autem q- huius
p-ferunt et abintus i. opandi-
ta copiositate p-ferunt alii
est huius enim in huius non

est in p[er]p[et]uo et habili-
tas et p[er]it purgatio alie-
rius fontis originalis fe-
cunditatis fluxum impedit
ut utrumq[ue] malum faciens et
ut inior et rator sit ema-
natio opacum et minus
munda purgat aut h[uius]modi
aliens admodum declina-
tione viciosa opacum et
p[er]atim ap[er]tione Quem
admodum si fons redunda-
tione sua et fluxu obsta-
cula ipsius fluxus et ob-
tes aliquatenus urripat et ex-
pellat et de profundis obui-
antibus aliquid diluat et
deleat Sanctificatione vero
et g[ra]t[ia] plenitudine purga-
tione munda ut lib[er]e copiose
atq[ue] p[er]t[ur]at p[er]t[ur]at manifestat
igitur est solus q[ui]ntum diffe-
rant ab invicem h[uius]modi v[er]bis
que ab invicem et de p[er]t[ur]at. i. de
p[er]t[ur]at copiositate p[er]t[ur]at et
de h[uius]modi que de aliena et sup[er]
in fusa v[er]tutes aut n[atu]rales
fontes sunt in d[omi]ne et in ma-
te copiositatis p[er]t[ur]at et p[er]t[ur]at
te Conspicuumales aut
p[er]t[ur]at vident[ur] p[re]cedenti
frequencia et ap[er]tione
opacum quas p[er]t[ur]at modum
quasi de plaus eructat ac
refundit. Differunt igitur
ea que diximus que admodum
purgatio seu lib[er]atio al-
iei et impletio eiusdem

Veritatem aut ad illud in quo
eramus et dicamus quid iam
plam est q[uod] h[uius]modi que diximus
quia h[ec] lex de qua h[ic] in-
tendimus sola est integra p[er]
fecte honestatis descriptio
Sola p[er]t[ur]at diminutione regni-
las et mandata omnia con-
tinens honestat[em] Et p[er]t[ur]at h[ec]
sola lex veri nominis Quia
vero sola om[n]i v[er]tute aggre-
gatio sine totalitas v[er]ba ho-
nestas est ymo ip[s]a veritas
honestatis intue que men-
tem suam v[er]it[ate] atq[ue] ve-
nustat manifestum est quia
ip[s]a est et lex v[er]itas et lex
veritatis lex em p[er]t[ur]at
lex p[er]t[ur]at est et p[er]t[ur]at
h[ec] aut est que mente h[uius]modi
nam sua ip[s]a v[er]itate absq[ue]
medio h[uius]modi ordinat atq[ue]
constituit h[uius]modi ordinata
ac consp[er]tatam efficit instar
civitatis que instissime ac
sanctissime legis statutis
ampliat[ur] et regitur h[ec]
etiam est lex cuius obsequia
extior decor est et v[er]tute
totius vite et consp[er]tatam
h[uius]modi Verus quid[em] decor
ac vera v[er]tute quia esse
eius est contritum v[er]tute p[er]t[ur]at
est et om[n]i indecens ac re-
pugnans p[er]t[ur]at p[er]t[ur]at
turpitudine r[ati]o et co[n]f[er]at
h[uius]modi quia lex h[eb]reor[um]
v[er]tute v[er]tute no[n] lex integ[ra]
est ut diximus sed pars
legis Aron cui t[er]t[er]o aggr[ati]o

lex de h[ic] in d[omi]ne
Sola est integ[ra] p[er]t[ur]at

mandatorum que in quibus libris
moysi continetur ad legem de
tem perinet inquitum veterem
vino multa sunt ibi eius de
qua nunc loquimur etiam per
mandata. Quicquidmodum nec
omnes hebrei temporis illius
ad veteris testamentum pertine
bant ut dicit Augustinus
vino erant in populo illo qui
ad nomen pertinebant. Sed quod
lex secundum unam intentionem
dicitur lex populo veli edita
per tota aggregatio mandatorum
que in quibus libris moysi con
tinetur secundum aliam vel intentionem
dicitur naturalis vel que na
turalis honestatis regulas
continet et mandata. Propter
hoc autem vetus dicitur quia
omnibus aliis antiquior est
Quicquidmodum honestas na
lis antiquior est et natura
et tempore honestate gratie
Veritas intentione dicitur vetus
lex aggregatio mandatorum
populo populi propter ipsam populi
tem suam tradita. Quia ipsa
honor populi vetustas populi
lis est hoc est ad mortem eternam
festinans veritas seu propter
quintam. Jam igitur expedit
sumus auxilio dei de his
que proponimus dicere inde
clarione ac stabilitione legis
veritatis et lex veritas
et lex veritatis verissime dicitur
Et fecimus manifestum quia

ipsa veritas est conspectus
duabus partibus naturali videlicet
et gratuita et naturalis quidem
honestas per eius initialis est
Gratuita vero per eius perfectio
est et adimpletio consummata
propter quod et lex vetus in
di adhuc et populi populo tamquam
alphabetum honestatis tamquam
elementa initialia religionis
tradita est pars vero secunda
tamquam plenitudo atque perfectio
erudito iam populo ac perfecto
propter quod perfectum longis
et magnis multis populi enim
dicuntur populi propter dum
appropinquat est que est consummatio
legis ad iusticiam dicitur legi
ad populum propter quod et legi
ad Gallos. Quia omnis lex
in bono fine consumpletur
videlicet in fine de dilectione
Sicut legitur ad populum 17. Cum
diligat proximum legem implet
Et in illis plenitudo legis
est dilectio mandatum enim
de dilectione potentia et virtute
omnia alia mandata quod
dantur est cum fine ea in
li. finantur dicitur legi 10
ad cor 13. si per totum enim
et vero omnia deo accepta
sunt mitiore quod atque verum
veraciter adimplentur propter
hoc omnis mandato pendet
dicitur tota lex et propter hoc dicitur
legi 27 et 22 et marti 17
Sunt ad hoc. per 10. Fines
precepti karitas cum propter
illam autem acquiranda

aut intendam aut q̄ suada
aut adaugendam aut ad
implendam omnia p̄cepta p̄
et p̄hibitiones que in b̄n̄q̄
lege continet̄ p̄p̄ hoc etiā
d̄m 3. Inuicē sapiē timor
d̄m m̄p̄s 2. Et p̄o dilectio
vero dicta 3. honorabilis sa-
pia Inuicē d̄m p̄p̄ m̄l̄pli-
ces p̄i v̄tutes p̄fectiones
et laudes quas hic b̄n̄q̄
Comparatione nō timor qui
v̄tq̄ p̄iulis 3. et elementarij
p̄n̄ alphabetarij ut ita di-
cimus sapia ip̄a dilectio
honorabilis 3. Timor em̄
timore p̄iuli timor 3. v̄l̄
et nō p̄p̄e v̄l̄it oruare
timor p̄iulis sapie ut ita
loq̄m̄ ignobilis 3. et v̄lis
exerto igit̄ comparatione p̄iulis
timor dilectio sapia nobilis
est et honorabilis. Detimo
re em̄ p̄iuli illa accipienda
sunt que p̄iup̄m̄ p̄p̄ quod
aut sola opa que ex ḡt̄nta
dilectione sunt deo acceptabilia
sunt ac remuneratione digna
m̄icis que p̄p̄erunt ut de-
clāmus. Si quis aut̄ que-
rat m̄m̄ mandator̄ et re-
gular̄ legis de qua iam de-
clāmus quia ip̄a est lex
integre honestat̄ ac p̄f̄e
religionis p̄udens quia
in alio t̄tatu et quēdus
et stabilendū 3. videlicet
m̄t̄tatu de v̄tutib̄ et m̄oib̄

¶ Nō s̄o 213 mandata d̄m̄a hebreis
tū ēb̄i t̄m̄p̄ tante multitudinis p̄-
reptos p̄ali moyses tū d̄t̄ q̄ t̄c̄
d̄t̄ d̄d̄t̄ mandata q̄ ōp̄a p̄t̄ in
corpe quādo s̄. s̄o 213 d̄t̄ 14
Genes infra 666 quā p̄f̄ic̄m̄
aput egiptios

qui est pars septima p̄t̄e
p̄p̄rietas et d̄ualis Et
hoc est q̄m̄ iuxta unāquāq̄
v̄tutem est sp̄alis deop̄at̄e
eius regula et mandatu
om̄cadmodum p̄p̄ius dixi
Et quia eundem m̄m̄ n̄c̄ 3
esse v̄tutē suā regulā
et mandator̄ sp̄aliū stabilē
m̄m̄ v̄tutem est stabilē m̄m̄
regulā ip̄as sp̄aliū et ma-
dator̄. Degualib̄ em̄ man-
dat̄is et regulis p̄ue deag-
ḡgationis in quibus tota lex
aḡgata p̄cipitur nō est n̄c̄
nos hic intendē quia p̄t̄e
ead̄ sunt t̄m̄ p̄t̄d̄arib̄
et p̄t̄ib̄ p̄is. Ḡn̄alia ac
mandata sunt ut declina-
amalo et fac bonū d̄m̄e
v̄tq̄ eadem sunt t̄m̄ p̄iub̄
p̄i specialibus sicut ḡn̄
quodammodo est idem t̄m̄ p̄p̄e
p̄ia et quodammodo d̄m̄p̄m̄
aḡgregat̄a nō sunt q̄admodū
sua legem custodi mandata
ambula p̄b̄iam mandator̄
dei. Om̄ia em̄ mandata le-
gis unusquēq̄ ip̄os mandator̄
p̄cepta sunt Et p̄p̄ q̄ v̄m̄
quodq̄ ip̄os ad om̄ia ma-
data legis 3. p̄t̄ t̄m̄
aḡgregat̄um ad p̄tes Si
vero querat̄ ad quid tanta
m̄m̄p̄tas mandator̄ p̄lo
hebreor̄ data 3. v̄z p̄o c̄ta
2 13 t̄m̄ constet m̄m̄ v̄tutē
lange m̄m̄em esse. Certū

em est declaracione verissima
muy ututun quadragenariu
no pcedere posse Inquo iudei
tres causas fuisse multitudinis
mandatoru prima ruditatem
et in eruditione ipius ppe qua
qualibus pceptis solis erudi
ri et instrui no potuit Et
ideo ppter ptilam manda
tos erudicendum illum ac
instruendum decernit deus
quasi pultu magis fructum
bus piam atqz munitis q
pambus integris mltitudi
Seda causa pcedibilis ob
secratis mltip. Inuenis
eluminacionem et abolicionem pro
parte magna intendit lex
et hoc potissimum in omnibus
mandatis que abunda vide
et nullam utilitate afferre
suantibus // Tria quia libe
legis voluit deus esse suffi
cientie ppe illa et capacitate
nomen ad hoc illius populi
et p parte maxima ptilis
voluit ergo legem q tunc
suma illa que dirigere mode
rari ac decorare sufficerent
vitam huius populi datus ei in
hoc mltam in meditatione
et obsecratione in lege illa
pceptu ruditatis eorum et in
prie ne liberos paucos ab
et puitas puit essent eis
ocasio euagandi ad libros
quoniam tradidit Et in
circulitates novias et erp
res impietate legi q dei co
trarias ppositiones habueret

Et hoc mlti vigilancia ac
discretione obsequium e apud
hebreos mltis temporibus
videlicet ut sapia legis con
tenti libros alios generum
declinarent Unde nec pphie
opam dare illis tibus ausi
sunt donec quicquid puit ut
gentes in caldeos pue babil
lonios et arabes que due
gentes pphie disciplinas et
studia maxime puerunt
et adhuc ampliare atqz pbe
re no desipunt quicquam
egyptij inieperunt et greci
puit studiosissime atqz mag
fice ppeant hoc ipm etiam
voluit lex deuter. 2 vbi di
cet est enim via sapia et d
tellectus sunt et vpa. 8. Inq
no plus puit adeo requit
inponere puit ac mortis
ad legem magis et ad testimo
Et mps. 1. Stus vir qui in
lege dei meditat. Die ac
nocte et mlti hmoi // Dein
ita artant eos ipa lex ad
pui ingenij meditationem et ob
sequium ut alia eis co
gitare et malis studere
illo modo vacaret Sicut
legit. deuter. 5. Meditaberis
ea sedens in domo tua et
ambulans in itinere dormies
atqz conpungens ut pph
aut caldeis pue babiloyis
pui genti arabu quicquid
puit in mltitudine cordis se
pandis eorum et pphie et pui
ti puit opiones pphos vesti
entes legi pui circulitates

et abrahe fidem contra dispu-
tationes eorum et rationes defe-
dere hinc est quod facti sunt
enonei et infideles ipsius abra-
he heredes maxime postquam
regnum saracenorum diffusum
est super habitaculum eorum. Unde
cum eternitate mundi et alios
aristotelis errores secuti sunt
multi eorum hinc est quod pauci
vel indei hoc est qui non in-
pete aliqua credulitate sue
sarraceni sunt aut aristoti-
licas conspuentes erroribus
multa saracenos debemus
de his qui sunt philosophi quoniam
dedit eam omnem non leuem
apostasiae hinc est quod inde
multorum absurditas et inconstan-
tia. Dum enim appetunt in eis
absurditas et inconstans
nulla aut preceptio aut
inhibitionis eorum ratio nulla
obsequantur utilitas. Non
est mirum si ab eis recedit
si tamquam onera propria
pessunt. Quod autem tota lex
hebreorum deus auctor et inspi-
rans et condita et edita
sit et populo hebreorum imposita
et ipse legislator videlicet
moyses deus dei minister
esset in dubitatum fidem
facit et signa et miracula
in quibus venit quibus plura
multis aut temporibus quoniam
et tunc et enunciat fidei quod
de his facit tria illa signa

que datum est ei facere coram
filiis israel et legimus. Exodus
viii. De vena conuulsa in colu-
brum in manu leprosa et sanata
aqua ipsa in sanguinem. Deinde
plage egypti. Similis mare
rubrum submersio exercitus philo-
nis amanna dephi. Aqua
educta de petra. Et alia que
enunciant longum. Et ne ma-
gice artis aliquam ureat
suspicio defectus magorum et
attestatio prohibet et remouet
evident. Deficientes enim
mentis signis cogente vite
confessi sunt quia digitus
id est virtus vel opacis dei
est hic. Sicut legitur. Exodus
viii. Appet eam quia vite
dei omnipotentis ista faci-
unt. Et hoc quod de egyptiis
nichil contra ista mirabilia
potuerunt videlicet nec pla-
gas autem nec egyptiorum
exercitus inuare aut liberare
nec moysen aut hebreorum
populum vallatibus impedire
propter quod tunc tantis mira-
bilibus populo hebreorum omnipotens
vires dei altissimi clarissimus
omni modis defectus et im-
potencia deus hinc evident
apparet. Insufficientiaque illius
largissima opacis esset id
populus deusque culturam
omni cultoribus suis esse
inutile deprehendisset. locus
lectus

fuit ut cultus dei altissimi
et honorificencia et lex qua
secundum benedictionem eius vivet
eidem imponitur. Cultus qui dicitur
apud dephensum vane et
inutilis eidem mēdicet quod
et factum est post submissionem
per deum pharaonis et victo-
riam de amalech. Sicut legitur
Exo. 19 ubi per moysen loquitur
ipse deus ad eos dicens. Vos
qui vidistis que feci egyptiis
et ubi elegit eos in populum
peculiarium dicens. Ego vos
assumpsimus michi. Et iterum
vos eritis michi in regnum
sacerdotale gens sancta. Et deum
in 24. Dat eis legem in terrore
et horrore magno. Non enim
potant abduci vino abrupi
abambeteratis erroribus in fi-
monitione magnaliū et ti-
more magno propter quod et
omnipotentē in onitione magna
lū et terribilem in ardore ig-
nis in doctibus et in clangore
bucine se eisdem exhibuit
et ostendit multa enim et effi-
cacissima vis timoris ad in-
mutanda corda ad eos timan-
das veteres consuetudines
et mirabiles et humilia corda
dura atque perversa eius
improis qui timebant. Et propter
hoc illo tempore dicitur et deus
contra dunciam et autopsi-
tem populi illius. Sicut legitur
in omnibus prophetis. Typet igitur
omnibus hinc totam legem.

Nō quod nihil ē in lege quod nō
habeat causā rationabilem et

moysi deo auctor et condito-
re editam esse. Quia nihil
mea in stile et nihil super
vacuum vel absurdum. Nihil
igitur mea vel preceptum vel
prophetiam et nihil statutum
vel narratum quod non habeat
causam rationabilem et suffi-
cientem rationem propter oculatā
sive manifestam. Ea enim
que evident ad dei honori-
ficentiam et vite nostre compo-
sitionem et decorem pertinent
propter manifestam habent
utilitatem et debita sunt
propter sicut mandata quibus
precepit. Dilige deum vel time
Et adhuc modum omnia illa
quibus aliqua operatio virtutis
conspicitur preceptum aut aliam
viā prohibet. Sicut non fur-
bare non mechabere. Et deo
evidens utilitas et in quibusdam
que propter mala que de rebus
aliquibus proveniunt quoniam
precepta sunt. Sicut concupiscentiam
ne quis in eam
cadat. Excludi eos corripe-
ta ne que coram feriat.
Sunt et alia in quibus em-
deus et utilitas pacis potest
esse fur et raptor puer
Sunt et rebellium filios et p-
tuos contra patres ad hoc
etiam pertinet prohibere for-
tos et lupanarium propter
et si etiam alia in honesta-
tem non habent ut vitium
quantum alio deturparent

fortia et lupanaria multas
tame perturbaciones vite qua
ne ingerunt videlicet rixarum
latrociniorum et homicidiorum
et de his est non solum credu
litas aut opinio sed pot
tidianam experientiam citu
do Ad hoc pertinet etiam indi
cia quibus lites et discordie
pacificantur. Sunt et alia
pmissa tunc non precepta p
missa utque hoc est lege non
punitur sicut repudium odiosum
uxoris et exactiones uxoris
ab alienis quam fratribus hoc
est ab aliis quam hereditas
Et utique ideo pmissa sunt
ut maiora mala declinarentur
Dicebat namque legislator ea
esse indecoras malitiam ut
uxores odiosas cum ab eis
non nisi per mortem separari
possent occiderent Dicebat
et eam esse eorundem cupidi
tatem et avaritiam ut ut
fratribus hoc est hereditas ab ipso
prece non nisi alienis ad uxorem
dare pmitterent. Uxor enim
in aliis esse et rapina em
dente iam alibi declinamus
fecit igitur legislator per quod
pmissiones quod in tali
populo fieri potuit videlicet
peccata priorum malorum pmiss
iones amantibus auti
Quod autem quedam mala licet
minora quibusdam maioribus

magis puniri precepit illa pro
turbacione causa sunt quia licet
minora frequentius tamen con
tingebant in populo illo et pro
hoc plus nocebant tranquillitati
et paci ipsi ipsa frequentia
sua propter hoc etiam quia multi
tudinem indoluerat difficilior
erat eorum curatio. Amplius
facilior erat eorum quibus
propter oportunitates sicut
facilior est omnis furatio quam
auri equivalentis Et hoc est
quia et omnis facilius invenitur
et aurum ardens custoditur
Amplius debobus et omnibus
pacificantur duo aliqua et
offerebantur in sacrificiis de
necessitate Et propter hoc qui
preceptum dabat domus inggibus
et armentis. Secundo vero
nichil sibi pacificari preceptum
in constitutione tabernaculi
et edificatione templi ac fa
bricatione vasorum ipsorum ordinem
igitur mirum si distaret ea cu
stodiri voluit et discrepantiam
eorum ac furationem penerunt
vindictam de quibus ei per
de necessitate debebat quia
ea de quibus ei nichil debe
bat sed voluntate tantum
offerebantur. Amplius armen
ta et greges non solum utilia
sed etiam necessaria erant vi
tæ et habitum sive vestitum
quanto premetipsum. Tunc
vero quantum ad hoc preceptum

nota causam
dispositam pe
nans in furto
et rapinis

est atq; inuile. De erto ergo
magis custodienda fuerunt
furta q; et rapine eorū p̄uori
inadipione puniēda // Tū
plius. Robus et omib; tā
quam f̄is aialibus et pene
dūo honore dignis p̄cūdu
tredebant egipti iūē quos
mētū fuerat p̄pter deos q̄s
colebant videlicet sc̄aphū et
ammonem quoz p̄uor appare
bat in spe bonis et alē i p̄e
arictis p̄pter hanc etiā tam
detestant^r egipti om̄s pasto
res om̄ū sicut legit^r Gen 26
p̄t hoc et quōi aialia vocant^r
abominatōes egiptiorū sūt
legitur Goodi vñ^r abhōma
tōes em̄ egiptiorū inuolabiq;
deos nostros Quia igit^r mētū
erant inēra egipti et inter
egiptios / Iudic eis dūb nō
esse abhōmāda quōi aialia
iuxta consuetudinē egiptiorū
et vñ eorū n̄tū et inēra
utilem Tūm etiā in parte
ista et om̄es diuicias sup
pluas nō parū vilificat aia
riciam etiam et cupiditatem
hoc facto suggillant^r Quod
aut quāq; bonos et quatuor
onēs p̄bna restitui p̄cepit
Goodi 22 Illa creditur esse
causa videlicet quia quatuor
comoda p̄u utilitates habet
om̄is / Duas p̄z pellis et carnis
et alias duas fructū et fētū
fructum aut intelligim^r lao
casem^r et butirū has vero
quatuor utilitates hēt et bos

et in p̄u q̄ntam vñ laborē p̄u
agrolatōis p̄ue euetōis
onēs Quia igit^r quāq; sapia
inrogat qui bonem finat^r p̄or
vero tūe qui onem p̄erit quāq;
bonos p̄bno restitui et q̄tuor
tū onēs p̄bna reddi p̄cepit
domiq; // Desimiliq; aut vidē^r
nō hoc attendisse dūm qd
dūm dūm utilitatem
in hoc p̄cepto // Quā et inde
mēt alia utilitas bonū m̄ra
p̄missionis valde n̄tā vñ
tūm p̄getum et ita p̄o
bonos p̄bno restitui p̄cepit
p̄ quōi utilitatem n̄m attē
disset // Si quis tamē dicat
quia utilitatem tūm p̄getū
nō reputant domiq; abutili
tate agrolatōis qm̄ anexa
tūm agrolatōm nō in p̄ba
bilit^r dicit // p̄babilis tamē
videtur dūm in ista consuetu
dine respectum habuisse ad
maioritatem audacie atq;
dampni d̄uoris em̄ audacie
et in p̄babilitatē est bonem
finat^r quam onem et ideo
p̄uor p̄uendū // Hanc go
penam ideo statuit om̄p̄t
deus quia vidit eā p̄fice
ad detrendam et corrigenda
in p̄babilitatem et audacia
p̄t illius ab hīs malis
d̄uorem aut aut inuorem
penam statuisse in hīs
p̄ hoc esset necessarium aut
expediens vidisset Quod
vñq; em̄ nullo modo latere
potuit // Debes aut p̄are
quia iste p̄ene nō p̄ficebā^r

in si tunc alia hec ab ipso
furatoribus ut comesta ut
aliter consumpta erant // Si
em inderiebantur apud eos
vina non nisi dupli restituere
cogebantur sicut legitur in me
morato capitulo Et hoc est
quia consumptio et questio
rei aliene aut nona peca
erant videlicet nona peca
cum essent contrectationes
rei aliene in bito duo aut
saltem magne aggruationes
furtoris Et ideo iusto compo
sitione eorum addebatur et
pena Cum aut inderiebatur
furtum ille punitur et integrum
restituere duo rei furtive
duplum duabus de causis
videlicet de lege talionis que
iustissima videtur hoc est
ut tui dampnificaretur ipse
fuit quantum dampnificaret
voluerat alium Et sic in sua
ipsa pena dicitur quali erga
alios se habere debet // Alia est
de causa dupli restitutione
punitur quoniam furtum quia
videlicet dupliciter potest fieri
in eum cum aliquid furatur
venit enim vinctusque non
solum in nocente se suare
erga alium sed in anno se
exhibere beneficium fuit aut
contra utique delinquit In
venies etiam in huiusmodi man
datis ferere valde iudicium
punit malicia ut negligens
Quocirca modum omni quis

Dimittat inmentum fuit depa
pere alicui agrum sine vinea
punitur enim quoniam delictum
oblatione eius quod ille habet
optimi inagis pro ut vinea
Et hoc est ut rixae que occasione
quoniam fuit enemum facile pote
rant declinare // disciplina
magis iudicialis sine infamia
velut cingia quedam pna
lis est quia tamquam ferro et
igne que putreda punit aut
alias morbida in corpore pnt
vinit et punitur pmoies pe
cias aut etiam punitur videlicet
cum pmoies corpales de
medio tolluntur Gladius igitur
et igne reliqua penas cor
palium instrumenta velut
dei cingia habent et portant
principes pntes sicut legitur
in 12 ad Ro. Non enim sine cin
ga gladius portant Et quia
de furore pntis hoc est de pnti
do dicitur ad inmentum pntis
in re tempibus huiusmodi gam
litis rumpitibus audens
coaxare contra dei iustitiam
et legem quia nullomodo ulla
ex causa licet occidere hominem
corpale // Postquam in hoc
debeamus ut de lege tali
omnis loquimur destruiamus
hunc errorem de structione
qua possibile est et quoniam
duerimus igitur ab huiusmodi erro
re utrumque erudiendi sunt
pnti et corrigendi saltem
quatuorq; leuib; flagellis
Cum si viderint quod non
restitat ergo ut dimittant

Nota contra hos
qui dicunt nullam
causam hominem de
bere occidere

omnibus viris et infans Et
propter hoc ut minus curentur qua
canes et asini et equi et
minimè etiam curandi sunt. Cum
disciplina quoniam animalibus
adhibenda sit et non filiis
Et melioratio per disciplinam
quoniam sit aliis animalibus
filiis aut penitus negligendi
et in omnem deteriorationem
et pessimam abire dunt
tendi. // Simplicius Cum homines
etiam animalia sunt non ideo
quia animalia sunt contra disci-
plinam erunt qui contra ca-
nulli animalium esset impenden-
da disciplina. Ergo propter hoc
causam non erit eis impen-
denda disciplina videlicet
quia homines sunt. Erunt
igitur negligendi et inhonesti
quoniam ad hoc ceteris animalibus
habetur quia homines sunt. Ita
manifestum autem est quia contra
quod homines sunt incompati-
bilitate nobiliores ac prae-
res sunt ceteris animalibus. Quod
igitur erudiendi magis omni
custodia omni quod disciplina cu-
randi. // Simplicius Quis du-
bitat quod morti corporali hominum
tam parvulus quam adultus
detrahendum sit etiam eis in-
vitis et quoniam detrahendum sit
de aqua et igne ea vi et vi-
olentia quam requirunt ipsa
pericula. Et etiam ne in ea
se precipitent aut aliter cadat
autem. Si enim morti corporali

vitae animalium tanto opere con-
sulendum sit si tanta sollici-
tudine detrahuntur de puteis
aut foveis aut praecipitiis
periculis ut occurrat morti
eorum corporali. Cuius fortius
ista facienda sunt ut occurrat
morti hominum corporali. Multo
fortius ergo ista adhiben-
da sunt ut occurrat morti
eorum spirituali. Inducunt igitur
et quodlibet remittentes ex-
trahendi sunt de hominibus prout
et ab autem ab eis homines
propter mortem corporalem. Quia
multo fortius incompatibiliter
extrahendi sunt de spiritualibus
et autem ab eis propter mortem spiritalem.
Hoc autem mors non est nisi
invenit et peritiam que adeo
sepant qui est vita spiritualis
animae. Quare manifestum
est non solum extrahendos
esse homines ab eis et periculis
sed etiam autem atque re-
pellendos omni studio omni
quod vi ad hoc necessitas. // Sim-
plicius Si asinus tunc inhi-
tum cecidit nunquid non
flagellis aut stimulis ur-
gendus est ut inde exiliat
Nunquid non fimbriis per al-
tius inde quare noluit quoniam
remittat erit inde extrahendus
disciplina igitur esse adhi-
bendam hominibus non solum
manifestum est per viam per-
bationem quare diximus
sed etiam eius confessio

poterant enim q̄ negare
igne et gladio p̄fligendi
Sicut enī maxime iusticiā
sunt qui iusticiā eē facie
dum negant tamquā mō
in iustā et maxime discipli
nandi hostes iusticie p̄ ma
xime sunt coercendi qui
cohercionē faciendam esse ne
gant et maxime discipli
nandi qui disciplinā mō
impugnant Quare om̄s
iusticia et om̄s disciplina
contra istam in iusticiā et
indisciplinācom totis studiis
ac viribus armari et in
purgē debent Quid enī
aliud p̄dicat q̄m erroris
infamia nisi om̄em iusticiā
in iusticiā esse et om̄em
disciplinā iniquā penitiam
esse Si enī nō ē iustum eē
iusticiā ut ipi dicunt p̄mo
in iustum cum om̄e q̄ in iu
stum ē fieri in iusticiā p̄
p̄cul dubio consequens est
om̄em iusticiā in iusticiā
esse Et itā si nō possent
p̄m̄iri homines nisi inique
ut ipi dicunt tū om̄s in
iusta pena iniqua penia
fit et intollerata crudelitas
Quā est cōtēditate p̄m̄i eos
q̄ diximus videlicet q̄ om̄e
id quod vocat̄ iusticia in
iusticia ē In iusticia dico
i. iusta penio seu vindicta
malefactoris Et om̄s pena
nō erit nisi iniqua penia

8
Vesp̄at igit̄ cohercionē iustā
et disciplinā adhibendas
esse hominibus Et nullo amplius
adultis quam p̄m̄is Quia in
disciplinācio adultos et in
solentia maiorem turbācom
ingerit rebus hūanis quam
p̄m̄is p̄pter vires corporū
et astutiam motusq̄ malicie
que om̄ia magis vigent in
adultis quam in p̄m̄is Enī
enī nulli dubium ē v̄m̄i adul
tum et astutia et viribus
et malicia plus posse aduo
camentū hom̄is ac p̄bācom
quam p̄m̄is multos // Amplius
Enī nō est manifestum fūlo
pos corp̄e esse recludendos
atq̄ ligandos auferendos q̄
eis gladios ceteraq̄ instrumē
ta nocendi ne sibi n̄ alijs
noceant / Multo fortius igit̄
ista faciendā sunt fūlois me
te ne sibi n̄ alijs sp̄ualit̄
noceant cum nocumēta sp̄ua
lia quibus anime p̄ent i. con
pabli. maiora sunt magisq̄
declinanda quam corporalia
Vep̄m̄amus igit̄ istā radicē
etissimā atq̄ fūissimā
v̄ disciplinā adhibendā
esse hominibus nō solum doctis
Et itē disciplinā leuē pe
nas quod eos auferre fuisse
negare nō dum audimus
sed mortis supplicium irrogas
esse hoc est quod negant
Veneramus ergo ab eis si mō
res nō sufficiunt ad correctionē

aliam? Item fuit augende
pene ut no no possunt
aut negare quin augende
fuit Si em demptoria lenis
res infende sunt aliam pro
culpa aliqua cum ipse peccat
no dum corrigat sed addat
parte culpe continuationem
manifestum est ad continuationem
fit que pccat q nullo conti
nuatione debet cessare pena
aut continuatione remane in
punita no pt aut deinde
continuatione remane impunita
Augenda igitur est demptoria
in casu pposito pena videlicet
ratione continuatione que pccat
dita 3 precedenti culpe de qua
fuit quibus continuatione si
crepat ipa si crepat debeat
deinde eius pena Si dixit
q no accidit q hoc evidens
q maiori et minori culpe de
beat equalis pena Cum re
sente continuatione crepat
deinde no debeat eius pena
sedum ipm Relinquitur ergo
ut si crepat continuatione
crepat deinde debeat eius
pena Quia igitur crepare
pt deinde quilibet et pena
duare nre 3 ut ipa ut pt
mors corporalis ut equat illi
Cum mors corporalis no fit
pena infinita p hanc aut
nam alenibus flagellis
veniet ad ignem et agnibus
ad vulnera ab illis ad torme
ta / atormentis ad ipsam mor
tem p punita p continuatione
tormenta // Amplius mors

corporalis aut est pena ma
ior omni culpa Si est ma
ior omni culpa in istis q
est deus qui eam inflixit
p correctione ligni sciencie
boni et mali Cum maior
fit pena mortis qua cul
pa questionis illius //
Amplius Si est maior o
culpa au habet proportionem
ad aliquam culpam ut no
Si nulla eius est comparatio
ad quancumque culpam co
queus est concitatus qd
nulla est eius comparatio
ad aliam quamcumque cor
pena Quis enim alia pe
na corporis habet equalem
sibi culpa Et hoc est qm
quicunq alia pena corporis
debeti pt p aliqua culpa //
Sunt aut p batio est per
tormenta et comparationes
culparum Cum enim quilibet
alia pena corporis finita
fit nra 3 et comparatio
augens alius ad quancumque
punitur Sicut unaquodque
flagellatio punitur minor ad
maorem comparationem et
habet Simile et mutila
tio ad mutilationem Cum igitur
proportionales sunt culpe
et pene illis debite ponatur
q aliam culpe debeat fla
gellatio aliqua concitatus
duplo maiori culpe duplo
maiori debeat flagellatio
et ita in infinitum Simili
qua aliam culpe debeat

mutilatio nō dūplo maior
culpe debet^r deinde dūplo
maior mutilatio s̄t si am-
putatio vni^{us} am^{is} debetur
alicui culpe amputatio duar^{um}
debet^r dūplo maior // Si
implus cūerimus ab eis
vtrūq^{ue} culpa aliqua de-
beat^r mebr^{is} alicui^{us} muti-
lacio sūc amissio Si em̄
pūilla culpa p̄t deinde
inferri alicui^{us} mebr^{is} mu-
tilacio am̄ tamē p̄ aliqua
possit inferri flagellatio
q̄ sequens 3 cōnecessitate
ut p̄ aliqua culpa possit
inferri alicui^{us} mebr^{is} mu-
tilacio // Estō em̄ q̄ sit ali-
qua culpa que vocet^r a
em̄ debita sit flagellatio
que vocet^r b. Culpe igit^r
centuple ad a. debetur
flagellatio centuple ad b.
et mille^{culpe} culpe mille-
cupla flagellatio et ita in
infinitū Quare nō est re-
p̄ire aliquātam flagellatio^m
q̄i possit deinde deberi
maior // Est autē aliqua
flagellatio maior pena
quam mutilatio am^{is} ut
oculi ut pedis potest igit^r
deinde deberi maior ali-
qua pena corporalis quam
sit mutilatio alicui^{us} nō
maior mebr^{is} vultu
igit^r fortius p̄t deberi de-
inde ip̄a mutilatio Si autē

hoc 3 vni^{us} p̄t cōmittite quod
et mors ip̄a corporalis deinde
possit p̄ aliqua culpa infligi
Sicut em̄ oculus ad totū
corpus sic amissio oculi ad
amissionē totius corporis Et
p̄t mors oculi ad oculū
sic mors totius corporis ad
totū corpus Quia igit^r ita
comparatio 3 totius corporis
ad oculū moribus hoc est
in magnitudine et v̄tute et va-
lore Et si quid aliud tale
attendi p̄t et debet inq̄is
ita erit comparatio seu p̄por-
tio mortis totius corporis
ad mortē oculi Et p̄ne hūc
ad penam illam ponam^{us}
igit^r a. culpa cui debetur
crucis sūc mors oculi et
sit centuple ut millecupla
mors totius corporis ad mortē
oculi b. nō sit ad a. in eadē
p̄portionē Quia igit^r sicut
culpa ad culpam ita pena de-
bita ad penam ip̄a nō cul-
pa debetur mors oculi sūc
amissio illius ergo p̄b. cul-
pa debet^r mors sūc amissio
totius corporis manifestū
autē 3 quia 3 rep̄ire culpā
in quacūq^{ue} p̄portionē ad a.
Quare in ea p̄portionē q̄
est totius corporis ad oculū
ad idē veniet^r p̄p̄tio et
augmenta flagellatio^m
Cum em̄ possit culpa ut cō-
tinuata em̄ debent^r plage
vel ut c. tr̄p̄e in infinitū

creptē p̄t n̄cō dōnet ei debet
tantus illas plagas m̄s q̄
mortem dēcatate inducat
Et ita debet p̄na mortis
corpalis p̄ aliqua culpa
Simplius Esto q̄ aliquis occi-
derit hominem inique d̄mo que-
rimus ab eis qua p̄na mors
ista p̄menda p̄t dēiusticia
aut erit p̄menda p̄na mortis
aut m̄ore Si p̄na mortis
nō solum igit̄ licitū sed etiam
iustum est occidē occisore Si
m̄or p̄na n̄l finito m̄ori
n̄l infinito Si finito m̄ori illig
go compatiōis 3 id q̄ patit̄
ad id quod intulit Est igitur
ista iusticia quēadmodū si q̄s
dampnificasset alium in mille
millibus libras et p̄iret amif-
pione vinis festuce n̄l palee
Sicut enī una palea n̄l fe-
stuca ad mille milia libras
auri ita p̄na que m̄fectoī
infligenda 3 p̄ homicidio
ad mortem quam intulit
quoniam in infinito et absq̄
ulla compatiōe m̄or et q̄
nō 3 n̄p̄ ridiculū Si nō finito
m̄or p̄na infligenda 3 m̄-
fectoī m̄ori igit̄ redimē magis
Et idem est ac si dampnifica-
set p̄ximū m̄dus maris
et ip̄e absolueret p̄na / Simplic
orū dāto p̄bi b̄nficio impug-
nat datorem d̄mo innocente
et in nullo illum ledente de-
iure debet amittē illud Qui
tūq̄ igit̄ vita quā reūa ut
b̄nficiū adeo datore q̄ dēum
impugnat de iure d̄ amittē
illam Omnis aut m̄ose aut

maligue vivens vita sua
dēum impugnat Maxime
aut hēticus aut paganus
Illi enī apte dēum impug-
nant missēdo illi hēditate
suam v̄z aīas hōm et p̄a
et alios Simile glām p̄a
et honorem d̄um cultū ei
et religionē totis v̄mb̄ ac
studijs dēfendere conant̄
Ista enī duo gr̄a hominū
totam fē vitam suam indi-
impugnatiōem in eis m̄m =
viam et contumeliā con-
terit / De iure ergo auffs-
eis p̄t nō solum vita corpa-
lis sed etiam aīas si aīe
m̄orles essent / Simplic
Si mors etna infligenda
est p̄ culpa aliqua quāto
fortius mors tp̄alis / Al-
implicius aut pugnandum
est contra dei m̄icos aut
nō Si sic 3 pugnandi
igitur sunt et iustū 3 bellū
contra eos Tam dū igit̄
pugnandum est cōt̄ eos
quam dū rebellat Si igit̄
rebellant usq̄ ad mortem
corpos suos nolentes d̄mo
cedē n̄l desistē adei m̄m =
v̄is ac contumelijs pugnā
est cōt̄ eos usq̄ ad mortē
corpalem ip̄os manifestū
agit̄ 3 quā in isto bello
occidendi sunt q̄ p̄ d̄icit
quā nō 3 pugnandum
contra eos n̄l fugiendum
igit̄ est n̄l cedendū eis
ervare sustinenda est q̄t =

inatio honoris dñi atq; cul-
tus ut patet corpibus mioris
dei. Et fugiendo eum et ce-
dendo ad istud incohemens
denuntiat configuentes tam
cede nōte hēant appet igit
evident quia sub ptectu
falsē pietatis qua voluit
hūmōi erroris corpib; suis
impetate nequissima pñdi-
cant in dēu et aīas emdet
dñi dei cultum et religio
sic tollunt demedio. Hoc
igit querit tamē ista in-
pietas ut regnū dei et ei
cūctas remaneat pēnatis
indefensum et prede et di-
reptam vastātam exponat
Et ut vita corpū mōrū
iam iamq; mōrū vita
inquam imperima vite bē
aīas et dñi honorificac
pferat. Amplius Quēdā
ab ipis vīs saltem verbo
contra dicendum sit errorib;
impetatur. Quod si dñi
quia nec vbo contēdicendū
3. Festat igit ut veritas
salutari nec pñdicanda
sit nec docenda. Cū contē
errores hūmōi dīpntandū
nō sit. Doctrina em pñssimā
indispñtōmibus consistit
et pñ bacōmibus dñi deli-
ramento illū māq; inbe-
mū pñ. Si vero contēdicendū
est hūmōi errorib; saltem

vbo pugnandum est igit
contra eos lingua. Nullo
aut pñlegio exempta est
manus ad dñi honoris pñ-
tute pñe pñcio vīno pñd
eq; debet est eū ut hū-
qua dñare eque manu pug-
nandū 3. contra errorē hūmōi
pñ dei glōria et aīas salute
Amplius Si bestie hūales pñe
māiales videlīq; lupi et leo-
nes spēntes atq; dracones
ferro et igne dñi q; gñe de-
bellacōis cōtēdicendū pñt
pñ salute corpū hūmōi que
denuntiat et occidit orūto
fortius bestie spñales pñ salu-
te aīas quas pñducendo et
pñducendo spñali. Devorat
et occidit sepantes eos ad
qui vita est aīas omī glā-
dia et bello cōtēdicendū pñt
Et attende compācōm bestia-
lem māialiū et spñaliū
qua cōnvenientissima est
et pñra. Si leuicia pñtū
hēntas si venenositatem
pñendo pñdicatōis attendis
Amplius Quia blasphemā
incorrigibilis blasphemā
q; pñdicatōr sic est dēu
dei pñt omī contagiose
morbida ingrege et pñt
morbūm cōtēdicendū i cor-
porē Cāncrosum dēu
cāncro mōrābili et ingre-
spēnte ergo id facies
est de eo pñ salute totius
ecclēie quod faciendū esset

Deone et merito huiusmodi
et potius gregis et corporis
salute Quare respiciendi sunt
aut puniendi modique sibi
conveniente De medio tol-
lendi Quod si forte dixe-
runt quia reuera occidendi
sunt impij p[er]tinetes non aut
ab hominibus sed a deo Sequitur
eos p[er]mittit quod honor
dei atque religio p[er]tinens
opponendi sunt nulla q[uod] e-
ris defensio adhibenda de-
cidit etiam ut deo nihil pe-
nitius honoris debeat[ur] cum
nec in nobis nec in alijs li-
ceat nobis eius honorem
defendere defensione que re-
pellit oppugnantem // Dui-
plus emendat ab eis qua
de causa a deo velint p[er] cor-
poris morte Si enim p[ro]pter
spem correctionis ibi cessat
conveniente falsa pietas
ista Quare ubi evidenter
p[er]tinetes et incorrigibiles
sunt et mori d[omi]no volentes
in impietate p[er]sistat p[ro]p-
ter occidendi sunt Si vero p[ro]p-
ter vitas vite corporalis ea
est p[ro]pter quam p[re]cendi
corporibus Q[ui]nto fortius in-
compatibilis maior p[er]tinetas
vite spiritualis efficiet ut eis
p[re]cendum non sit manifestum
aut q[ui] corpora humana dicunt
esse opa dyaboli non habent
quid videant cum necesse
habeant confiteri de se

da esse opa dyaboli maxime
afilis dei // Sequitur Jam
placet 3. ex his que diximus
quia impietate in ip[s]is deo
et animas humanas p[er]mittendi
esse credunt subtextu pie-
tatis corporum huiusmodi
erronei Nec addunt quod
ipsi etiam corporibus impijs
magis p[er]tinet in compatibilis
non p[re]cendi t[em]p[or]ali Occidendo
enim t[em]p[or]ali ab eis p[er]p[et]rat
corporibus impijs int[er]
p[er]tinet q[ui]ntum ea p[er] p[re]cipient
ad augent // p[ro]portional[iter] naq[ue]
sunt vltimis vinetis impij
p[er]tinet p[er]tinet p[er]tinet addit p[er]
et p[er]p[et]rat p[er]p[et]rat t[em]p[or]ali
rent Et p[ro]pter hoc p[er]tinet p[er]
mortem corporis fit eis lig
in vitis ne peccent amplius
fit et ne amplius t[em]p[or]ali
non solum ne in animabus sed
etiam ne in corporibus Quia
p[ro]pter ip[s]os corporibus eos occi-
dendo p[er]tinet evidenter ad p[er]
p[er]p[et]rat in p[er]tinet que in
corpore p[er]p[et]rat erant eis
detrahit p[er]tinet // Q[ui]nto
aut p[er]tinet p[er]p[et]rat in p[er]
l[ic]et maior 3. incompatibilis
p[er]p[et]rat mortis corporalis
Quare incompatibilis magis
p[er]tinet eis occidendo eis corpora
quam p[er]tinet p[er]tinet eis morte
corporali p[re]cendi ad illud ad
quod obice nobis solent
Quia p[re]cipit nobis veritas
invidet ut 17 Et finit
Quia crepe n[on] p[er]tinet admette

ne forte pnt eradicaret et
 tritum. Unde dicitur qz man-
 festum est qd no pcepisse
 veritate mpt ut solm modo
 eto pttur. Non em voluit
 pti zizania sed eto pli //
 Quare voluit pti zizania
 mlti dclmentu. Quare
 ubi no pt eis pti ubiqz
 ergo crepuit zizania mpt
 foratm aut dclmentum
 etici ubi illatens voluit eis
 pti. Ubi ergo mpt mpt
 com pti dei ut dclmentum
 crepuit ubi illatens crep-
 pendi pnt sed eradicandi
 et hoc ptopalem mortem
 qd alias eradicari no pnt
 zizania em eradicari non
 possunt incorrigibiles et co-
 tinnates. Quare occidendi
 pnt concupiscentia. Quod si
 quis dicit quia ipi qui no
 pnt zizania possunt esse
 etici quia tibi possunt
 addiam veritate verum
 utiqz dicunt Sed qz qstant
 et etiam fiant quod videt
 continuates et mpt pti-
 nates no est etiam. Quod at
 pti illi qui etici pnt
 zizania fiant hoc. Evident
 etiam est. Simpliciter em et in-
 eruditos astucia pia mpt
 bili facilitate subvertit
 et mpt pauca zizania
 mltam etia pgetem facile
 pnt atqz suffocat. Difficile
 em admodum et rarum.

videmus qd etici conuersione
 facilius aut et arborum pde-
 lio pntuionem. Quare bonu
 conuersione quod erroribus
 et pnt et rarum atqz difficile
 et eo usqz mpt ut mpt //
 qd quod mpt pti possit
 appat. Quam vero qz mpt
 mrogant magnu est ut pest
 ut mptu erubid etia et
 facile et pti emdens atqz
 etiam. Quare ergo no di-
 deat quia vita ades pestiles
 et pntuosa pntuosa tota festi-
 natione tollenda pt demedio
 ut pestes et mptu ne diu
 vana spe pntuosa pnt pest
 mptuosa mptuosa pnt
 hoc em est at si dicit ut pa-
 uis lupis m medio qd pti-
 pentibus qd mptuosa
 laterantibus at devorantibus
 pnt quia forte deus faciet
 illos ones ut agnos. Idem
 etia est at si dicit dimitte
 das esse pntuosa faces arde-
 tes m medio plus lignos
 qm mptuosa pntuosa pntuosa
 mptuosa pntuosa qd
 forptu deus faciet illas
 arbores fructiferas. Idem
 quoqz est at si dicit Quis
 pntuosa leproso dimitte das
 qd m medio pntuosa pntuosa
 duo contagio ipm corripet
 et mptuosa quia forptu
 deus sanabit illos. No atte-
 dentes qz facilius pntuosa
 rabies lupina m qd pntuosa
 qd quam mptuosa omnia

Caym
Abel obtulit dno
Quid sit sacrificium

tū fecit iniquos et incendit
a facibus ad arbores facili
diffiliat quam vinor et fci
litas ab arboribus ad facies
sic lepre contagium facilius
aleppis dicitur ad panes quam
ab ipis sanitas ad leprosus
hoc aut dicitur et intelligitur
de his infidelibus et impiis
qui similitudine pietatis specta
tes decipiunt et prauitate
dogmatizantes audientes seducunt
Et indemonstrandam vineam
dum fabastis totas malignita
tis fraudibus intendunt
Ceteri qui sumptu erant con
gendi et erudiendi sunt dū
modo errores suos perniciē
tius defendunt // Veritatem
aut ad id in quo eam quia
postquam claruit nihil esse
intota lege quod non habeat
causam rationabilem seu pre
ceptum vel prohibitionem aut e
narrationis manifestum est
nihil esse absurdum nihil
irrationale alia mea Et hoc
in multis evidenter apparet
cum manifestum vel honesta
tem contineant vel utilitate
Et propter hoc in his non oportet
nos aliquatenus laborare
sequitur // Incipiamus igitur
malis causis et rationes pre
ceptorum et prohibitionum
iuxta litteram aperire primum
igitur de sacrificiis et altari
Secundo de damnatione her
em omnia ante legem moysi
obscure sunt apertius
Caym enim de fructibus terre
legit obtulisse munus dno

Dequi

Secundum et rationibus
preceptorum et prohibi
tionum in lege
militat

Abel non septuaginta gregi
um Genes 2. Quiliter et mel
et sedet panem et vinum
Genes 12. Abrahā non et utique
imposita est et munda adno
des et tota enim eius Gen 12
propter quod et tota gens sar
racenorum committit // Hanc
enim traditionem ab ymahele
filio abrahāe primum incepit
gens qui pro ymahele
nominant ymahel enim get
arabum institutor fuit dicit
narrat Iosephus in libro
antiquitatum Est ergo sacrificium
oblatio que et facia fit of
ferendo et faciat seu faciat
offertum nisi hoc aut uremen
tia aut aliud primum offerunt
impediat Et dixerunt aliqui
quia sacrificium non est nisi de
animalibus et errant in hoc
quia etiam de simula sacri
ficium dicit legitur Gen 22
Et etiam de aromatibus
dicit legitur Gen 27. De
rito aut quoniam habet quod
sacrificia sibi offerri voluit
Deus quia de causa placuit
ei mors animalium innocentium
nihil enim sanitas habet
propter nidor cadaveris nihil
utilitatis carnificina illa
animalium sed solum laborem
horrorem et iniquitatem
offerunt propter que iusticia
est hoc ut cum homines soli
peccent propter peccata eorum sola ani
malia et illa innocentissima
moriuntur // Iuxta illud ordo
memore bonos animalium sine
frande dolis quod Iuxta inde

no causas ppter quas deus voluit
sacrificia animalia offerri etc

quia septem decans ante lege
et etiam sub lege sacrificia
hominum sibi offerri voluit deus
non solum ppter consuetudinem
idolatricam ut quidam opinati
sunt sed et causa veram
et abel hominem non habet in
tempore eorum nec ipse nec alij
idolatricam agniti essent // Pa
igitur ac propria causa fuit
dei honorificatio seu benedi
ctio. Omnis enim cultus deo
honorificus est quo ipse sibi
suum vult // Et ppter hoc altare
sibi edificari voluit / Altare
enim est secundum unum officium
suorum deum honoris titulus
et memoriale inigne dei
sacredumque insequens Da
vidus igitur numeribus hono
rabatur deus non quod pro
pterea ipse sed electione insti
tutione et acceptatione ipsius
apud patrem obediens vero et de
votione offerens apud patrem
hec igitur quique honorifica
efficiebant deus hominum sacri
ficia videlicet quod ipse
elegit instituat et accepta
rebat quod ei obediens ac
devote offerebantur. Non enim
colui voluit neque tolerandus
erat ab inveniendis quia
non sed magis viti elato
nis et institutionis sue
ipse enim melius semper no
nit quod et quale ei fuerat
magis placeat magisque se
gratum ppter quod nascitur
et minatur // ysa. 29. dicens

47
Soluerint me mandato hominum
et doctorum etc // Sed causa
fuit in parte sue et in parte behe
mens ac fortis impetis quia
sacrificia hominum faciebant ea
enim ipso quod ad mortem hominum
animalia offerebant mortique tra
debant se ipsos morte dignos
ostendebant et deum deus sacrificia
mortem eis posse inferre
si secundum multa peccata suorum
eos iudicare vellet expressse
quomodo ipse recognoscebat
In hoc vero quod mors morte
animalium similitudinem habet. Quod in
qua quam meminerant dei
namque erga se expressse legere
potant in etiam legebant
Et erat fortior atque magis
penetrans magis quam in memores
cognitionem ac remembrancem
penetraret ac in partem
sine hominum operibus quia posset
esse finis. Nichil autem salu
brum fieri poterat hominibus
quam diu et tenax me
moriam sue cognitionis sine re
mota ac pietate ut timore
et mala fugerent et ipse bona
deus placita pertarentur. Quod
si quis dixit quia multa
hominum sacrificia offerebantur
non pro peccatis aut pro delicto prout
salutaria pacifica et que
dicebant sacrificia laudis
videmus quia hec omnia
ad id ipsum reuertuntur pacifica
enim sunt que pro pace obtine
da offerebantur. Bellum vero
non solum verum prelium est.

sed et mortis salutaria no-
que p[ro] salute obtinenda obli-
ant salus peti[ta] manifestu[m]
est mortis in min[us] p[er]icu-
l[um] sacrificia quoq[ue] laudis ut
p[ro] liberatione animas ut p[ro] lar-
gitione bonor[um] offerebant[ur]. Et
ita semp[er] locum habet mori-
bus offenti[um] ista cogitatio
ut mors nobis imminerebat
quemadmod[um] istis malis
Cum utq[ue] dem[on]st[ra]cia tua idē
nos poteris sed p[ro]m[issi]o[n]em tua[m]
ut liberati sum[us] ut lib[er]am
nos potuim[us] v[er]o deus de his
aut cum ad ea que leg[is] p[re]-
benerim[us] lacrimis dicim[us] // Ver-
ta causa d[omi]ne b[en]eficencie
recognitio p[ro]pter quod de ip[s]o
dom[us] ac datis suis parte[m]
relinquunt et offerebant d[omi]no
in recognitio[n]em quod de eius
b[en]edictione et largitione om[n]e
recepant videlicet et que
sibi retinebant et que d[omi]no
offerebant Sicut legit[ur] de
ut[rum] 26 p[ro]fiteor q[uo]d d[omi]ne co-
ram d[omi]no deo meo res
Quarta causa offenti[um]
sanctificatio soprabant[ur]
eum et emundabant[ur] ac d[omi]na
comib[us] p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]os sacrificia
faciente dei v[er]itate et una
Quinta causa familiaritas
addu[m] et appropinquatio obla-
tio namq[ue] munus et p[ro]p[ri]o
facere in se m[un]dam fiducia[m]
p[ro]bat appropinquatio[n]is et de
familia dei efficit p[ro]p[ri]a
tes suis cum cense[re] fami-
lia aquo pascit[ur] et decimis
mensa vinit orare man[us]

festum[us] 3. Quia sacrificia
p[ro]p[ri]antibus imp[er]ie fami-
liaritate[m] et p[ro]ximitate[m]
addu[m] / d[omi]ne eos dei que
pales quodammodo effice-
bant Comensalitas ante
tamq[ue] p[ro]p[ri]a quos p[ro]p[ri]os
causas effendi que sunt
p[ro]p[ri]a et mater maxime effec-
tua 3 familiaritas p[ro]p[ri]a
quod cum deus no[n] posset
eis v[er]a vice queden[do] co-
municare mittebat m[un]da[m]
ignem de celo qui p[ro]p[ri]a
sacrificior[um] queden[do] quap[ro]p[ri]a
vice ip[s]ius // Sexta causa
adunatio p[ro]p[ri]a v[er]o ip[s]ius di-
videlicet ut una domus fiet
et una familia comit[ur]
p[ro]p[ri]a Quam em[en] familia[m]
et unam domum h[ab]itarem ma-
xime facit quod virtualiter
dit et una familia sp[irit]ualis
unaquaq[ue] domum max[ime]
facit quod cibos et potum
sp[irit]ualis Sp[irit]uales aut po-
tus et cibos vocam[us] sanc-
tificatos in quibus no[n] cor-
p[or]alis refectio querit[ur] sed
p[ro]p[ri]a sp[irit]ualis / manifestu[m]
etiam est tibi quia q[uo]d ip[s]o
indei domum em[en] fami-
liam et om[n]e eius parte[m]
c[on]sistebant homines quod ut
sacrificabant ut sacrificios
p[ro]p[ri]abant seu quicquid
Septima causa fuit artat[ur]
ad dei cultu[m] v[er]o cum
magis aggrat homines et
q[ue]nere facit ad locu[m] aque

ut fany quam abus et potus
ppter quod et copatas stabant
citha ubi patur refectio
corpalis duc utiq; p no ibi
esset ut nulli ut paucissimi
ppter hoc conerent // Do-
lunt ergo sapientissimus
ac imperatissimus deus
ut in domo sua et altari
esset etia quicatio cibi cor-
palis ut guttas ppi sui
p hoc et illuc attēctur et
ibid aspicit tenet // voluit
q; amor pbi fificata esse
ut plus no tamq; bona ppa
sed tamq; dei dona nē tamq;
quia sed tamqua pte illa
pūct ut deum ptem fami-
lias suū aquo pascet et
aleret agnosceret et se ad
pccō quom seu pccatōm
admissum videns ab omni
vicio qd amācone in ma-
culatū fuaret nec credens
est sanctissimos ac sapien-
tissimos ptes absq; orōni-
bus callandacombus et be-
nedictombus pificia sua
deo altissimo obtulisse pla-
centem q; sibi in sacrificijs
pplij de hys que dei sunt
indoctum penitus reliqisse
omne cū credat dei cultū
orōnibus et laudibus un-
quam caruisse cum q; indi-
culen apte nra manifeste
pappua fuit deo q; placita
ssima que laudes et orōnes
in p ad nos pbenissent eas
et utilitates quon ritus

emident nos docuissent // Si
quis aut querat quid ista
tria grā aialm pbi offerit
elegit de quadripedibus
indeliq; bone onem et caput
inbtroq; sexu indemq; quia
hec sunt maxime nra vic-
tui quano et vestitu maxe
que apud ptes fundabant
In hys ergo quibus ipi ma-
xime utebantur maxime
voluit quon et pccatū
habē cum eis et dehis in
quibus langior eāt bnf-
centia eius erga eos // voluit
pbi maiorem recognitionem
regiam et honorificā
q; dberi manifestam etiam
est quia nē omnia quadri-
pedia ista mansuetissima
sunt et in omni rebellionē
sustinent mortem et ideo
in omni pccō occidendi ptea
aperti erant in fectōm quon
aialm ut pte qm eis inces-
sant utebantur maxime
post diluvij // familiaria
ig; aialia homib; voluit
quodammodo et familiaria
esse pbi et que maxime
in bpi erant hominibus in
bpi voluit esse sui honore
et cultus // Dupluis de qua
dupedibus ista mū diffia
sunt quia et in distans
sunt pastibus et comū
in mū dīae etiam mūde
sunt // Dupluis ista sunt
que totum q; sunt et vident

incantati homines sunt et vivunt
hoc est vestitum et victum //
Sola enim sunt sine quibus
homines vivere non possunt donec
omnibus enim aliis possunt
homines vivere cruciadamus
sine porco cane et equo
Si igitur vite humane incantatus
respiciatur sola ista de animalibus
vicia sunt hominibus cetera vero
superflua sunt quod ad vitam
vite quare eo ipso quod talia
voluit sibi offerri in sacrificiis
absentibus nobis octonem que
vendi non vicia dum eis
honorari non voluit neque ea
sibi offerri // Sola ergo finges
et hec animalia ab initio sibi
offerri voluit sicut legitur
Gen. iij. postmodum vero
addit turtur et columbam
in sacrificiis ab initio sicut
legitur Gen. ix. In quibus
propter hoc quod munda et man-
festa et utilia verbum huius
sunt etiam castitas qui
gingalis incolubis et quasi
vidualis intuentibus inde
manifestum igitur est
quia partem suam quod sibi
et volatili mundam man-
tam et utilem voluit esse
dominus deus exceptis aliis quod
diximus In quo etiam iuxta
litam quales sunt qui in
parte eius atque partem
tulerunt intelligentibus
imprimant Si enim quid mo-
res requirit in animalibus huius
que in partem suam elegit

quod fortis in hominibus. Et
in moribus istis vicia divina
conspici repellit in brutis di-
libus ubi reprehensibilia non
sunt nec culpabilia ut primi-
bilis ut in parte electorum
sine ea non sustineat quod
fortis in hominibus ubi et
culpanda sunt et pena dig-
nissima iudicanda ea dete-
statur et reprobatur ut qui eis
obtemperat ac deturpata sunt
impre dei nullatenus admit-
tantur Passer autem superadditus
est in lege sicut dicitur in
sequentiis Sequo manu
festum 3 quod ultimum sibi
est columbis huiusmodi sicut
pastor iudicant enim in fo-
raminibus domos et greges
volant ut columbe pluvium
quod gratiam intendunt que
admodum et ille Et vide
ab initio vitam offerendi
pecora munda et volatilia
promissa accepisse antequam
omnia nos legitur legitur illud
obtulisse Genes. 8 Hec igitur
tam parva detot quibus
animalium elegit dominus et sibi
appropinquavit apparet quasi
reliquias quia alia omnia
quod aut idolatre sacrificiis
suis occubilia fecerant aut
augures vanitate observa-
tionum suarum perfructuaverant
aut magi beneficiorum suorum
aut malefactorum suorum odibilia
reddiderant sunt apparet
ex multitudine sacrificiorum

no 666 quia sacrificiorum apte egypcios
et p[ro]p[ri]os 613 mandata data
hebreis Tot sunt mandata hebreis
sec[un]d[u]m Balimoyse[m] q[uod] p[er] p[ro]p[ri]a v[er]ba
quano

egypcios que erant 666
quia sacrificiorum appet igitur
omnibus his deum voluisse
quod legitur in p[er]p[et]uo. Ipsi enim
leu[is]t[er] m[an]u[m] p[er]p[et]uo dei de facin
ficio[m] m[an]u[m] p[er]p[et]uo causas q[uod]
diximus deholocaustis deus
no comedebant offerentes
sed tota m[an]u[m] comedebant. Et q[uod] si
causas dicemus insequen
tibus. Quid etiam est q[uod] his
quia ydolatria no dedit
sec[un]d[u]m sacrificiorum cum ante
ydolatriam sacrificia sunt
sicut appet incaym et abel
p[ro]pter has aut causas sacri
ficio[r]um quas diximus non
nulla videtur fuisse alius
ma p[er]p[et]uo sustentatio sacerdotu[m]
hoc est vultus d[omi]ni cultu[m]
et eruditioni p[ro]p[ri]a vacanciu[m]
cruibus duobus officiis
ut lib[er]e vacarent eos lib[er]
ius esse oportuit apostolatu[m]
d[omi]ni acquirendi victus //
his aut ita se habentibus
reuerentia[m] ad dicend[u]m quid
sit altare et que eius of
ficia Altare igitur est ut
diximus d[omi]ni honoru[m] titu
lus et memoriale inigne
dei p[ro]p[ri]atoru[m] offerentiu[m]
et oblatoru[m] sacrificioru[m] p[ro]p[ri]a
lis refectio[n]is et quidam
mensa Et p[ro]pter hoc que di
ximus quatuor altaru[m]
officia manifesta sunt
et sequit[ur] Officiu[m] altaru[m]

Officiu[m] altaru[m] p[ro]p[ri]u[m]
p[ri]mu[m] est dei honoru[m]
et memoria ingerere
spectantibus p[ro]p[ter] quod p[ro]p[ri]u[m]
est de Jacob Genesi xxxv
Sec[un]d[u]m officiu[m] altaru[m] p[ro]p[ri]u[m] ut
meos et p[ro]p[ri]u[m] p[ro]p[ri]u[m] actur
deus ad ip[s]u[m] fugientibus
et in eo adorantibus // Tan
est sacrificare munus et offeren
tes meos // Tertiu[m] est p[ro]p[ri]u[m]
lis ut diximus refectio atq[ue]
quid p[ro]pter quas edificatu[m]
atq[ue] dedicatu[m] 3 altare
aut dicit[ur] ab altitudine emi
nencie sue p[ro]pter quam h[ab]e
habebat ut astans p[ro]p[ri]u[m]
et offerentes et oblata videt
hoc igitur p[ro]p[ri]u[m] lege secreta
tibi fieri voluit dominus
Gen. 2. Et acopietudine
ydolatrie p[ro]p[ri]u[m] hebreos
aliquatenus auerteret et
ip[s]am ydolatriam saltem
in hoc modico detraheret
ydolatre magis altaria
magnifice ac p[ro]p[ri]u[m] p[ro]p[ri]u[m]
structura edificabant ydo
lis ut p[ro]pter hoc magis reueren
dam ydolatriam facerent
Incepit igitur m[an]u[m] de p[ro]p[ri]u[m]
ip[s]am p[ro]p[ri]u[m] dissimilitudinem
altaru[m] ydolatrie memola
in ip[s]a radice sua et p[ro]p[ri]u[m]
p[ro]p[ri]u[m] v[er]o altari delere de
cordibus indeos ut p[ro]p[ri]u[m]
no videntes amplius
similitudine altaru[m] ydo
latris incipent oblimisci eos

ut ppter hoc quia animi pmi
erant voluit eis pugnā facē
onei opm cultum pmi facile
em est animi recedē ab omni
bono quāvis illud sit dū
modo pugnā sit sedem
causē puit quare pcepit
illud nō opsectis lapidibus
edificare v3 ne refaret
eis memoriā ydolatrie Co
sectis em lapidibus edifica
bant altaria ydolis ut dixi
et figuris et sculpturas
faciebant iis ides enim
voluit memoriā ydolorū
aboleri acor-dibus eorū qd
nec aurū nec argentum
ydolorū pmit eis habē in
aliquem vpm sicut legi
deut 5 in fine cali ppter
eandē causā pphibuit et
neum plantari In illud
q legi de deut 16 Et et
qcuq arborē conpvetudo
em ydolatrie erat pbar
bonū ydolatrie odere
Et hoc ipi demones pū
gressant ut ipa locū ame
ritas eorū ad ydolatriā plo
caret et in ead arcus de
tinet In ipis etiā arborib
et pungebant et pculpeba
ymagines demonū ad ob
cendū ydolatriā sicut
nos ipi legim⁹ in libris ma
leficorū Gradus etiā fieri
ad altare pphibuit Exo 20
ppter eandē causā quia

sz idus habant altaria ydo
lorū In quibus pugnā pugnā
las facies et gemflexio
nes faciebant Et hanc me
moriam voluit abradē de
cor-dibus eorū // v3 puit ibi
pūngit ne videt Epitudo
postior iporū hoc est ne
viri notaret aut ppendē
sz pcomatione vestis ut
alio pigno nō em vñile
est ut nō fuisse tū vñ
dracō ut sacrificiū et ado
rare volentes eas deponē
mpt forsitam in sacro vñ
et sacris papi vñ occidē
de et abhominande turpiti
dines odiebant omne ad
modum et parricem ado
rare dicunt altius manū
digito mmo infixo podici
altius aut digito infixo
auri pūstire eod et lapi
des pūmedū aurū suorū
post se intinati pūce ante
angulū quēdam domus
aput mēchā in qua 3 corp⁹
machometi vñ in nota cat
epibus illis inditō pūis
ista in finis dyali pū ydoli
quod vocabat pūor m
pūdendū discopas pūfi
cabat hoc ergo pphibuit
deus nō solū pūndi
culositatem sed etiam ne
cultus dei ydolatrie assila
ret Et pūm q vñm

mandatum erit propter hoc ne
videatur turpitudine tua. Sima
igitur ipsorum similitudinem
altaris et aliorum deum vo-
luisse eos abstrahere a consue-
tudine idolatrie. Quia de-
hementi imbuti et intime
refecti erant. Dixerat etiam
tibi solus que diximus quia
ritus sacrificiorum non commo-
vebat sed operibus. Quia ad
modum dixit veritas in eis
quia commotio non commove-
bat sed operibus. De Ornamentis taberna-
culi et eius significati-
onibus litteralibus

De forma vero pueri si-
gnifica tabernaculi que
oraculum id est sanctum
sanctorum habebat ad orientem
ut totus populus ipse non in
ad orientem propriam adorare
cogatur illa causa eviden-
tissima est videlicet ut dei po-
pulus ab adoratore
et cultura solis. Si enim ado-
raret ad orientem ipso facto
et sine intentione in solis
idolatram recideret et adora-
re ad partem illam consuetudine
ipsum dei adorationem in solis
idolatram facile intorqueret
adoratores enim solis ipsum
solem adorantem innotari
adorabant. Voluit ergo
deus adoratores suos docere

ut ad orientem solis ut sole
ipsum quantum ad orientem ab ho-
minibus redderet hoc autem factum
evidenter legitur in 18. Ezechiel
ubi ista adoratio videlicet qua sol
adorabatur ad orientem vocatur
abominatio maior. Ibi enim
ita legitur. Ecce vidisti filii
hominum adhuc conspectus videb
abominationes maiores quas
Et introduxit me in atrium
domus domini intus Et ecce
in ostio templi inter vestibulum
et altare quasi 21 viri dor-
sa habentes contra templum domini
et facies ad orientem et
adorabant ad orientem solis
Et dixit ad me. Certe vidi-
sti filii hominum inquit leue
est hoc domini iudicium ut fa-
cerent abominationes istas
quas fecerunt hic et hoc
igitur dei querulositas et
clamor tam frequens ap-
te indicat quod adoratio
ista quam faciebant ad orientem
solis adoratio idolatrie erat
non est dubitandum quia ado-
ratio solis ipsi ipsius illam
partem facit hoc igitur pruden-
cia positio tabernaculi in figura
ista fuit. Eadem etiam causa
populans pueri pueri altaris
tabernaculi et aliorum altaris
si duo sunt altare incense
et altare thymiamatis ordi-
nati ut ut immolantes
et significantes duo corpora

habent ad partem adorationis
ydolatrie Altare nō holo-
caustos idēo subdūo erat
hoc est sub ac libero ne ig-
nis sacrificiorū et vapores
tabernaculū demigrent atq;
dehonestaret Et ne feteret
cadaver sacrificatorū ipm
fetidū redderet Et ideo despi-
cabile atq; abhominabile dā-
to etiam quia altaria ydolorū
intra templa iporū erant
Voluit ergo deus altare
holocaustos hūc liberam
euetatam ppter indorū seu
fetorem cadaverū ymolatorū
Et ut dissimilitudinem hūc
populū sine pitui altari-
bus ydolorū Candelabris nō cum
septem lucis suis pcepit
erigi apud meridiei contra
aquilonem scdm Iosephum
in figura septem planetarū
Omens nō ppter cum pa-
nibus adptem aquilonis co-
adūso orina populatio ad-
ptem aquilonis 3 inundo isto
Et ppter hoc fertilitas cibi
que ppter in panibus/pars
em australis terre nostre
sitacōni opposita inhabitabilis
3 // Aliis vero vspum 3 quia
fons vitalis caloris et lūis
in pte celi meridionali est
et ideo in designacōni hūc
candelabris ignis et lūis
stare pcepit adptem illā
Co adūso nō adptem aquilo-
nis pom pcepit mensa et

panes ppter omnes v quia
esta intimentū 3 vitalis ca-
lor Et hoc in pte mudi aq;
lonari maxime hūdat 3
hec quid pderant intimentū
et nō intelligentibus/hec
igit causa fuit in lūam
ut offentes et adorantes
in dei tabernaculo et in eis
altari-
bus ab ipso vite lūce
et intimentum se obtine-
cognoscere et p eis finit
quod in eod tabernaculo fiebat
ista sparent // Similiter Ius
dine largicōnis officia co-
clora ista maxime salubria
maxime q; nōia fuit lūis
vz et esta hōis igit dātor
se p candelabris lūis et me-
sam ppter omnes designare
voluit deus et ead pollicet
de p dicit cultoribus et
adoratoribus suis meis ista
pollicet et largior // voluit
et ondē quia in domo ista
sunt et hūdant sicut le-
Baruth 3 // Dicit vbi pte lo-
gritatis vite et victus vbi
p lūis solis et pax lon-
gritatis vite et victus in
panibus ppter omnes et de-
monacōne eorū // lūis vero
in candelabris lūis facile ead
intelligi // vel voluit q; ipō
insumare se esse deū cum
septē planete finit et q;
ipse dātor esse nō cere et
ipō nec eis nec hūc 3 ipi
soli psumendum Tota vero
figura tabernaculi copineta

ipius Opinetor q̄ colores
mundi ipius figura erat videlz
opellibus iactantibus figa
erat effere p̄ne celi // Sedm
vero q̄ erat opellibz in
bricatis figura erat ignis
Tentū vero q̄ erat op̄ sagis
aliovis quod ad p̄tentionem
tentoriū m̄dū erat et ad
p̄stinentiū impetū ymbriū
et ventorū alias q̄ in miras
aeris nō p̄pter designatōem
aliquam fuisse videt̄ maxē
si calor eius aliovis erat
vñ h̄mōi calor nec decori
nec honori congruebat t̄a
Binauli Tentoriū vero in
tūis q̄ op̄iebat f̄a et f̄a
f̄oys figura erat et celi p̄
iactantū et ignis p̄ coar
et aque p̄ purpura eius co
lor nobilissimus op̄aq̄ fuit
videlz sagis p̄p̄as q̄ in
rex vocat̄ et t̄re p̄m̄l̄ figa
erat p̄t̄ byssum Byssus enī
intra gignit // Solus enī
quatuor coloribus m̄dū ar
tificio et pulcritudine interet̄
erat tentoriū h̄ens texturas
d̄m̄ flos quibz gignit h̄m̄s
p̄dm̄ Josephum In quo cet̄
figura t̄re gēbat Totū igit̄
thabnaculū figura totū m̄dū
di gēbat Et p̄t̄ q̄ adorato
res in eo ip̄o se dem̄ et d̄m̄
m̄dū adorare p̄fitebant̄
Quasi enī thabernaculū
dei et domus eius totū m̄dū
dus est et inde d̄r̄ Judam
in eius Op̄ualit̄ tamē celū

thabnaculū dei d̄r̄t̄ Sicut
legit̄ m̄p̄s. Inaribz m̄locū
thabnaculi admirabilis usq̄
ad domū dei In ip̄a igit̄ for
ma sua et extēsiōe dep̄p̄
forma celi p̄fēbat ip̄m̄ q̄
significabat tentoriū sic co
textum Et p̄t̄ q̄c adorā
tes m̄llo et ad illud m̄ga
bitatōe celi ac d̄natorē
se adorare eo ip̄o oñdebat
Septem nō lūcie incande
labr̄ q̄ erat ad p̄tem an
stalem euidēt̄ septē pla
netas designat̄ satis con
gruent̄ et satis ap̄t̄e has
ergo voluit esse ap̄m̄st̄
adorantū et ymolantū
si starent ante eos ado
raciones et ymolaciones q̄
deo fiebant m̄ydolatam
septem planetas ne h̄ys
f̄ci vident̄ p̄nt̄ diximus
de adoracione ador̄ti solis
Nō decebat aut̄ ut ador̄
tes et ymolantes lūcias
habent̄ post dorsum In d̄i
lit̄ enī lūcie eis // voluit
ergo sapientissim̄ deus ut
essent lūcie ap̄m̄st̄ eorū
m̄p̄te australi // Cum quia
ip̄i planete ad austr̄ solit̄
fuit cum zodiaci latitudinē
qui totus austr̄ 3 iniqua
op̄eat Vanit̄ eorū p̄t̄ q̄
ut congruent̄ lūcent̄ ymo
lantibus et adorantibus
Et p̄hanc p̄p̄t̄m̄ sen p̄t̄
candelabr̄ nō solum ydo
latra sed ydolatrie sp̄es
declinabat̄ Nichil enī eis

benedictionis impendi videbat^r
nec eis fumi sed magis ipi
lucere fuisse. Quia vero in sa-
tis hinc panes offerebantur
fuit pupis audimus testi-
monio. Yze. Deplacens que
fiebant regine celi adeo q
dediti erant hmoi fuitio
q no sufficiebat eis ut mu-
lieres her agent ymo filij
colligebant ligna et ptes
pute debant igne et mu-
lies q pgebant adype ut
hmoi placente fient hinc
Sicut ibid legit no fuit
facile eos subito obiri ab
hmoi consuetudine Et deo
fui 3 papiante deo ut pte
paululu quasi p regiam
abducent^r ab illa. Non em
facile fuit hmoi consuetudini
deditis no vide mensa pa-
ni mthabuacto. Dum quam
vide coquunt et hmoi met
imple mdomo ydoli. Quia p
popra 3 mta mthabuacto
dum ad aquilonem no ducit
ante ipi oraculu. Et iteru
phibitus 3 pplus panes pone
in mensa illa et de panibus et
illis edere soli em pcedotes
missi sunt et panes illos po-
re et solum ipi concessum
est inde comedere. Vides q
q ista explici dissimilitudine
ab ydolatra qua regunt
eos deus et aliquem elon-
gant videlicet ipa popore
et pti mte. Item phibe
ponendi panes et phibe
dependi ois. Mensa em
q puenant vide. Duce ante

ydola quibus in ea panes offe-
bant. Similiter Dup. Dum que
q illos panes ponebat^r pte-
na aurea et pugillus hmoi
omales appositiones videre
no puenant mdomibus
ydolor. Similiter pplus
adeo videt et pplus si no
videt carnes sacrificior et
mesam panu valla qua
talia mdomibus ydoloru
vide coquunt et eis veta
facile memorem pte tre-
dulit^r madent qua cul-
tura ydoloru meliore cre-
dent quam esset culta dei
si adeo memorem fundamta
talid mthabuacto dei co-
spicunt quam vide coque-
nerunt mdomibus ydoloru
Sicut em deos argenteos
et aureos maioris mnis
et sublimioris potencie pu-
tabant esse quam plures
ut pances. Sic culturam
sublimiorem ac sanctiorem
eodem insipientia credet
que altare refa. habet
cadambus et mensa pami-
bus emulare emulatiorem
Ab hac igit^r pte cantu
est eis ne mcam madent
et ad pteudine qua psum-
de infecti fuerant aliquet
absorti et si no radiat
anoli sunt. Duo no chem-
biu in abscondito videlicet
intra oraculu popri sunt
ne si appareat adorarent^r
aplo mdei cultu no dum
firmato ut adorari vident^r
Inquil em quod adorari possit

appere voluit domus in habua
culo suo tempore illo faciens leni-
tatem et lenitatem populi illius
quibus ostendit lenissima in-
deut in idolatram consuetudinem
vel ymagines cherubim ap-
pare voluit quia in ymagi-
nem virili paulo ante ado-
raverant quare se ab ange-
lorum ymaginibus continent
ne eas se adorarent Et propter
hoc dicebat eis dominus deus
vester vobis videtur aliquam
similitudinem in die qua locu-
tus est dominus vobis mores
ne forte decepti faciat vobis
similitudinem aut
ymaginem et significavit
etiam due partes thabna-
lis duos mundos que duas partes
universi vobis mundum spirituales
et mundum sensibile // Ora-
culum enim quod abscondebat
velo et erat absconditum populo
ubi erant prophetarii et
archa et due ymagines che-
rubim Iniquitas medio appa-
rebat dominus et inde dabat
iuxta prout populus alius habi-
tationis per et prout spirituales
substantias ubi deus deus
apparet prout // Et istud populum
in abscondito hominum // et
velatum hominibus velum
aut quod illud abscondit ab ho-
minibus et homines ab ipso se-
pat mundus sensibilis est
Et propter hoc nec videtur ab
hominibus nec nullum intrare
nisi cum velum istud tunc

aut cum ablatum fuit populum
cor hoc est de medio // Unde
aut sensibile populum significat
bat velum per quatuor colores
ex quibus contextum erat quod
iam populum notamus Et hoc pro-
pter de apostolus ad hebreos // Signi-
ficante populum prout in domum
apparentem esse viam spirituum
Reliqua vero pars thabna-
lis que vocabatur sancta que sancta
fuit sancta et erat ex parte
populi absque interposito mundo
sensibile significabat ut si-
gnificabat ut ipso velo quo cla-
udebat prout colores et intertu-
ras que in eo erant mundi
faciem prout ferebat //

De causis transgressionis et
utilitatibus eius literalibus

Quia vero transgressio est
delictis que ante lege
populum imposita sunt et non
videtur hic in se ipsa utilita-
tem aliquam excepto populo
obediencie bono vite hominum
aperte causas eius literales
et utilitates quas habet
propter istud bonum habet ergo
prima // debilitatio libidinis
concupiscentie que viget in membris
illo virili // et voluit transgressio
in eis et effusione sanguinis
que in eis fuit // Secunda // pro-
prio illius populi pulpe me-
mori illius frigori et de-
fectioni vestrum // Quibus
omnibus efficitur minus sensus
quemadmodum et membris
duos spiritibus agere minus

pro
bue

sensibiles inq[ue] passibiles in
reddunt. Nichil aut[em] in parte
illa mag[is] minuit aut debili-
tat concupiam[us] quia dimini-
tio sensibilitat[is] et passibilitat[is]
illius. Tota causa ut pars
illa carnis que maxime in
p[ar]tibus illis vilissimos hoies
faciebat maxime ex nobilitate
h[uius] nature impugnabat
vilificaret[ur] et impugnaret[ur]
imp[er]iis. Circa insignillat[is]
facies deus et priapi in
quibus pars illa tamquam
pars et occupatio deus in
corpore humano no[n] pars orna-
bat[ur] et colebat[ur] hec eni[m] erat
pars carnis que maxime
impugnabat cont[ra] sp[iritu]m s[an]ctum et
maxime pugnat adhuc ma-
xime ex cotamnat[is] ip[s]os
trais illas ita ut in omnia
flagitia no[n] solum masculos
sed etiam brutos animal[ia] p[er]-
rumperebat. Sicut legi[us] leuit[ic]i
18 Omnes co[n]t[ra]tiones istas
fecerunt accole[re] et qui sunt
ante vos et polluerunt eam
Et it[em] Enchiridion 20 Omnia hec
fecerunt et abominatis sunt
eos. Hec plaga effrenate ac
flagitiose libidinis gentes
illas in co[n]t[ra]abiles que
deum p[ro]missionis an adbe-
tum filios israel inhabitant
in ydolatria int[er]ibat ac po-
tissimum detinebat. Circa
vero causa est fortitudo
imp[er]ioris memorie creator[is]
et pacti eius ad abraham

Abraham ex cuius ip[s]o est eni[m]
tuncipio pignaculi et sig-
na insepabile quissim[us]
dolore imp[er]ioris Et ip[s]e hoc
fortissim[us] et memoriale eni[m]
cor[poris] et pacti eius quod
pactum de duobus et videlicet
de castitate sp[iritu]ali quia deo
adhuc p[er]cutit et vno
recedit ab ydolis et castitate
corpali quia recedit a pla-
gionis et respicit[ur] ac respon-
dit[ur] effrenitas libidinis ad
uius usq[ue] ad quing[ue] h[uius]
no[n] pacti memoria re facit
tuncipionis pignaculum
Sicut legi[us] Gen 14 ubi d[icitur]
deus ad abraham Statua
pactum meum int[er] te et me
et int[er] semine tuum post te
in generationibus suis fide[m]
sempiternam Et it[em] hoc est
pactum meum. Contadit[ur]
ex vobis d[icitur] masculum
et ornare manifestum
est quia hoc pignaculo
p[ro]fitet[ur] omnis tuncipus
se h[uius] pactum seu fed[us]
misse cum deo et suscep-
tione ip[s]a h[uius] pignaculi
int[er]at in pactum ac fed[us]
abraham Et ip[s]a suscep[ti]one
illius obligat se ac de-
bitorem constituit vni[us]
legis que sem[per] abraham
data est. Sicut dicit ap[osto]lus
ad Gal 3 Testificor v[obis]
h[uius] tuncipienti se qui
debit[us] est vni[us] legis

faciende. Quia admodum pupa
piens signacula hoc est conpua
et huiusmodi religionis
adeam se obligat unumquam
Quia admodum pupapiens an
cem et iubeam. ad religionem
templarios se obligat pupa
piens alia ad religionem
hospitales // Sed igitur
puit cause et utilitates con
cipimus in unum // Prima ac
papua est quia nos nomen
prima posuimus ut finitas
pacti ac fedus cum deo ord
pacti et fedus pacti omnia
le 3 ac fedus spiritualium imp
tias quo deo adhaeretur ta
stissimo cultu et abysolus
formitacione recedat? ord
aut habeat sacramentalis
ututis alibi. Secundum? Di
quis aut querat utis et
utilitas hebreos debitoribus
fuit huiusmodi pacti et fedus
cum signaculo conpionis
nec habeant nec pupapiat? di
tunc qd pte cum pnt depre
abrahæ pacti cum et fedus
istud in istis est ut abra
ham et semen pnt ac dñi
fuerit aut impactum abra
he pcedam baptisimata
et traditiones que in corpore
legis no indemunt? Supp
lebat? aut eis sacramentalis
ututis conpionis pceda
quos habere vanissime

omnes a fructu vacue apuit
indeos adhuc extant et ob
pnant? licet in morte pua
tum et pditionem dicit et alia
legis ceremonialia qui cetera
ptinacia adhuc depre con
tempunt no intelligentes
qd ceremonialia legis sunt
eis usq ad tempus correctionis
imposita sicut legitur in 9 cao
ad hebreos. Sicut polimodo
mactis et imperibus et variis
baptisimatibus et iustis car
nis usq ad tempus correctio
nis imposita. Iuxta aut e
fieri conuincit octava die
anatiuitate pntis et qd in
legre dñi ante octava die
tenetudo in faciem tam qre
volunt absp pntis mortis
no facile sustinet. Si aut
differe? usq in annos pue
ritie ut maioris etatis mlti
declinarent eam pupape pte
finitatem doloris. Et pte hoc
nomine ad huc pte hebreos
no induxit statim moyses
conuincit pte dilata fuit
usq ad iohis qui pte con
adit pte sicut legitur iohis
1. vel quia forte no vaca
bat eis ut quia bellis
gauebant? ut pestibus va
stabant? ut pditionibus
dimidebant? ut abumura
tionibus exagitabant? ut
aliis incommodis urgebant?
ut ita obtemperata erat qre
tudo conpionis apribus

et apud eos finata ut impo-
sitione ul replicatione non
indiget // locus igitur fuit con-
tentionis faciendo firmato ppo
infide abrahe et obtentis
ppter pmissionibus eiusde
factis Tunc enim inuonans
fuit pactum abrahe et fir-
mandum expte pmissis eius
cum pmissum appebat expte
dei et hoc p exhibitione
pmissos quod aut cultus
lapideus fieri iussa est ob-
tentum fuisse apophora vide
quia cum occurreret domus
moysi Gen 2 dolens enim
occidere ut p eo q filius eius
esset induratus // ut p eo
quod diceret aucto itine
egypti quo enim mittebat
dub Tunc sephora illud
accutissima petra et cum
adit illum // for pta aut
no ppter aliud vssa 3 sepho-
ra petra adopus illud q
ppter festinationem quacuq ex-
tansa hoc fecit ita tunc
obfuit 3 et obfuit hodie
apud hebreos ut in 1 Iosue
ante dicitur finatu sit ubi
inquit fac tibi cultus lapi-
deus vel causa aut mhor
videtur fuisse quia maleficia
ferro faciebat mationes
in corpore suis et maxe
in facie maris metallum
enim ferri metallum maris
et ptem eius metallis

opinalit ydolatrias vanitas
voluit ergo ita istud palid
quam pferri dicitur ut pal-
tem hac difficultate ali-
quatenus eos abyssata ab-
ducit ul ut fedus q tu
eis pepigat impetra ore
eis p hoc ad memoriam redu-
cet ul quod aqua de petra
eis pduxat in aspectu cul-
tris lapideis recordantur
et etiam ut lapideis cordi-
bus dulciam mhorum cul-
tris legentur iussa hanc con-
tentionis ut sic impetundum
emoluerit et cordi suos
dulciam sentirent mhorum
populorum quicquidmodum
cultus huius duricia cor-
palem pcommationem // legi
aut in ysaie libro abraha
cum quo pactum tunc pmissis
pino mhorum est petra vobis
adno attendite inquit ad
petra vide ut ppter estis ut
salutare aut erat vno
valde mhorum pactum abrahe
pcommationem mhorum
recordati finitate et co stan-
tiam abrahe qua tam fertit
tam q fiderit deo adhep
ppter quod petra vocatus
fuisse videtur adno et for-
pitan ipe abraham q pcep-
to dei cultus lapideis con-
tentionem celebravit ut fir-
mitas pacti illius et fedus
sic videtur petra enim funda-
mentum et firmamentum
est finissimum edificiorum

Sic et deponit illa sine
contractis spualis quingii //
firmamentu est et fundame-
suppositans totu pte quicquid //
uis edificat et tpe ead ab-
ragam totius veteris qd est
indicia ppi sunt pppm su-
damentu ppe quod igitur
petra mto fieri pcepta
est ammissio ut agnosceret
totius ppi indicia ritus esse
fundamentu atqz pppm
et fulcimentu fuisse
Quo sabbato totu tolleret
et rueret velut petre qua
diximus abrahe p pactum
se mtre agnosce dnti r
De mandatis que vide-
bantur absqda in lege
et decore pppm hali

Post hec tps mms
adea que in lege
videntur absqda m-
ham et psequan
pim mandata hmoi deinde
in iudiciis legales i vnt
et mlieribz Das in m-
dicias aialm oitv ppar
ficia et ea que pparficia
annexa sunt oitv delectis
Sexto qmvaones aialm
et semini dntos genes
Septimo loqui de bestibus
pibitis // hmoi qd man-
dator pmi est requies
diei sabbati Quia due cause
in lege pppm sunt Quid
seu pma in ro Gen et in
ro Exo videlicet quia septio
die cessavit deus ab omni

ope quod parat // Sed ut me-
iores essent qebiri quia re-
quiesce fecerit eos de q alabo //
ribus pntibus egyptie ope //
ribus in qua dnt hnt et la-
tis Et hec causa legit de ven-
1. Idco pcepti tibi ut obsna-
res diem sabbati Tria vero
causa est licet in lege id p-
ppta ut pte illa temporis
id est die septima poli dnto
cultu hoc est laudibus et
oribus et pparficia et em-
dicom ppi vacarent // Alioqz
pilia oia totum tempus ha-
bencia dei memoria et legi-
pue piam cultusqz ipius
honorificentiam de medio
tolleat et oblivione delect
No em delectis et epulis
carnalibz diem illum depu-
tant deus sed magis ipm
parris pparficia et p-
otio conspant Benedixit
em diei septimo et pparficia
illum ut legit Gen 2. No
em pppm carnalium deli-
cias pparficia polluendm
Qrtam causam assignant
quidam quietem ventura
septimo die hoc est septio
millenario annos seculi
quod credunt ppte annos
milibz finiendm hant ante
quietem intelligunt cessat
conflictus quatuor elemen-
torz Ex quo est omis qmva-
et corruptio in mudo nate
sine mudo infiori qui est
mundus pparficia et cu

no quatuor causas de obsna-
tione sabbati //

ista cessatone credunt esse
cessatur etiam omni motu
stellarum quod et luminarum et tunc
vere cessabit ipse deus ab
omni ope quod patitur cum
omni creatio et generatio cessat
operationes creator cessabunt
cum nec creabitur quid quia
nec generabitur impleto mundo
illicitatis atque decore // licet
autem unum sit generatum et corruptum
creatur cessaturus esse // de
cessatone tamen motuum celestium
et de septenario annuatio
annorum nihil tam habent
et insuper illud potius mysticum
est quam naturale cum de hoc
indestructio erroris arguitur
quo posuit eternitatem mundi
et de aliis erroribus qui
ita sunt lacus dicimus
propter quod aut septima die
potius quam alius mundi
ad hoc elegit illa est ratio
quia cum creatio mundi
die et tunc
creatio mundi cap. dicitur
die cepit consummatio
eius completa est septima
die que fuit dies sabbati
quidam autem dicunt quia dies
illa dies factum est sabbatum
autem est primus planeta et
dux regni hebreorum et propter
hoc naturali instinctu licet pe-
nitentes neptientes obsequio
diei eius honorabant eum
et celebrare per sollempnia
illius nam ei reddente ho-
norem tamquam duci et rectori
populi illius // hunc autem errorem
cum aliis que sunt de summi-
tate legum propter defectum

insequentibus // Satis autem
qualiter quod in mandatis
que aptam videntur habere
absurditate et illas secundum
litteram utilitate intendit
elocutio abysolata orne
admodum in isto mandato
quod legitur Exod. 26 Male-
ficos in pacem vine put
malefici intelliguntur ma-
gi et incantatores // hunc
enim homines omnes ydola-
tre sunt sicut docuimus
in tractatu de ydolatria et
quia in his solis homines
staret ydolatria si omnes
permittentur sed etiam punire-
retur in populum missi sunt tolli
demedio // In hoc vero quod
prohibiti sunt hirci fumentum
indomibus suis et come-
de fumentum contra ydo-
latram factum est. Cum quod
erat et fumentum pa-
nes offerre et super fumen-
tatum ut fumentum funderet
sanguinem victimarum et propter
hoc propter prohibitionem est
hoc Exod. 23. Alii dicunt
non ymolabis super fumen-
tatum sanguine victimarum tue
Cur autem missi sunt agni
paschalis comedere regnum
de egipto venes attingi
baculos tenentes in ma-
nibus assum igni non cor-
rum aqua et cum lacte
aggressibus et itum non
confractis ossibus // Una
causa fuit festinatio qua

compellebantur vivere de egypto
Sicut legitur Exo. 12. 17.
Et propter hoc dicitur est eis Exo.
12. Iudua domus comedet
ne efferatis de carnibus
eius foras. Non enim poterat
eis vacare mitte tunc venia
nec medullas. Quod ostendit
extrahere. Secunda causa fuit
ut eis inprimis memoria ad
virtutis plenitudinem aggre-
ssus et abulacionis pigne-
quas passi erant in egypto
Et propter hoc fratres carissimi
liberati deo. Similiter quod
precepti sunt comedere azima
tunc causa fuit festinatio
quam dominus. Sicut legitur
Exo. 13. Circumdat quod egypti
ei populum vivere de terra velaret
In hoc autem quod agnum in ipso
egyptio violare missi sunt
et sanguine eius limare super
liminaria domorum suorum
et domus postea apte
ab idolatria egyptiorum missi
sunt recedere et contrarium
cultum suscipere. Egyptii enim
aiebam collebant et propter
hoc comestione arietis
aut agni mortiferam sibi
putabant sanguinem eius
pestiferum adimittenda igitur
prudencia in his libati
sunt filii israel et item dominus
quodam modo iniciati ut
sunt agnitate egyptiorum
eripent et agnitate ne-
phandae idolatrie libera-
rentur. Salutaris quod ex-
pulerunt comestione agni

et eiusdem sanguine morte propter
gentem. Similem causam
habet et illud mandatum
quod legitur Exo. 23. Non
coques edum in lacte mris
sue. Innata enim sua nihil
habet in immundicie edus neque
lac capium nihil enim habet
malicie. Hoc est nocumentum
contra sanctitatem corporalem propter
stringit licitum erat eis come-
dere ut bibere. Quia secunda igitur
quicquid amborum eiusdem propter
esset. Edus enim et lac mris
tibus et licitus est secundum le-
gem. Propter hoc non est adeo laus
aut delicatus. Quia tibus
ut propter hoc multo prohibendum
esset. Similiter dicitur pro-
hibere. Hoc potius de edo quod
de agno ut vitulo. Solus
igitur omnibus consequens est
aliquam consuetudinem ydola-
triae voluisse deum propter re-
monere ut dei populus dissilis
esset ydolatrie non solum
ita ducendi ac descendendi
consuetudine. Huius autem propter
validum est quod ista prohibi-
tio repetitur de becon. 14. Et
Exo. 23. Et foras ei missi
sunt. Et hoc enim appet de-
clarent deo displice. Quia
ipsum enim erga meo non in-
veniat causa prohibitionis
nec ut propter aliud prohibita
sit quod deo non modo carter
displiceat. Et hoc non propter eo
nisi ydolatria ut. Sed quo
modo ducens ad illa de qua
est et illud mandatum. Quod

legit *Deut* 12. Si amblas
per viam in ar-bore ut tra mds
ambs in benis et mrem pullis
ut omis de sup mrem autem
no tenebis eam cum filijs
sed abire pariet no tenebis
filios ut bene sit tibi et lon-
go diuinas tempe ornod qd
indictose et pulit dixit p-
ceptum esse causa pietatis
ne in filios pdeus et orapa
puit nimis affliget quasi
duplici contione contrita
In quo ead credidit ipse
dij in finare filijs ipse q
misericordes debent esse
in homines qntuq pte ab-
afflictione eor quds et ambs
sic pte voluit ab afflictione
Ipe hoc dicim q illud bonu
no 3 tui nec ullomo adeo
placatu ut tanta mcede ab-
eod remuneret qnta legis
ob seruancia diuina dms ei
audiens rsum contineat ^{ante}
p dimissione vniq amelle
tantam mcedem promitte
qntam p omis p mandator
pior ob seruacione // Simplic
magis pcedim erat filijs
Si pietas ibi locum habet
cum filij nec sibi nec alijs
possent consule et adhuc
mre indigent Ipa vero
no indiget eis Maia go
credulitate detinent et oca-
dunt filij in capu isto qua
mre me dubites igit ut ali-
quam ydolatriam ut aliqd
ydolatrie simile sapientissim
denn p hoc mandatu vo =

luisse dampnae dicit em
maleficia explorabat coity
pen quixtiones quorunda
malu ut illa hora mfi-
cent ea et de corpibz eoru
ut pulue darent eis qd
uellent ar-dore sue libidis
in flamae credentes corpa
eor ut pulue p illa ho-
ra occiderent hanc vntu
hre sit et demare omis
mribante ut pulis p ea
hora capet fecunditatem
et fortuna in mribandis fi-
lys posse pte et hoc
pim qmstis pmlitudibz
que legim in libris malefi-
cor voluit ergo remone
micos deus acordibz eor
ne aliunde fecunditate que-
rent qmstis pmlitudo
at longemitate aliunde ac-
de ut ppate quam ab ipso
Et pte q dixit ut longo
vntu tempe // Simplic
ob seruatores angustis fan-
stam et fortunata reputa-
bant in benem micos ad
matre et filijs et omis
Et ideo dogmatizabant
no esse offendenda ma-
trem neq filios neq se-
pandos esse ab mribia omd
quid em contra mribum
pe mribum facient cont
fortunam facient fieri
tredebant sed mribum cum
omibus meo sic mribum
gnari ptebat tamqua
causa bone fortune quda

unde et quia dicitur quodabant
indur hmoi cum omibz meo
inuenti sic ille qui ta dicit
eis huc esse et vine spabat
Si vero disparent qui ali
quid deinceps ledent dissi
pari domos et quod matri
ut filijs ut omis malefacit
hoc esse ut filios eos esse
passuros peto forent dunc
admodum adhuc est opinio
multos insipientium et a be
tulaz cordibus anelli no
pt fantam esse muerionem
acut ut obuli et magis
fortunata esse qua magni
ponderis auri ut argenti
Et ideo custodienda esse
utissime tamqz fortune
felicitis et bonos euentum
causas et pignora itissia
Alioquin impudone eos pducit
ista bona // Voluit ergo mi
sericors deus hanc ridas
tam vanitate opion q me
darem delere de cordibus
eos et bonu q spabant
poto puatione miris ut pul
los ut suos et eos qmte
posuit in grio videlicet in
dimissione miris et capae
ac detentione filios no
ergo ppter bonitate qua
hret in se dimisso amule
capaeqz et detentio filios
tam magnifica mcedem
pmissit dno sed ppter de f

nonem vanissime pppitionis
et elongatione ab ydolatra atz
pceptum vere credulitatis
et bone spei puatione deisto
que videt et illud quod legi
deut 17 no ligabis os ho
mis triturantis licet enim
videri possit dno esse et
contra auaricia indeos qui
eo usqz pcebant pugnibus
ut nec bonos triturantes
inde comedere pmitterent
Et ne hanc auaricia i bin
seminatores et calcatores
vna p tendere no pmit
tentes eos pml de omis
comedere ut deumpso bibe
quod erat in nate eis auar
icie intolleranda crudeli
tas Tame consuetudo eos
qui bonos eo usqz abhorant
ut de pugnibus suis eos
no puenit comedere in man
dato isto pmissa est et onpa
equitas qua iustissimu est
ut qui pceptat in labore
pceptet in comestione // de
isto que sunt phibitiones
ille que leguntur leuit 22
de pmissis pcedotibus ut no
radent caput neqz barba
neqz in carnibus suis faciet
incisas Istas eni rasio
nes faciebant pcedotes ydo
los capillos q suos in ppari
fionis offebant incisasqz
in carnibus suis ppter qtra
hendum faciem que ydo
lis offent Et ppter aliqua alia

que nos hic publicemus // Voluit
ergo sacerdotes suos deus dis-
similes esse sacerdotibus ydolorum
dehinc est illud quod legitur
Leuiticus 19 Cum plantaueris
ligna poma feram auferetis
poma eorum id est prima gemina
que vocantur poma quia
munda ea haberi voluit ut
errorem ydolatrie qui ea
tamquam poma ydolis offe-
bant imite et imite in do-
mibus ydolorum comederat
Et istud obseruabant patres
annos continuos a platea
nec erat prima benedictio
ydolorum in hoc et cum ipso
quod poma eis huiusmodi
fructum offerebant eos pri-
cipales suos esse ac deos co-
fitebantur poma enim ho-
norari consueverunt principes
et dii sicut et adhuc vi-
des quod primitiis fructi-
bus honorantur Et prima
etiam membra id est capita feras
que venatione capiuntur eis
putari conveniunt erat enim
error ipso sicut et adhuc
est multos primitivos fructus
sanctos esse et fortunatos
et etiam omnia primitiva de
primitiis aut fructibus generis
id est deo nature sacrificabant
Et propter hoc dixit poma que
germant huiusmodi ligna saltem
in munda erunt vobis etibus
annis pubandi poma ea in.

sancte vultis nihil forti-
ne in eis credentes unde
aut sequitur quinto anno de
fructibus sacrificabunt hoc est
mundi erunt et vespere de
bus apti credebatur ante
ydolatrie quia ipsi cum et
genio et alijs quibusdam
demonibus de primis huiusmodi
annorum fructibus iuxta
deam superstitionem offere-
ant boscum ille ut ex toto
arceant ut poma offereant
Reliquae autem huiusmodi supersti-
tiones apud nonnullos im-
pientes adhuc extant
qui primos porcellos aut
canes aut omnia prociunt
et occidunt aut vinum eorum
quasi offerentes illos generi
quem diximus dixit nos
ideo fit quia in iis huiusmodi
animalibus vivere non possunt
huiusmodi fetus et quia cre-
dunt non posse vivere de-
tanibus vero quia credunt
futurum rabidi sine rabiosi
Iuxta haec que diximus
intellige causas et sti-
litates preceptionum et p-
hibitionum similium et de
De iudiciis legalibus

Post haec prosequemur
in iudiciis lega-
libus et dicemus quod
in iudiciis legales in-
telligimus quas lex in
iudiciis reputat et

nomine horum prima erat cor-
poralis sicut feceris et fi-
ni et voluit deus ut se
obseruaret ipsius hebreorum
ita ut etiam egestiones et
purgationes ventris sing-
quique baculo fodiens ab-
stunderet Et hoc pluribus
detrahitur. Primum propter dei
honorem sicut legitur de
utroque in. Sing deus tunc
ambulabat in medio castrorum
Sed propter purgationem et propter
alias gentium ut viden-
tes ipsi ipse declinare
in mundiciam et mundiciam
sectari perlocarentur adritus
et consuetudines eorum. Tunc
ut honor etiam esset castra
eorum ut ipsi ex hoc in ipso
castris suis aliud turpe
facere viderentur. Tunc salu-
bitas contra fecerit corrup-
tionem. Tunc necessitas propter
operabat eos dum esse dicitur
vno. Quod utique facere non
posset tanta ipsi multitudo
nisi eis abegestioni fecerit
castrum. Hac etiam de causa
carnes in deserto non comen-
debant quia fecerit tot et
tantas rationes tanteque
carnificatione eos frequenter
debito castris mutare compell-
let. Secunda mundicia
erat velut quedam irre-
gularitas respectu tabernaculi
quia per quibus prohibebatur

intrare tabernaculum nisi puri-
ficatus Et hoc erat in mundicia
quia in mundi dicebantur qui
tetigissent mortuum vel mor-
tuum sepulchrum vel quodcumque de-
illis que lex tangi prohibe-
bat Et quod est mirabilius
quia ipsi qui tangebat ipso
quibus alii mundabantur et
ipsi qui alios mundabant
etiam mundando mundi fiebat
Et hoc est quod legitur Num 19
Quis qui tetigit aquas co-
piationis in mundus est usque
ad septem. Et intelligitur
hoc qui tetigit propter sine app-
gendo alios non qui appropin-
quando sunt. Tercia mundicia
et sola vera in mundicia tunc
dicitur est peccatum et culpe. In
mundicia vero civilium in mun-
dicia erat irregularitas et
corporalis Et irregularitas
quod quia non admittebatur
ad sacrificium vel epulum. Quia
tunc igitur iudicata sunt in
munda in viris et mulieribus
videlicet mulier inestinata
leprosis semper nocturna
illusionem pollutus Et isti
quatuor mundi erat propter
et in se. Primum non qui
tetigisset mundum propter hoc
aut causa quidam qualia
causa. Incipiamus igitur
ab ipso hominibus postmodum
dictum de aliis Et primum
de muliere inestinata hoc quo
in munda reputata est secundum

quosdam consuetudine et le-
ge gentis rabios qui adeo
eas occubant tpe mestruos
ut non nisi igne purgari eas
posse crederet Et ppter hoc co-
burnabant vestimenta eorum
et omnia que tegerent tpe
mestrua. Orna vero ritus
iste ita molendat in egypto
et intera promissione non po-
terat aut ab eo toto plus
indeos Et ideo legislator
fecit ppter hoc quod ingente
tam dure ducis fieri potuit
mutans ritum suum et mi-
tigans qui radicatus coepit
nequirit. Iudicant igitur eas
in mundas quod quid fieri
necesse erat ppter inbetecitatem
consuetudine sed tunc ab-
lucione aque mundari eas
et ea que tegerent instat.
In quo multum detexit veti
consuetudini non est autem
dubitandum quod ydolatrie
qua luna colebatur ppter
inmunditiam multum detexit
fit. Cum fluxus mestruos
lune deputaretur. Et ita hac
in mundicia refrent illud
Et ppter hoc addiderunt eam
non esse colendam cuius opa-
cio pollucio esset et dnm
da ut in mundicia // potuit
aut esse ut mulieres mestrua
te cetis mulieribus audacius
se lunc ceremoniis inuise-
rent reputantes se eo ipso
sacris hmoi digniores quod
in ipis luna eo tpe manifestat

oparetur. Potuit etiam esse
et hoc credimus de eis que
ydolata legimus quod mulieres me-
struata aliquando ei ymolata
sint Et quia sanguis mestruus
crebro in eis factus offertur
Soli enim mulieribus multa
auditate solebat luna. Sed
legitur. Ie. a mulieres qui ppter
adipem ut faciat placetis
regine celi // Hec igitur
una causa ppter quam eas
in mundas indicant lex
Sed causa fuit ut absti-
nerent viri coniugatione eas
indiebus illis et ne confedi-
tate illa fierent abhominabiles
maritis // Tota causa fuit
ipse mestruus sanguis de-
quo multa monstra faci-
bant maleficia // Circa hoc
et reuerentia tabernaculi
in quo posset mulieribus fluxus
contingere si ad illud co-
tempe admittentur qua in-
quinacione nulla abhomi-
nabilior potest fieri tabernaculo
Circa horror sanguinis que
inuentus semper et ingerere
solebat dnm filius ipse in
detestacione ydolatrie // 6^a
causa contagii et corrup-
tela mestruis sanguinis qui
tanta infectionis est ut etiam
in speculo in quo tpe illo
mulier faciem inspexerit
suam feculentiam se ma-
nifestam indicium imputat
Manifestum igitur est quod

et saluti animarum et saluti corporis
et saluti partium personarum
fecit et ipse faceret matrem
monij conspiciat est plegam
qua inestrate inmundum
indicate sunt usque ad pedes
purgarumque pueri tangentes
aut inestrate et tacta
ab ea propter eas causas in
mundum indicata sunt sed a
remotione leprosis non indica-
tus et in mundum propter feci-
lentiam morbi et propter eius
contagium et propter honorem
tabernaculi atque castrorum
In quo potissimum intelligitur
honore dei semper non
propter ipsam puritatem fluxus
et propter abominacionem ydolatrie
venere in qua semper ipsum
humane generationis imitabatur
sacerdotis ydolo molari quod
prohibebatur leuiticus 24° h^o sunt
ydolum amonitum quod
voluit Salomon et Regum 13
propter honorem eadem castra
et tabernaculi ut diximus
horruit eadem lex et hor-
reri voluit fluxum quam
semper alibi quam inope
humane generationis et propter
hoc detractionis ydolatrie
et sodomiticas abhominaciones
quas domino abole
et studiosissime exstirpare
intendit Voluit et ho-
norem haberi tabernaculo

et castris propter quod non in-
solitos aqua et sacerdotes in-
trare tabernaculum statuit
propter hoc etiam inebrius deforma-
tas et maculatas prohibita est
sacerdotibus leuiticus 21 Si enim
inebrius deformati aut ma-
culati aut mutilati admittentur
ad ministrum tabernaculi hoc
vilipendet et tabernaculum
et ministrum ipsum et in hoc dei
honor minuetur Inmundicia
vero irregularitas mereretur que
requirebat purificacionem in
plex erat // Sicut vas fictile
in quo aliquid docto notat
reptilibus cecidisset aut quod
aliquid demortuorum cornu
tetigisset et propter hoc franges
Sicut leuiticus 21 Sed in
et cibum et fontes et cisternas
et omnes aquas congregatio
Sicut legitur ibidem In quo non
aliud intelligi videtur propter in-
prohibicionem appropinquacionis ad
ydolatriam ubi enim prohibiti
sunt filii israel tangere humi-
alia vel morticina eorum
prohibiti sunt necesse ymolare
ea vel comedere de ymolatis
In hoc etiam quod inmundicia indi-
cata sunt inmundicia que
prohibebat accessum ad dei
tabernaculum etiam tangen-
tibus ea peius est eisdem
omnis species emundacionis et
appropinquacionis ad deum pro
et quod plus est causa potius esse

causa dñe offensionis et in
signationis nō quā ppe se
sed ppe ydolatriā que dñe
fēbat iuxta hūc modum
in mundum erat vas q nō
hēbat opculum nec ligabā
de se sicut legitur Num 19
omnia vasa qmōd hūc consue
uerat ydolatre et etiā causa
honestatē et iudicē corpa
lis quā facilius custodiū
munda que hēnt opcula et
honestius tenent atq con
tinent que ligatū hūc
de se ut pote ampulā ut am
lū potat em fici ut alie
nas ligaturas adhibent
ydolatre vasis pms nō sū
aliqua contaminatōe ydolatre
etiā vasa volebat tārē
opculis ut aliqbns pncip
ydolatrie magis psto dēnt
et ut ipa repalia ydolis
ymolanda in ea irrepent
pant mures mustele atq
lacte et in eis iudicērent
sic em munda magis accep
ta credebant esse dñs ut
pote elata ab eis pstant
aut adhuc aliqne reliquie
ydolatrie istius credebant
em nō nulli insipientes
quedam munda noctua
frequenter domos et va
sa que dyscopa et apta
iudicērent postquā inde
comederit ut biberint demō
repleat si aut coopta ut
clausa sine obscurata ea

iudicērent inde offendi et
hoc munde infortunū
domini Et hūc causā dñe
mētati de ydolatriā por
tuos aut gualit tam di
vos quam mites in munda
esse voluit lex ut elonga
ret pplū ipē et aritū q
hēbant fimerandi ydolatri
et ab opibus maleficis ac
mgnatōis duos munda
legimus Et ppter hoc qm
tangēt mortuū in munda
esset sicut legitur Num 19
sacerdotes d pmi pphibiti
sunt ingredi ad mortuos
pē quam ad septem sicut
legit leuit 21 Ideas ac
ingredi pmissi sūt ne in
quana munde q dñe a
videt lex dñe ante
quibz quare ipa qbusse
rāt vitula ruffam nel
tines eis portauerunt
ut qui alios aqua opiato
nis asperant atq munda
uerat in munda reputaret
Cum ocineribus vitule
illius et aquis vinis
aqua opiatoris q ficit
qua omē hūm in munda
opriabant dñabile em
valde videt qualis q
aqua pūficante et tūas
cūm dāctōis ppidis tūm
dicit contēget // Dupliq
om cūp alios asperbat
in munde efficiebat Op
tebat s ut asperet ab alio
sed itū asper ille efficit
in munde quāc indiget

nitio alio appone et ita est
etulacio ridiculosa no hēus
finc aut ibit res in infinitū
pdm rāy Et ita no pūst
nūs hom apprombus fa-
ciendis et erit apprombes
multiles Inquo duo vident
dicenda et forte ampliora
pūm q voluit deus semp
et mīto reuēcia et honore
ac timorem q hūbei pūario
suo et sacrificijs mīpo Et pū
hoc vni quēq qui tangēt
aliquid opāris quibūda
indignū se reputare hūoi
tactu et in mūdum esse co-
patione mūdiciē ipōs et
timē ne uenēnt eā tea-
gisset Et pūter hē pūto m-
reuecia se reputare pollu-
tum Et hoc pūm hūc mīel
lōm erat in mūdum fieri
q contactu mūdōs atq pūos
qūe aduonū legit lēntēda
Quod aīa polluta comedens
decaribus hostie pacificorū
q hoc effiaebat adēo tūm
da ut eāa mōrti aduiciat
ibid Sed si hoc esset uēit
pūēdotes semp mūdū fie-
rent qūrectando sacrificia
et quēlibz pūa Ideo vīpūis
est atq deirū ut totūm
istud statutū sit mīhōis
rem pūi pūē quod hūoi
sacrificiū offēbat adēo q
voluit deus pūm pūm totū

exquire pūm illud adeo q
fēdāns et maculans aucto-
res suos illud reputat ut
no solum hostia que pūllo
offēbat et illud pūficabat
in mūda reputaret et pollu-
ens cōtingentes sed eāa ipe
reliquie ut cinēs et quēq
hūet aliquid eāz aduixit
ut aqua lūstionis q dūig
Si ergo pūm illud fuit pūm
adoracōis vituli pūit no
nulli opmānt Sūc pūm
pūi totūm mīto adēo hor-
rendū et in mūdū indicat
dūo ut qui de hostia ems ut
hostie cineribz ut eāa de
aqua em cinēs illi aduixit
erant in mūdū esset no
in mūdiciā culpe ut pūi
neq in mūdiciā corpali
sed in mūdiciā irreglari
quā dūigū que pūm
ullatēms est sed pūi hor-
rorem et abhōmācōm indu-
cens alioqū pūm esset ea
ymolare et cinēs ems al-
ligē et alios aqua opūaco-
nis qūpūē pū mūdare In-
pūnat etiam in hoc no ali-
mūta līam eos qui sacrificia
offerūt pūm qū con-
trectant et alijs mīpūat
alioqū pūficat pūficacōe
pūios indigē et mūdaciē
quā alijs impendūt mī-
stio contentos no esse de
de ymo ab alijs recipē optē

In eod[em] vero capto hoc 3° nu[merus]
19 legit[ur] de p[ro]p[ri]e mortuum
em[er]it[ur] thabernacu[lu]m tota[m] sup[er]
pellectile mundam esse et
omnes qui ingredunt[ur] tha-
bernacu[lu]m illud et q[ui] p[ro]p[ri]e
causas quas diximus et
p[ro]p[ri]e alias de quibus aliq[ui]s
suo loco dicemus. Iste aut[em]
mundicie quas irregla-
ritat[em] diximus aqua op[er]a-
tione tollent[ur] 1° // De
mundicie animalium p[er]

Post hoc p[ro]sequemur
in mundicie animalium
ubi illud p[ri]mo facit
quod quedam animalia in munda
erant in mundicia corpali
et in mundicia repudiationis
quam diximus et irreglarit[em]
Ornedam no[n] sola in mundicia
irreglarit[em] Et hec inun-
dicia e[st] qua p[ro]hibita erat
adei sacrificio et ab eis qua
no[n] nec nomini[bus] ullis de
animalibus q[ui] in munda repudiat[ur]
fit p[ro]p[ri]e solam in mundiciam
corpalem porcus no[n] de quo
rari[us] videri posset no[n] solum
in mundiciam habet corpa-
lem sed et in mundicia illa
legalem Adhuc eni[m] pagani
porcos immolat federa p[ro]p[ri]a
et pacta sacrificio porcos
firmant no[n] alie ratum
existimantes neq[ue] in bio-
labilis obfrandum nisi ip[s]i
qui participant a federa
p[ro]misedum p[er] q[ui]nguior

sacrificij t[em]p[or]e Et ut q[ui]
pauca aliqua intelligas
si salubrit[em] corpus p[ro]p[ri]i p[ro]
phane dyar[um] animalium in-
tende voluisset animalia no[n]
munda ut munda sed salu-
bria ut no[n]ia nominasset lig-
du[m] sit q[uod] in animalibus gressi-
libus et pisibus atq[ue] vo-
latibus eis pene saniora
atq[ue] salubria elegit et mor-
tifica[m] multa ac venenata ab
eis p[ro]hibuit Ad aliud igit[ur]
intendebat dei p[ro]videncia
licet q[uod] no[n] p[ro]miserit Igit[ur]
ergo quod iniqua dirigit
Suo p[ro]p[ri]a mundicie p[ro]miserit
quod in mundiciam et in
gule dione[rum] gual[is] regla
de hinc ip[s]um in servit[ur]
ubi no[n] aliam deest in un-
diciam indicant ut in ca-
melo et avogillo Tu ante
scito quia camelu[m] sacrifici-
abant ydolatre et male-
fia et hoc ip[s]um legimus
nos de animalibus vii plane-
tary Et p[ro]p[ri]e q[uod] etiam de
avogillo idem licet opinari
Nec miru[m] si pauca munda
animalia inveniunt d[omi]n[u]s que
ydolatria abhominabilia
no[n] fecisset cum apud egyp-
cios 666 qua[m] sacrificior[um]
h[ab]eret ydolatria egypci
Sicut dicit in glo[ss]a d[omi]n[u]s
postmodu[m] no[n] misericordie
deor[um] redacta esse ad 21
p[ro]p[ri]a immolacoru[m] vero

lacte no ppi legimus alibi
 Simili talpas et vesptili
 ionu adeam quoz deuenisse
 demenciam ydolatrias ut
 talpas et vesptihones ado-
 rarent. Is testat. mro //
 Nostis ead tempibz pps
 dolo buffones adorari ab
 infamissimis quibusda an-
 diuino. Solus igit panes
 intellige et mutare dei
 sapientiam que omnia aialia
 que sibi usurpant ydola-
 tria abhominabilia esse
 ppo suo voluit ut ut ea
 no comederent ut nec ead
 contingunt ut phoc lege
 fieret abydolatria et co-
 suetudine gentium quas
 deus abhominabat. Sicut
 et mo concitate statueret
 esset in regionibus ubi ado-
 rem dicit. cattus ne ibi
 indemeret. qm pueret.
 Eodem modo et in regionibus
 in quibus buffi de adorari
 si quis buffone indemeret
 no statim occideret si posset
 qm aduisione puniret.
 Quod aut qdam gens
 locustas eis adeum con-
 cessit et in memoria auxi-
 lii quod eis addebellas
 egyptios celitus plocustas
 datus 3 fuit. videi pt
 De sacrificijs sequit.

Nec aut accedamus
 ad loquens de sacri-

ficijs ubi pmi pte debet
 quia sacrificia significabat
 ipa pta p quibus offebat.
 Et pte hoc ead ipa pta
 vocabant. Sicut legit. Eze-
 mie. pta ppli mei comeder
 Et ad pto. un. de pto sap-
 nant pti p nobis fecit pti
 pte hoc ergo quod fiebat
 in sacrificijs fiebat in eo
 sacrificioru impetis. Crema-
 tio ergo seu qbusio sacri-
 cioru et qbusio atq mors
 mortem et qbusio signi-
 ficabat et efficiebat ead
 pti. Sicut ergo ymolabat
 aialia ut cremabat fco
 et ead morbo pti. Cre-
 dunt. Dicit. Sicut mo-
 runt ut qsumit ista aia-
 lia pti moriant et qsumit
 pta p quibus offere illa
 Et ista intencio sacrificioru
 multum congrua est lre
 legis ut pti pti pti
 ipos offentes significabant
 sacrificia. Et pti q in-
 tencio offendi erat ut
 esse debebat mortis seu
 cremationis qua pti
 qus aialiu pti me-
 ruisse me fateor et pti
 sacrificia deum inde
 pto. Et iste intencio
 valde congruit sacrificijs
 que offebant. pti et
 ydelicto. // debet aut pti
 quia in omni sacrificio pre-
 cepit domus multa inculcare

apponi tal et vocavit illud
tal feder dicit legit leuit
1^a Omnia in polis sacrificijs dei
ponebat^r In sacrificijs vero
ydolos no vel no apponi
in sacrificijs p^ub^libuit eo
quod ponet^r in sacrificijs
ydolos dicit legit leuit
2^a Quod aut de sacrificijs
p^{re}cepte ut aialia offenda
essent absq^{ue} macta corporu
intelligimus ut ulla mem
bris careret ullum m^{em}br^u
viam^u h^{ab}eret et h^{oc} p^{ro}pter
honorem dei dicit legit
galat^{ie} 1^a Offer illud duci
tua Quod sanguis hostiaru
fundi semp^{er} iussit et quod
comedi illum p^{ro}hibuit o^{mn}is
causa fuit potissima copie
tudo ydolatrie // Sanguinem
em no solum aialiu sed et
filios et filias p^{ro}nas ymo
labant demonijs dicit la^{us}
m^ups^o Effuderunt sanguinem
innocentem Sanguis filias
et filios p^{ro}nas quas p^{ro}ci
ficant^r scilicet p^{ro}natibus amari
Et erat opinio ydolatrie
deos suos amare sanguinem
c^{um}que utiq^{ue} no alia de causa
diligebant nisi quia in h^{oc}
maior subiectio distinctior
fuit eis impendebatur
Et etiam honor maior Ipa
em oblacione sanguis qui
nutrimentu vite 3 et sustenta
tio deos auctores et p^{ro}na
tores vite sue confitebant^r
et recognoscebat c^{um}eadmo

aut dyab^{ol}us no fuit p^{ro}missus
temptare p^{ro}mos p^{ro}ntes in
p^{ro}sp^{er}ente ut eo ipso quod p^{ro}
sp^{er}ente loquebat^r suspecta
et horrida esset eius locutio
Et p^{ro}pter hoc magis ab ea sibi
caute^r dicit et sanguis xige
p^{ro}missus 3 ut eo ipso p^{ro}sp^{er}ta
et horrida reddet^r fuitus
ydolatrie et eo ipso amplius
fugietur Quod nutrimentu
vite et sustentatio ymola
c^{um} mea p^{ro}cebat^r et ipso
d^{eu} eo ipso efficiet^r odibiles
quo sanguinem adoratorum
et cultoru suos p^{ro}ci et d^{eu}
mortem eoru apte intende
videbant^r Adde aut pla
cunt sanguis demonibus
aliquando et apud aliquos
ydolatras ut nec tangi
etiam nec tangere illum
auderet ydolatre tanqua
p^{ro}tem d^{eu}is consecratam et eis
solis debitam p^{ro}pter quod et
ita sanguinem ut ante ipm
comede^rant d^{eu}is suis p^{ro}ci
relinquentes opinabant^r
q^{uod} hoc se place^re d^{eu}is suis q^{uod}
ante ill^um etia sanguis ymo
lancu^m quidebat^r putates
ea horra etiam deos suos
ad edibendum quida p^{ro}ci
convenire Et ita in c^{on}sp^{er}tu
eoru de sacrificijs comeden
tes d^{eu}is sanguinem illum bi
bentibus quomodo forte ac
fede indissolubili aspi
rent^r Et hoc vide^re potissima
causa quare p^{ro}hibita fuit
comede^re aial capu abest^ra

ut suffocati per ipse aduio-
tione sanguis cum suffocato
madus quidam erat ymo-
landi demonibus et ideo pph-
bunt comedi suffocata ornod
aut legitur ornod sanguis p-
na est intelligendum quoniam
ad ydolatriam omnia enim animas
suas non potant dare ad
comedendum vel bibendum
demonibus salua vita cor-
dabant quod habebant intus
post animas quasi vice animas
vel sanguine // ut sanguis pro
anima // hoc est pnt. aut
in eis animalibus est corruptibi-
lis et cum ipso sanguine pnt
Et ipse hoc qui comedit vel
bibit sanguine comedit et bibit
animam animalis illius postquam
voluit regere eos sic de re
a comestione sanguinis videtur
ne comedentes aut biben-
tes sanguinem eorum sunt cum
illo animas animalium comedere
vel bibere videntur // Volunt etiam
infirmare quod falsi dii
qui sanguine comedere vel bibere
ydolatry videbantur sanguine
habebant per animam offendere per vel
ymolantur // Et hoc est dicitur
quia omnis in sanguine // Et
sanguinis per anima // utique ymo-
lanti per anima offendit et anima
eius in sanguine illo // quia
in eo comeditur et bibitur spiritualiter
ab ipso dyabolo qui ymolabat
nec dubitandum est illam
esse aspeciem dyaboli ut

apud faciem ymolandi animalis
et sanguinem eorum offendere vel
let eos inducere ad ymolandum
seipsos vel filios suos vel
filias et ad offendendum tam
ipsum sanguinem quam filios
et filias suas pnt et fecit
ut eos plene possideret
ut in memoria peccatoris
sue defensionis vel patris
vindicta que punita est eis
Gen 9 vbi dicitur Carne tu pascere
non comedetis sanguinem
inquit animas bestiarum requirit
demonum cum bestiarum et
itaque cumque pascit sanguine
quoniam fundit sanguis illius
Et iuxta hoc potest intelligi
sanguinis per anima // per anima per
hoc sensu sanguinem bestiarum
requirit // vitam et qui
fundit quoniam sanguine // qui
vitam quoniam vitam // et tunc
fundit eum sanguinis hoc // et
contingit vitam eius // Illud
quoque permittendum non // quia
pnt imitacionis syme dyaboli
etiam sui cultus et homo-
nificencie gloriam quam prius
pnt exhibere vidit deo
altissimo adreptis hominibus
sibi suggerit impendi
Et hoc etiam non contentus
amplius requirit non //
pnt ipse quod suggerit
non ullis ut non solum animalia
illi sed etiam ipsos filios
suos et filias ymolaret

Insuper et in ambitor falsi
honoris et glorie deo altissimo
invidit devotione et obedi-
entiam abrahe qua filium
unigenitum deo voluit immo-
lare Quiaque amicus eorum
quos decipere potuit non voluit
tatem tantum sed etiam immo-
lacionem pessimam atque sacrilegiam
requirit adipem
omni sacrificiorum sibi retinuit
et sacrificavit deus similes
venies et reventulos Sanguis
autem adipis ut ipse quam
retentus est videtur esse super
Quia quid idolatrie firmiter
faciebant Sicut legitur de
viro 33 De quibus victimis
comedebat adipem et bibe-
bant vinum libaminum etiam
causa ut indei sacrificiorum
grule detestentur et in ipso
sobrietate suaveretur Tercia
fuit honor dei qui patris
ac pinguem oblatione hono-
rabat Quiaque enim hoc
dei in sacrificiis si pars ei
detior offerretur Quod autem
perceptum et armis dextis
imptem voluit cedere sacerdoti
causa fuit dissimulatio et
elongatio ab idolatria et
forte ab ea parte sine otiosis
que adhuc spatulomacia in-
cupat quam maxime de-
cebat in spatulis et oculis
malum immolationis quod
non occidendi animalia immola-
ticia sed in gulatio et deco-
lacio colli intorpio iuxta

litam nullam aliam videntur
hanc causam quam elonga-
tionem ab idolatria Quia ut
alios modos habebat idola-
trie occidendi animalia immola-
di et Deum Dehinc deum
et vitulo qui sacrificabat
cum eo et dehinc emissio

Et quia iam incipit
assignare causas
sacrificiorum et expedi-
mus nos iam de sacrificio
agnum paschalis et de dingo
causam hanc ipsam Et
quare in ipso egressu decip-
to missi sunt homines sacrificium
offerre filii israel ut discede-
tes loca ab egyptiis dixe-
rent etiam ritu ritum videri
abominabilem et odiosum
egyptiis insipientes iniqui
et sunt dyace finitibus abi-
tent Et in ipso ritu novo
quem insipientes contra
errorem et spem egyptiorum
vitam ac libertatem inbe-
nissent Et cum his omnibus
deus deus et solus ap-
paret qui contra egypti-
ae consuetudinem ritum inipa-
bat Quiaque quod cultu et
odioso falsis deus et ido-
lorum cultoribus quos libe-
rabat atque salvabat deus
egyptiorum omni tunc enim
et cultores eiusque nihil
potentibus et nec sibi ut
cultoribus suis addeat ut
pdesse valentibus veris ac

solus deus innotescit enim
sensu diximus etiam alia que
etiam huiusmodi facienda dicenda
erant iuxta litteram velim
ergo hoc ut perquam
alia sacrificia sollempnia
Iuxta que valde sollempnia
erat sacrificiorum quorum quos
aliter vocabatur deum vel deo
aliter vero emissarius et forte
eligeretur utrum esset deus
vel utrum esset emissarius
Et propter quem cadebat foris
quod esset deus vel deus quod
bat contra castra cum vi
lo ita tamen ut nihil eorum
remaneret inobustum nec
pelles nec fimo quorum
non emissarius statuere
fimo sacerdos dimittente co
ram deo et confitens u
niuersa peccata filiorum israel
et uniuersa delicta imputa
bat capiti eius quod est
dicit quia dicebat ad quatuor
super caput tuum sunt omnia
peccata ista que capiti tuo im
putet ea deus et non filiis
israel Et capturam omni pro
prietorum in dimisso et retinente
omnia peccata in dimisso impone
bat vel ligabat super caput
eius et tunc emittabat
eum in desertum per hominem
patrum ad hoc credebant
quod iuxta litteram et ad hoc
crederent filii israel quia huius
ille portabat omnia peccata
populi in desertum et per dissipat

rebat vel deuoratus abestis
vel forte fons pluribus huius
ille ita etiam dissipare et dissi
re crederet peccata sua per homi
nem et quia portabat omnia
peccata populi huiusmodi ille per hominem
opinionem eorum in mundis erat
qui tangebatur eum et addu
cebat in desertum quod magis
mundus esset qui portante
tantas in iudiciis tetigisset
Et hec omnia legis lenit is
durabile aut videtur et etiam
ridiculum quod capiti huius
huius imputarentur omnia
peccata populi cum innocentissimus
esset et in minimis ab eis deus
etiam portaret peccata populi cum
illa propter subiecta mutare
non possint quod si dixit
quod quod non portabat peccata
populi sed penam peccatis deli
ctum et hoc fuit non videtur
verum quia liber et sanus
mittebat in desertum propterea
quod faciebat huiusmodi aliter
qui offerebat in holocaustum
fuit propter totius populi
si enim omnia peccata dimitte
bant populo pro holocaustum
huius quod portabat huius
eius emissarius si vero
pars peccatorum dimittebat
pro holocaustum non omnia
igitur portabat huiusmodi cuius
rins quoniam etiam hec
quare aaron pro et pro
mo sua inustus est offere
ritulum in holocaustum qui
contra castra cum titulo

comburent. Et videtur in hoc
quia valebat deus esse in
pne metu. De pto vituli con-
flatilis quem ipse filius ipse
conplauit in quo ipse ipse
matiam et octonem ydolatrie
dedecit. // Ut ipse hoc quia
vitulus multos habet labo-
res pntes officis pcedota-
libus pnt arare et turare
vehiculo trahere corinibus
ventilare potuit esse qd
in puggillatone ydolatrie q
in egipto bos colebat qbz
ydolatrie reliquias remisse
videntur quidam de gente
indeos qui boves no occi-
dunt decuit igitur doctorem
legis et dñi cultus mps
venit q dei pcedotem pnt
exemplo suo pspicuum huius
enactare pnt pntificatio-
nis spe demandato dei in
eo q ydolatrie pcedotem
q tamatonem reputabat po-
ne ut p hoc ad fidem itam
ritum q deo acceptu faci-
lius trahetur et pmitte
ducem atq doctorem pnt
ponatrem videlicet pnt
de huto vero cuiusqre
indeptum emittet hoc aut
nobis in lram videntur
pma quia demones indep-
tis hntare credebant et ad-
huc multis credunt. Voluit
deus ipse suo hntatonem deus
ind reddere horrendam et ab-
hominabilem. Et ppter hoc

hntum in mundiciis portat
illuc emitti. Voluit etiam lo-
ta hntatonis demonum loca
esse in mundiciis et pto
ut longe inde faceret filios
ipse quasi dicit huto illuc
vade illuc porta in mundiciis
pcto ubi ipse locus est
pcto. Voluit etiam in hoc
eis ostendere quia ptores et
pca pars demonum pnt
Iuxta illud ptes vltim
erunt. Et illud fines occi-
derunt inchi mptant per
hntum aut ideo hoc fieri
voluit quia et fetidus
est in se et deplis deplis
eius no in pntencia de-
stias q in mundas quancas
at mntencia fieri possunt
Solus etiam fines fortiss
fuit In quibus facile erat
intelligi fetorem et in
diciis et aculeos finctos
q ac vitula pto et for-
pam ppter hoc quia in spe
hntos seu capras indept
demones appebant ut q
hoc demones qui in spe
illa mndum appebant ho-
minibus in mndos esse du-
det. Ipse q pnt acollago
et familiaritate ipos ab-
pget. Scendum est aut
hntum ritum ydolatrie ut
de fuisse contritum et de-
monibus mntum qui nullum
animal pnt offerri volebat
absq effusione sanguinis
qbusione aut aliq lepore

In hoc ergo ritu alienigenis
clongant eos ab idolatria
voluit etiam in eos ritum
deus non esse locum pietatis in
septem ut hoc cognosceret
populus israel non esse admittere
da peccata in castro ipsi dei
Et ipsa peccata causas esse que
ipsa loca ipsorum et culta p
ritum dei deprecari facit et
autem extra castra et cum
fimo et pelibus abstrusa
hircis et vitulis in horreo
et ab hominibus fani est
peccatorum fani est etiam contra
idolatriam quia colebatur
ignis In qua propterea hircum
ignis cremari sacrificia non
pingerentur seu pingerentur
extra castra ne ipsum deum
pud. i. ignem tamquam inmundum
acciderent suis abire viderentur
fani etiam sunt propter hircum
dei et thabernaculi ne pelles
et fimo in eis sacrificia
altaris honorem ac reueren-
tiam minuerent et inopiam
hominum cultum dei vilificarent
et propter hoc contaminata et
inmunda reputarentur fani
etiam est propter hoc ut quod
odiret deus peccata que
acciderent suis eia ita vole-
bat incendioque et crema-
tione consummi perirebat
evidens appet pro suo
et in hoc ipso cum mutui
eius place student et
autem ut hircus portare
peccata dicebatur ut quod in

hircus cremari ac consumi pu-
tabantur. signum ibi presentia-
te acceptum? Et eademmodum
aliquid dicitur prohi. ut prohi-
gi cum eius nomine pingit
ut probet In cordibus enim
hominum ubi solimodo erant
vere potant cremari et por-
tari peccata Sed quia sicut di-
ximus hostie signa et figura
erant peccatorum ideo crematio
et mors et cetera sine fu-
gatio hostiarum crematione
et mortem et diffinitionem
significabat peccatorum propter quod
hirci hostias tangere prohi-
bit dominus et qui tangere
in mundos esse detrimere
patent in hoc docens quam
longe eos. Vellet esse apertis
quod hostias que signa et
figura ipsorum peccatorum erant
eos tangere prohibebat Si enim
adeo horrenda erat figura
peccatorum quanto fortius ipsa
veritas eorum In hoc ergo
quod prohibita sunt adeo app-
inquare signis peccatorum et
ea tangere evident in illis for-
tius prohibita sunt appropinquare
vitam eorum Eadem causa
in prohibitione tactus vitule
ruffe et cinere eius vitule
videtur quod funderat propter hircum
hircum fuisse videtur Sed
tu ceteris et longe sis applo-
isto ita sit de peccatis eorum
Et sicut liber et famulus
et in munus et amicitie et
alephone enadit ut emittens
ita liber et in munus fiat

plus que apertis eod modo
sup vitulum sicut tu acma-
ris et consummerita qumda
pita pti istius et har erat
dicit Imputet sacerdos capiti
capri emissarii pita pti istius
ut sicut tu insignita et sig-
ficatone sup caput tui por-
tas pita pti et exportas lo-
ge pcorum ab illo ita faciat
deus in veritate pita pcorum
longe apertis applo suo et re-
vera fiebat ita. No no quid
quidam quam habet aliter
huc tot sed omnipotent una
dei ne obliuiscer aut quia
destra omnia volebat deus eis
in munda et abhominabilia red-
de phtum emissarium Tu
quia malefici et ydolatre de-
sta maxime pte hie frequen-
tabant ut audiret ibi impa-
demoni eispz ibid ymola-
rent sicut et adhuc multa
faciunt vnde quidam magnus
milibus suo demagias dicit
se tuisse causa philozopha
di ad loca destituta omni ha-
bitatore habitasse qz ibi cum
militantibus luce rex lustris
annos et ab eis didicisse
que in eos libro pppit Tu
ecce pte fanos et facinos q
in spe hucos frequen ibi ho-
minibus illudebant et adhuc
illudē no cessant / voluit
eandem infirmare deus in huc
co emissario ut queadmo
hucus emissarius absq au-
stode relinquebat in deserto
depositus bestie desti ad

de vorandis pte pita que
in figura portabat dicit plus
oneratus pitis adeo custode
ac defensore suo delictus
bestie malor regnor seu
principum inimicis nationu
quasi quibusdam bestie di-
rupiendus ac dilacerandus
exponendus esset et in hac
prudēt eos amonebat
ut declinaret in mundaas
pitor p demy hie vellent
custodire ac defensore sub
illud deus 33. Deinde bestias
inmitta in eos et qz alter
cremabat alit vero in deserto
inmittebat in sinuabat quia
pitor quedam fuganda erat
et longe facienda applo
vz contagiosa maxime qz
declinanda. Quedam vero
consumenda et coarumenda
vundicta pma et paficio
vt melius intelligatur de
omnibus pitis. Omnia enim
et fugienda sunt et fuganda
longeqz facienda et maxi-
mum tribus modis quos di-
ximus consumenda Et ista
duplia hostia duo ista mo-
videlicet declinatio pitor
et qumppas eorū sup pte
has tres hostias quas no-
minamus qui tangebant
in munda erant pte hois
rem et abhominatum pitor
net ad castra deimo admitte-
bant in loti seu puiicati
Sicut legit in eos leuit
15. Appro vero illa septena
via quam de saglome huc

et vituli faciebat pontifex
ad faciendum emundationem eius
fieri signabat per hunc patrem
fiam abominabilem peccatum
sine vniuersitas in septenario
dierum intelligit: ut que
totum in septenario dies co-
mittit: faciebat autem huius
apposito contra ritum ydolatrie
que sagittam ymolantem
totum apponebat demonibus
adhibendum et offendit
Vnde propter aliquas septuaginta
aut figuras inde faciebatur
responderet hoc enim multis ydo-
latriis fieri fuisse etiam ha-
buisse Et si totam ydolatriam
egyptiorum cananeorum et cal-
deorum prout in libris eorum
scripta est aut nossemus a le-
gemus in his et alijs que
abscondita videntur de peccatis
legalibus nichil penitus du-
bitaremus ac dequitur.

De vitula rufa sequitur

Sacrificium vero vitule
ruffe hanc videatur
habuisse causam Cum
enim sacrificium vituli appropin-
quet dominus sacerdoti id videtur
ut offerret illud pro peccato et do-
mus sua huiusmodi vero appropin-
quet populo prout iam diximus
ex 16 capitulo leuitici hic vitula
precepit offerri quoniam pro peccato
per adorationem vituli ut quibus
dam hebreorum videtur quia
aaron in illo peccato quoniam
populo et propter hoc preceptum
est ut ruffa esset color

53
ita habens vituli adorationem ut
ipso aaron et toti populo per hanc
pauam et colorem rememorati
peccati illius pro quo offensa erat
doloremque et pudorem eius
peccati eiusdem ingereret // Ut propter
hoc quia cineres eius in aqua
vini in opinationem debebant
esse et sacerdotibus et toti populo
et propter hoc fortitan iussam
voluit esse deus quia per
iste color inquit illo animalis
videtur quoniam ita quomodo
sacrificium adorationis amplior
ut ideo pro populo sine syna-
goga vacca offerebatur prout dicitur
quia ipsum populum vacca et
rubila vocare consuevit dominus
Sicut apparet ex osee 1 Sicut
vacca lapsa declinavit
israhel ubi alia translatio habet
Quasi vacca perissa apulo sine
destru et ita in eisdem 100 effusa
in vitula docta diligit et tu-
ram Et in psalmo Congregatio
thamoris in vacas populos ad
idem facit Et illud quod legitur
Amos 4 Audite verbum hoc
vacce pingues que estis
in monte samarie / fortassis
autem sic vocabat eos dominus
quia vacce erant in populo suum
ydola que colebant Sicut
legitur osee 10 vacas bethsan
coluerunt // Vocat ergo vacas
eos dominus in ripore quia vacas
aureas coluerunt Iuxta illud
Similes illis sunt qui faciunt
ea et omnes qui confidunt in eis
Et videtur istud nuperrimè dinasse
ab eo tempore quo vitulum sub
aaron adorauit usque ad nunc

propheta Cum ista virtute pre-
cepit et cremari deus lignum
cedrinum ypopum totumque his
tinctum i. pectus his tinctum
corinthei color. Quod hinc de-
clat fuisse preceptum credis
ita ut virtus sacrificij ostendatur
plurimum cum cedrinum quod pu-
redimam non recepit sed ape-
sam perpetuo repellit et odorem
habet puritatis propter quod
pectus purgat et bonum odorem
progit propter his tinctum quia
lorem suum indebilem facit ut
debeat quia perficiat istud ad
sequela sua consuetudinem est fi-
lios istos apud redimere pectoris
et fidei atque decoloratione et
ideo legitur in 19 minor deane
vibus sacrificij ut putat inter-
tudini filios istos in custodia
consuetudinem eorum erat bonum
coloris spiritualis in eis id est co-
loris decore inquit facere sua
quasi per hoc sacrificium impu-
ribiles infetibiles in discipulis
gloribiles acoloris sua bono fi-
narentur. Iuxta illud quod legitur
in 19 minor. Quia obsecratus est
omnis mutatus est color optimus
Sed in Josephum non in cetero pro
intelligit ignis ergo iuxta
ipsum in membris quatuor ele-
mentos quodammodo perfecti
sunt. Iuxta etiam quia omnia
crepit et valde tressus per 3
de solide. In ypopo aqua quia
copulata sola gigni et mutari
videtur ypopus propter quod impet-
et petrus crepit. In odore au-
tem aer et aromae per 3 eos

qui odorem non nisi vapore
esse credunt. Vaporum dico
resolutum acorpe odoriferum
unde et aroma quasi aeroma
dictum. Sicut ypopus. In
cetero non ignis ut dicitur 3 Co-
luntur aut ista quatuor in re-
memorationem purgationis non
nisi in infans mundi que
pigne facienda est in libro
rem pectoris et quidam ypopus
propter purgationem que in ipsis
elementis et abusione eorum
contracta sunt. Quia igitur
habet purgatio pigne facienda
est ideo ceteris in hac purga-
tione leprosus apponitur ut ob-
remediationem quod in igne
deus moysi primum apparuit
et quod in igne data est lex
Quare igitur sequatur elementis
sacrificium istud offerebatur
deo altissimo tamquam auctor
elementorum et quia auctor
ut propter hoc ut quid quid in
mundum aquosum quatuor
elementorum contractum esset
per hoc sacrificium copularetur
Ideo autem in medio etiam intelli-
gi voluit quia cum terra sit
inter omnes plantas cedrus
videtur esse primogenita filia
eius. Est enim maxima pla-
ta magnitudine perpetuo
quod crepitans. Et ideo quidam
eius mittit cum terra quia
ceteras filias tamquam
primogenita. De ypopo au-
tem est quod de ea facie-
bunt appona ad apponem
et copulationes faciendas
Sicut legitur in 19 Regum
leuit. In copulatione leprosi

Et idcirco dicitur in p[ro]p[ter] hoc
me d[omi]ne v[er]bo ut ut ex hoc in-
telligit[ur] putredo p[er]it et
feto[re] p[er]it d[omi]ni et ab ster[gi]
p[ur]itas q[ui] et odor p[ur]itas
aduenit for[er]at aut tunc
lignu[m] cedru[m] p[er]it ap[er]it nos
tunc res faba[rum] aut lignu[m] vi-
tis for[er]at virtutis erant
ad emundat[i]o[n]e[m] corpore[m] Et id
inueniunt illis v[er]bis p[er]i-
fici illius q[ui]ntu[m] ad op[er]a
com[un]e[m] p[er]ualem quenda[m] in
p[er]ficiis n[on] q[ui] offerebat[ur]
p[ur]ificat[i]o[n]e lepro[rum] adhibebat[ur]
lignu[m] cedru[m] v[er]bo q[ui] et
et coct[us] bis tinctus et passer
vini v[er]bo n[on] quid ut ista
q[ui]ntu[m] p[er]it ut ex hoc f[er]it
app[er]it v[er]bo ut filo coctus
ligaret[ur] passer et v[er]bo
et alligaret[ur] ligno cedru[m]
ut lignu[m] cedru[m] esset
quasi manib[us] app[er]it
v[er]bo v[er]bo et passer d[omi]ne
ad quod de app[er]it tinge[n]du[m]
erat in p[er]ficiis alius passer
p[ur]ificat[i]o[n]e et in aquis vini
que duo p[er] p[er]ficiis et aque
hinc p[er]it debebant esse
indare f[er]it h[ic] ergo aq[ui]
et p[er]ficiis h[ic] app[er]it
p[er]ficiis lepro[rum] emundandus
ab inmundicia in regl[am]e[n]
condabat[ur] m[un]du[m] et lepro[rum]
p[er]ficiis et alia que in co[n]te[n]to
caplo legunt[ur] d[omi]ne aut
emundat[ur] q[ui]ntu[m] que d[omi]ne
quare ista tria adhibent[ur]
in h[ic] v[er]bo p[er]it tres
corruptio[n]es lepro[rum] Quas

p[ri]ma est putredinis Sec[un]da
feto[re] Tercia decolorat[i]o[n]is
In h[ic] ergo que adhibebant[ur]
in p[ur]ificat[i]o[n]e m[un]du[m] ab h[ic]
tribus corruptio[n]ibus vel
quia om[n]is lepro[rum] contigit
ab aliquo p[er]ficiis quos eleme[n]ta
sunt licet p[er]ficiis alique q[ui]ntu[m]
humor cum m[un]du[m] trib[us] ta
elementa intelligunt[ur] ut d[omi]ne
in p[er]ficiis congrue intelligit[ur]
aer in p[ur]ificat[i]o[n]e ergo m[un]du[m]
lignu[m] m[un]du[m] quatuor q[ui]ntu[m]
quocunq[ue] quatuor elementor[um]
contracta esset lepro[rum] h[ic] aut
ter elementor[um] p[er]ficiis app[er]it
nem et alia que adhuc adhi-
beant[ur] m[un]du[m] eam et h[ic]
cum in p[er]ficiis eam d[omi]ne
cum om[n]is lepro[rum] m[un]du[m] h[ic]
v[er]bo v[er]bo p[er]ficiis Et erat notu[m]
miraculo lepro[rum] p[er]ficiis h[ic]
in p[er]ficiis quod aut passer all-
gatus in p[er]ficiis v[er]bo aut
lignu[m] in aqua d[omi]ne le-
pro[rum] euolasse p[er]ficiis emundat[ur]
p[er]ficiis erat vel quia passer
p[er]ficiis erat est in volatilib[us]
et m[un]du[m] p[er]ficiis lege q[ui]ntu[m]
auolans ab alligat[i]o[n]e sua
et app[er]it h[ic] v[er]bo
ad co[n]suetudine[m] p[er]ficiis et ad g[er]e[n]te[m]
aquo p[er]ficiis et co[n]suetudine[m]
p[er]ficiis fuerat ut cu[m] eis
postmodum h[ic] p[er]ficiis
cabat lepro[rum] acastare p[er]ficiis
tunc et extra castra tempe
aliquo de t[em]p[or]e post app[er]it
ponens h[ic] et emundat[i]o[n]e[m]
ad castra v[er]bo et m[un]du[m] p[er]ficiis
ut m[un]dos adhibenda[m] ad m[un]du[m]

ffione infigit magnalia qe
yeis fecit dominus 107
Depra sequitur caplin

Post hoc loquens de
lepra ubi p'mi te
p'ie optet quia lepe
nomen no iuxta p'iam inten
tione accipit hic lepra em
p'rie letalis p'migo 3 et q'
tunc vniuersalis ablutinis fo
tibus p'p'is et corruptioni in
totum corpus diffundens //
Quod aut multum abspice
accipiat lex nomen lepre app
aret corpus plano textus
et p'ene p'mi em lepra
vocabat p'abrem // Deinde
vocabat lepra mundissimam
et hominem mundum in quo
effluuit d'fens lepra in
tute et opneit amem carne
acapite usq' ad pedes na
posset aut esse mundissima
neq' homo ea infectus im
dus p' ben nomen lep. det
Tercio quia lepra vocat vol
nus ut acatrem constroe
carnis ut cutis // v'p'o at
nec unquam lepra 3 nec
voca lepra n'at' omi pos
se videtur // Nichil aute
aliud hic accipiendum est
sub nomine ut intentione
lepre nisi quod deforme
et de lepra notabile ab
hominibus q' cogitationis
p'arebat hominem voluit
aut deus castra p'pli
p'mi munda no solum esse
sed etiam appere p'p' horz

p'mi et gl'am Et ut p'p'us p'z
us in hoc cetis gentib' p're
miens appet // voluit etia
p'p'o suo tunc no solum a
contagio morbi h'ing sed etia
aspersione contagij quod ac
ritatem v'stionis potius quod
altius voluit p'p'oruit in p'
gillatam ydolatrie qua coleba
ignis h' fecit // Cultores em
ignis in benatam p'p'us v'sio
nes faciebant in carnis p'p'is
et cutibus oradmodum
ali ydolatrie incipones p'u
incipuas d'endit aut p'lex
q' ut voluit v'stionis p'ano
p'mi p'ne p'anie p'luens fiat
Et in hoc capu p'p' corruptionem
atq' putredinem nomen lep
illud p'p'ficauit amator im
dicie deus // De colorib' aute
et inequalitate cutis an p'ut
p'igna Vere lepre no ta a's
in edicme quany p'p'p'encia
compulenda est h' q' q'm ad
leppis d'm cohabitauit eosq'
d'm d'icare copuenit // verum
nullatenus dubitandum est
p'igna que lex assignat vera
esse p'igna p'p'ionis quas
lex in munda et lepras esse
indicauit // lepra no in capillis
et pilis duobus modis intelli
et p'mi vera lepra e alopa
cia que capum capillos et pi
los efficit ita etia ut p'illa
sup'alia depilent et p'p'es
ista vere lepre nota e apud
medicos p'ut et alie // Sedo

accipit morbus corrosivus
capillos et pilos consumit
eos et putrefaciens paulatim
circummodum carne putre
facit tunc puer lepra et
non opat ista passio fluxum
puer capum capillos a pilos
sed quipsum cor apte co-
tion et finali et similis
hinc passio est lepra in
veste et pelle est enim pas-
sio corrosiva pilos et pbe-
rimus pellis Similis etiam
passio invenit in lapidibus
et pietibus videlicet cor-
pina Et puy hoc interrogati
finis iam multi anni sunt
de quodam lapide qui in se
ipso consumit in quodam
abacia et dicunt in tanto
puy pro est aut nris p ex
fit in dno lapide quondam
tia pietatis hoc accidit in d-
gerie lapidis hoc est in pal-
ete et etiam in cunctis co-
enit quondam pietatis
hoc idem videmus fieri in lig-
nis et hoc passio pot fieri in
toto pietate prout in toto lapi-
de nalis quod ead temp-
nata 3 fieri eoz in toto pie-
te ut in dno et lapidibus et
has ergo passiones in bestibus
et domibus lex horruit cu
ppter salubritate in habitant
p hys em passionibus colebat
dmi penates et lares ut
p hoc ut eas tollent ut ne
eis infrent voluit ergo

Deus ut ad sacerdotes suos
p hys passionibus reciderent
et abrapionibus atq obu-
sionibus ablutionibus q et
expiationibus mundarent
aquam vero expiationis
p sacerdotes idcirco adhiberi
voluit ut quoniam deum
ex timere Et nono item
voluit istas mundicias fi-
ut antibus purpationis
longe fieri datus aut qz
notum erat mundicium
et famosum curans lepro-
pos apud hebreos spes
aut lepre p dny legis in-
tencionem p distinguit
ut pua sit caput et bar-
be dda calum et recal-
mici Tertia carnis et
cutis orita cutis et cor-
pis et acatis albi cu in-
bore orita vlcens et ci-
catos Sexta vlcens in
capite // Distinguit aut
alio modo et ordine pua
in corpore pda in carne Taa
in arte orita in capilla-
tura orita in bestie sex-
ta in domo // Colores vero
leprosis de quibus lex fa-
cit mentionem hi sunt v3
color pallidus rubens al-
bus lividus niger et flo-
rescens // Leprosi aut caput
et barbe p eo p notata
est quod in eis pum appet
Sunt lepra calum et re-
caluacionis quia in eis p

ut maxime appet ppe quod
aut in mundacione lepro et
lepro domus quatuor illa
adhibentur videlicet lignum cedri
m ypopus coctus bis tinctus
et passer domus quatuor
fit appropinquat ut lignum ce
dri fit quap eius manu
brum coctus no sit filiv
et ligatura ipsius quo alli
gentur sunt fasciculi ypopi
et passer domus unus huius
qz duo sunt v ypopi fasci
culus et passer velut app
propiu intingantur in aquis
domus et pague altius pas
ser ymolati ut inde app
gatur qui mundandus est
ppe hoc adhibet qz diximus
in sacrificio utile ruffe
vz quia abbas quoqz qor
elementos radicali et p
mitine una queqz spes le
pre contrahit p huiusmodi
elemento p quicquid ppe
hoc autem electos p deo
ritus ipse exhibet ut in
mundicia abelementis co
tracta hoc rem ab ipso mu
detur. In hoc rem passer
aera copresse de pignat
licet in odore alios cedri
vz et ypopi satis intelligi
possit ut supra diximus
vni hic allea et integra
adhibentur. Ibi no. i. in p
nomina sacrificio qz buntur
pue ppe hoc ut maior on
datur in mundicia petos
que spualis 3 quam in

mundicia lepre que corporalis
est sine ppter hoc ut dndant
tria elementa p pta homi
inquinata / pignem tunc esse
purganda Et ideo coctus bis
tinctus qui dng coloris repici
est addit ut purgationem
nomissima pignem facie
dam insinuet Cetum dece
dis que putredine ape in
petuo repellit et de yppo
que putredine quorem pur
gat et maculas faciei abst
git mto contra lepre pue
dinem cedrus imputabilis
et contra putridum quorem
ypopus eiusd purgatione
necno etiam et cont fere
passionis illius et maculas
conuenient adhibentur. Sic
dit em et ypopi succus fa
ciei maculas abstege coctus
vz bis tinctus etia ppe qz
ut vinidit ac redimunt co
lorem p hunc ritum lepro
restitu significet adhiben
etiam ista quatuor ut lepro
in mundicia lepre pue inq
uari tria elementa aduic
agnoscat Qui tanto vnde
esse in mundiciam lepre cor
palis in mundicia lepro spua
lis intelligat quito facilio
rem eius purgationem esse
cognoscat dnm hanc appiat
sem appione illa no no
m p forti co flagitaco pur
gar Et attende quia pas
ser domus liber in agno

anolare hic dimitti papitur
Post completum ritum purgati
nis passer p quid sequibus
est gregatim inhabitantibus
atq volatilibus Cum ergo
aballigacione apponit adagis
anolare dimittit. idē est
ut p ad pna casta redendi
licencia ei detur. Inqua
pfficit lepus artem opia
comis liber ad casta reitēs
Quod aut de pagone hospie
ymolate sup x t r m m a m i
cule dextre et sup pollices
dextros manus et pedis poi
papi? illa causa vidē esse
iuxta lram quia m h m g d i
pollicibus pigna lepre copie
uerit appere mpmis videlicet
impensibilitas eorū et forte
idem appet mptremo amlē
dextre pars em illa valde
parz sensiblis est rē dē
De causa pibicionis co
mixtionis aialiu dūp qūb

Post hoc dicemus causas
pibicionis quimixtio
nis aialiu dūp quib
Pma ergo causa fuit ut or
do ipe nature quicndaret?
pplō dei tamq mīs natale
emph q statuit // Scda cā
ut flagrant omē pdomitā
declinaret? Tertia causa ut
spirituissimis illis gentibus
que ante dei pplū de terra
pmissiois eiciende erant
dissimilaret? Sicut legit in
is leuit et emph re qūta

causa ut modestia et re
ppto concupie deo acceptior
ondetur // Quod etiā mān
libus brutis ad limites et
normam sic eam esse re
gulatam volebat // Qūta
ut neplanda opa et ma
leficia que de fetibus co
quor quimixtione paratis
fiebant declinaret? Et qec
opa legunt? nilibz qui
dicit? nemuntz pnc nem
untz Et alio nōne vocat?
leges platonis qui liber to
tus est de quimixtionibus
quor et vocat? leges pla
tonis quia contra leges
nature? // Sexta causa
pugillacio culture pnc ydo
latric venis et priappi
quor em quimixtiones in
amphacōm quor ydolatre
faciebant homines p dōmōs
Septima causa ut aut qda
erat ne homines quimixti
opibus qūmaret? eis m
miscoendo se // Dualia quippe
dūpaz spēs transpne
et dix se indicem contri
pūmunt nisi homo aliquid
ope ut operis adhibeat
ad appetitum quor concu
tandūm hoc ergo r dīg?
hōmne valdeq indecoris
ipm indicant iste et nō
in nūto videlicet q homo
aliqua opacone sua appe
titum quor concitaret
et quimixtiōm parā
ret // Octava causa qā

Quod quicquid vix fieri potest
 nisi in conspectu hominum vix a
 plurimum per quem aut quos per
 curat ut diximus periculosus
 aut est quod aspectus per
 auratorum cum est libidinis
 sunt quod nequarie quicquid
 nis Et iste eadem causa tunc
 fuerunt prohibitionis quicquid
 quod aialio maliquo ope
 dicitur cum illa prohibitio non a
 iuris in bono et apud que
 legitur Deuter. 22. Dicitur enim
 quia istas quicquidiones aut
 sunt dicitur quod in opibus
 suis faciebant iuxta quicquid
 rationes planetarum et quicquid
 alias constellationes tunc
 dicitur hoc opa perperam
 voluit ergo deus removere
 vanitatem credulitatis
 istius acordibus eorum
 tamquam radicem idolatrie
 ne peram creatore relicto
 ad stellarum finem
 traherent. et sequitur

De causa prohibitionis ne vir utatur veste feminae

Causa vero prohibitionis
 ne vir utatur veste
 feminae vel eoque
 te fuerunt. Prima fuit
 quicquidencia ipsius ne ut
 quos ne sexus distinet
 distinet et vestitus dedit
 ut optatas auferret
 turpitudinem inlatibulis
 posset enim inire vir ad mulierem

sub habitu muliebri et eoque
 mulier publicum viri ablata
 igitur est perquam dicitur
 vestitus multa optatas fla
 giorum dicitur estimatio per
 martis et veneris. Iustitiam
 enim martis non solum virili
 vestitu describebant mulieres
 sed etiam armabantur ut ipsi
 instrumentis bellicis id est
 armis ipsam tamquam deum
 belli et victoriae datore co
 leant. Et eoque genus in libris
 maledictis quem perperam de
 rationibus ad cultum veneris inter
 alia sacrilega et deo odibili
 lia precepit ut qui nequarie
 illum ritum docet totam
 feminam habeat in capite pro
 eoque modo in partibus veneris
 viri effeminabantur. videlicet
 mulieribus muliebribus per
 veneris docentes perperam sacrilega
 ritu martis et veneris
 se placere credentes. Quia
 causa ut oculo magna per
 totam libidinis auferret
 magna enim est perperam li
 bidinis viris vestitus mulie
 bris et eoque. Et hoc est quod
 vestitus muliebri viro tradita
 debemur vestat memoria
 et quicquid monet ymaginacionem
 mulieris et eoque. Alibi autem dicitur
 quia quia ymaginatio
 rei desiderabilis quicquid monet
 desiderium. Quia causa
 ut auferretur deo maleficis
 quibus gentes ille referat

tissime erant et eis in mente
 Compulerunt enim malefici et
 malefice in vestibus a
 libidine maleficia decere
 Et hoc nos in libro eorum sepe
 legimus Et ergo deo quoniam
 tolleret? Voluit deus hanc
 confusionem vestitus esse in
 viris et mulieribus // Sexta
 causa ut tolleretur error pu-
 culosus et superstitiosa cre-
 dulitas qua trahi possent
 ad ydolatriam quibus crede-
 bant? Decepti applicatione
 vestium muliebrium maxime
 in facie deus quingenti pili
 ac reconciliari amore for-
 tissimo corda mulierum propter
 quas hoc facerent ut que
 postea huius vestibus uterentur
 Simili et decepte mulieres
 ad hunc credendum debuerunt
 et viribus vestimentis // Vo-
 luit ergo deus hanc superstitio-
 nem errorem auferri deor-
 nibus eorum pabulationem abu-
 sionis istius ne pilum tandem
 traherent ad altum deus

**De causa prohibitionis ne
 quis utatur veste lana
 linoque contexta sequitur**

Quoniam vero vestis colana
 linoque contexta prohibita
 fuit iuxta legem quia
 sacerdotes ydolorum et de egipto
 maxime vestibus huiusmodi
 utebantur? Causa igitur in hoc
 fuit ne dei populus assimila-
 retur ydolatrie Alia causa
 fuit qualis ut ydolatriam

que huiusmodi quatuordecim docetur
 ex hoc patet? Tria sunt ut
 in deo nate quem ydolatrie
 multipliciter putabant finire
 in vestibus vestitusque matris
 ut lino per problema esset
 et corpori quanto propinquius
 curta ut vestibus et ma-
 terijs ipsa quam via in eas
 fecerat disparatio seu distinctio
 finiret ut linea puer cami-
 sia via camisia esset et tunc
 vera tincta et ita de alijs
 hoc enim que diximus omnia
 confirmabat et quingentibus
 ydolatrie in benedictionem ma-
 xime elementorum de qua ali-
 quid loquimur insequentibus
 per se quod de quingentibus ele-
 mentorum quibus finiebant
 eorumque confusione omnia huiusmodi
 eriguerentur? // Volerat etiam
 per hoc insinuari hoc est per
 huiusmodi quingentones et quingentones
 nec agricolas et pastores
 ad stellas finem obliga-
 tos quia stellas favore
 et beneficentia putabant
 fecunditatem et lane copia
 in arboribus et fructibus
 in agris provenire propter hoc
 ergo lana et lino finit
 in vestibus quingebant
 ut ipso huiusmodi hanc superstitio-
 nem perirent? // Denique aut istius
 erat stellas finem videlicet
 tam professio quam confessio
 audita Nunc admodum huius
 religionis declarat est apud
 nos dei finem dicitur etiam

quia quoniam quatuordecim et
lance in septimentis facie
bant cum obfervatione quoniam
nomine stellarum et sequitur
Prohibito ne vinea fere
alio semine.

Eidem decem p
quibus deus in eod
caus debitor ne di
nea ferret alio semine
Quoniam causa quam addidit
Aliam videlicet ne semetis
quam semetis et que nasci
et vinea pater facientur
hoc est ne pater decime et
pater eorum reddantur. Bo
lunt enim diuisis temporibus
deus decimas eorum reddi
Sicut et diuisis temporibus
colliguntur. Scilicet autem
iuxta hanc manifestam
in hoc quia collectio semetis
non posset fieri absque deo
merito vinee vel pater.
Videntur autem et in hoc diuis
voluisse quod pater pro suo
in quo nullo consilio indige
bat. Cumlibet autem manife
stum est de mentem quoniam
atque pater causa igitur
in hoc fuit ydolatria et
et bachi quorum cultores
sunt ritus et culturas
quingebat atque quingebat
sic et fructus quos de
beneficentia eorum se ob
ne credebant in eod agere
quingebat quoniam causa
aut in hoc erat quia in

eadem terra radices habent
vites et fruges et ex eadem
nascuntur et mutantur. Dolebat
igitur et bachi et cult
tu et opibus ponere autem
de aut quia quilibet dictum
est leuiticus 19. Agrum ne
feres diuiso semine et in
veste que ordinibus quoniam
ta est non indueris et quod pater
causas quas diuisis. Ista
autem repetitio infirmat non
legislatorem non pater error
atque pater intellexisse in
comparationibus quoniam. Nam ei
pater hanc intelligentiam
solummodo prohibere eas
repperisset. Quoniam pater intel
ligit pater ydolatriam et
bachi vel stellarum eas tam
studiose prohibuisse. De vi
litatibus autem festis que
precepta sunt in lege celebra
ri non aliquid pater non
optet cum in ipa pater
textus copiose sunt. Sicut
festitas paschalis in re
memoratione liberationis ab
egyptia fuitate cum tota
placuitate pater agni
paschalis et obfervatione
azimorum. Sicut festitas pater
nepheticus hoc est thaber
natorum in remembrance
quoniam filios israel quia
in thabernaculis habitauerunt
in deserto velis autem instituta

est fidelis ne oblivione de-
leret misericordia illa et magni-
fica beneficentia dei decordi-
bus filiorum israel quibus eos
in deserto vultu animo manna
pluit panis vestimenta
eorum et calceamenta illece-
ra pravit etiamque magnalia
nunc prout que ipse ille
deserto exhibuit sed hanc
sollemnitate quasi septima
populi et memorali fortis-
simo obtinentur hec ergo pau-
ca de multis que dici possent
de his que absurda videbantur
in lege apertum tibi dicitur
lumi totum prout causam. in
gulis eorum nunc vero dicitur
fratrem universalem prout
omnia que de his diximus
et clariora tibi fient et
clariora et sequitur. Quia
qualis dephibitis in
lege et causis

Diximus igitur in primis
quia ex ipso textu
legis et prophetarum apparet
quia deus populum illum non
solum ab errore et impietate
idolatrie ceterisque viciis
et damnationibus mundavit vo-
luit et ad se convertere vult et
spirituali de sponsa prout ma-
trimonialis fidei copulac-
tione prout legimus in 2o
capitulo. Inducite mecum ve-
stram quia ipse et non vult
mea et ego non sum dux
eius Et iterum in eodem capitulo
Sponsabo te michi in semper

populum Sponsabo te michi
in iusticia et iudicio et in
vera et iustitiamque et pro-
pabo te michi in fide forni-
cationes vero et adulteria
contra istud iuramentum vo-
tat idolatrie abhominacionem
in eodem et in primo eiusdem
capitulo. Et iterum 2o capitulo. Quia est hic
liber repudiij nunc noster
quo dimisi eam. In lege
vero multoties replicat
quod est fornicatio ubi vocat
se deum zelotem et emula-
torem vult. Et 2o capitulo. Ado-
rabis inquit ea neque tolles
ego sum deus deus tuus
fortis zelotes zelus ac-
tue vehementis amor est
ipsam uxorem quo alium
ad eam accedere non patitur
nec aliquid suspectum habet
cum illa hoc est nec ad
tactum nec colloquium nec
intum nec figuram neque ap-
proinquacionem ullam que
occurrit dare possit adu-
lterio. Verito ergo ista duo
admonent deus in ipso. Porro
sine legis prout fideliter
idolatrie adulterium et ma-
riti zelum zelusque magni-
tudinem ut uxorem detestetur
ab adulterio. Vult sufficit
aut zelanti marito ut
uxor eius declinet adul-
terium in se declinet et adul-
terij spes et suspiciones
omnes eiusdem occisiones et
per hoc prout addidit deus

in 77 Goodi / Destruas aras
eors et confringes statuas
eors Si em remanent ut
manet ipsa spes ydolatrie
videntur em coli ydola ubi
aras et statuas haberet
Insuper are eors et statue
occipiam dare posset ipso
dei ut in ydolatria reci
det ipse hanc etiam causa
pubinuit ibid. No inibis
fediis cum eis neq. cum
dys eors no hntent mtra
tua pubaudi ydolatrie
ut ydola ne forte te pte
faciant in me. Exprepe
igitur dicit hic deus quia
de causa nec ydolatrias
nec ydola pmpit hntare
mtra filios istos v. ne
conmictus eors et colloqa
aut exempla pplm dei
corrumperet et acastitate
hinc pmalis matmonij
intante impietate adul
terij inducent ipse hac
causa causam dixit cyde
de bar. a. No gempites
argentu et aras de quibz
facta sunt neq. assimes
tibi quidqua ne offendas
ut subptextu em retine
di hmoi amu et argetu
posset quis fure statua
pterea ipm metallu qd
aliqu in ydolis adoratu
fuerat posset ob hoc cau
sa videri aliam aliquid
adque hic minus ut

pitatis amplius qua aliud
metallu / Has ergo occiones
voluit remoue de q. ne esset
mleptio castitatis qui zela
bat in iplo suo ppter hanc ead
causam occidi in ipit malefios
hoc est incantatores. Incan
tatio em no est absq. ydola
tua. Et si em sint opa qda
munda que nalis sint pte
pubita quicq. rana et pe
dictos et multa quon non
tame incantaciones dda
sunt neq. dicuntur uno opa
cones nales sunt et pta
eas qua de x. pibus fac
nalis inqua nichil adinto
no demonu fit ppter hanc
causa causam pphibuit con
pharios obfuar sompna
et auguria et ne inbenire
mtra ista malefios aut
incantator aut dmos apulet
Omnia em ista declinat et
deducit in ydolatriam. Hac
ead. de causa pcepit ut
dix inq. pphitome sps
esset occidetur et et mli
ne pphitome pphitome
in typhollus ydolatrie de
clinarent. Spein vero ydo
latrie eors zelo pphibuit
lemit. 19. Neq. invidu
attondebitis cornu nec
radetis barba et super
mortuos no incidetis car
nes vestras nec figuras
aliquas aut signata fa
cietis vobis nec incoma
nec mbarba voluit appere

speciem ydolatrie Illa enim fa-
ciebant ydolatrie sicut magis
nec super mortuos propter pla-
candum deum inferos et
tunc erat ydolatria vel
ut beherementia doloꝝ de
morte caros suos conservarent
Quod autem adhuc multi faciunt
in morte caros suos quod
utique est dereliquis patrios
et ydolatrie platonis dog-
mata autem et figas adhuc
eandem et vana faciunt et dese-
runt et vocant eas brevia
et in propriis corporibus et in
artibus et muneribus aliis et
metallis Omne omnia autem
ydolatria vera sunt et species
ydolatrie autem ipsius relique
detestande et xeme reli-
gionis adipsam // De his autem
omnibus loquenti insequen-
tibus et in declaratione ydo-
latrie et eiusdem destructione
hic ergo est sermo vniuersalis
quem permittendum diximus
est radix quibus quia de-
claram tibi propter quod vni-
quodque talium prohibuit est
et zelus et emulatio dei
Omnia enim homini que ab-
surda videntur in lege autem
vera aduersa sunt contra
rationem spirituale quod diximus
autem species autem similitudines
adulterios autem suspiciones
autem occisiones autem reliquias
ipsos zelos autem et emula-
tione mariti non est dubium
quod per omnia homini exori-

medietate et ab ea auertere
urgente pro zelo sive enim
lacone quam habet in vobis
dixit igitur quia zelus dei
causa est propter quam prohibi-
ta sunt hec omnia Causa inquam
urgentissima hac igitur de
causa et zelo et emulatio
qua zelabat homini exore
propter deum prohibere hec sicut
debat esse zelotes seu enim
latus Et propter decebat enim
esse zelotem et emulatorem
Iam igitur dedimus tibi tam
vniuersalem propter quod et
debitum et decens fuit
ut talia prohiberentur Ita ut
cum interrogatus fuis quid
fecit ut prohiberentur et omnia
confidentur unde possis
quia zelus dei daturus
hec fecit quod nihil ad
adulterium pertinet in propria
sua voluit sustinere Et
cum in preceptis diligenter
textum legis per singula
fiet tibi magis clarus quod
diximus vnde autem adducimus
tibi declarationes alias et
rationes in idipsum // Dicemus
ergo quia ipse aduersus pro
aduersus quod facili ad ydolatriam
quo malo et malo ydola-
trie nullum erat eis pro-
cipius nullum ut ita di-
camus familiaris Ipse vero
nulli magis subditus aut
magis obnoxius quilibet
erat pro tanta infirmitate

tantumq; readinandi punitate
Et ipm igit tantu malu
omne q; sequela eius poi-
sendum fuit et omne eius
oia omnia aut que uia
uimq; aut ipm malu erat
aut eius oia omne oia
omnia ista mēdicenda erant
iplo illi // Simpliciter omnia
indei preceptis nichil absurdum
nichil inutile esse possit
est multa aut deceptis
et prohibitionibus absurda et
inutilia essent in lege mē-
trari nisi ipse andreas tan-
tas precepta ut prohibita
essent iuxta hanc 12 hinc
decaus precepta ut prohibita
sunt quod si in hanc
seruimus hanc cause inde
non possunt quia ipse
quas nominamus que dubi-
tari non possunt in sapientia
fuisse ac rationabilissime
Sedum igit 3 nobis in ipse
ista // Simpliciter omnia ista
tempe quo erupit sapie-
relephas abissi Sicut legitur
pū. 2. Et repleta 3 tra-
scia dū fuerit aque man-
suentes Et legitur ysaie
24. Cum inquam ipso tpe
quo dei pplus erudit 3
fuit preceptis et prohi-
bitiones apud nos ppter
fuit causas iuste ac
rationabile fiant quo foras

nomio illi iplo et infame
ydolatrie in mēto ipse ad-
que primo ut pote no poen-
ti talia et otalibus causis
2 mungenda erant ubi. 1. Si
quis uellet apud nos die pas-
cati cessare a pūilibus opibus
etia ut vacaret oroni no pu-
stinet q; etia et q; ppe ipse
indignus et p q; uetudinais
esset in hoc dūc mēu dūdi-
taret. Quod ergo mēu p dū-
ipse ydolatrie tunc pūbe-
bat in iplo illo quod ipse
indignus ita sapia apud
nos eodem modo si quis die
deus hanc sollempnem uell
atq; festum corripet ab etia
et pūbet oia quatuor
intentione istud facit p-
ipem parricidie supstio-
nis iuxta hanc modum
indemēs multas alias p-
ceptiones et prohibitiones
solimoi causis et pūilibus
fuit esse multo fortius
igit faciendo sunt quid
prohibitiones et preceptis
no dūm otunda in iplo ipse
y mo ad hanc fūente ydola-
trie de pama et apud nos
etia auguria beneficia et
incantaciones omne q; q; di-
maleficiis eius decaus
prohibita sunt // Videt etia
quia si quis uell singulis

diebus lanare genitalia
sua et in hoc esset opus
dinarius competere quing et de
piste compelleret. Similiter
si quis vellet adorare ad
aquilonem hodie ut ad orientem
tem supstitiois habetur
nec sustinet ab ecclesia eodem
si quis vellet in arbore
flectere genua et adorare
etiam opus ordinarie susp
ectum sunt huius ecclesia pro
antiquam ydolatriam quae sub
arboribus et in arboribus
solebat exerceri. Vnde igitur
ipso in ydolatria in multo
et ab ydolatriis tanquam
amundato mēditte sunt su
sperte et viciue ydolatrie
obseruaciones nos autem om
nem insequeribus mēditatu
de ydolatria quia obseruacio
nes pompinos angulos
ostellatōm stermitatōm
obseruatiōm dies et horas
Item figurarū signatur
caracteres ymaginū et in
pssionū atque sarnarū nō
solum dicunt ydolatrie pū
sed etiam deia ydolatria
cum radiatib et intine
fuerit pssutata. licet
autem ex his tibi clare sit et
multo quia iuxta lram in
telligenda sunt ea quae ab
pūda videbantur esse illegi
et quia causas hēnt iustas
ac rationabiles pūe pceptōis
et pūe pphibitiōis et quia

tempus illud et ipse iudicis
et mendicio ydolatrie quae p
pūntas ac vicinitas pcep
ta et pphibitiōes quinquā
requirerant. Vnde etiam
tibi quia magna pars eorū
etiam apud nos extant pūe
pphibitiōes obseruatiōm sup
stitiois quas pūmo etiam
iung et quia eorū pūles
pceptiōes et pphibitiōes
sunt apud nos pū pphibitiōis
ipm et parricidii alias
quae supstitiois pphibitiōes
et ppter hoc multo ex pūlibus
causis pūles pceptiōes
et pphibitiōes nonnulli
ipso et ydolatrie in multo
et tanquam obfesto multo
foras faciente sunt. Vnde
vero dicimus quia pū quon
iam hābent lralem sensum
pūe intelligenciam multa
inconuenientia multa quae ab
pūda sequuntur. Hāc pūa
est quia ipse legislator bar
barus fuisse et ipse lex
barba quācumque ad hoc cum
nō intelligētur apud dei
cū autem stultia sentiri
pū de pūa sapientissimo
et legislatore quia ea lo
cuta fuisse ipso et pūae
mandasse quae ipse non
intelliget. Vnde autem aliud
erat hoc quam ipso illud
ipm quae videretur. Simpliciter
autem dixit et videtur ipso illi
datus fuisse qualis imple
bat. Sottay officium cum

nam legem ad plm fēbat
cum qz dōrē debebat eis nō
pōnēt et edifferēt Quid
aliud erat hoc facē qz plm
in errorem iudicē pōnere
magis mandatorē hām lra
lem intelligentia nō hēnt
et hoc ipm pōlō nō opōnē
nichil aliud est quā plm
in lralem intelligentia ubi ipa
dōm nō qz inducēt nū rōdē
plm et dōm indoctū ad dōm
intentionē lrali relationē
abstondit et obdūbratā
tōgē / Et quid em dīr tam
sapientis tanqz fidelis pōlō
quem docendū pūpreperat
intelligibilē loqui volebat
Simul igit et fraudē dōctine
facē videbatur dūm eam
abstondēbat et pūlatio eāt
dōctine qūtm ad hūmōi
nō dōctine veritas qz ega
plm faciebat ptea miabi
lū abstebat fūmone seu lo
quela mīsmōi Sermo pōqz
cū mīps 3 Sermo aut eūb
qūtm ad hoc nō mīps eāt
amī pū sed magis abstōn
dōr et relator Ampliqz
tōt et tanti doctores legis
pcesserūt mīpō illo et
in ipō erroē plm relinquerūt
nichil dōm pū hō loquen
tes et de alio intellē quā
de lrali plm dōm nō amō
nentes " Amplius Ipi pōlō
abstō illa dubitacōe si alia

intelligentia quam lralis
erat in hīs cum ad corrigendū
plm mīpī fuerūt adeo quō
ab isto errore mī alios illū
nō correxerūt aut de eo men
tionē aliqua nō fecerūt et d
p quis dīxit quia talibus
pceptis et pūbitionibus
nō loquebat lex pōlō illi
sed pōlō nouo v3 vāno dū
talū pūalīs intelligentia
fuerat tūc dīcat expresse
apūs mō ad vō dāmus
quia quēqz lex loquit
hīs qui in lege pū loquūt
Ampliqz dūc mītas eāt ut
nobis lex tūc pūalē intelli
gentia loquet cum nō dū
cūqz postquam aut edificā
ta 3 eālia vāna nō fuit
nāc ut lex in dūbra illa
figurat nobis loquetur
cum ipa eūa veritas ad
nos mīda et apta venisset
hōdīs igit dūm nāc 3
eālia lralis intelligentia
hūisse Impūabile nāqz est
valde cum totus plm in
deos sola totius legis
rām tot mīlibz amōrū
fuit totus qz in eād amā
xīmo usqz ad mīmū fuit
atqz pūdnit errare istū
nō rēphēndisse et tam dū
velut hēditariū tenuisse
et ad posterōs tūpūnisse
" Si quis aut querat quō
hōdie nec ipi hēbrei ista
nōnēnt que dīxīm et

propterea de hinc ab ipso dicitur
his videmus quia tempore
sue preceptionis et prohibitionis
notissima erant sapientibus
Iudibus aut et indoctis
facilime cognoscibilia pro
notitia idolatrie et supersti-
tiosarum consuetudinum gentis
egyptie et aliarum gentium
que eis ipso tempore erat
perita aut ab hebreis ista
scia cum longitudine dierum
cum afflictione et dispendio
eorum cum etiam negligentia
studendi in lege quam ne-
gligentiam perit audire
cum admodum dediti sunt
perit amor aliene patrie in-
duxit // Et quia iam dese-
dum et declinans hales in-
telligentiam legis in his in-
quibus absurda penitus et
inlatens possibilis vide-
bat. patefaciens post hoc
quia non solum hales intel-
ligentiam habet lex sed etiam
spiritale illa quod multiplice ad-
ut omnis intellectus illuminatus
et edificatus auctor qui orea-
clia per in ea notio sit et
perit ostendens hoc corpus
legis et perit testimonio
legit si quis deuterio // 4 hoc
est deserta sapientia et intelligentia
coram omnibus populo ut au-
dientes omni percepta hoc
dicant Et populus sapiens
et intelligens omnis enim
propter halem intelligentiam
solam legis sapientem et

intelligentem censet populum
illum perit cum etiam populus
hebreorum illam doceant apa-
tribus suis et hoc roman-
dato dei propterea si in hoc
aput eam locum perit a tri-
o und ergo esset dicitur
qui perit testimonio
eius Et ita peritabor le-
gem tuam Scripta enim in
animalibus intestina vel interiora
sunt // Amplius si non ha-
beret nisi exteriora ista perit
lex quare david orasset
ad dominum Venela oculos me-
os et considerabo mirabi-
lia de lege tua Cum enim
oculi a deo velati sunt ut
ista exteriora legis videre
non valeat que ut diximus
etiam populus ostendit // Am-
plius quia sunt ista mira-
bilis de quibus dicebat
Considerabo mirabilia de-
lege tua Cum enim admi-
rationis habet carnis firma-
sacrificiorum infectis lepro
et in finibus terrarum po-
pulationem // Amplius de-
data iudicia testimonio
totaque fabrica tabernaculi
totaque suppellex eiusdem
quod inquam hanc admi-
rationis hoc omnia ostendit
Cum philosophice publi-
litat etiam sapientialis
profunditatis inquit per
hoc consideranda ostendit

Vir prophetici spiritus David qui
super senes se intellexisse
gloriabatur petebat revelari
oculos suos // Simpliciter
intellectum petebat sibi. Cum
autem dicebat. Da michi in-
tellectum ut scriptam mandata
tua naturalem enim intel-
lectum habebat qui utique suffi-
cientissimus est ad omnem li-
teralem legis intelligentiam
sublimiorem igitur intellectum
petebat ergo et propter sub-
limiorem intelligentiam
sicut igitur mandata legis
sublimiorem intelligentiam
quam literalem // Simpliciter
enim dicitur. Dicitur David
dominus qui in lege illa
meditatur die ac nocte cum
meditationis otiosus de his
quibus admiratione per pre-
terea onerosa et tediosa
videtur quod autem multum
per lex non multitudine ma-
gis quia hoc indiget
dicitur. Scilicet legi. Job xj
dominus deus loquitur tecum
et aperit labia tua ut omni-
bus tibi secreta pateat et quod
multum per lex eius quod
multum per multitudine ma-
gis daturum impone non indiget
simili opere. S. Scriba eis
multiplices leges meas
ut autem ad omnia dicamus ma-
nifestum est quia liber legis

totius ut etiam libros per
appender totum populum hebreorum
datus est ut in eo totus erudi-
retur et doceretur. Invenimus
autem est et omni superbatum
in diebus et iam doctus ad
lectorem ponere omnes et in
hoc faciat in scola sua ne
non omni quod scriptorum suorum
propter suam sine capacitate
lectorem ponat. Quanto magis
ergo omni eruditor deus
in scola sua in qua tantum
populus erudiendus et docendus
erat utique de populo propter
capacitatem eius congruebat
lectorem proponit. Ergo et in
diebus initialia et perfectis
ultiora et doctus sublimiora
proponit. Et ut quia deus
qui docti erant dicitur quod
induebantur ita ut alii essent
eminentes alii eminentiores
res et in his etiam multa varie-
tas notio primum est omni
in scola dei de selementi
utique doctus non autem
primum est eis per primum
lectorem / primum igitur est eis
primum varietate ac multi-
tudine locorum non autem est
eis primum nisi in libro
qui solus in scola dei lege-
bat. In illo igitur libro con-
tinet deus tanta varietate
ac multitudine locorum quanta
requerebat varietas et mul-
tudo locorum // Simpliciter
omni doctus cibus est intellectus

et doctor sapiens et iustus
hincmodi cibum scola ce-
naculum liber mensa venter
aut refectissima dei nate
est esse penulos mese ggra-
enau et quibus quid em
dine largitati eiusque diu-
cis magisque indecens est
magis quod repugnans quam
mensa eius diminutionem
ut deficiat pati aut inhumida-
tia ferulorum aut inbarre-
aut in multitudine quod feru-
lorum ferula aut intellectus
quibus reficit mens humana
per doctrinam intelligentie
sunt et oppositiones eloquiorum
Tanta igitur est indei eloquii
varietas ac multitudo intel-
lectuum et oppositionum quia
requirit varietas ac multas
reficiendos et docendos
Quare quidquid inde mor-
de sine oppositio per quod
aut quoniam totum illi ap-
positum et id aut et inde
morde et oppositio aliquid
quod et inde elicitur. Omnis
igitur et quod intendebamus
quia omnis intellectus illius
tunc et edificatus animus
qui lege eligi potest in eadem
et hoc aut plenitudo et va-
rietas penulos melius inno-
testet tibi manifestando id
disponendo et comedendo
intelligendo quam enarra-
do Ita ut ve cognoscas
sapientie celestis artificis gesta

esse in bonum volumine facit per
tunc ea eloquia que hinc
ne mentis refectores in
mirabiles contineant sicut
legitur per 17 multa tibi in
nonalibus panem et ubi
ite et ipse ac diligenter
opponit per penus qui in
elicitur apte videas dicta
esse appetit etiam tibi ipsa
scriptura velut mineram et
venas habens omni metal-
lorum et lapidum. Unde et
ferum trahit ad iterandum
dum corda ad ea fabrica-
da in barba utilia in barba
belli in lanceas per gladios
et sagittas. Deinde animi
mobiles et per se per se ad
ditanda eorum corda et ad
ornanda. Deinde argenti
quodam sonatissimum et opam
ti eloquentie. Deinde ge-
me inantes ac corruptan-
tes utitur nobilium. Istos
aut thesauros mea inde
inuit qui eos mea querit
Sicut legitur per 20 Si que-
rieris eam quia pecuniam
et quia thesauros effodieris
illam qui mea ut opam
numerales laborat quando
per et effodiendo mea pro-
mutas diuitias. Vacuos
aut et inanes relinquunt
eos qui volunt videri eis
operari et tamen mea operari
recusant. Per hoc dicitur et
Sapientia in infinitum est

in ea thezauri hominibz vide-
bis etiam eam esse velud
ortum deliciarum in mepan
varietate arborum foliorum q
et fructum suavitissimas
refectores pstantem Jude-
mes eam indubitanter tella
vinariam adiducundam
et inebriandam libentes
Cellam pignetaria adcon-
fortandos meditando et
deliciandos comedentes
Cellam Engibentaria adde-
corandos aromatizandos me-
dicandos facificandos et co-
altandos in reges et pado-
tes eius Enguetis uti vole-
tes deinde pstantem duos
comphos pstantem res sacra-
tissimas custodiens et eas
dignus et mundis solum
largiter exponens et de-
Quod in ptra scriptura
sunt quatuor significaciones
non literales recta

Quia vero no multos
offendunt et gunt
scandalizat facere pp-
tate quoniam opposiciones
et potius abusive opposicio-
nes eis videntur quam oppo-
siciones quedam eas ut sup-
hoc eis satisfaciamus pante
laborabimus Satis igitur quia
significaciones no literales
quatuor modis sunt pnm
pro ipso v3 cum res ipse ad-
q3 fecerunt ut pofficerent
fiant pnt illud v3 facit Quia

inuit in dno et dypalciaty
Et fany Ezechielis quo fecit
sibi vasa in pignetionis et
que utiqz ad hoc facta sunt
ut significarent Inq3 igitur
manifestum 3 quia alia
significatio quam literalis que
venda est meis pp3 q3 dicit
v3 fac in eo Ego ego et puer
quos dedit michi domus in
pignu et portentu et dicit
2 Ezechiel in 3 Signu est
domini isrl Et ity Ego
ezechiel portentu bestu
Et huc apper in eod caplo
ptotum quia quidquid fany
est in Ezechiele significabat
mala que ventura erant
domini isrl Seda pgni-
ficatio est dicti quido videt
aliquid dicit ad significand
expresse Sicut illud Ezech
ia Aquila gndis magis
alarum et pp3 hoc vocabat
ibid enigma et pabola Et
iste due significaciones vere
offendunt Cum em copunt
in pptura de fto quocumqz q
ipm fiat ul fany fit ad sig-
nificand et de fto pnt
quod ad hoc dicit ul fany
fit ut significet aliud qua
literalis sensus heat nctio
offendit si aliud in hys
quam literalis sensus heat
requirat Tenus modus
est psequencia orne ad
modum dicimus quod vbi

corporalis et exterior ydolatria
prohibita est intelligitur secundum
prosequenciam prohibita spiritualis
Et iste intelligitur secundum neque
offendit cum enim diximus
quia ubi deus prohibuit
adorari ydolum aureum quod
utique similitudine aliqua
habet vimentis et adinquare
valentis insinuant et in-
telligi dedit se nolle quod
animum mundi hoc est absque
forma ydoli adoraretur
Et propter hoc prohibicio analogica
secundum prosequenciam nulla prohi-
bitione intelligitur est enim
analogia ydolorum suntque si-
legitur in 1 ad ephe. Similiter
et ubi prohibuit filii testimo-
nium dei contra proximum in terra
modica pecunia prohibuit
prosequens et in causa fa-
me cum fama periculis sit
omni pecunia Eodem modo ubi
prohibuit ne os ligare boni
et iuranti prohibuit prosequens
ut opari non fraudaretur
tibi suo Si enim hanc equita-
tem voluit suam in bonis
ut collaborantes et com-
darent / multo fortius in ho-
minibus hunc ergo modum
significationis quibus intelligitur
recepit / circa significatio
est per similitudinem que
non ad hoc facta sunt ut signifi-
ficent Et hec est que multos

offendit Et propter hoc quia
abusum eius videtur in
figura trahere que non ad signifi-
candum facta sunt analogica
illud Ite 18. Vnde quod
facit figulus iste non potest
vobis facere domus israel
aut deus dissipatio enim
vapis quod prius fiebat
et formatio vapis altius
non ad hoc facta sunt ut signifi-
ficarent Et tamen eius ad signifi-
ficandum vobis 3. Deus neque
offenditur quibus audiens
quod expositiones seu interpreta-
tiones si dicunt ei hoc modo
circummodum ubi dicit
dominus Vnde non sic vobis
facere potero ubi de significatione
intellectus locutus 3. sed desisti-
tudine tui quemadmodum
2. Ite 4. non dicit quidquam
de significatione sed simili-
tudinem et modum tantum
exprobat dicens Quis per multum
et temptat amatorem suum
per et temptat me dominus
israel et non. Dicit quia
et temptat quoniam in hunc
significat et temptat filios
israel Nec dicit quod amator
quoniam significat ipsum neque
dicit quod dissipatio a re-
formatio vapis propria est
ut parabola eius quod ipse ope-
rans esset in populo israel Et
quod figulus esset figura
ipsum Sed exprobat more

70
fem pmlitudme nota inter
opus figuli et opus fmi
et int fem mlieris qrepuet
amatozem fmi et fem pmi
ist qor modo si loquent
pari opositoris et docto
ris in allegoriis et tropolo
gis fms et oia auagoge
mptationibus et pmtine
paffacient et audientiu
pme legentiu mteftus no
offendit Sed qma dicit
tale quid pffiat tle q
et est figura fem pffia
aut parabola talis rei cu
altm pff altm pffia
nec fem nec dan videat
offendit qnt audientes
cineadmodum se habet
in fto dauid et vne q le
m vj 2 Regu vbi dicit
qma dauid qui btiq pdi
tor erat in fto illo et adult
rtqz homicida pffiat
xpm vnas aut btiq pms
et fidelis dyabli et itm
de adultema illa copula
dauid et barabee p dicit
et homicidio occitabilis
pffiat pffim mltis
minu et immaculatissim
cupulam xpi et ecclie
degentibus amlz mltis
mltam indignatoz ingert
fide q pffis opositoru

aut pmtus meis abrogat
aut mltam ledunt pmt
qma istud no est fem ad
pfficandum nec vspite
est mltis quod pff q etia
fit pffim Si aut ita dicit
rent erud rex dauid ler
sabec adamanit et pamo
re ipms mortem bti p
curant quo illa regali
qmbio honorant et regu
li folio exaltant Sic rex
celos xpus dms pynagoga
adamanit et pcurata mor
te mgtitibus fem pffia
eius cu velud marito pff
eat eam qmbio pmo pffiali
honorant et celestis regni
folio sublimant Si nequa
demo tm aut pmlitudme
aut pmlitudinem decet
ac diliget pffuentes
opponunt absqz offensione
ulla audientiu hoc fiet
Eo de modo de ecclia et ge
tibus quod pcurata morte
dyaboli s pffiali cu velud
marito pffiat bnde et
vocabat ipm baalym q d
mptat btiq mens q sic
et sic ei fecit no solu pa
cifice sed gratant etia
audient vbm ergo pff
ficiendi est quod mpte ista
gratant offendit auditoz
atqz lectores oia qnam

Verum per quod omni duorum
simili quorum alterum et intellectus
tunc vero per quod nobis
notius per quod nunc et magis no-
ti atque ab intellectu vero remota
motus dignum in qua nunc
est illius et velud liber in quo
legitur et quasi nunc docente
alio ad alterum declarandum utrum
hoc ergo modo per doctores
et oppositores sane et absque
offendiculo velle dicitur per
quia secundum illud de berfabee
secundum perficant ecclesie dege-
tibus significavit inquam
per similitudinem tanquam
nunc de signatione hic ante
per sancto et scriptoribus eius
notioribus similitudinibus ut
ad magis nota perficanda
et declaranda // Secundo per res
multam dissimilitudinem in qua
et distantia ubi magis via
lenta et perficatorem in po-
tius quam res perficatorem
oppositis et in hoc errant
multi multi qui ne sentiant qua-
litate tractandum per velle in
sed ingenium per ut ait Iohannes
facere voluit ecclesie perficentem
Et per hoc dicit per abaque
tropologia libera est et huius
tunc legibus transgressa ut
pietatem perquirit intelligere
sermonis per quod textum in in re-
bus multum in se contris
molesta per copia laudis // Tercio
tunc et ignorantia explicanda
persequendum per similitudines

De quo de factis accidit et id
ut non credat per oppositum
maxime ubi per similitudinem
potissimum significant // Secundo
sane magis in his res simili-
tudine cessat et perficat
apud audientes dicitur et
ignorantia eius ubi quod
solum in nego significat
sane accidit in sompniis per
oppositum Ioseph in dicitur
et dicitur Tres enim perficat
et tria transiri peram per
mum tunc perficantur tres
dies de quibus ibi agit
Et solus transiri quantum
addies illos perficat tria
ret enim intollabile qui am-
stra ut perficat in po-
ficatorem dies detorquere
vellet per hoc dicitur et per
sane perficat est in qua
non omnia ponat // Dicitur at
tibi per hoc sermones divi-
sales duos peram et tan-
ta et continentia per co-
tentus perficat eloquiorum
tunc huius et in his per po-
tioribus ut in modo di-
deri possunt per dicitur
sane artificis induit
voluntate collata // Similiter
enim perficat salutarem
doctrinam resonat et in
eis ad mirabile per quod ponat
quibus utitur ecclesia per
Vro igitur cum secundum et ut ita
ordinaretur ut ita per in
vitem persequens et per ponat

esset interita varietate co-
positionum sacra scriptura
ut absq; ulla discrepantia
in unam concordiam facere
doctus concordarent omib;
eiusd; libri omesq; libros
ptes ut unam veritatem
catholicam ac salutarem
concordit resonaret buni-
tas em in rebus omib;
regum est prudentie et art-
is est quia quodmodu
ex dei bonitate fecit et
absq; ulla dubitatione cre-
dendum ut omnia scripta sua
fecit ppter omnem bonu usum
et utilitate qui docet qua-
cuq; industria elici pnt
p omnia dicta sua sine elo-
quia ppter omnem bonu usum
et utilitate qui docet qua-
cuq; industria elici possunt
et dicta voluit ee et scripta
Quare ppter omnem illum
intellens hanc ac ppter
omnem edificationem esse sue
qui inde elici pnt ea voluit
esse et dicta et scripta ppter
omnem igitur intellens ad em-
dicationem unam salutarem pti-
nente qui inde elici pnt
voluit ea dicta esse et scrip-
ta Attende igitur diligenter
istas duas radices et vide-
bis audent no hanc sibi
no fortuito casu sacra scrip-
tura editam esse et scriptam
sem ordinata s; sapientie

telestis artificio admirando
videbis etiam admagistru
sine pietate pte q omnes
libri eiusd; ppter omnem em-
dicationem et edificationem que
inde elici pnt scripti sunt alio
qui restator esset intencio
eius in pte ista quam eius
largitas parat et sequit

De desertione erroris magis

Postquam aut auxilio
dei ordinem intelligi-
nam legis hebreorum
in his in quibus videbat ab-
soluta nullo obveniens sapie-
tanti ppter ne in sapie dei
et declinationis causas pcep-
tionis in his et q; rationibus
et exemplis atq; similitudi-
nibus Et quia similes neces-
sitas induxit etiam dei ut
apud eum ppter hunc prohibitionem
et preceptionem ppetuo pareret
Sicut prohibito signatum
et hactenus per signas di-
versos et omni dinationem
et omni obsequium que qlibet
modo vident in ydolatrias
Et patefacimus insuper quia
pter intelligentiam hanc
meam lege est omnis intel-
lectus ad salutarem emendationem
pertinens qui docet elici pnt
no qui ppter naturam violentiam
licet repugnantia eidem
abusive imponi ppter hunc
em intorcionem scripture no
expositiones eiusdem sunt

De desertione
erroris ma-
gis

sed abusive impositiones et
quia dñe bonitatis intencio
fuit de ppaia ppaia ut omib
intellens salutari erudicōis
qui oia qd ement ut diximus
elici posset in ea intelliget
Et quia omem hmoi intellay
ipe insperat mea oīe admō
mōm creatura qua mēdit
oīe bonū qd oia ppe ppar
pbenē potit utentibz et
ppe oīe illud bonū acanit
eam Sic et ppe omes hmoi
intellay ppaia ppaia mppia
aut edidit postqñ inquam
dehñs omibz pnt de dñe
largitatis dignatōe accepit
expediti pūm dācedam mō
pūm ad de ppaia de hui
mentoz et mppamz macho
meti que nome legis intolle
rabili abusione vppamz
hanc aut abusione mduxit
ipm et mppamz mltitudo
que ipm ut ppaia et men
dāssima figmentū ems ut
legem pūm pūm // Dato igit
mppamz hmoi fuisse degeñ
abrahā pūm mabele qui in
stator gentis arabū se ma
gnificam accepit. Ius pro
missionem dei dicitur Genes
21 filium malle faciam in
gentem magnā quia pūm
tūm 3 Et itūm mēd ems
dūm et tolle pūm et te
ne mām ems quia ingente
magnam faciam em Et itūm
ems 14 Ad abrahā Ecce
benedicta ei et anglo et mlt

De gñe machomet
et eius origine

typhabo emy valde pūm di
ces gñabit et fama illum
crepē ingente magnā oīe
pūm pūm pūm pūm pūm
viden possunt qd leg
a 28 Judicū de bello gedeo
mō cont mādiantas dōty
em ille dōty mādiantas
degeñt pūm mabele fuit pūm
māram mēthodū dūte
pūm vero fābū magnū ad
māram est gens pūm
helitaz adeoq dilatatū
regm ems ut et tota hū
pūm pūm totam q
pūm tota q aquitania
et fē usq adbiturā et
andegamē dōty occuparet
dōty mōre dēus pūm
pūm usq ad fines reg
noz hūpame que pūm
tas mō eo auctō obtinet
bellis mīrablībz et tūm
nobilibz eos pūm
diffugant mūm
vero diebus dūm pūm
mūm filios pūm mabele dōty
tūm de de pūm tanta q
māram ac fortitūne
fūm ut totū mūdo dōty
mōnt et ipm regm dāno
occupent pūm q dānam
pūm facientibz dūm
fūmte oppūm et affli
gant aliquod anis donec
mīpator dēus pūm pūm
respiciens vūm et pūm
gen dāno tūm fūm
de tanta empat fūmte

publicus v. p. d. i. c. e. f. i. l. i. o. s. y. p. u. a. =
h. e. l. i. o. s. d. a. m. i. p. l. i. f. u. n. t. u. i. e. t.
h. e. r. e. n. t. f. i. n. i. a. a. c. n. o. m. i. n. i. s. s. i. m. a.
g. e. n. t. i. s. i. l. l. u. s. o. a. l. t. a. c. i. o. e. t.
a. l. t. i. t. u. d. o. T. a. n. t. a. e. m. f. u. n. t. i. t. e.
p. m. e. t. e. t. a. f. f. l. i. g. e. t. a. p. p. l. o.
d. e. i. q. u. o. d. d. e. c. r. e. t. o. n. o. a. d. d. i. c. i. e. t.
u. t. r. e. p. u. r. g. a. t. i. n. o. t. a. s. e. p. e. n. o. =
m. a. t. i. m. a. i. t. u. s. n. a. r. r. a. t. o. m.
I. n. c. e. p. i. t. a. u. t. p. e. s. t. i. s. q. u. i. n. s.
i. d. i. o. l. o. g. e. t. a. q. u. e. p. r. i. n. c. i. p. i. o. s. e. p. e. t. e.
t. e. m. p. o. r. i. b. u. s. e. i. a. c. t. i. i. m. p. a. t. o. r. u. m.
v. a. c. i. l. l. a. n. t. e. t. u. n. t. r. o. m. a. n. o. i. n. =
p. r. o. e. t. a. d. o. c. a. t. u. m. v. e. r. g. e. n. t. e.
b. a. r. b. a. r. n. a. t. i. o. n. i. b. u. s. i. l. l. u. d. v. i. =
d. i. q. u. e. i. n. t. e. r. p. h. e. t. i. c. i. r. e. b. e. l. l. a. t. i. o. n. e.
g. e. n. t. i. u. m. r. e. g. n. u. s. t. r. a. s.
i. n. g. r. u. m. e. u. s. a. b. i. c. i. e. n. t. i. a. b. u. s. e. t.
p. e. e. r. g. e. n. t. i. b. u. s. q. u. a. i. l. l. u. d.
i. n. q. u. o. t. e. m. p. o. r. e. n. o. s. t. r. o. h. o. d. i. e. n. o.
l. a. c. e. r. a. r. i. d. e. s. i. t. n. e. c. d. i. s. c. i. p. i.
N. e. a. u. t. o. p. i. n. e. r. i. p. m. f. u. n. s. s. e.
m. a. c. h. o. m. e. t. u. m. p. h. i. m. q. u. i. v. o. c. a. t. =
a. l. b. a. r. e. g. n. i. h. i. n. s. e. m. l. i. b. r. u. m.
d. e. a. s. t. r. o. l. o. g. i. a. p. l. a. t. o. t. i. b. u. t. i. s.
d. e. a. r. t. i. b. u. s. e. l. o. q. u. i. o. t. u. s. t. u. l. t.
i. n. l. a. t. i. n. u. m. q. u. e. l. i. b. r. i. i. l. l. u. s. n. o. b. i.
l. i. t. a. s. p. h. i. c. a. a. t. q. u. e. p. f. u. n. d. i. t. a. s.
p. o. l. i. d. n. o. m. i. n. e. m. a. c. h. o. m. e. t. i. i. p. m.
h. u. i. s. s. e. q. u. e. e. u. d. h. o. m. i. n. e. i. l. l. o.
n. e. d. i. c. a. m. i. n. s. t. i. c. a. n. o. d. i. c. u. t.
a. u. t. q. u. i. d. a. m. d. e. n. s. s. i. m. e. v. a. c. i. =
n. o. a. t. q. u. e. p. o. r. t. i. n. o. q. u. i. b. a. t. e. m. =
d. e. n. t. a. b. s. i. t. e. m. u. t. t. a. n. t. i. s.
p. h. i. s. i. t. a. d. e. p. p. e. t. i. t. a. q. u. e. p. e. n. =
a. l. i. t. f. e. n. t. i. r. e. t. C. r. e. d. i. t. a. n. t. e.
a. n. o. i. l. l. u. s. q. u. e. i. s. t. e. m. a. c. h. o. m. e. =
t. u. s. f. u. i. t. a. p. e. r. g. i. o. m. o. a. c. h. o.
n. e. p. o. r. i. h. e. t. i. a. d. i. s. c. i. p. u. l. o.

Sergius
m. e. t. h. o. d. i. u. s.
p. d. u. c. t. o. r. m. u. n. d. i.

seductus et m. e. t. h. o. d. i. u. s. i. l. l. a. i. n. =
d. u. c. t. u. s. q. u. a. c. o. n. t. r. a. d. i. n. i. t. e. z.
d. i. n. i. m. i. s. t. u. m. x. p. i. b. l. a. s. p. h. e. m. a. =
N. a. t. u. r. a. e. m. d. i. n. a. z. m. x. p. o. d. o. d. o.
e. t. i. n. d. e. o. p. r. e. e. t. e. n. a. m. q. u. i. a. c. o. z.
a. p. t. e. e. t. s. e. p. e. n. e. g. a. n. s. i. n. l. e. g. e.
p. r. a. i. s. t. e. a. u. t. p. e. r. g. i. u. s. p. o. s. t. e. q.
d. a. m. p. n. a. t. i. f. u. n. t. e. m. i. t. e. s. e. t.
n. e. p. o. r. i. u. s. i. n. g. r. e. m. i. s. i. n. f. i. n. o. =
d. o. q. u. a. n. t. i. n. o. p. o. l. i. t. a. n. o. p. e. o.
p. z. q. d. u. p. l. i. c. e. n. a. t. a. z. i. n. x. p. o.
d. i. n. a. m. p. z. e. t. h. u. a. n. a. e. s. s. e. n. e.
g. a. l. a. n. t. t. u. s. e. n. l. i. t. f. e. i. n. a. r. a. =
h. u. a. n. i. t. a. t. e. q. u. e. d. i. o. n. i. m.
m. e. t. h. o. d. i. u. s. v. b. i. b. i. t. a. h. e. m. i. t. i. c. a. m.
p. u. l. t. a. n. s. t. a. n. t. e. r. e. l. i. g. i. o. s. i. t. a. t. e.
a. c. f. a. t. a. t. i. s. a. p. p. u. n. t. a. d. e. o. n. t.
m. a. c. h. o. m. e. t. u. m. e. m. i. h. i. c. d. o. c. t. o.
r. e. m. v. o. l. u. n. t. e. t. i. l. l. u. g. a. b. e. l. e. z.
a. n. g. e. l. u. m. i. n. t. e. d. v. o. c. a. =
n. t. a. b. s. c. o. n. d. e. n. s. e. t. r. e. n. e. l. a. c. =
n. o. a. n. d. e. n. s. q. u. e. i. n. f. a. m. i. a. s. q. u. o.
h. o. m. i. n. u. s. d. e. c. e. p. t. i. s. f. e. d. e. b. a. t.
a. b. h. o. m. i. n. e. d. i. d. i. c. i. s. s. e. t. // h. a. s. g. o.
p. r. o. m. i. s. s. i. o. n. e. s. t. e. n. e. n. s. g. e. n. s.
y. p. o. c. h. e. l. i. t. a. z. c. o. n. t. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e.
y. p. o. c. h. e. l. i. s. p. r. a. n. t. e. a. s. p. p.
i. n. a. l. i. q. u. o. g. e. n. t. i. s. p. r. e. a. d. i. m.
p. l. e. n. d. a. s. e. s. s. e. e. t. n. e. a. d. m. o. n. i.
g. e. n. s. h. e. b. r. e. o. r. u. m. p. r. o. m. i. s. s. i. o. n. e. s.
f. r. a. t. a. b. i. n. a. d. e. y. p. a. a. c. e. t. J. a. c. o. b.
m. e. t. h. o. d. i. u. s. a. u. t. m. i. n. i. i. n. l. i. b. e. l. l. o.
r. e. n. e. l. a. c. o. n. s. p. i. e. q. u. e. f. r. a. =
e. s. t. e. i. i. n. c. a. r. t. e. o. r. a. n. t. i. a. d. d. o.
m. i. n. i. u. m. u. t. r. e. n. e. l. a. c. t. e. i. d. e. p. =
m. i. s. a. c. n. o. m. i. s. s. i. m. i. s. n. u. m. d. i. s. c. i. p. i. s.
e. a. q. u. e. p. r. o. p. t. a. n. o. e. i. n. t. m. e. t. h. o. d. i. u. s.
n. o. n. e. p. r. o. p. t. e. n. t. d. i. c. i. t. i. s. t. a. b.

methodius m.

promissiones facit abrahe p
ysmahelem impletas esse in
mathometo quicquid magnus
et balphum et narradap
votatus 3 Gens enim yma
helitas et regum gens ara
bi 3 et gens paracenorum
falso sibi usurpant apara
tamque filii pare p ymahe
lem enim nihil cognationis
sed solum adoptionem ad par
aceant sicut legitur Genes
15 dily aut dicit eos voca
tos paracenos apara omi
tate in qua pimi ut maxie
gens illa ut erunt ut dicit
ta 3 dei aut agere sunt
quia ex agar p ymahele
descenderunt hoc ergo legis
abrahe latorem se dixit et
ipsum abraham paracenum
fuisse evidentem asserit in lege
sua Qui autem pndose pdi
cavit vnu deum ac solum
deum esse et ydolatriam
indeo magis poterit ac
firmiter confirmavit sodo
mitica spurcicia mndavit
et alia quedam honesta sta
tuit et quedam inhonesta
prohibuit multis de sapientibus
gentis sue credunt enim ad
hoc vnu dei ac fidele fuisse
ysrahel et que iniqua videntur
in lege eius genti illi magis
promissis pdesuperencia et in
ditate sua quam duxisse
ab pndap et ridicula que

plura in lege eius inveniuntur
nec duxisse nec pppse
nec pppse sed magis ab
inimicis veritatis ptem in ptem
fuisse ptem na aut in ptem
aut negligencia disceptos
discordia q et contradictione
coram aut mutata ee aut
aliter corrupta Et de ptem
q ditione aut discordia in
ta leges in libello disputa
tioni cuiusdam sam et ang
dam paraceni Qui tacit
nominibus suis de legibus
suis disputat utroque lege
suam defendente et lege
alterius impugnante Quinimo
eum in ptem 3 et ptem
adventate videtur hominem
qui se dei pphetam eiusque
legislatorem dicebat tam
ridicula deliramenta tam
pura dormata genti ali
cui tradere ausum fuisse
nisi forte ut mente captus
ut alia occasione desuperencia
potuit Quia igitur de ptem
eius et de ptem apt alios
multa leguntur et ptem
tionem esset ptem ptem q
et gens paracenos istas
in ptem quas in lege
eius legimus videntur ut di
vina oracula ptem ptem
ad se missa tenet et suat
ut dei mandata / de ptem
eiusque dndentes ridicu
litate eorum et impossibilitate
ut diximus Ius ac ergo
lege et in ditione multa

75
vera infra sunt et in aliis bo-
na quibus ut in malignitate
fallendi videlicet ut falsi pro
vera credetur et ut mala
pro bona recipiunt ut in ipse
ria ymo defamia cum pro
com et ausum nemo pro in-
telligens non mirari radica-
les aut errores quibus gen-
tem illam brutale peducit
et quos in hoc loco defame
intendimus de pado sunt
et felicitate eius quia non
in carnale eis promittit
et ipsam spiritus promittit
per quod eis delectas epulas
corporalis dapiferos et puer-
nas angulos deinde pado-
tatem vestem et leos vni-
braclos et amicitias deo
delectas gratias et blandi-
mentos mittere. Dicens
igitur impius finone vniuersali
quia ut ait talis docet
iste periculum videntur esse
non hominum Et quia magis
et minus non suspicant sed
spem manifestam et quia
non alia bona quam heat
vita ista promittit deceptor
iste deceptor suis ubi enim
promittit eis flumina lactis et
vini et mellis non promittit
eis alios liquores sed in
spem quam heat vita ista
Et si forte gustu pramo-
res Eodem se habet et de
saporibus cum delectati sunt

in eo speres prout ut amplius
aut alii esse possint Eodem
se habet et de omnibus quibus
cibos Quare manifestum
est quia non alia felicitate
promittit eis carnalem quia ha-
beat vita ista sed eandem ma-
iorem aut meliorem. Eodem
relinquit quia diuites et ha-
bundantes quoniam delectas hic
id est in hac vita obtineant quod
promissiones ipsius Iheronimi
igitur eos pro quoniam delectas
et diuitias ouerant obfusa-
tione mandatorum suorum in
vanum eas alibi ut padoas ut
quendas precepit. Stultissimi
enim est pro bona que habu-
erant hic haberi possunt ut
alibi heat laborare in pro for-
ptam pro hoc ut quia hic pro
mortem amittenda sunt
alibi recipiunt. Similia igitur
est fornicationis in hoc
intentionem et veritate pado
et felicitatem non intellexit
qui tam proquam vite
vita eam possunt et tam vi-
le ut mea eadem bruta animalia
quoniam In hoc ergo se equa-
nt eam vite puti Et nos
doceamus insequentibus quod
longe melior est vita pro
quam flagitiosa felicitas ista
In hoc eadem homines bruti
animalibus similes coequant
dum non alia felicitatem
hominibus possunt quam cum eo
animalia bruta possunt esse
oportet. Querimus autem ab eis

Quid tibi liquor et potus cor-
pa hominum intendant aut non
intendant. Quod si intendant in-
mentum aut non? In re-
tione quippe rationis que fit primo
tum et calorem vitalem. Erat
igitur ibi quippe et repatio
corporum quare corpora erunt
et consumptibilia et repabilia //
Quare et defecibilia et mor-
talia in se mortalia. Denique
in se mortalia eorum et quippe
primamentum occurreret. Quod aut
est adiunctio magna in se
re videlicet cotidiana co-
fluctus contra minima corporis
et cotidiana refectio contra
eius continua defecationem pene
quippe rationis. Eratque epule liquor
non solum facilitas sed etiam
vigentissime necessitatis quia
per quippe rationem corpora in mortem
fluencia vite est cotidiane
refectionis alimenta rebus //
Amplius Quia proportionales
vino equales sunt semper
delicie desiderijs suis aut
erunt maiora desideria
carnalium voluptatum hominum
inhibita illa quam sunt in ista
aut non. Si non erunt maiora
desideria ergo neque delicie
cum desideria proportionalia
sunt aut equalia delicijs. Equi-
litur namque desiderata pene ab-
eodum pene aduipis equaliter
delectantur pene eundem pene di-
pos. Quod si dixit quia ma-
iora erunt desideria et hoc
primamente delicijs ita videtur //

quia addet desiderijs que
admodum et delicijs et cre-
scant desideria quantum et de-
licie. Quia igitur equalia est
libus adduntur in ista remu-
neratione seu felicitate qua
promittit tota sunt equalia
Quare nec maior felicitas
est quam finis qua pene non minor
miseria cum enim fames pene
miseria sit et sitis similis
et equales sunt delicijs ti-
borum et potum in vita ista
et equales fiant et illis
additiones atque equaliter
crepant in illa qua promittit
felicitate. Ergo et in illa
erunt equales fames et
sitis pene delicijs sicut et
non sunt. Continuum ergo cre-
uerunt delicie ciborum et po-
tum tum et miserie famis
et sitis. Et pene quantum
creuerunt felicitas ciborum et
potum tum miseria famis
et sitis. Quare quantum in vita
illa feliciores erunt quam
in ista tum et inferiores //
In illo igitur? In maior felici-
tas vite illius quam istius
In illo minor miseria //
Quia admodum cum si aqua
tepidam per admixtionem
aque calidioris aliquis ex
duo parte calefacere vellet
alia ergo equalem aquam
et eque frigidam ut illa ca-
lida in miscente aqua in
nullo proficeret ad calorem
sic et quantumque augeantur

Delicias caruales postquam
exadipsum tunc augentur et mole
stie contra illis multo pfi
atque psumit augmentum adbo
luptatem // Similiter dicit
erunt fames et sitis in vita
illa aut non erunt si non
erunt aut erunt ibi enatiatores
sentimus aut suspensiones cor
porum quas nunc est repar
punitum aut non si erunt
ibi cum fames et sitis sent
puit quoniam enatiatores et a
suspensionem igitur non sentientur
cum fames et sitis ibi non
puit // Equo duo inobene
cia manifeste sentuntur // Pr
est mors fita et ipse natus
que tunc pui malum ut susp
sionis et enatiatores non
sentit // Sedum est non esse ibi
delicias tibi et potus ubi
cum nec fames nec sitis // Im
possibile est delectationem et
inhibere et potum cum delecta
tione non sit nisi quies desiderij
et impletio imitatis illius
Si vero fames et sitis pui
ibi magna pars pui in
fere ibi // Et illa utique
opabilius maior quam hic
fit cum delecta cibos et
potum maiores inopabili
ibi puit quam hic // Impos
sibile enim est ut magis in
copabili delectetur quis co
medens aut bibens nisi
inopabili magis opuriat
aut puiat // Similiter dicit
vera miseria nihil est quam

hoc est felicitas // Sic dicit
felicitas nihil habet miserie
Quare nihil famis aut sitis
et dicit nihil puiat aut
indigencie erit indita fuit
Indigencia enim pars est in
te // Felicitas igitur illa qua
pmitit aut non est vera fe
licitas aut nihil habet in
digencie quare nihil her
famis aut sitis nihil indi
gencie tibi ut potus // Sim
iliter aut cum his deliciis
erunt deliciae spirituales a non
si sit manifestum est quod se
non opariuntur // Spirituales enim
deliciae animam humanam ad se
trahunt et in se totam rapiunt
et carnalia sentiri non pa
ciuntur ea hora qua mente
humanam tetragunt quod
appet in motu et rapto ubi
admodum spiritualia bona in
tem humanam tangunt et to
tam mente in se rapiunt et
aperibus et sensibilibus omnia
abstrahunt // Quia fortis igitur
ubi totaliter beneficianda est mens
humana nihil carnalis per
sensibilis voluptatibus sentire
nisi eam cogitare pmitteat
Si modica salla spiritualis
voluptatibus totam eam occupat
et absorbet quid faciet
torrens ille voluptatibus et
ebrietas abbate domus dei
non possunt igitur pui esse
felicitas spiritualis et ista de
qua loquimur carnalis est

p dicit quia alternatim h^c est
altera post altera fruunt^r
induta illa sequit^r deinde
quia neutra plena est cu
neutra sit continua continui-
tas em pars est felicitat^s
Amplius Ipa experientia sp^s
manifestum est quia gusta-
tes delicias spuales statim
faspidunt carnales sicut d^r
Aug⁹ Quia gustato sp^s
desipit omnis caro Quare
impossibile est ut voluntarie
a spualib⁹ impia redeant
ad carnales Si em ea hora
qua vacabunt spualib⁹ car-
nales no appetant adheant
aut spualib⁹ amore fortissio
et qui nec memoria patit^r
carnalium voluptatum imple
est quod ab eis recedat vo-
luntarie ppter carnales cu
illas no appetant illa hora
nichil igit^r est ibi qd eos
abstrahat a spualib⁹ delicias
nl quod eos trahat eo tpe
ad carnales Et h^c voluntaria-
rie // Violencia aut nl sub
repro locum ibi no habet
manifestum igit^r est semel
admissos ad spualem felici-
tatem ab ea nl admodicu
distare nl pungi impossibile
esse Impossibile igit^r est al-
ternatim utraq^q felicitatem
ibi obtineri Nunc igit^r q³ fel-
citatem spualem nl omni
ibi no esse nl solam esse
hoc est ppter carnale ista
de qua loqu^r Cu n^o possit

esse simul cum illa ut altera-
tim nec post nec ante illa
Quod p ibi no q³ felicitas
spualis illa aut q³ indubi-
tante potissima aut nobilissima
maximaq^q pars felicitat^s
Si tamen et alia est aliq^q
eius pars Appet igit^r emdet^r
quia felicitatem no possit
sed ptem felicitat^s et illa
modicam atq^q vilissimam
quia carnalem sola possit
Amplius Aut crepent vir-
tes tam appetitive quam
effective quoniam delicias p
magnitudine eas aut non
crepent Si crepet vbi gra
vitas appetitiva tibi et vbi
appetitiva potius Et ut in
virtutis comedendi et vbi
bibendi que sunt effective
delitacionis morbo et potu
Et ut in virtutis appetitiva
cibus et virtutis effective
cibus Quare nunc e cum
delicie ille no put q³ pabi-
les istis in magnitudine
ut nec virtutes virtutibus
put q³ pabiles no ent igit^r
q³ pabiles appetitus ad appo-
tus in magnitudine Et
similiter neq^q virtutis ad vir-
tes Inq³ pabiles igit^r erunt
plus appetentes comedere
et bibere et plus potentes
quam modo sunt / fatissiet
aut in illa felicitate et
appetibus et virtutibus
Inq³ pabiles igit^r plus co-
medent et bibent quam

hic. Sed quo sequitur et q. p. l. a.
tempore in q. p. a. et ita q. tunc
et quia organa seu instrumē-
ta nō est rēde vtrūq. b. u.
atq. congruē q. p. q. n. e. s. e. ut
fantes et senes sint in q. p. a. =
b. l. maiores quam hic. Et
quale inq. b. e. m. e. n. s. p. e. q. u. i. t. u. m.
Sed vtrūq. b. u. e. n. d. i. v. i. d. e. l. i. q.
ut maior sit m. e. i. s. in q. p. a. b. i.
quam advenit possit v. i. d. e. l. i. q.
ta ista. Et p. p. e. q. r. v. s. u. s. e. i. q.
in q. p. a. b. i. maior. Quare co-
tinuus et nō in p. o. l. l. a. b. i. l. i. s.
Cōsidera igit. m. e. i. s. q. u. e.
S. u. i. m. q. u. a. l. i. t. i. s. t. a. s. p. i. r. i. t. u.
t. i. s. s. i. m. a. f. e. l. i. c. i. t. a. s. s. e. i. p. s. i. m.
d. e. s. t. i. n. a. t. et p. a. r. t. e. e. i. u. s. p. =
t. e. m. nō p. a. c. i. a. t. d. i. v. i. d. u. a.
q. u. e. q. u. e. i. n. m. e. s. t. a. t. e. s. u. a. et
t. o. t. u. m. s. b. i. m. c. o. n. t. i. n. e. o. c. c. u. p. a. t.
et t. o. t. u. m. t. e. m. p. u. s. r. e. q. u. i. t.
p. t. i. n. u. m. a. l. i. u. s. nō a. d. m. i. t.
t. e. n. s. Et cōsidera h. o. c.
m. e. i. u. a. q. u. a. q. u. e. p. p. e. v. b. i. g. n. a.
S. i. c. u. t. d. i. c. e. b. a. m. i. n. v. a. n. t. e.
a. p. p. e. t. i. t. u. s. g. r. i. s. t. a. b. i. l. i. s. s. e. u.
q. u. i. e. s. t. i. n. a. S. i. e. i. n. c. r. e. a. t.
e. o. n. i. s. q. u. e. n. t. i. n. i. f. i. n. i. t. u. m.
m. a. i. o. r. o. f. f. e. c. t. a. s. i. t. q. u. a. s. i. t.
i. n. b. i. t. a. i. s. t. a. e. r. g. o. et e. i. u. s.
a. p. p. e. t. i. t. u. s. n. o. t. e. e. i. u. s. v. i.
t. u. t. e. s. o. i. u. s. i. b. i. o. p. a. n. s. p. e. d. i. m.
p. f. i. c. i. o. n. i. n. q. u. a. i. b. i. s. i. t. e. i. d.
i. b. i. l. o. c. u. m. nō h. e. a. t. i. m. p. e. d. i. =
m. e. n. t. i. u. n. i. l. i. m. p. f. e. c. t. o. s. q. u. a. c.
q. u. i. o. i. v. e. n. t. e. a. p. p. e. t. e. t. i. b. i.
nō s. o. l. u. m. m. a. g. i. s. a. r. d. e. n. =
t. i. u. s. i. n. q. u. a. b. i. l. i. s. h. i. c. e. m. a. i. o. r.
e. i. u. s. E. o. d. m. o. d. o. q. u. e. v. i. d. e. t.

comestina p. m. l. i. t. e. r. e. n. t. v. l. i. t. a.
o. m. e. i. n. c. o. m. p. a. c. i. o. n. i. c. o. m. e. d. e. n. t.
e. a. nō s. o. l. u. m. i. n. q. u. a. b. i. s. s. e. d. et
m. a. i. o. r. i. n. q. u. a. b. i. s. e. i. u. s. I. m. p. o. =
s. s. i. b. i. l. e. a. n. t. e. s. t. q. u. i. d. a. m. q. u. i. d.
e. i. o. m. a. i. o. r. e. i. n. q. u. a. b. i. s. i. n. d. e. m.
n. u. l. l. u. m. e. i. n. c. o. r. p. u. s. i. n. f. i. n. i. t. u. s.
c. o. n. t. i. n. e. p. t. a. l. i. u. s. q. u. i. d. a. m. q. u. i. d.
p. m. l. i. t. a. t. e. a. n. t. o. m. e. c. o. r. p. u. s. a. d. n. e.
t. e. s. s. i. t. a. t. e. s. i. t. s. i. m. i. t. u. c. o. n. t. i. n. u. a.
a. n. t. n. o. t. e. e. s. t. e. s. s. e. q. u. i. e. s. t. i. o. n. i.
c. u. m. t. a. n. t. i. a. d. o. r. a. p. p. e. t. i. t. u. i. n. p. i.
p. a. p. p. l. i. c. a. t. i. o. n. i. a. d. c. o. m. e. s. t. i. o. n. e.
t. i. b. i. n. e. t. q. u. i. e. s. c. i. t. i. b. i. n. e. m. i. t. i. g. n. i.
p. o. s. s. i. t. a. l. i. o. q. u. i. p. u. p. u. a. n. e. et
i. n. b. a. l. i. e. s. s. e. t. m. e. i. b. i. s. p. u. e. d. e.
e. i. o. S. i. d. i. c. i. t. u. r. m. o. d. i. o. p. i. d. e. a.
r. e. p. o. t. e. s. i. n. p. i. et m. a. p. p. e. t. i. t. u.
s. p. i. n. t. e. v. o. l. u. p. t. a. t. i. Q. u. i. e. r. i. m. q.
e. i. a. a. b. e. i. s. S. e. n. d. s. i. n. t. i. b. i. d. i.
g. e. s. t. i. o. n. e. s. et e. g. e. s. t. i. o. n. e. s. e. i.
b. o. s. et p. o. t. u. s. q. u. a. s. v. i. d. e. q.
n. o. t. e. e. s. t. i. b. i. e. s. s. e. E. i. u. s. e. i. u. s.
a. b. i. et p. o. t. u. s. i. n. t. e. i. u. s. p. t. e. s.
h. e. a. n. t. q. u. e. nō q. u. e. n. i. a. n. t. i. n.
t. i. m. e. t. o. h. u. i. u. s. c. o. r. p. u. s. E. i. u. s.
i. g. i. t. p. d. i. g. e. s. t. i. o. n. i. n. o. t. e. e. s. t.
s. e. p. a. r. i. a. b. e. i. s. q. u. e. q. u. e. n. i. u. t.
h. u. i. o. i. m. u. t. u. e. n. t. o. et i. n. p. e. c. e. s.
s. u. m. a. m. i. t. t. i. et t. a. n. d. e. e. g. e. r. i.
Q. u. a. r. e. a. n. t. h. u. i. o. i. d. i. g. e. s. t. i. o. n. e. s.
et e. g. e. s. t. i. o. n. e. s. s. i. n. e. nō h. e. a. t.
nō s. u. f. f. i. c. i. a. t. p. a. d. i. p. u. s. i. l. l. a.
e. i. a. m. s. o. l. a. p. e. t. i. o. n. e. e. g. e. s. t. i. o. n. i.
c. a. p. e. c. u. m. o. m. n. i. s. r. e. g. i. o. c. o. r.
p. a. l. i. s. s. i. m. i. t. a. s. i. t. m. a. g. i. t. u. n. e.
p. u. l. c. h. r. e. a. n. t. i. n. i. s. i. t. q. u. a. d. a.
d. a. u. n. s. q. u. e. d. a. m. p. a. r. a. c. e. m.
o. h. o. r. d. i. c. e. n. s. e. i. d. y. a. l. e. d. o. n. s.
p. a. d. i. p. u. s. i. n. q. u. a. c. a. t. a. t. o. r.
p. f. o. r. t. e. d. i. c. i. t. q. u. i. a. e. a. e. i. t.

ibi virtus corporum per ventum
ut totam plenitudine operatur
quod fortassis dicitur per ut dicitur
quia ea erit virtus corporum
ut operatur per resolutionem
non patitur quod multo enim magis
est non pati operatur ab aliis
quam facere operatur in aliis
Simplius Cum ponat ibi con-
tum nam ibi habet ponere
plenitudine etis digestionis
sine tunc tibi Cur ergo non et
sine et sine digestionis So-
lor fecerit ab hominibus fe-
ditates aut enim erit ibi ge-
neratio ex illo toto utrum niter
aut non erit Si erit et si per
modum vite istius erit magis
miseria plenitudo et nutren-
tium et tanto maior quanto
maior ac crebrior erit ibi
mixtio masculorum et feminarum
Quodcumque autem modo sit quia
mors ibi non habet locum
tunc est plus infinitum
finitum autem est regio paradi-
si illius et omnis regio corpora-
lis sicut in animalibus didicisti
Quare brevis tempore vite habet
omne pars magna populi
illius de paradiso et arari
vita erit eis regionem aliam
ad habitandum eorum et non una
solum sed etiam infinitas
Quoniam impossibile est
quodcumque regiones finitas
quodcumque sunt homines capere
infinitas Et hoc manifestum
est eadem via qua declaratum
est omne corpus esse finitum

et nullum posse continere infinita
tanta quodcumque pro de-
monstrato Quod si non erit
ibi generatio erit igitur sterilitas
in maribus et feminis Quare
frustra erit vis generativa
in eis Simplicius Stere-
ilitas plaga est et lesio
in virtute generativa vel
apte membrorum vel apte se-
minis per quam remanet in co-
pletum opus generationis
Ibi autem nec plaga nec lesio
nec inpletio locum habet
Simplius Secundum hoc vis
generativa non finitur de finem
et sed solum fide voluptati
maxime autem bonum eius
fructus eius est et absque
ulla compitione melior
est plures quam voluptas
illius generationis propria
ergo eo quod habet optimum
vis generativa et magis bonum
in infinitum exa plenitudo tunc
quam perueniat in vita ista
Quare status eius erit
inoperabilis magis bonus magis
quod perfectus quam sit in vita
ista Sicut ergo generativa non
deficiabit sed imperfec-
bitur Quod si dixerit quod
non erit ibi in mixtione
maris et femine feditas
aliqua vel in iudicia
sed sola generatio corporum
et amplexus absque emul-
sione quorum hinc inde
manifestum est quia
equitate utitur nomine

deubitus. Amplius quod
 est padius iste in ihabina
 inde fesse ingurgitationis et
 appetue turpitudinis pstitui
 luy pting abhominaciones
 et feditates que p hys co-
 mixtionibus man et fere
 ptingit quod aut dixit an-
 gelos pntinas fides esse
 atqz sapiferos eoz qui ei
 credent et legem suam
 fuerant quis no videat
 angelos pnt felicitatem
 illam quam nec oculi vident
 nec deperit ut lous parent
 eis et ornet ad turpitudines
 occidat et ut angelice be-
 tudinis excellencia quinter
 incoquariam pen sapifera
 aut pntinariam fuitur
 Inq pabr em vilis 3 fme
 qmori lous et mof q fme
 poras. Qm aialis iste ho-
 dialibz loquens ut patam
 nec felicitatem pnt cogi-
 tant. Et hoc declarabimus
 emident dndentes qz totu
 quod in pte ista popuam
 mperna est vere felici-
 tatis // Dicemz igitur
 pny quia desideria car-
 nalia vincula sunt cap-
 tinancia mentes humanas
 et laquei mretientes et
 flame conuertes eas de-
 sunt et tenebre occutan-
 tes et fimituli retientes
 atqz autentes eas et a-
 fonte ipso bonoz qui est

deus et donny plos et abers
 bonis quibus consistit vera
 et tota felicitas eas oqua
 redundat in miores vires
 ipas et etiam in ipa corpa
 eas no felicitas que ut de
 Augustinus Intelligent et
 fuentis est pna pnt pnt
 tas incorruptionis que glo-
 rificatio corpm pnt datur
 continens quatuor dotes
 tamq ptes glie ipas que
 et alibi dndende pnt et
 declarande. De Voluptatibz
 vero carnalibz dicimz quia
 mungunt inebriant enervat
 et desipe faciunt metes qua-
 mas et totas in se eas rapi-
 unt. Simili et alie passionis
 que vicia nominant. Et igitur
 inbita ista vbi adeo modice
 sunt rapiant in se adeo q
 capiant corda homy ut aors
 amore et cotingbant et
 obliuionem inducant. Qui-
 to forans vbi nec alia aari-
 finant nec alios rempi-
 suare nec ipm deu amari
 vbi nec rempi pnttant
 Erunt igitur vbi tanto ma-
 gis culpabiles tantoq ma-
 gis mortifere quam hic
 qnto et maiores. Et hoc
 est qm tanto magis rapie-
 tes in se et occupantes cor-
 da homy et ab ipso fonte
 bonoz autentes quanto
 maiores erunt mto q et
 pnt plures // Amplius aut
 amabimus vbi qm volup-tes

atq; deliciae aut no quod si
no amabunt? ipe deliciae neq;
delectabilia eorū no erit igit;
in ipis delectabilib; eorū de
lectatio Qui em no amat
alium ul' mitem speciosam
no delectabit? in eis Quod
si amabunt? aut amabunt?
ppter se aut no Si amabunt?
ppter se et no ppter deū cul
pabilis qd amabunt? Omnis
em creatura via debet esse
no solum ad cognoscendum
deū sed et ad diligendū
ipm Sicut em audit una
quaq; creatura dei vitā
hoc est sicut relucet umbra
quaq; creatura dei vitas
ita in bonitate seu pmitte
re vniuersaq; creature redo
let eius bonitas atq; pmit
tas Sicut igit; no licet
intellectui hūano dare se to
tum veritatibus ut ita lo
quam creaturas cogitandis
meditandis contemplandis
creatore relicto Ita no lig
affem se dare totum bonita
tibus seu pmitatib; crea
turarū fonte ipso bonorū dō
se neglecto Amare aut bo
nitatem seu pmitatē cre
aturarū ppter se est dare se
eis ut diximus Quia amor
no ē nisi dōm amantib;
in amatum quo v; amans
se ipm et sua omnia dat ad
to Culpabilis igit; amabit
delectabilia et delectationes
Quare manifestum ē quia

tota vita illa quam delirus
ille consummat sicut tota est
delectatio sine deliciae ita vō
erit pccm tota culpa et ppter
hoc tota miseria et tota mors
spūalis // Amplius Sicut lux
ad lucem per illuminatio ad illumi
nam in eod; illuminabili Sicut
lux creaturā ad lucem ipam
creatoris que est lux pma
et pura p quam lucet que
lucet omnia Sic illuminatio
veniens supra intellectum hūm
aluce creaturā ad illuminationem
deientem super eund; aluce
creatoris Quare patet lux
ad lucem nullius opacōnis
est ita illuminatio ad illuminationem
nullius Eod; se q; ut patet
pmitas creaturā ad pma
nitatem creatoris illa ē
ita delectatio deientis a
creaturā super affem ad de
lectationem deiente a creatorē
super eundem nulla Et quia
bonitudo sine felicitas est
status ultimus hoc ē pfectio
ius ultime manifestum ē
quia nec illuminatio a creatorē
est bonitudo seu glā affem
nisi forte quis dicat intel
lectui hūano no esse illumina
bilem aluce pma nō qmgi
bilem ipi in mediate ex
si esset quiesceret contra
intellectus hūanus incogni
tione creaturā et ēet oī
violenta inuestigatio crea
toris Omnis em motus sine
corpore sine spūalis

alioque p[er] quietis violentus
est et molestus q[ui] moto q[ui]
aut manifeste p[er] 3 / quia
nichil est intell[ect]u q[ua]nto
p[er]cipit de app[er]hensionibus
quam app[er]hensio creatoris
deinde p[er]gationibus et p[er]cipit =
p[ri]ma 3 indestigatio creatoris
Et hoc ap[er]cipit accepimus
Si aut[em] est intell[ect]us illius =
bilis ap[er]cipit luce erit et
affens iocundabilis p[er] de
lectabilis ap[er]cipit p[er]cipit
proportionalis em p[er]cipit usq[ue]
quaq[ue] p[ri]ma veritas et ei[us]
illuminatio ad intell[ect]u q[ua]nto
et p[ri]ma bonitas p[er]cipit p[er]cipit
tas et ei[us] iocundatio p[er]cipit
delectatio ad aff[er]ent q[ua]nto
ornare impossibile e[st] alio
v[er]us cor[por]is beatitudinem p[er]
gl[ori]am esse in p[er]cipit p[er]cipit
te h[ab]et et bonitatis p[er]cipit p[er]
cipit Et hoc est q[ui] b[eat]i =
tudo p[er]cipit gl[ori]a no[n] est in p[er]
ultima p[er]fectio p[er]cipit
et plenitudo emulat a
possibilitat[em] ubiq[ue] Illu[m]i[n]a
tio que nichil relinquit
illuminabile in intell[ect]u hoc
est que nichil ignorancie
nichil tenebrar[um] relinquit
in eo est gl[ori]a intell[ect]us de
et delectatio que nichil
molestie nichil vacuitat[em]
p[er]cipit carentie de p[er]cipit
p[er]cipit delectabilis relinquit
in aff[er]ent gl[ori]a est illu[m]i[n]a

44
Impossibile igit[ur] est in creatur[is]
beatitudinem ut gl[ori]am esse aut
quomodo ornare in p[er]cipit luce p[er]
veritatis p[er]cipit veritate p[er]cipit
luc[em] est gl[ori]a intell[ect]us Et
in p[er]cipit p[er]cipit p[er]cipit bonit[atis]
est b[eat]itudo aff[er]ent de h[ab]et at
loquimur plen[ar]i p[er]cipit loco //

Similiter et delectationes p[er]
cipit et v[er]us quibus delecta
tiones quomodo p[er]cipit quomodo
cum brutis h[ab]et aut delectatio
nibus no[n] b[eat]ificat in p[er]cipit v[er]us
eas h[ab]et ergo beatitudinem no[n]
no[n] b[eat]ificat in nobis in p[er]cipit q[ui]
quomodo cum brutis et alia
beatitudo no[n] est nec p[er]cipit esse
ista p[er]cipit ordinis No[n] igit[ur]
est b[eat]ificand[um] p[er]cipit remu
nerand[um] ac felicitate in
nobis in p[er]cipit q[ui] quomodo cum
brutis // h[ab]et aut[em] p[er]cipit d[omi]no
in b[eat]ificand[um] p[ri]mi q[ui] h[ab]et
felicitas nec felicitas est
quomodo p[er]cipit modica atq[ue]
vilissima etia[m] si no[n] felici
tate. Digna esset modica
em atq[ue] dile 3 in nob[is] idq[ue]
cum brutis quomodo // h[ab]et
p[er]cipit de hoc manifesta
dei iniquitas atq[ue] p[er]cipit
p[er]cipit em ista p[er]cipit rebellis
est in nobis d[omi]no h[ab]et v[er]us
bonestati et repugnans
dei voluntati Relinquim[us]
aut[em] q[ui] est in nobis nobile
atq[ue] p[er]cipit p[er]cipit pugnat
p[er]cipit et p[er]cipit volun
tate cont[ra] resp[on]d[um] h[ab]et igit[ur]

manifesta dei iustitia q̄ p̄
eunt illi p̄tem in nobis et p̄
eo semp̄ pugnante nō remu-
nat p̄ria felicitate et gl̄a
Hec vero p̄p̄tas q̄ iuniora
p̄bi et honestati p̄tem magis
q̄ om̄i fontem remun̄at //
Quid aut̄ manifestum ē sup̄
om̄ibz d̄m̄bus ac h̄m̄ne q̄
nobilibz p̄as esse p̄f̄ones
Ideo n̄c est et p̄a esse p̄f̄i-
bilia quoz adeptone et ob-
tentu p̄ficiant̄ Quia p̄as
b̄titudines et gl̄as p̄b̄limes
et nobilitati p̄e p̄gnetes
eas h̄c n̄c ē h̄c at̄ b̄t̄-
tudines et gl̄e p̄or̄iam
istam felicitate nō p̄stinet
p̄cut ord̄m̄ ymo ab̄st̄ne
et longe faciūt ab illa Ideo
magis p̄videnda erat b̄m̄
an̄alibus ut p̄te tota eis
congruens Nichil em̄ quod
h̄m̄i felicitati repugnet
in b̄m̄t̄ ē Nichil q̄ ut ab̄-
st̄n̄at ut aītat ab illa In
nobis aut̄ ē amor et de p̄de-
r̄m̄ n̄ale p̄p̄e et honestatē
Quod est manifestū m̄d̄m̄
q̄ ad illas nati p̄m̄q̄ et in
eis solis nati quiesc̄e Om̄is
em̄ motus n̄alis p̄ne p̄p̄alis
p̄ne corp̄alis m̄d̄ solū est
in quo est quies n̄alis ip̄m̄
to Quia ergo iste amor
n̄alis inclinat̄ ē et ip̄m̄
de p̄der̄m̄ n̄alis motus h̄c
p̄p̄alis in p̄p̄ia et honesta-
te solis est n̄alē an̄alē nō
f̄at manifestum est igit̄

illas et locū p̄p̄iales de quē
n̄ar̄ quibz et p̄ria ad quā
n̄alē tendim̄ ab̄q̄is an̄alē
reth̄m̄t et aītat volupta-
tes p̄p̄ibiles Quare an̄alē
loco nostre quietis et ap̄ia
nostre n̄alis mansiōis
nos in se p̄olat et captivat
manifestum igit̄ ē quia in
possibile ē n̄e eis esse p̄ria
an̄alibus nostris ymo de cl̄a
t̄m̄ ē evident̄ in hoc quia
ip̄a p̄m̄t p̄olū et carter
et vincula an̄alē nostraz
Amplius Quia delectat̄ h̄m̄i
p̄m̄t evident̄ h̄c et am̄or
eas p̄m̄tutes et vincula
manifestum ē quia ang-
menta eas erit anḡm̄et̄
miserias Ista igit̄ quā
p̄p̄mat felicitas concessi-
tate maxima miseria est
Quod aut̄ p̄m̄ p̄t inde ma-
nifestum est quia qui maḡ
amat luxuriā maḡ capt̄
est in ea et magis p̄m̄t
ip̄m̄ magis q̄ impotens
ad alia bona acquirēda
magisq̄ longe ac cognoscē-
do et amando alia q̄aīq̄
bona et maḡ rec̄us ad
videndam ip̄am delectat̄
et ip̄m̄ delectabile Quod
vno exemplo palā faciūq̄
Qui em̄ amat mulierē h̄c
de forme et oculis et cor-
de indicat eam speciosam
et si crevit amor crevit
et iste error in eo ut q̄to
amplius eam amant̄ t̄to

magis indicet ea speciosa
Vides go quia crepat meo
error quoniam indicat quod enim
non crepat speciositas in illis
nec maior sit quam ante
ipse tamen indicat eam ma-
iorem Et ita scdm qd erat
amor crepat meo tenebre
et error quoniam Simili cre-
pet fuitus crepet vincit
crepet amor de peccatoribus
Quare ad venit ad finem
amor quoniam erit in ultimo
error et infamie ita ut
de firmissima speciosissima
inducet et ingratum foris
albam Et adhuc modum
foris se habet de alio
sensibus quia erit ei ppria
in odore fetor impius et
ppriissima cantilena hor-
renda vociferatio et ita
de alio de clauis igitur e tibi
enim deus dicit quia non
solum impossibile e carna-
lem esse paradysum et soluta-
tem sensibilem delectationis
etiam ridiculum Et quia
compuncta ista felicitas
non e nisi brutorum animalium
nec esse potest potestissimum
etiam tibi quia vera felici-
tas non sustinet quoniam deli-
cias sed abstrahit ab his
Et pprie qd cessabit de uita
in patria Quare manife-
stum e ubi de uita qd
legit dicitur 12 In repurre-
tione neq. uident neq.

uident sed erit pax angeli
dei in celo dicitur 19. 12 Et hinc
neq. uident neq. ducunt
uxores qui digni sunt solo
illo Equales enim angelis sunt
manifestum est etiam quia pa-
pulus iste non e nisi pax vo-
luntatis peccatoris et quia po-
tius ipius peccator e non homi-
nis pax ducunt et hinc de-
clatant volunt quida sapie-
tes puritatem non in uita hanc
machometum intellexisse p-
missiones istas uidentes eas
esse ridiculas et machome-
tum peccat toti mundo fieri ridi-
culum Quare tamen e phra-
sia prima de iuramentis istis
aperte qd sentit dicens quia
gaudia corporis et ppria sit
in lege tua quam dedit ma-
chometus loqui de gaudiis
carnis post corpora in quo non
phra. sed infamie istius con-
fortem se euidet audit
Cuius dampnatio tanto insti-
or quanto ista de iuramenta
tantus phra. magis uide-
et uide neglexit blasphe-
mias deis quibus contra
beatam trinitatem dei qd ac do-
minum nostrum ihu xpi diuinitate
oblatunt iam alibi de pax
et eas hic pprie pax

De diuinitate legimus

Post hoc loquem de di-
uinitate legimus istam
et narrabim de eis
pnas eos qui reputati sunt

De diuinitate
legimus se 2

lex hebray

lex samoy

lex samoy

sapientes in mundo. Colige go
sunt qui dicunt quia lex he
breos lex fortune est et
quia hebrei colunt fortunam
quia lex eos apert eos vi
pa 3 fortuna mhor q ppe
fortuna. i. ppe pppitatem
tpaliu legem tene videba
ner aliud erat eis pppre
mlege pmissum qua pppre
tis tpalis nec aliud mna
tum 3 eis quam fortuna
quia hoc est aduistas tpa
lis / legem vero parateos
legem ne dixerunt et eos
quo da? cole nam eo quod
paucas heat ppositiones que
constitutiones hy ergo intel
lexerunt nam natum cor
ruptum cum qua. s. natum
coqua s. delictis et diuicijs
carnalibz mhyamz h aut
est tota gla parateos in
puti et hanc solam pspec
tant sicut supra diximus
in futo // legem no vanos
legem qre et vanos cole
gram dixerunt pco q lex
ista gram maxime pdicat
et extollit et in sola gram
dei spem ponendam docet
et asserit et eo usq cam
magnificat et extendit ut
denu ac dei filiu homin
fem p hominibz ut no et mor
tum inde mestimabili gre
largitate et crede doceat
et confiteri papiat // de hac
aut distinctione no multum

tures quia no valde pntat
vide? fuisse leges qui eas
hoc modo distinxit. Alii no
distintate legum attribuit re
lis et stellis pcut et alias
distintates et condiciones
homu Et dixerunt quia lex
hebreos ortum habet a patris
et celo ipius Et ppe hoc ce
lebrerem hent diem sattu
que est dies sabbati Et ead
die ppe eand causam max
vatur legi illi legede s
docende et implende Et p
hoc multiplicata infortuna
sattu m retrogradaciones
aliasq emss oones lex
illa et regnu eius atq
gens varijs semp cladibz
et casibz multiplicabuzq
infortunijs pposita est
quia eo ipe sattu ut
aput dux 3 pphcie et re
uelacionu Ideo in lege ei
et regno humdauit pphcia
et multiplicata est valde
Sicut appet mlibz legis
illius Et mlibz pphetaz
libzq regnoz Sunt a
ppria ut dicunt saturni
s. auaricia ptindaa et
diuicia quibus maxis gens
illa hebreos semp infort
laborasse Iuxta huc mom
pcurant et de lege parra
tenoz et de regno eoru
Unde et credunt et pla
ne asserunt legem hanc
die et hora venis pro
mulgatam et etia quia

pbenem i. luxuriam viget
 Et ppter hanc tantu ut dicit
 et ipm diem deus omni sep-
 timana celebrare habet
 et tunc aut gens illa vene-
 rea omni turpitudine se pel-
 lunt manifestum est quia
 nec multitudo vxor pdomi-
 nam turpitudinem apt eos
 contingit licet mpa lege
 eorū mdicta sit Iust ergo
 ut aynt et gens et lex et
 regim appet esse vens dnt
 et alia que ipi ita hnt comp-
 derant que no est mde
 2 hic pbe // De lege dō que
 sola lex veritatis 3 ut
 mptedentibus audimus et
 que sola est honestat et
 pntatis pfecta descripto
 videlicet vana dicit quia
 ipa est lex solis et regim
 eius regim solis Et ppter
 hoc celebrare hnt gens
 sanos diem solis Et ppter
 hoc qui p est pualibz in
 regno ipso i. rōg pontifex
 pedem habet in ciuitate so-
 lis que etia habet signu
 leonis qui m celo est domi-
 cilium solis Et ipa ciuitas 2
 fundata dī mortu sine
 ascensu leonis Et ppter
 hoc ciuitatem solis illam
 dicunt Et quia lex ipa
 fuitatem testimoniam
 habet a lege hebreor ideo
 sedes eius capitalis et
 radicalis in ytaliam est in

medio ipius in vrbs romana
 ytaliam em dicunt de regio-
 nibus ptem patm ppter hoc
 dicunt etiam pontifice roma-
 nu mōfinationibz et testifi-
 cationibus suis ut sigillo
 plures quia plubum e ipm
 metallum patm pnt et ipa
 lex em p est ut pontifex
 coufinationibus et testifi-
 cationibus utit legis patm
 vestibus vero rubris utit
 ppter pntiam solis cuius
 pars decoloribus color ru-
 bens 3 pdm eos dertant
 vero pntiam et hēpm
 que pnt ppter istas leges
 dicunt esse quincōnes et p-
 ticipaciones planetarū in
 vicem ppter hoc imitationes
 legum atqz pntarū nōn
 et regnor sine magnos
 que tūa pntia dixerunt
 sine mōz oohis p dūac
 et pntie se posse opmari
 Et de hīs mlibz m dīcor
 astronomie multa legunt
 quod aut error iste impos-
 sibilis sit et nō solum sit
 error manifestum facim
 et pūm ab ipso sensu dypet
 em eident stellas et pla-
 netas subiectas esse culon
 dūo et legi nullatenus
 aut ego subente em Josue
 et dicente sol qra gabaa
 ne moueas et luna cont
 vallē haylon steterunt
 sol et luna stetit qz sol in

medio spatio omni diei et no-
festinavit occumbere et sic di-
plicata est dies que duplica-
toti mundo conuicta visa est
propter quod diximus quia apen-
tu i. testimonio actoris istud
primam radicem destructionis
istius erroris accipimus. Obe-
dierunt igitur sol et luna Jo-
hannae cultori dei altissimi et
legis eius iustro non inpi-
propter dei cultum legibus iustis
Solutis igitur dei altissimi
et lex eius solem et lunam
Iosue obedire quod pulerunt
Ornare manifestum est ipsum
dei cultum et legem superio-
res esse et fortiores sole et
luna superiores quod facit ac for-
tiores quoniam cultores atque
iustros nullatenus propter
fuit cultus dei et lex eius
planctus sed magis ego ad
idem facit retrocessio solis
et reuoluitur umbra per x. lineas
que facta fuit Ezechie in
figura liberationis que abegit
tudine quod utique ad ipsum
Ezechie orationem factum est dicit
legitur per 2o 20o 22o et 23o
probationes autem euidentibus
quibus error iste destruitur
hec sunt Ornamenta relictu et stelle
atque lunaria ut sol et luna
aut scient et voluntarie ope-
ratur ista que eis imponit
aut naturam. Quoniam admodum
ignis calefacit et lux luet
Quod si scient et voluntarie
inducunt peccata per ditionem

et contradictionis quibus quod dicitur
cultui suo et legi iuste et
eos iustissime punire in deum
et in animas quas acultu eius
et a lege eius quoniam et in
errores impietatis et per ditionem
non inducunt Ornare et ma-
los eos esse et dei capita-
les inimicos dubitari non
propter deum malicia ista aut
esset eis in nata aut ad-
venacia et acquiescit Quod
si in nata erit igitur naturaliter
mali. Iam autem declinamus
alibi quia impossibile est
aliquid esse naturaliter malum
Et itaque si naturaliter mali esset
tamen nihil habent naturale
quod deus malis non cre-
auit non solum malos eos
creasset deus sed etiam
malicia creasset malis ex
quam longe sit a dea boni-
tate palam et si enim ma-
liciam creasset deus con-
tinuam suam creasset et
adipis semetipsum quod ditionem
et inimicum propter capitale
Si non fuit eis acquiescit
ista malicia natura corrupti
fuit atque decepti mutati
quod a suo statu et bonitate
naturaliter Ornare locum habet
apud animas eos in mutato
et corruptio cum corpora
eos in mutabilia esse con-
stet natura et incorruptibilia
et hoc ordo nature non pati-
tur ut in substantiis secundum naturam
corporibus quod quod sitis quod
ipsi eos credunt nobilior

ut status corporum quia animas
Oratio enim dicitur quoniam ymnos
sunt primo in mutabili et in
corruptibili quam corpora tunc
magis minus obnoxias eas
optet esse corruptum et ali
cuiusque mutationi // Simpliciter
Oratio accipit ut acquiritur
eis contra passionem animas
quam scientie et voluntarie
operantur Oratio etiam sunt pug
gestor malicie tante atque
punitatis in nulla utilitate
sua quoniam sibi tantas des
convenientes tanta animas
punitas in oget quod stat igitur
ut non scientie et voluntarie
operantur talia in mundo isto
in finem Oratio si dicitur quis
quia natura ista operantur absque
sua et voluntate Oratio ad
modum lapis adamas aut
sicut ferrum aut ignis tale
facit potentia s. que natura
operatur non libertate tunc non
est liberum operari ut non opera
ri que quid operatio finis
est propter quod dicitur philosophus
Oratio non operatur pro modo
fimentis Et hoc appetit enim
dicitur esse impossibile Oratio ut
sit finis s. operans igno
bilis est et nihil operatio
ututis libere operantur ut
que per se sunt contrarios
hoc est per se sunt operari
et per se sunt non operari Si
liberum aut impossibile est tunc esse
nobiliorum Quare virtutes

celos stellis et lunam in
possibile est capere in nobis
sapientiam ut virtutes ut bonos
mores ut etiam quicunque ar
tes ut voluntates tunc omnia
hec nobiliora sunt omnibus quod
virtutibus quas ipsi ponunt in
celis // Simpliciter virtutes
quibus sunt quoniam operationes
aut sunt corporales aut sunt
spirituales Si corporales non sunt
igitur natura impure dispositiones
natura enim operationes per se sunt
sunt regens enim natura in se
dare quod habet et apparet
sibi recipiens manifestum igitur
est quia nec leges nec secte
nec alia quoniam corporalibus virtuti
bus esse possunt propter naturam
dissimilitudinem et etiam propter
nobilitatem quia hec sunt
nobiliora illis non est enim
possibile in natura ut totis
causa sit ignobilior secundum speciem
comparato // Simpliciter Jam ali
bi didicisti quia corporales vir
tutes non agunt nisi per tactum
agentis et patientis aut
medii quod natura est ut sit co
tingens utrumque et deferens
passionem ab alio malum aut
malum qui manet a loco
sub transiens naturam et de
gunt nihil potest virtutes
quoniam Corporalium enim virtutum
operationes absque natura est
proposita nisi in se proposita
passibilia sunt ab quoniam
agentibus Quare in tra
tibus hominum domos suas

aut receptacula abstrahunt
ab eis celestes operationes omnes
Quemadmodum in tunc a quo
domini suam abstrahunt ab eo
opatio illuminationis et non opatio
lux solis in ipso operationem suam
quia dum sunt in se ipsos quod
abstrahit ab eo illuminationem quoniam
Nihil ergo possunt celestes
virtutes in homines nisi quando
et quam dum sunt extra habi-
tacula sua. Ex quo accidit
ut totiens mutant mores
homines et leges et fere quod
mutant habitacula sua aut
saltem puriorum et quiete
in eis delectantur ab ipso fiat
puriorum et quietem in domo
frigida et obscura delectantur
quidquid in ipso est cum
aut calorem a sole. Admirationem
istud non effugit ut in eos
qui in locis subterraneis atque
profundis nascuntur et in eis
morantur. Nihil possunt vir-
tutes humorum. Quod si dixit quod
eas esse spirituales. Jam nostri
quia virtutes humorum non operantur
nisi intelligendo ymagina-
do et desiderando prout apud
se. Nunc igitur est celos et
celestia que diximus intelli-
gere prout et ymaginari atque
desiderare humorum impressiones
in hominibus et ex his procedunt
inconvenientia que prius ostendimus
videlicet quod faciunt et volun-
tarie mala pronuntia non
solum bona imprimant hominibus

et animabus humanis. Nosti ergo
quia nec loco nec tempore
admirantur prout impediuntur
humorum operationes. Quemad-
modum vides in humorum opera-
tionibus animas in his et que
cum intelligis et eas libere
in duos locos ut malis sunt
eas ymaginari et de depe-
ris et voluntate prout. Et hanc
similitudinem igitur planetarum et
quecumque stellarum eas potest
est ad humorum operationes in bono
sunt loco ut in quocumque alio
manifestum igitur. Quod quod nec
fortuna nec impedimentum
locum habet apud eos. Si
neque domicilium neque exalta-
tio neque caput aut aliquid
aliud. Quod humorum non
sapientes sed sompniatores
eis attribunt. Alioquin debi-
liores essent et intellectus
et ymaginatio et voluntas
et desiderium apud eos quod
apud nos. Amplius si non
magis nec minus est po-
tens intelligere vel ymagi-
nari velle vel desiderare
aliquid ex planetis et aspe-
rente quam in medio ce-
li aut in capite suo. Ergo non
est magis potens operari
spiritualiter in bono loco vel prout
quod in alio. Quod igitur
est dicere quod ascendens in
celo est prout locus in
fortitudine et dignitate
et medium prout et ita
de aliis dignitatibus et

ptatibus que ipi attribunt et
quo erit hic quod aiab9 no-
stis hmoi ptius ut loca in-
addit ut minuit ut exdetes
ut infortunatas impeditas
qz eas efficiunt et de inde
fortes ac duantes Quod p
quis dixit quia hmoi vtu-
tes sunt pntes vntibus
que attribunt? Lapidibus p-
topis qualis vntis imponit
pmaragdo v3 qz atqit dnu-
cias duo pno et diamanti
qz effiat gromy nec mgt
effugunt inqdemens quia
nec ptius nec locus aquid
addit ut minuit vntibus
istis pone em pmaragdum
apte orientis iuxta te ut
aplica em tibi apte occi-
dentis ut apte medij celi
nichil addidisti ut minuis-
vntis ems ornare vntes
celos atqz celestiu pcpas
eas opari. Dnt dnu vntu
in frustiones sunt capbus
qz et infortunis omib9 qz
modis impedimentos ing-
obnoxie possemq iuxta
hec contra errorem istum
multa alia induce Sed ista
suffice creduntq intelligen-
tibus qntum ptiuet ad
intencionem pntis tctatus
Diligent aut intende mgt
qz diximus demois opacio-
m pbar spualiu Eo hmo
em et pntibus que mpe-
qnt opant? sunt fore alie

opaciones sunt motus et opa
artificios que p motu mebris
motus et instrumentos mspum
materiis artificios Eo quo
apparet quod opa artificios
no sunt mere spualibus
opacionib9 aiab mgt vmo
adimant? acorpalib9 opacio-
nibus v3 motibus mebris
et instrumentos ut diximus
Et ites opaciones que sunt
abaiabus in corpa pbi quita
no sunt ex solis spualib9 que
in aia sunt vmo cooquantur
opaciones spumy quos mlti
medios et pba et opaco opi-
nant? esse mgt aiab et corpa
eas et cooacionib9 eas
et meditacionib9 indigent
me ut opent? in corpibus
pnt pnt motum pnt alia
opacom dnt et ad hoc ut ope-
rent? ppa corpa malis mei-
tis hic 3 qz modus opacom
spualiu pbar que pnt quita
corpibus v3 ut ipe pbe pnt
opent? mscipis opaciones me
spuales et pillas deinde
corpa pbi quita opaciones
corpales et pillas itm alo
in corpa aliena Et pcedit
ordo iste opom semp in-
grossando ut ita loquam
pelongacom assuali pnt
tilitate atqz nobilitate //
Manifestum aut 3 ppe qz
iste modus opacom non
pt esse mcelestibus oim
pstant biam no possunt im-
pni msp corpales dispones

ignobiles et ita nec sic ut
artes neq; p[ro]p[ri]e neq; v[er]itates
neq; mores // Quod si quis
dixit quia v[er]itates ille nobi-
liores sunt longe quia d[omi]ne
nostre et influetie p[ro]p[ri]e
ut pote a[n]i[m]e co[r]p[or]is longe
nobiliores et p[ro]p[ri]e q[uod] no[n] v[er]it[as]
co[r]p[or]is p[ro]p[ri]e adopand[um] ma-
ius ad co[r]p[or]ales op[er]ationes t[ame]n
Sicut a[n]i[m]a solis no[n] utit[ur] co-
pore solis nisi ad agend[um]
in co[r]p[or]e v[er]o ad illud et ad
refaciend[um] ea et c[etera] q[ui]bus
facienda v[er]it[as] ante p[ro]p[ri]e
nobilib[us] atq[ue] p[ro]p[ri]e influet
op[er]ationes quas nobiles p[ro]p[ri]e
les sequit[ur] E[ss]e q[uod] v[er]it[as]
ut no[n] influat nisi quas ut
quas p[ro]p[ri]e habet Et ad
hunc modum n[ost]re q[uod] se h[ab]et
in alijs orare ut easdem
dispones p[ro]p[ri]e op[er]abunt[ur]
p[ro]p[ri]e in f[or]m[is] istis q[ui]bus
meis q[uod] ut mutabunt[ur] v[er]it[as]
c[uius] co[r]p[or]is iuxta d[ist]inctate
op[er]ation[um] quas op[er]ant[ur] in
in f[or]m[is] orare in ap[er]en-
dente et medio celi et in
qualib[et] domo quas ip[s]i di-
stingunt[ur] Om[n]i et in quolib[et]
angulo alioq[ue] loco quas
in celo designat eas op[er]abunt[ur]
ut p[ro]p[ri]e mutabilitati p[ro]p[ri]e
ti erunt quali et h[ab]itantes
in p[ro]p[ri]e S[ed] est figura to-
tus celi in b[ea]to climate et ho-
ra una unita domo angu-
lor[um] alioq[ue] q[uod] om[n]i que ip[s]i

considerat dispositio Quia
una p[ro]p[ri]e et una cau-
sa om[n]i enunciatu[m] in hora
illa uno impossibile erit
ut fiat illa hora in p[ro]p[ri]e
gato una necesse erit q[uod]
ut ab om[n]ib[us] ea hora op[er]ari
in p[ro]p[ri]e eadem p[ro]p[ri]e
ut p[ro]p[ri]e fieri in ead[em] regione
cum ead[em] p[ro]p[ri]e causa
om[n]ib[us] et p[ro]p[ri]e op[er]ation[um]
ip[s]i Idem em[en] ap[er]endens
idem domo ap[er]endens id
celi mediu[m] idem anguli
eiusd[em] idem ap[er]tus plane-
ta id[em] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e ip[s]i
v[er]o dignitates et altitudines
et om[n]ia alia q[ui] ip[s]i co[n]-
siderant sunt in ead[em] regio[n]e
in b[ea]to hora nos aut[em]
videmus eundem co[n]t[ra]r[ium]
Cum em[en] ead[em] hora p[ro]p[ri]e
in b[ea]to h[ab]itantes in una re-
gione ut no[n] ad ead[em] op[er]a
ut op[er]as aggre[ss]unt[ur] Sed
alios ad agros alios ad
vineas alios ad negocia
atq[ue] ad alia tam varia ta-
q[uod] d[ist]incta negocia ut ma-
nifestum sit q[uod] tanta var-
ietate atq[ue] d[ist]inctate op[er]ation[um]
et finit[ur] nec ab uno p[ro]p[ri]e
sue causa op[er]ation[um] efficien-
te illos mov[er]e ut op[er]ari ip[s]i
illud intelligat[ur] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
quod est deus Om[n]i im[po]ssibile
est unam op[er]ationem p[ro]p[ri]e
esse tante varietatis atq[ue]
d[ist]inctat[is] E[ss]e et docet[ur]

siue fortunis aut infortunis
impossibile est quod una constella-
tione dari indicium cum una
constellatione una tamen euentus
et actus operatione punctum
per signum typet eadem quod
manifeste quoniam multi simul
eunt et simul vendunt simul
matrimonia et alios quod
efficiunt simul hoc est prima
hora et constellatione propria
eadem et tamen diversa illis et
contraria per se euentus
Quicquidmodum aliqui simul
aguntur iter peragunt
et omnes insunt in itinere
alios moritur alii sanus
et incolumis venit alii
spoliatur alii alios
datur in eos itine et multa
quod diversa atque quod acci-
dunt simul quod opus in-
uentibus Certum autem est
quia secundum primum ista falsi-
tatis non videbitur in pro-
prietatibus istas de euentibus
suis quoniam non videbitur eis
in pro-
prietatibus constellationis eius
hora quod quod aguntur
Cum enim interrogatum de re
una hora illa non est in-
vni indicium vni quod in-
fio ubi quod Si nullo milia
horum una hora et tamen
mate uno eadem sollicitu-
dine urgente debet re-
interrogant ut de negotio
ut finto ubi sit idem eunt

omnibus videtur et eadem omnibus
euentus Quare si inclinante
uno nascitur hora una cen-
tum et mille simul eadem
proprie illis euentus ergo
si omnes res et omnes // Simpliciter
autem istas constellationes sine
stellis et luminibus positiones
sunt signa tamen istos euentus
inferos aut signa et cause
sunt Si signa tamen aut eunt
quantum res de veritate
aut non Si per eum igitur ipsa
signa vera sunt hoc est que
autem vel imitari ullomodo
possunt eunt ipsi euentus in-
mutabiles et inaccessibiles et
ita omnia de veritate euentus
moribus Si vero sunt signa
que de veritate non quantant
euentus eunt possibilia per se
alios digni aut a quo pe-
pata et eius res signum me-
dix et Quare possibile est
quod signa fallere non est
igitur primum de perfectionibus
eorum Scia enim et ars non sunt
de fallibilibus et alii esse
valentibus // Simpliciter Si
signa sunt et utique veralia
natura sunt naturaliter quam
res ipse et intellectum nostrum
proxima tamen sunt signa
veralia et res suas naturaliter
precedencia hoc autem nulli
horum videtur Si vero signa
sunt et cause per istorum
euentum tamen in se natura per
eunt euentus de natura naturae
notus enim celis cum omnibus

pus dispositioibus necessariis
est et inmutabilis // figura
enim celi et posito stellarum
et lunari que futura est cras
hac hora nullo modo potest autem
quod sit futura cras et de omni
alia positione que dispositio
celi atque celestium sunt per se
conare cunctis omnibus causis
astronomicis per erit incertum
et inanimabile // Amplius
Si staret celum vel desinere
stelle omnes et lunaria prout
omnes ipse dispones et cunctis
inhomibus et ita nec essent
virtutes neque vicia neque artes
neque artificia apud homines
sedem istos Solus igitur ma-
nifeste videtur potes qualem
posuerit vitam humanam huius
homines quia et immutabili-
lem et inmutabile proprius
omnis aut veritas habeat ita
hoc / hoc est ita astronomie
indicia Et quibus falsa fidei
pretate credi possit eis hic
Determinare supercedimus longi-
orem enim tractatum atque dispo-
sitionem requirit negotium illud
Sufficiat autem tibi quantum ad
prout negotium ut cognoscas
quia recte predictionis et er-
rores atque vicia et peccata quibus
deus semper peccata in passim
inducit eterna damnatio ita
ssime reddenda et ab ipso
et peccata prout qui per se in-
stissime punientur nullatenus
aut celestibus creaturis

utbrenda quia neque volun-
tarie ab omni dei creatura
tante dei contumelie tate
predictiones hominum efficiunt
sine creature quod celestes
per aiate prout et aialia ut
ipso opinantur sine non de omni
vero lege bona omnes falsi-
tatem credulitate nullatenus
dubitare debes qui sit ab
auctore forteque sum falsi-
ac primitus bonos omnes est
deus altissimus et deus omni-
potens

Quoniam autem que ordine
disputat istas legum
atque sectas sine po-
tibus maxime non ulli
in eis errorem debuerint
ut credant vnum quicquid ipsa
fide vel lege per se facta fal-
sari id modo credat eam
esse bonam et adeo ipso quod
placeat quod facit quod bene est
ut nullo loco errore istum
tam principium tamque pe-
nitentem destruat septem
quod igitur error una est
est que multos peragitat
atque confundit multitudo
per inopissima dampnandorum
et paucitas salvandorum
ut qui inquit tam paucos
elegit dei iura ad salutem
tam multos aut destruit
impediam maxime cum
prior credatur ad salutem
quam ad dampnandum vel
non minor saltem sit eius
iura ad inveniendum et igitur

82
noscedum quam eius iusticia
admiranda et punitio
proprio eam videri potest ut
pauci videri se solos arbitrentur
saluandos tota repudia multa
titudine hominum et malorum
vorum qui longe plures sunt
quam boni semel indecor
paganorum atque parricidarum
pne idolatras impietate
relicta qualiter implebitur
domus dei celestis tanta
paucitate electorum cum infimis
qui longe maior et tunc non
sufficiat eam cum demeritis
totam multitudinem dampna-
torum qui videtur quod omnis regi-
regnum et duo filios ut
plures habeat in carceribus
et plures patibulis affixos
tormentis et traditos quod
habeat sibi famulantes et pub-
licos qui per misericordiam dei ang-
ustet misericordiam et non mensura
sustineat tanta carnis carnis
tormentorum ut quod inquit
tantam multitudinem damp-
natorum creant deus impietate
et morte qui quod
omnibus bonitatem eius et
in mensura tunc sic eos
creasse quos utique saluare
poterat et flammis infernali-
bus depurandos delinquentes
quod autem creandos eos vo-
luisse facit videri potest quam
ignem infernali deus patitur
hunc iustitiam de his autem

qui per se faciunt quod quod faciunt
credentes se obsequium prebere
eidem que licet male igno-
rant tamen faciunt quod erit
et potissimum de his qui per
deum sive per deum omne genus
suppliciorum non solum patient
sed etiam gaudent facere
sustinet sicut de his qui
audimus et ipsi etiam videre
possumus quia igne et alia
tormenta sponte suo gau-
dent subeunt per deum se
omnia sustineant dicentes ut
suffice et mercede per deum
habentes Incipientes igitur dicam
quia error iste circa res in-
tas et multis hominibus dam-
nabilis et in iustissima causa
damnationis Si enim volens
ambulare corporaliter nollet
proinde die ipsius distina-
re offendicula precipua etiam
que oculis corporis videri et
proinde possunt sed magis
clausis oculis aut aures aures
vellet incedere quod quod ei
mali hoc est ut offensio
ut caput eueniret in iustitiam
ipsi imputari possit poterat
eum per se quod declinare
In eo igitur qui per se ipsum
inmensa sibi mala huiusmodi
via visibili et nosse et em-
tare potuit ratione dicitur
ut sibi ea imputet si nulla
inadit et ista est quod omni-
um conceptio eodem modo

81
tor eius autem deus ne in
petitis errori consensuat. Id
faciens 3 et 10 alio capitulo
si seductor sub prelo verbi
Batholomaeus episcopus doctor simpliciter
aliam et indocto errorem
aliquem interpretatur per dicitur quod
deus tor eius autem ne illi
credat nisi si non negligens
eius ut alia culpa impediat
Custodit enim deus diligen-
ter se dicens etiam quod cum
intellectus humanus creatus
per adquirendam et cognoscen-
dam veritatem salutarem
maxime de hoc debet esse
studiosus atque sollicitus circa
re intelligentia eius inhi-
re deperda maxime cul-
pabilis est atque dampnabilis
simpliciter circa unamque
virtutem adaptum et finem
proprium expeditior 3 atque fa-
cilior quam ad aliquid
aliud manifestum 3 quia
virtus intellectiva nostra ad
quirendum et inveniendum
deum expeditior 3 quam
ad aliquid aliud maxime
cum propter deum semper ad
invenire conantes ad se et
appropinquare appropinquantes
sibi consideramus igitur ipsa quod
diximus et videbis omnes
errantes in via veritatis
et ignorantes eandem culpa-
biliter errare et dampnabiliter
ignorare nullum enim est

invenire in eis qui non sunt ne-
gligens in investigando per
semetipsum salutarem veritatem
aut inquirendo ab aliis aut
adimplorandum deum auxi-
lium aut in faciendo ipsam ve-
ritatem. Quia enim negligit
facere bonum quod esse faciendum
monuit mentem non facere noti-
tiam id faciendi quod non deum
monuit. De quo quoque scimus
est enim si talento intellectus
tota diligentia bene nego-
ciatus fuit in quibus per se
potuit quod etiam multipli-
cet et ut augeatur ut etiam
deus revelatorem per inspi-
rationem nunc capiat am-
plius adque per illud per-
gere non valebat. Ut et quod
per dicitur ei doctrina ut per dicitur
salutem. Quod dicens per
hoc quia si aliquis esset peror-
um ab hominibus et vellet
negociari diligenter in tale-
to intellectus qui expeditior
tunc visibilis facile esset
ei invenire creatorem et in-
ta alia ab ipso ut ipse esse
diligendum honorandum
et adorandum. Et si in-
veniens hunc negociaretur
addet ei deus alia ut per
inspirationem ut per doctrinam
aut per dicationem quam ipse
ei per daret. Quia enim cre-
dendum est deum neminem
velle deperire qui ei respondeat

ad hunc iam igitur potissimum est
tibi deum aduersus erro-
re impietatis quia iusta est
eius dampnatio / Declamans
autem hoc evidens et dicitur
quia per libere voluntatis
est ut se autat ab omni malo
nolito et ut per consensum
se non inclinet ad illud / ita
est et intellectus humani pue-
ritas ut se autat ab omni ma-
lo credito et ut non assensat
illi / et hoc ut oppositum hunc
ei impossibile est ut qualiter
Ex proprio hoc 3. Ipe indestiga-
tione Ex alieno 1. sine rene-
lacione ut quanc eruditio-
nis dicitur igitur libera volu-
tas dampnabiliter operatur
in male volitum / Sic humanus
intellectus dampnabiliter assensat
in male creditum / Quare
teneatur ut ipse se corrigere
ut corruptum quam per ad-
versas quas duximus perire
Quare non licet errare in
talibus nec talia ignora-
re / Et hoc apertum omni na-
ciones receptum 3. Ipsi enim
idolatre dixerunt quia qui
substat deos esse honoran-
dos indiget pena / Sim-
pkins dicitur debito est libera
voluntas pue assensat pue
operatur quod est belle in
bonis volendis / Sic et in-
tellectus pue operatur debi-
tor est in bonis credendis
seu cognoscendis / Quare pue

non licet assensat ut dampnabiliter
velle ut salutaria non velle
ita non licet intellectui impia
falsa credere ut salutaria
vere non credere / Quare nec
error nec ignorancia ali-
quem excusat apud deum
omni // Simplicius dicitur non magis
teneatur deo in suis operibus
intellectus humanus quam affe-
ctus / aut licet assensat amare
contrarium deo ut eis que
eius sunt / Quare iniqua
licet intellectui credere / Quia
ei ut eis que eius sunt
Sic neque non credere ipsum
ut ea que eius sunt / Sed
enim est non amare in assensat
hoc est non credere pue non
cognoscere in intellectu // Sim-
pkins dicitur ignorancia ut
error excusaretur in omni
peccantes erant et ignorer
et tanto amplius omnia
peccata erant in excusabilia
et maiora quanto magis
excusabilia quam maiores
errores et tenebras inge-
runt peccantibus // Vides
igitur quoniam ad hanc deinceps
tandem deveniunt ut li-
ceat quomodo credere quod
quid voluit et nullam
esse legem intellectui / Quare
nec assensat et pue quod illam
legem tenendam esse simpliciter
secundum eos et quod quilibet fieri
per omni error et ignorancia

ubiq; occipit. Quomodo sequitur
ut esse virtutem ut virtutem
pump; quia credenti debet
quod sit viciū aut egiſſe
erit virtuosum agere contra
virtutem ut p̄dū viciū tū
virtuosum vno religiosum
sit. Quinque credere p̄dū
credulitatem suam q̄ tūq;
impiam ut eroneā. / An
plus. Sedm̄ hoc nullus
errabit ut credendo mel
opando cum credendo sit
vniūq; q̄ credit et ope
ratur. q̄ opat̄ p̄dū creduli
tatem erroris sui. Itē q̄
colatur deus p̄dū q̄ viciū
ut virtutibus et eque com
positi erit mores viciū
ut virtuosus et iudicio dei q̄
laudabiles q̄ eque rem
nerabiles. / postquā non
refert quid agat. Sūm̄q̄
ut quā. sed p̄dū quid
credat se agere ut intendat
aut qualiter et p̄dū viciū
eque colenda erit ydola
ut deus alāssimū si cre
dant̄ equaliter esse colenda
et m̄itorie atq; religiose
negabit̄ deus si credat̄
esse negandus. / apparet
igit̄ manifeste tibi q̄
q̄s intellāū m̄posita
esse legem et limitem
m̄operationibus suis et li
mitatū ei esse quid credere
ei ut dīfere et iterū

no credere ut ignorare liceat
Et itā ignorantia m̄dū
esse dampnabile v̄z m̄q̄būda
hōm̄ et inq̄būda ignorant̄
Sūm̄ et credulitate quorūda
dampnabilem esse et impia
Et q̄ hoc neutra occipit
atota dampnatione eos quos
involuit fortitan aut ex
cusat atanta. / No em̄ tū
p̄dū videtur qui errant
ut ignorant̄ male agit
q̄m̄ qui facit ut contra
q̄dā. / Quod aut q̄būda
viciū est quia si aliq̄ t̄ m̄
Sūo nesciente intret lāy
ip̄us et cognoscat eā credēs
esse uxorem suam maxie
denote quia nō p̄dū ex
cusat̄ p̄dū erroris ut
ignorantia. / Alioq̄ tenent̄
viri attendē lūcnas media
nocte et diligenter t̄m̄sspi
tē atq; p̄dū an eēt vxo
res sue quas m̄ p̄ m̄be
nirunt. / Quod quia nō est
cogitū fieri nec leue vi
deat̄ ad faciendū. / Sūm̄
quia m̄m̄ capū occupat̄
est. / Sū m̄ p̄dū m̄m̄
adeo notabiles adeoq; em
dentes sunt. / Sū ut ip̄i
m̄ oīs ebriū aut demen
tem errat̄ nō finat̄. / Sū
admodum si vxo sit m̄
modice q̄ statum̄ sup̄
ta nō sit gigantē magni
tudinis aut m̄ p̄dū

multe q³ corpulentie Insuper quip -
pe capu nullomodo licitū est
errare vigilantibus viris
Vobis aut videt^r alie pen -
ciendū q³ma n³ culpa ali -
qua vir hoc impediāt autet
deus tot eius ne cognoscat
miliem p³ m³ta cū iacente
et hoc ut infirigidando cū
ut aliqua cognitōm d³mit -
tendo ut alie ip³ occupā -
do ut ip³am m³liem terren -
do ita ut inde heat ut ali -
qua alia via x³odi ante
et vie m³uabiles omipo -
tenti deo p³sto sunt ad eu -
stodiendum quos voluit
custodiē Custodit em d³us
diligentes se d³icit legit^r
imp³ Et it³ p³u 2 Custodit
d³et iustos salute et p³te -
get gradientes p³mp³ r³of
hoc aut p³similitudine ma -
trimoni p³malis emdenter
audi p³ r³ipet em m³edū
lucifer d³ia l³q³ m³spe domi
saluatoris Et etiam app³uit
cūda m³ t³pibus m³spe
crucifixi // Querimus aut p³
adorasset eum p³domo sal -
matore v³em esset occupat³
p³ignoranā m³hor adultio
p³malis Si em d³ur p³ceptis
ad amplexum carnale adul -
teram credens eam esse d³eo
rem suam d³mit et m³liet
p³ceptis adultis credens

eum esse maritū s³ud x³oti -
fat^r p³h³moi errore p³babile
Ergo et i³pp³uali adultio
erit x³otata aīa fidelis
errore p³babili i³ducta p³ -
p³ceptis adultis d³yablin
p³x³po s³ponso ad amplexum
adoracōis et ad omnia alia
que sunt honorificentie et
cultus / Sequit^r etia q³ h³is
quia talia nō solū x³otata
sunt sed m³itōne fieri p³ut
v³ p³ causa reddendi debitū
cognoscat alienā x³otitate
Potit igit^r adorare d³yablin
aīa fidelis q³ amore que
habet ad x³p³m ita p³ductū
p³babili errore ut d³iximus
Quare m³itōne potit s³me
d³valo om³ que y³delatrie
In d³ viam istam sequitur
p³missa opionem ut p³ie
atq³ fidelit^r atq³ remunerat^r
possit credē maiorē p³tem
om³ h³ep³m Si em licet
marito quisteri adultere
p³sup³ d³em credem ut igno -
rantiam licebit et intellā
quāto falsitatem adulte -
riam h³etiam s³ p³saluta -
ri l³atholica q³ veritate
que s³pona ip³us est per
p³ntem errorem et ignorā -
admittē ad copulam p³ia -
lem que copula nō est ibi
aliud quā credulitas p³ie
fides / Quare potit intellā

Quamvis crede multos errores
impietatis et hoc pie et fide
atque remunerabitur. Sed credit
eos esse articulos fidei. Illud
igitur potius nobis videtur
quod est etiam divine pietatis
magis operum ut ubi inibi
tibi est ignorantia quod
est ubi non habet homo
dehinc ratione quod faciat
Ibi imploret dominum auxilium
et non temere se precipitet
Ibi enim totum pertinet ad
deum ubi non habet homo
quod de se faciat. Ubique
si in eam figuram vel formam
se transfigurant hinc in
qua nihil appere possit
homo propter quod non videatur
esse proprius solus dei est
hominem custodire. Et aliud
ibi homo se relictum et in
domini auxilium implorare
Nunquam autem dubitandum
est. Quia propter hoc sit auxiliator
deus pie invocantibus ipsum
et etiam non invocantibus in
culpa eorum obstat. Quia
in primo casu dicitur quod
deus autem cor hominis
ab impietate adorationis
dyaoli et ab impietate erroris
quos possumus in culpa
eorum hoc impediret nec
cogit. Dicit quod loth cog
noscendo proprias filias licet
ignorant non peccant. Aut

Jacob cognoscendo hanc cre
dens se cognoscere Rachel
sicut neque deinde patriarcha
qui credens se cognoscere pro
prium mulierem quam thamar cog
novit peccare eum potuit
Jacob et loth. Sicut enim loth
inebriari potuit et inde
fornicari sic et Jacob co
tupatur igitur pignorum
ab initio sed non ab initio ut di
ci solet. Hoc est non ut omnis
non peccant sed ut non in
quod ergo querit deinde
tudine damnatorum ad quid
eam deus creavit. Et est
quia ordinis bonitatis
pie eam creavit et quia
multa et magnifica bona
ei contulit penas vero
vel tormenta nisi multas
atque iustissimas nulli un
qua intulit nec in posterum
allaturus est. Expectat igitur
tibi quod hinc quia iustitia
dei causa est damnationis
eorum utique efficiens. Quia
iustior et cogitari per oia
la vero eorum multa causa
fuit quasi materialis per oia
omnes viros quibus iustissimo
dei iudicio et laudanda
in oibus iustitia damnatio
illa creditur. Quod autem
tantum multi sunt qui dap
nantur et tam pauci qui sal
vantur et in naturalibus et in
moralibus similitudinem quod

ppiam, inuenis // Diliors em
et ignobilium maior semper e
multitudo quam paucos et
nobilium ut ferri et plumbi q
auri ut argenti et lapide
ignobilium quam gemas //
Simili quidam quam cedros
ut palmas // Sedo stultos
hominum quam sapientum et
malos quam bonos // Vides
etiam quia multa multitudo
hominum paucos de illis Reges
ut principes etiam temporales effi-
cit Deus nec mireris qd no
omnes homines facit Reges
aut principes et tam modicos
tamqz ignobilium regnos
ut sunt temporalia // Quanto fortius
ergo mirari no debes si pa-
ucos laqueis perclara atqz
nobilissima regna celestia
// Amplius Cum tam rarus bi-
deas qui regna celorum appe-
tant ut qui eas curent
tam multos aut qui ab eis
se autant et contra sectantur
// propter quod mirari si ta pauci
perueniunt tam multa no per-
ueniunt ad illa // Amplius Si
vides decem milia partibus quibus
quam nonaginta nunc tot
studijs ac viribus curantes
periciam que ducit ad mortem
no mireris si magis illa
multitudo debent ad mortem
et sola illa paucitas perueni-
ret ad vitam // Sic et quidam
totam multitudinem perituros

et videbis eam festinantem
ad mortem // Ego vero pau-
citatem electorum festinantem
ad vitam // Quid igitur mirum
est si unusquisque hominum ad
finem peruenit ad quem totis
studijs ac viribus tendit
// Multitudo namqz perditionum
hominum multo magis istius multi-
tudo est vitam fugiens
et in mortem se precipitans
et in stagnum ignis et sul-
phuris se iniiciens atqz in mare
et abyssum eternis amari-
tudinis se demergens // Quod
mirabile in fine uniusquisque
cadit de pondere peccatorum // propter
iniquitatem // Quod purum
ad sublimem eternam beatitudinem
aliqui trahuntur // Deitate
est omnipotentis domini homi-
nitas // Quid quod inquit
sustinet divina bonitas ta-
tam stragem hominum quos
creavit // In delectat enim
tanta carnis tormentoribus
in fine // Videmus quia
nichil eo ipso delectat ipsum
// propter quod quia placent ei
tormenta malorum et quia
bona sunt ut pote carere
eius // Et propter multitudinem
in fine que iustis meretur
et miranda est et laudanda
// Quam tanto delectabilius
intuebuntur si impia quanto
hic eam cogitent ut audi-
ant // quanto maior erit eis
ibi amor iusticie atqz cogito

quam hic // Similiter et quia ma-
ior videbitur. ipsa dñe iustie
magnitudo ex quibus et
proportione ex neces-
sitate consequitur maius esse
ibi finem de affectu de aspectu
sue infinita pulchritudinis dñe
iusticie que ibi lucidissime
conspicietur et esset gaudium
dehinc nunc de gaudiis si con-
flarentur in unum. Omne enim
gaudium et omnis delicia pro
magnitudine ipsius delicia-
bilis magnitudo est. Omnia igitur
ita hec in propria ad rationem
proportionabilia seu iudicantia
hic. i. in infinita parte. i.
super omnem proportionem maiora
natio et gaudium de his
proportione est infinitum ad gaudium
dñi ex proportionabilibus cor-
poribus. Cum enim posuerimus
duos delictabiles et duos
amores duosque cognitiones
sue perceptiones cor-
porales ut sunt amor
primi delictabilis ad amorem
secundi ita et cognitionis sue
perceptionis primi ad cognitionem
sue perceptionis secundi et ipsum
primum delictabile primum se
habet ad secundum et natio
ut si super omnem proportionem
amor et perceptio primi delicta-
bilis sunt maiores quam amor
et perceptio secundi gaudium
ex primo secundum amorem et percep-
tionem primum erit super

omnem proportionem magis gaudium
quod est hic ex secundo secundum
amorem et perceptionem primum
ipsius in infinita ubi gaudium primum
delictabile est id quod appetit
de pulchritudine dñe iusticie
in propria. Amor in ipsum et per-
ceptio sue cognitionis ipsius
sue sunt amor dñe iusticie
et perceptio eiusdem quales erit
in propria // Secundum vero delicta-
bile et id quod appetit hic de
pulchritudine dñe iusticie
secundum ad amorem secundum quod cognoscit
sue perceptionis sunt amor
atque perceptio dñe iusticie
quales sunt in propria. Jam autem
alibi didicisti quia cor-
poris sunt propria sue glorie ad ea
que sunt via nulla est com-
paratio in magnitudine sue
extensionis. Quare amor
ad amorem et cognitionis ad
cognitionem nulla erit comparatio
dñi neque eius quod appe-
bit de pulchritudine dñe iusticie
in propria ad id quod de eadem
appetit in propria. Quomodo autem
nec eius quod appetit hic
de dñi iusticie una ad id quod
de eadem iusticie appetit in propria et
ita de aliis que dei sunt.
Declaratum igitur est tibi per
hoc et quod admiranda est
dñe iusticie pulchritudo et car-
nificina tormentorum infirmitas
huius et quod gaudium de natu-
rabili et omni gaudio in
dñi in infinitum maiori

delectabit electos fiet aut em
delectans quod dicitur hanc
de signatione nominum igitur
d. q. appetit de pulcritudine
dne in facie in pira amore
vero atq. cognitionem eiusdem
quales erit ibi vocem a
et b. Gaudium vero q. erit
ex d. p. a. 2. b. vocem c. Et
adhuc modum id q. appet
hic de pulcritudine dne in
facie nominem h. c. n. 2. f.
amorem atq. preceptum sue
cognitionem h. quales sunt
hic in via. S. n. gaudium
q. est ex h. p. c. 2. f. bides
igitur quia d. ad h. nulla est
proportio seu comparatio una
gritudinis seu intentione
proportionales aut sunt a
et b. ad c. 1. p. m. se habet
tes ut c. 2. f. ad g. Quia
et puritatem et proportionales
erunt. Sicut igitur a 2. b.
ad c. 2. f. ita c. ad g. Cum
igitur infiniti maiores
sunt a 2. b. q. c. 2. f. infi
nitum magis est c. quia g.
Debes autem scire quia a 2. b.
et c. equalia sunt et quia
omnes apprehensiones suis af
fectibus seu affectionibus erunt
equales in pira ut cognitio
unquamq. ibi et amor eius
nulla ibi erunt equales.
Similiter et gaudium omne cog
nitum et amori ex quibus
erit equale. Et hoc est quia
una quicq. virtus agit actu
suo ibi in ultimo p. f. a. b.

p. e. // Et ideo actus et virtutes
equales erunt ibi in dicitur
hoc est omnis actus sue vir
ti et eo. Ex his ergo que di
ximus manifestum est esse
tibi quia laudanda est dno
bonitas melior q. malis et
reprobis p. esse et vita a.
q. multa bona eadem in ma
litia g. t. n. et t. p. a. h. lar
gitur. Quod autem amplexus
eiusdem non p. rat non ideo
hoc est quia ipse manu
retrahit sue largitatem sed
quia ipse manus suas alijs
occupat. d. quomodo recipiat
autem. Sic q. lumen solis
sup. multos cadit et eos non
illuminat non quia est q. sol
radios suos retrahat sed
quia ipse alius eius p. an
tunt. Si quid igitur d. p. met
ipsum omnipotentem deum de
lectare p. tanta multitudine
dne magnitudinis q. ter
mentis in finalis. Sed non
quo fas est delectationi de
ipso cogitare ut non delectet
eum admiranda ibi pulch
ritudo sue in facie. Similiter
et gaudium electos suorum
quod diximus n. q. erit
eius magnus p. magnitudine
cognitionis et amoris ipsius
in facie rectus et p. magni
tudine eius quod de ipso
tunc appetit deinde non
in p. diuina bonitate sua
implet deus si in faciem
in malos d. et omni em

Due ptes dñe bonitatis pnt
si partes ibi cogitat fas est
una et iusticia ut pñm effm
tū Cum bonitas dñi imp
tūlis pñ mltimo mptibi
litat? Sedm huc errat r
aut esset apud deū oiosa
iusticia aut enormit dñi
Q mta/omod aut miramini
etūitate pñas infualit
impientes et merduli in
est quod solam in mptate
dei mte pñderat et mag
tudine iusticie eius nō attē
dunt Cum em nec mōr
net mīq etia pñ dei iustia
quā eius una ut mōr ut
mīq etūis debet esse ipm
effm mdamnados et
pñmēdos quam effm mē
mptuandos et bñfciados
Quapē pñt salus et bñ
tudo etūe etū mptēsi
natis ita dāpnabilitatis
et penalitatis mptia etia
erit mptēbis // Dupliq
Q onet impientes et in
credulos quod in pñm mo
mentaneū ē et admodū
bñs pñtio ipm oruat
mquunt iusticia pñ cō pena
etia pñ illata Inqñma
mptemū est eos nō cogio
pñ nām pñe essentiam
ipm pñti pñti em ipm
pñtio mltuatio pñalis
est qñd pñm pñm pñm
En aut nōst quia nō ē

mīq pñ solutōne bñssim
tempore volūis mltē duratō
mō aut etia mōr que pñm
mptē est pñtia ē et finem
nō hēns relinquit? Et alia
nō pñm pñm pñti pñtia
tio casus ē mptēdū et in
qñ pñm etiam nōst est
tibi quia mptē obstat qñ
casus hñm bñssim tpe
fieri possit et tām mltō
tempore ut absq pñti rema
nebit mptēdū qui pñ cō
dit Et etia etia pñm
pñti pñti pñti pñti pñti
tūm est aut rapina pñalis
ut pñti aliud qñm mptē
forimptē Et nō mptē neq
ipm etia mptē qñ mptē
ut mōr que pñti mptē
pñm leges pñtis mptē
pñtia pñt etia nō ē pñ
mptē mptē pñti amptē
tūm ut pñti amptē corpore
mptē mptē dñe vñtis
Et qñta vero pñm pñti
pñtia ligatio ē pñ bñ
culatio pñtis vñtis
aut bñmptē ē ut bñ
tpe fiat vñti emptē nata
est ut tām dñm vñtis
pñti mptē duraverint
et indurptē Et qñta qñ
pñm pñti pñti pñti
contēti est et emptē mptē
mptē tormentos nō et
bñmptē quā pñti bñm vñ
lup? pñm tām aīa quam

corpe vendit in manus pctor
Qui aut dubit qd obendi-
tione et emptione qntuq;
bin tpe fiant in ppetuo
rei empte acquirat emptor
et qd tufferat res empti
petna alienatione abendi-
tore // Sexta igit opaco
pcti ppetuas pnt extingui
ludic 3 / licet em salutar
cognitione et ardore vita-
li pen rursus dilectoe pctor
ardeat antequa perret //
pctor no quasi in ppetua
pcti se demgens semetipm
extinguit // Attende igit
per istas opaciones quas
diximus et videbis no solu
lenem sed etia intollerabil
stulticie admiracione intra
duos mhs durant em
q exvolutione bnficij
temporis remanet vltimus
pcti ut mors q cadens
in ppetuo durans in eodem
remanet hoc est longior tpe
quam fuit casus eius qd
quod plus est tpus muni-
lacionis pen suspendij furis
qua tempus fixationis
Simili mirabile eis vide-
q detentio alieni in bnficij
longior tempus pt quam
ipa ligatio Simili et quod
aliquis habet in mte em-
pta in ppetuo tpe quanto
durabit emptio Et q lucra
no pt ut debet maior tpe
remanere extinguita q fuit
tempus extinguitis pnt b

aut omnia qua lenit qua
q impient dicant ppe em-
dens 3 / Addeuq aut tibi
et alia pque dma infamia
impetuitate supplicioris in-
natu etia lucidus delecte-
manifestum em ppe 3 qz
qui addit ppe pnt pnt in-
pnam pen contrinaciam Et
infamie qm durat muno
quoq dei in iuria tm deo
durat et pena grua igit
coiscentes in in fno pper-
pna sua etia addit impe-
nitentia et qtinuaciam inq
penitentes nec vniq peni-
te volentes quia etia p
durat in eis dei in iuria .i.
pnt pnt mnto durat
et in eis pena et de iure
eaa mntor ipos qm ppe
addicionem qtinuaciam addi
posset etiam eis pena Ta-
dm em durat muno quoq
dei in iuria que no e in p-
pnt qua dm eis no eme-
dat // Alibi aut de clatu
est tibi quia n pna n
emendacio aliqua apud
inferos 3 // Amplius em-
to inq bonu est deo q
ei pferatur pnt ppe quod
ipe deserit tanto maior
ei qtinuacia irrogat //
Grua igit omne q e nt
esse pt in infinitu inq
bonu est ipo quod quid ei
pferat aut p quocunq do
deserit in finta ei cotinuacia

uocat. Quia aut p[er]to mor-
tali aliquid ei p[er]fert et p[er]
illo deferat. Quare omni p[er]to
mortalis infinita deo g[ra]tuelia
uocat. hoc aut e[st] mani-
feste b[ea]t[us] d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s
Si e[ss]et p[er]fert deo duplo
magis bonu[m] quam ipse sit
aliquid ei g[ra]tuelia uocat
Si aut quadruplo magis bonu[m]
eidem p[er]ferret duplo maior
ei iniuria uocaretur ita
in infinitu[m] Quia igit[ur] no[n]
est rep[er]ire ad quod no[n] sit
in infinitu[m] magis bonu[m] quam
festum est quia quidquid
ei p[er]ferat[ur] aut p[er] quocunq[ue]
alio deferat[ur] infinita ei co[n]-
tinue p[er] iniuria uro-
gat[ur] // Jam igit[ur] declaratu[m]
est tibi quia omnis p[er]to
mortalis infinita g[ra]tuelia
ut iniuriam uocat deo
Infinite aut iniurie nel
continue infinita deinde
debet[ur] pena Et q[uod] autem
intelligit[ur] infinita duratio
ne Et ita declaratu[m] est
quod intendebar[um] aut in-
finita arbitrate et sic in-
chilom[us] h[uius] p[ro]positu[m]
Omni e[ss]et omni[us] v[er]is h[uius]
ad agendu[m] et patendu[m]
finita esse b[ea]t[us] d[omi]n[u]s no[n] vide[re]
ei posse infligi infinita
arbitrate pena Quia p[ro]pter
infinite duracionis q[uod] pena
bit[ur] q[uod] uocat[ur] arbitrat[ur] in fini-

tas // Simpliciter / Equales p[er]
conu[er]tate pena finite arbitrat[ur]
et infinite duracionis et pe-
na finite duracionis et in fi-
nite arbitrat[ur] Ponamus e[ss]e
quod pena infinite arbitrat[ur]
et finite duracionis sit pena
duo diei ut anni et p[er]mag
et alta p[er]te pena eiusdem
duracionis sed finite arbitrat[ur]
et nominemus p[ri]ma a p[ri]ma
B. duo go q[uod] a 3 in infinitu[m]
maior quam B. intensione
ut arbitrate Et q[uod] q[uod] a
in finit[us] continet B. In
in finit[us] e[ss]et magis p[ri]ma
qui p[ri]ma a quam qui p[ri]ma
B. Quare in infinitu[m] magis
p[ri]ma qui p[ri]ma duobus a
qua qui duobus B. Et p[er]
quam qui p[ri]ma t[er]tis B. et
ita in infinitu[m] Quia si no[n]
est p[ro]portio duo a ad B
B. no[n] erit p[ro]portio unus
a ad quocunq[ue] B. Quod b[ea]t[us]
e[ss]et B. ita habet p[ro]portionem
ad B. B. Sicut centum
centuplam et mille mille
uplam et ita de aliis Q[uod]
igit[ur] p[ro]portio extremorum
semper p[ro]port[ur] p[ro]portio[n]ib[us]
intermediis Si esset p[ro]portio
duo a ad quocunq[ue] B. in
quocunq[ue] B. sit p[ro]portio ita
ad B. B. esset p[ro]portio unus
a ad B. B. q[uod] p[ro]portio p[ro]por-
tionibus quas alta esset
duo a ad illa B. et altera
alloy esset B. ad B. B.

Et aut ista euidencia videtur
ponamus cum hominem punit
vno a et alio bno b. Nam
festum est quia qui punit
bno a in infinitum plus punit
qua qui punit bno b. Eodem
si duo homines punirentur du
obus b. vñ esset qd in infini
tu magis puniret qui bno
a puniret quam illi duo sit
supra Eodem et qd tres punit
supra et ita in infinitum //
Quare qui punitur vno a
eqz punitur ut in finit b. bñ
qd a est equale in finit b.
Nō refert aut dñm punit in
telligant in finit b. an p
punitorem equalia eñd punit
sue punitore ordinata pñ
punit intellecta Quia igitur
punitore ordinata in finit
b punit bna pena pñora ma
ifestum ē qd dñm qm
pñno quoz pñto mōrli debe
pena in finit dñm tñce. Ali
plus si quis pñat dñm
equalem sibi pñal dubio aliqu
culu pñaret mēum Et pñd
ut pñle pñm pñit in
maiorē magis vñq. Si in pñ
tēdōm pñd magis qua si in
equalem Et vñ mñdūdia
tōm qñq. Et deinde depñ
qñq. et pñle mñdūcpñ
quam mēpñ et ita dñalye
gñibz supñoribz Quare ma
ifestum ē qm qñto mñdū
iore pñat tanto magis
Quare si in in finit maior
et in in finit magis Quia igit

Deus in in finit maior ē
quozq. alio in in finit ma
gis pñat quozq. pñat
indem quā pñat vñ
mēm eodem qñ pñt vñ
grā Si occidit deus et occi
dit homo qui nō est deus
in in finit magis est pñm
occipio dei quā occipio hoīs
Quia Eodem modo si oppñt
deus et oppñt homo qñm
ut pñit ut volneratur
Quare si qtempñt deus et
qtempñt homo ut offendit
deus et offendit homo in
in finit magis pñm est
tam offensa quā qtempñ
dei offensa ut qtempñ ho
mōs Quia igit omī pñto
mōrli offendit deus vel
qtempñt quia ems man
datum et voluntas pñt
Manifestum est omī pñto
mōrli indēum in in finit
pñari ut pñte in in finit
magis quā pñat in ho
mēm si homo offendatur
ut qtempñt Quod si dñm
qñq. quia nō vñq. dñm
est qd ideo omīs offensa dei
ut in in finit in finit sit
Nō em sequit si a est in
in finit magis b. ut si a con
tinet in finit b. qd ideo a
sit in finit Quia em linea
est in in finit hoc est pñ
omēm pñtionem maior
omī pñto Et omīs linea co
tinet in finit qd libz pñ
tūm ut in finit pñcta
Nulla tamē linea est in

finita sit offensae in iniuria
dei licet contineat infinitas
tres similes offensas ut in
iniuriam hominis sive digne
non tamen est infinita quia
non est aggregata sive opo-
sita oculis sicut ut linea
expunctis et rema omne
quod continet infinita ta-
ta contentione sive gimen-
cia aggregata sive totali
hoc est quod gimen ea ut
totum pars et ut aggregatum
oculis continetur est infinitum
Sed dicitur fortiter quod
offensa sive iniuria dei
non est totum ad offensas sive
iniurias hominis neque aggregatum
oculis. Sed nec per
viam effugit nec minus per
hoc nunc habet comedere pro
tuitate penarum. Cum enim
possentia ut iniuria hominis
aliqua pena debeat posse
sa ut iniuria dei debeat
infinite tamen aut finite obli-
gari. Est quod paliqua
offensa ut iniuria hominis
debeat pena digne dei et
non minus illam a. In offe-
sa dei sit infinitum maior
offensa hominis de qua agit
proportionaliter aut sunt offe-
se sive iniurie et penae eis
debitae erit continetur pena
debita iniurie ut offensa
dei in infinitum maior a
quare et duobus et tribus
et ita in infinitum erit
equalis infinitum a finitum

superius ut maior illis. In fin-
ta aut a finitum superius non sit
in pena infinitum dies sive
horas hoc aut non est in
pena perpetua. Quare per omni
offensa dei morali debetur
consequenter pena perpetua
Amplius obligationes et con-
ditiones semper equales sunt
sunt et semper proportionales
Quoniam enim equaliter tenentur
ad aliquid equaliter peccant in
non faciendo illud et finitum
qui triplo ut qui quadruplo
et ita in infinitum ornat quae
est proportio quidam obligationis
ad obligationem ea est tunc gressus
sive obmissionis ad obmis-
sionem sive obmissionem
Sunt proportionales per culpam
et penae ita ut quidam quae 3
proportio culpe ad culpam ea sit
penae meritis sive debite ad
penam meritum sive debita //
Quelung autem dicitur obligatio
qua quis tenetur deo obedire
atque finire per finitum aut in-
finitum quod si dicitur finitum
deservit istud duobus modis
Primum quia non 3 finitum quod
impossibile est debitu aut finitum
sit et tunc sit solvendo / Quia
igitur debitu sive obligatio
de qua agit non est solvendo
hoc est obediendo atque fi-
niendo impossibile quod sequens
est continetur ut non sit fi-
nitum Non enim finitum
impossibile 3 per et ratio

infinite incommensurable. Quod autem
impossibile sit tempus vel tempus
re quod debetur inde manifestum
est quia si tempus vel
tempus in aliqua creatura
necesse profectum eius tempus
in aliqua hora vel instanti
Eset igitur tunc profectum tempus
quod debetur vel obligatio
Nihil ergo respectu de illo
vel illa Eset ergo quod
debitum profectum solutum quod
debitor ab illo esset penitus
absolutus non igitur esset
amplius debitor in aliquo
creatori in aliquo autem non
inobedia nec in profectio a quo
Continget igitur secundum quod ali-
qua creatura posse liberam
omni assensu creatoris et
ad debito obediendi atque p-
endi eadem quod autem est ma-
nifeste impossibile ut sit hoc
vel angelus qui non teneat
obediendi vel profectum creatori
Et qui eo usque eius profectum
ut amplius ei profectum non teneat
Amplius si finita est obligatio
qua unusquisque tenetur deo
quaque alii hominibus obediendi atque
profectum / est communitate ita co-
paratio seu proportio alius ad
altam cum sit eiusdem generis
Quocirca omnia debita
permanencia quod debita sunt ad
iudicem ita quod paratio et propor-
tionata ad iudicem simili-
et debita filii parentum // de-
bita vero sunt obligationes
de quibus agimus quod filia

sunt in obediendi atque p-
tiorum esse igitur vel dupla-
vel tripla proportio igitur alia
ad altam proportionem igitur sol-
gna quod debetur quo quis
tenetur obediendi deo sit centuplum
ad debitum quo quis tenetur
obediendi patri suo vel magistro in
eodem mandato et vocem de-
bitum quo tenetur obediendi do-
mo et aliud debitum nomen
B. prima igitur a est centuplum
ad B. erit communitate cum a
equale centum B. et ita non
erit magis debitum quo quis
tenetur deo obediendi debito
quo centum homines tenentur
obediendi patri suo in eodem
mandato sive debito quo
dominus tenetur patri suo in
centum similibus mandatis
Sane autem ne erretur in hoc
quod diximus debitum quo
unusquisque tenetur deo esse
infinite hoc enim evidenter
videtur si intelligatur in fini-
tum secundum magnitudinem
hoc est secundum sui diversitatem
Diversitas enim eorum que de-
bentur deo ab unoquoque nostrum
neque immutabile incommensurable
quia incommensurabilia sunt que
debentur eis ab unoquoque
nostrum Eodem modo incommensurabile
est et incommensurable solutio
sive solvendo sicut supra
ostendimus quod impossibile est
ut solvendo tunc et per
veniat ad solvendum sive li-
berationem ab ipso / cum non possit
esse sequens 3 ut patet

intensione Et si enim maius
sit debitum quicunque totum
quam pars sue maius in qua
magnitudine non tamen maior
est obligatio ad totum quam
ad partem ipsius equalis secundum
intensionem. Equaliter enim debet
debitor omnis quicunque summa
et quicunque pars illius ut
magis obligatus est debitor
centum marcarum ad solutionem
eius quam ad solutionem vnius
cuiusque eorum cum enim unitatis
est centum marcarum et qui
unitatis est vnam solam equi-
obligati sunt quantum est ad
unitatis. Equale in qua inte-
rione obligationis non autem
equale magnitudine obliga-
tionis quoniam alia est pars et re-
liqua totum. Unde admodum
enim summa est marcarum totum
est ad eandem quicunque eorum aggre-
gatum ex illis. Sic obligatio
ad solutionem est marcarum est
totum ad obligationem solutionis.
Unde marce et hoc est quod
debitor est marcarum debitor
est quicunque eorum. Ad hoc
igitur valet ista rationatio so-
lutionis quia periculum
quicunque potest mori summa
totum debitor deo infuso
summa quantum in se est au-
ferat illa. Dum enim dei gratia
in se extinguitur si hoc autem
magis se elongat per illa
non habet impotentem se periculum
dubio efficit aut magis im-
potentem ad reddendum deo

91
debita summa. Summa quippe
que dei gratia est deo non effi-
cit summa reputanda non per
eum igitur summa deo debita
ex quoque tempore in antea infi-
nita sunt et solvendo sue plu-
rione infinita manifesta
est omnem quicunque mortaliter
potest quantum in se est infinitum
deum dampnificat et infini-
ta turpina in ipsum quicunque
Ex quo evidenter sequitur ipsum
infinita pena mereri tunc quod
deum debito summa perpetuo
et absque fine de fraudat
tunc quia plures quoque eorum
que deo ut diximus quantum
in ipso est aufert penam
aliquam vel aliquam mereri
Unde admodum igitur tunc summa
dampna omnia aggregata
sunt summa infinita con-
stantur per et penam per
gulis summa dampna debite
cum aggregate sunt in summa
sunt pena summa constantur
infinitam Unde admodum enim
si quis in domo aliqua penam
habet summa aut censum
perpetuum qui cum irrevocabili-
destruit non solum summa aut
censum sed in finitum annorum
census eadem aufert. Sic et
qui perperam irrevocabili-
destruit non summa dei summa plu-
eodem aufert sed totius
future perpetuitatis in infinitum
in finitum quod summa non enim
sola sunt. Sic summa deo

Deo dantur sed etiam fincia
futuie que tanto nobiliora sunt
atque perfectiora putantur quanto
gratia antecellit non enim magis
delinquit indebitum qui prestat
indebitum quia repabile est
ipse peccator hoc est reparari et
restitutum possibile adeo
omnemadmodum non ideo magis
peccat quis in eum cuius do-
minum de se servit ut dicitur quia
ipse cuius dominus est potest eam
reparare ut reedificare nichil
dominus enim propter hoc amittit
ei quantum in eo est omnem cen-
sum tam putat quia in fi-
nitudo dea papiendum / Venit
mur aut et dicimus quia
si maioritas debiti ut obli-
gationis accipiatur pro intentione
solum sequitur emendat quod
tunc modo attendenda sunt
merienda sunt intentione quod
omne merende preterit in finitudo
est in iura sunt continuata
creatoris manifestum est cum
propter quia debitorum et obligatio
intendit erga beneficium
magis magnitudine beneficium
et ulla non enim dubium est
omne beneficium obligat receptionem
torem erga datorem et quan-
to magis sunt tanto magis
obligare / Dicimus ergo quia
si aliquis mille marcas ali-
cui gratis dedit proculdubio
aliquis interea obligatione obli-
gatus est ei sicut aliquis
intentione debito et si duo eisdem
milia dedit duplo magis

et ita in finitudo Quare si
in in finitudo melius aut pro-
prie eadem dedit quia mille
marcas sunt in in finitudo ma-
gis obligatus est ei Quia
ergo solus oculis ut lin-
gua ne dicam totum corpus
incorporat melior est atque per-
fector mille marcas aut
in in finitudo magis obligatus
est Deo datori ratione solus
lingue ut oculi quia est
eodem ratione domini mille mar-
cas quoniam Continet igitur
hec obligatio illa pro in-
tentionem in finitudo Quare
continet in finitudo tantas
et ideo in finitudo propter hoc
modum // Similiter ponamus
quod aliam dedit deus
mille marcas aut tantum
aliam non dedit in finitudo mi-
lia manifestum est quod
obligatio et debitum est finitudo
dum atque finitudo eius qui
recepit donum in finitudo
in in finitudo maior est pro
intentionem obligatione et
debito quo deo tenetur ille
qui pronominatum finitudo do-
num solum recepit Cause
igitur obligationis et debi-
ti causam istius in finitudo
continet Quia igitur portio-
nales sunt cause finitudo
et earum effectus in finitudo
pro intentionem continet effectum
et proculdubio dubitandum
non habet quod dixerimus quoniam
non solum magnitudo ob

ligationis aggregata est ex
magitudinibus perinde sicut
admodum magnitudo domi
ex magnitudinibus perinde sed et
intensio compositionibus et
hoc est / quod magnitudo do
mii tempore et intensio ob
ligationis obligationis quod
est ex eo simili et magni
tudines perinde tamen sunt
intensio obligationis
ad similitudinem et finem per
obligationem que sunt ex ipis
partibus domi admodum sicut
modum igitur linea ita quod
in finitas totas lineas ita
sunt speciei ex parte in finitas
est / Sic obligatio perinde debi
tury quo obligatus est ipse
Deo ratione domi in finitis quod
divinus continet in finitas
tatis perinde speciei ex parte erit
in finitas hoc enim in ipis dubi
tationem habet ymo ubique de
monstrationem cum igitur obli
gatio qua quis tenet Deo
ratione solius lingue vel oculi
in finitis maior sit hac
quam manifestum est esse
in finitis non solum in finitas
est sed maior est etiam in
finitas quod igitur fortius
obligatio qua tenet Deo
ratione totius corporis et in
quodammodo in finitas
est obligatio qua tenetur
ei ratione anime cum in ipis
bitur melior ac propior sit

anima quam corpus et eadem
est tanta bonitate utque data
in ipis maiorem rationem est
esse obligationem unguemque
nam ad deum quia ratione anime
tenet eandem quam sit obli
gatio qua ratione corporis ipi
obligati sunt // Similiter
Si anima humana non deberet
esse nisi durare seu vivere
nisi per deum omni obligatio
tamen esset deo ratione durare
in esse nisi dicit aliquanta ob
ligatione Et ratione bi duane
dicit duplo maiori Et ratione
quadruplane quadruplo
maiori et ita in finitis
omni ratione perpetue et in fini
te dicit in finitis maiori
manifestum igitur est omni
aniam humanam obligatam
esse deo ratione anime et
vite in finitis obligatione
qua tenet Deo omnia queque
anima ratione anime perinde dicit
ratione dicit dicit palam
est et alibi de mutatione
Declaratum quia omne aggre
gatum in finitis tatis per
inde perinde perinde in finitis
est perinde Quia ergo obligatio
ratione dicit in finitis perinde
in finitis non est alius
quis perinde speciei qua obliga
tiones perinde perinde perinde
emissum et quod dicit divina
bi duana tri duana et ita
de aliis manifestum aut
est quod tenet in finitas tatis

quacumque quantitate duracionis
ut temporis determinata // Decla-
tum est ante ob hoc ea esse
in finitum. Jam igitur decla-
tum est tibi per dies multas
obligacionem sine debito esti-
tudinis atque finis quo deo
teneat. Quisquisque hominum in fi-
nitum esse. Equales autem sunt
obligacionis et transgressio omnia
re omnis transgressio ipsius obli-
gacionis et debiti notio in fi-
nita. Et ideo pena eius in-
re et multo in finita. Trans-
gressio autem finis obligacionis
et debiti transgressio. Et prima
quod est non finire deo sine
debitum ei finem fore. Sed
debitum eius finem
alij impendere. Deum deum
impendere. Intelligimus
autem in subtrahione debiti
deo finis gratias eius non agere
de beneficiis ab eodem receptis.
Est enim pars non modica
divini finis octo gratias. Am-
plius cum in rebus omnibus
indemnat puram et veram fe-
licitatem et indemnat mixtam
et non vera mixta in qua
est felicitas et miseria qua-
lis est puras. Dicitur namque est
ut indemnat etiam puram
et vera miseria. Quoniam enim
quod contrarios si indemnat
aliam et ambo medium
notum. Indemnat namque et reli-
quum. Quare sicut est secundum
veritatem in divinis puram et
vera felicitas ita notum est
ut in eodem sit puram et vera

miseria. Non autem est puram
et vera felicitas que per se
non atque perpetua non est. Quia
impossibile est puram et ve-
ram esse felicitatem ad quam
contingit de finis et moris
Quare neque puram et vera
miseria est quia bonum
miseracionis libacionis per
duracionis abscondit. Est enim
pars aliqua felicitatis libe-
racionis et divinitas animalis.
In hoc autem scire debes quia
ratio ista sine perbato vali-
dissima esset et inextinguibili
si vera et puram quia
divina felicitas verum
habet contrarium. Non autem habet
unum contrarium et hoc est quia
puram ac prima redimenda
primamque bonitatem cum quanto
per finis vera et puram
felicitas est non habet contrarium.
Si enim habet contrarium habet
compar et consequens et con-
quale. Jam autem declaramus
tibi impossibilitatem inveni-
entis ipsius quod vera est
habet radice elici per adon-
tionem eius quod intendimus
hoc est videlicet quia notum
est completa esse dei opera
in divinis omnia per notum. Et
ut opera iusticie eius non di-
minuantur. Hec autem nec de finis
et ideo notum est ut que
admodum retributiones per
retributiones iusticie dei
perpetue sunt sine semper
indemnat mixtas per amandas

et penas eiusd[em] iusticie n[on] e[st]
esse sempiternas. Si om[n]i et t[em]p[or]ales
somp[er]ne indemer[ent] remunerat[ur]
conces[si] dei et solummodo t[em]p[or]ales
vindicte seu pene eiusd[em] n[on] e[st]
opleta sine dubio vniuersitas
op[er]um iusticie dei iuste ista ne
opleta vniuersitas q[ui]etatis
istius v[er]o p[ri]mos atq[ue] penas
eius tantis sit defectus et di-
minutio co[m]p[ar]te penas nec co[m]
equalitas repet[itur] m[er]ito q[ui]s
Quia reuera q[ui]a sunt iura
tione et nominat[i]one inq[ui]bus
ea accipiunt p[ri]ma em et
pene inq[ui]bus p[ri]ma et pene
vniuers[is] remuneratio et vniuersa
inq[ui]bus tales conueniunt
// Simplicius Cum p[ri]mo modis
tandi iusticia dei sit p[ri]mos
atq[ue] penas hoc est p[re]met
ip[s]am q[ui] est d[omi]n[us] p[er] q[ui]
iusticia e[st] p[er] p[er]fecto e[st]
p[er]fectat[i]onem inq[ui]bus ergo
et inq[ui]bus // Simplicius va-
la iustia d[omi]n[us] iura sit v[er]o
deus iustia f[er]e dei d[omi]n[us] sit
et inq[ui]bus h[ab]ent apte iura
magis igit[ur] d[omi]n[us] nobis
demonstrat[i]o pene maloru[m]
m[er]ito[rum] q[ui]a p[ri]ma bonoru[m]
Quare demonstrat[i]o magis
p[ri]uendi p[ri]malis m[er]ito sit
quam remunerat[i]o p[ro]bonis
Si igit[ur] eterna p[ri]ma remu-
nerandi p[ro]bonis multo
fortius eterna p[ri]uendi p[ro]
malis Et hoc demonstrat[i]o
Simplicius Si v[er]us et vicia
deus contra sunt go et
effus[us] eor[um] in mediati et

p[er]fecto conueniunt Quare rem-
uneratio que debet[ur] d[omi]n[us]
q[ui] deus nominis ac v[er]is q[ui]a
erit pene que debet[ur] d[omi]n[us]
opposito v[er]o est aut q[ui]a
pena t[em]p[or]alis etne remun-
tationi Pena igit[ur] est n[on]
t[em]p[or]alis que debet[ur] d[omi]n[us] vniuers[is]
v[er]o demonstrat[i]o dei // Sim-
plicius p[ro]portionalia sunt
temp[or] p[ri]ma p[ri]mo p[ri]mo Si
igit[ur] n[on] est op[er]atio p[ri]ma ergo
qui furatus e[st] ut rapuit
alicuius aial ut occidit illud
ad p[ri]m[um] eius qui furatus
est ut rapuit ut occidit
Sim[il]iter ip[s]ius aialis n[on] e[st]
op[er]atio pene adpena h[ab]et
ergo penas aut v[er]o e[st]
t[em]p[or]alis aut v[er]o etna
aut alia t[em]p[or]alis a alia p[er]
tua sine etne // Sine aut
v[er]o sit p[ri]ma sine alia
manifestum est quod n[on] e[st]
Sim[il]iter quia pene p[er]fecte
debent[ur] aliquibus p[ri]ma //
Si aut v[er]o sit t[em]p[or]alis et
n[on] e[st] op[er]atio alius ad alia
cum sit eiusd[em] g[en]is Quia
re e[st] comp[ar]atio p[ri]ma ad
p[ri]m[um] positum ergo erat
v[er]o manifeste d[omi]n[us] d[omi]n[us]
dato aut quia v[er]us deus
nominis et deus v[er]is et
v[er]us n[on] sunt q[ui]a quia
nec sub eod[em] g[en]e sunt et
hoc alibi declarauimus possi-
bile aut e[st] ut in m[er]ito
n[on]alibus et q[ui]etudinalibus

inbemat^r vera continentas p^o
ille apud nos nec veri n^os
nec vere r^onis v^otutes p^ont
Inadam vero et ena an lap
p^ont et in p^ontis angelis
erant et p^ont v^otutes n^oales
veri n^ois que in n^os et
p^ont p^ont et p^ont p^ont
Theologice vero qui dep^ont
p^ont velut data optima et
dona p^onta de p^onta
ap^ont l^ont et p^ont fortis
p^onta rep^onta h^ont
ad v^onta veram t^ont q^ont
tatem ad illa n^o h^ont Jam
igit^r p^ont n^os an vi
lio dei de h^ont que videbat^r
esse contra dei m^onta
et bonitate v^o de m^onta
dampnatos de p^onta tor
mentos n^o de p^onta
et p^onta de m^onta
de m^onta dampnatos q^onta
ignoran^o et quorundam
de m^onta erran^o et eno
re p^onta de p^onta et de
d^onta et p^onta et p^onta
in hoc et p^onta p^ont de
d^onta d^onta l^onta
p^onta // v^ont aut relinq^o
nobis ut ondam tibi quia
p^ont et in m^onta p^onta
lia dei est sua op^onta
et le^ont est p^onta p^ont
aliam op^onta et m^onta
actus aliquis est p^onta
no Et p^ont hoc p^onta
quaq^o istas op^onta
p^ont magis et m^onta
intendit^r et remittit^r v^onta

una et ead^o formatio dei
in m^onta est et le^onta
tis Et m^onta est m^onta
aliquis v^o g^onta p^ont
esse ut p^ont minor g^onta
hoc est m^onta delectationis
et op^ont et temp^ont et t^ont
erit maior dei in m^onta n^o
contumelia v^onta si p^ont
de m^onta p^onta illo p^o
polluat licet m^onta et v^o
illis modis quos p^onta
magis p^onta quam p^onta
laycus in illa m^onta
modo et p^ont esse maior le
p^onta p^onta v^o p^onta de
na ei g^onta n^o v^onta
auferat n^o p^onta
magis captivat et v^onta
at hoc est p^onta illa
amore m^onta v^onta
inflammet Et hoc est m^o
dus quo q^onta p^onta
dicit^r ignorancia dei quia
videlicet m^onta v^onta
lingunt et omem radice
boni m^onta p^onta enellit
locunt^r aut q^onta eno
de m^onta et m^onta de ac
p^onta ead^o v^onta q^o
alms est v^onta Et t^o
quam m^onta vellet eno
m^onta cu^o n^o ead^o p^o
pax in v^onta t^onta
Et deo notissim^o p^onta
en^o de m^onta m^onta
auq^o q^onta v^onta m^o
illum v^onta et m^onta
veri p^onta et ille p^onta
p^onta et v^onta p^onta
et v^onta p^onta alms

91
Vbi // Vides igitur quia error
iste aut enunciat potius dei
iusticiam aut ridiculam effiat
Cum enim manifestum sit oculis
que diximus et eo tempore eis
quia possibile est aliquem me-
re penam etiam quod quid
fit de ea infligenda ut si
penenda ponit enim quod
erronei et inbecilles quia
non sustinet dei clementia
tanta pena al. tam continua
et tam diuina quequa puniri
Abbas in querimus deum
saltem aliqua ut nulla ex
si nulla. Ecce enunciat omni-
da iusticie si vero aliqua
non tunc etiam sed quali tam
Ecce ridiculitas. Et hoc est
Cum quicunque et quicunque
pena temporalis ad operationem
pene etiam et perne ut etiam
est penit lentatio omni festu-
re deterrere ad correctionem
pen totius corporis deterrere
Cum quod aut enim qui
corrari merisset lenac
vni festuere poluino pun-
ret perculsibus nullo ridicu-
lus esset index et cunctis
omni atque publicacionibus
omni videndum et audiendum
hoc iusticiam sua si tamen
iusticia dicenda est opo-
net Insuper aut multo
fortius in dei iudicio atque
iusticia secundum proportionem
istam erroneam istam ridicu-
litatem abscondere nunc est

eminent. Quod si daret quod
quia boni iudices est ad cor-
rectionem publicorum intendere
Et penas propter hoc solum in-
infligere. Quare ubi finitum
correctionis et utilitatis tam
non habet et emendans non
esse presentis operis ab-
ipso desistere. Simili et ma-
lignitatis non inimitate atque di-
abolice penas que non in-
tormenta irrogantem ope-
rentur irrogare. Cum igitur
manifestum sit deo altissimo
deputatos iam et in posterum
deputandos suis et suis
supplicis nunquam esse corrigere
dos neque etiam per iudicium
universale aliquos alios propter
penas eorum nunc et potius
tam quod boni iudices bonitate
cessaturas esse penas saltem
post iudicium alioquin non ex
bonitate divina sed ex mali-
gnitate divina penas quod
post suum universale iudicium
irrogabit. Cum potius in-
operentur nisi solum patientiam
cruciatum. Intende igitur
in erroneam rotationem
istam manifestum est tibi
quia iudices qui hic sunt et
indita ista constituntur. Et
quod iusti sunt in officio
hominibus vni iusti sunt
licet vni quod istos deo ce-
dat ad gloriam et honorem
manifestum igitur est tibi
quia intentio quoniam iudicium

et officiorum suorum utilitas ho-
minum 3 et illa triplex vide-
licet ut corrigantur ut in uicem
vinant // Item ut in tranquillitate
seu pace cum igitur quidam
iudices opus officii incho-
bant utilitatem peruenire cog-
nomine uice habet apud offi-
cium desistere cessante nepe
causa cessare uice est et
effatum // Deus autem sicut bo-
nus est apud se et in se et
non propter homines fit et in se
non enim propter homines bonus
ut iustus est quia bonitas
eius et iustitia inestimabilis
et inenarrabilis propter homi-
nes quibus et si velit et
intendit prodesse hominibus
Primum tamen intendit in gloriam
et honorem suum et ut faciat
quod decet eum sed omnes
monitiones et compactiones
suam ut faciat in eo quod
iustus quod decet iustitiam suam
et in eo quod iustus quod decet
iustitiam suam et ita de aliis
non igitur quod quid inde pro-
bat facientibus refert quod
adipsum in primis et maxime
sed magis quid enim facere
debeat quid iustitia eius
exigat quid gloria eiusdem
requirat non enim sua gloria
ipsum 3 inimicos suos re-
belles et contumaces legibus
suis et mandatis vincenda
perpetua punire nec solum
decent aut decor est deo
altissimo in eos qui in pe-

nitentur nec emendari volunt
vindicare suas et suos ini-
urias sed hoc emendare cogit
eius iustitia cum inquit gloria
est eiusdem iustitia Omnes etiam
propter nobiles in hoc operantur
quod prima causa non intendit
aliquid neque operatur aliquid
propter aliud immo propter se tantum
et gratis sicut legitur propter
se Omnia propter semetipsum ope-
tus est dominus Quod autem
intendit in gloriam suam et
laudem quia dicitur non ut
ope suum neque ut emolumentum
tamen intentionis et operatio-
nis sue illa intendit sed
ut decens ac decorus et propter
debitum Indignatione
autem temporis tanto maior
est dei gloria quanto maior
erit magnitudo multitudo
quod ipsos sunt et tanto ma-
ior decor iusticie quanto inquit
apprehendunt iusticia eorum et peccata
peccata quod superaddita obdura-
tissima et inquit emolumentum
gratia Nec esset completa
laus dei aut gloria que non
aliud 3 quam sublimis
clara et lata fama si non
esset ei presentis et perpetua
laus et gloria de iusticia
conuenienter debonitate
et iustitia Complebit igitur talem
opera iusticie sue sicut et
iusticie et ideo complebitur laus
eius et gloria quam diximus
Et quemadmodum inquit lau-
des et gratias actiones con-

tunc resonabunt eius inani
 in redemptis atq; saluatis
 et glorificatis Sic plautus
 suspiria et iugitus clamores
 et ululatus resonabunt dei
 iusticia impetris et sapientia
 Et ppe qe infans ibi in glori
 ficatos amibus ineffabili
 suauitate pueret padiso
 nec esset iocunda om q a
 pte pfecta in pualis ibi co
 centu suauitas sed distant
 infualis si apte iusticie dei
 contentu resonans catu me
 deest Inuita q ppe e in
 ppe qum et iudiciu tanta
 bo tibi domine neq; opleta
 esset omnibus modis pte
 ritas que solum tantum
 habet absq; organo et dis
 cantu Inuitus em pte
 inestimabili iocunditate dei
 iusticia dei q honore et glori
 pte pupa p pte ordinis re
 sonabit re

Post her aut tuis
 aduefandissima ydo
 latiam ut ea radi
 cibus cum omnibus ptebus
 et ramis atq; sequelis de
 struamus Dicimus igit in
 pnis centis eius et rom
 deinde origine q sequent
 ptes eius et modos Verum
 ea cautela et inspectione
 ut autem ab impis oca
 cronibus ipis omis qui
 hic legunt et nulla pte
 deum ocam rime infam

pime enotati stultis // In
 tyramis igit et dicamus q
 latia pime venerationis cul
 tus 3 et vltime honorifice
 obsequiu Et ppe qe soli deo
 altissimo debita Ipe in pnis
 et maxime omnibus modis
 et venerandus et honorandus
 est Cum igit qum cultus
 aut obsequiu ad aliud tisset
 pime illud sit pime no sit
 et quid quid illud sit intolle
 rabilis et om gladio et igit
 cotinenda in iuria et qum
 lia deo altissimo irrogat
 et illa est suprit potius
 tpe pma oca q ei pte
 qit debite honorifice cultu
 Seda oca q alij impendit
 Taa oca q aliud ei coequa
 queadmodum si quis regi
 suo honore regni pte qet
 et alij illum impendet et
 regis illius regno ut emi
 tate aliud ei impotentia ut
 honore coequat Aggruat
 aut nephas illud vilitas
 eius et ignobilitas atq; im
 potentia pime infirmitas
 in quod honor iste ingrat
 bilis tisset Cocarabilis
 em pte qum honorem
 astum inquadrupes a rep
 tilia tustulerit qua qui
 in homines Et qui in ymagi
 nes homi aut aialia qua
 qui in homines aut aialia
 Sicut legit 2 id pte 1 dnta
 uerit glori incorruptibil
 dei in pte tndine ymagis

latia quid est

Inuita tpe
deu irrogat

corruptibilis hominis et bo-
 lucum et quadrupedum et spe-
 tum et imago contumit glori-
 am in similitudine vili
 comedentis fenum // Vides
 igitur ad quantas dei iniurias
 et gemellas deducti sunt
 insipientissimi homines ut
 non solum in minimas vili-
 masque creaturas honorem
 et gloriam creatoris intulerint
 sed etiam in ymagines eorum
 Et pater legitur in historia
 fuit in itinere clementis
 hoc est in libro disputatio-
 nis contra simonem magum
 legitur etiam preceptum gentium
 adorare ut vita sit ut en-
 bescent fiant et hodie extat
 in barbaria gentium aquilo-
 narium qui contrarium adorant
 hoc igitur insensibilis puppi-
 tis precibilissima quod animas
 seductio ydolatrie ad ea ab-
 hominanda inobtemperancia acci-
 ti simos homines perditissimos
 quod dixit // Nomina vero
 ydolatra et quasi ydolorum
 latra non quia omnes homines
 peccatores fuerint ydolis
 impendunt sed quia ut per
 ydolis exhibita est ut quia
 frequenter perunt quid ydo-
 lo filio regis babilonie qui
 abbo luctu solens de morte
 illius ymagine sibi adme-
 moriam illius et faciens
 non quid ut eam adoraret
 ut videtur sed ut aliquale
 solacium sive solamine per
 amisso filio illam videndo
 haberet // Postremo tam et

Ydolatra unde dicitur
 et in ordo hinc

cole cepit tamquam deum et co-
 stituit illi inter suos suos patres
 et parafra dicitur legitur
 Sapientia 12 hinc ergo ortum
 habuisse videtur ydolatra habi-
 tomus hoc est supersticio ista
 nefaria ydolis exhibita
 Et per similem causam agrophac
 quodam egyptio ydola egi-
 ptiorum ortum habuisse creditur
 propter hoc autem ydola apud ba-
 bilonios celeberrimum ac fa-
 mosissimum bel vocatum est
 ut quia belus filius suo illud
 fecit ut quia ei fuit et In
 ydolis quidem per in ymagi-
 nibus alii ydola ipsa alii ad
 colebant dicitur in quibus
 exponemus et stellas etiam
 et solem et lunam et elementa
 et homines ut diuini cole-
 bant et ut deos venerabant
 dicitur legitur Sapientia 12 Ig-
 ne autem spiritum a citatu adde
 aut gyrum stellas a nimia
 aquam aut solem aut lunam
 rectores orbis terrarum deos
 deputaverunt et de hominibus
 quidem ex fabulis et hysto-
 rijs gentium etiam et homines
 namque mortalitatem et infir-
 mitatem per obliuisci dicitur ex p-
 te legitur de Nabuchodonosor
 Indurum et precepit enim olofne
 principi milicie sue ut omnes
 deos terre exterminaret videlicet
 ut ipse solus deus diceretur
 ab his nationibus que po-
 tuerunt olofne potentia
 subingere Et ita in Es-
 empus Olofne inquit

ut faciat omnis gens qui na-
lucrore deus tre 3 et pter-
ipm ale no 3/ Simli vesama
pnotus cesar garyus mteplo
dm quod erat m mlin statua
tibi erigi fecit ut ipa ut
pocius ipe mea pdes cole²
hoc 3 tamq² esset deus //
Appet igit² tibi iam xoh²
que dixim² eencia ipm
ydolatria hoc est quid ipa
ydolatria p² et causa ipa
nominationis eia manifesta
est tibi dm qui d² aplm
m 12 1² adeo² quia ydo
lmy mchil 3 Et p² eia
telatus hoc requit² dicim²
hic ydola et spes ydoloru
pa spes Deito igit² quia ydoloru
ymagi² pen ymaginu queda erat
ymagines tm q² est adme
moriam et reputacon² eoz
quos erant ymagines et
mchil amo minus hie crede
bant² Dneadmodu aput
nos sunt ymagines p² //
2a p² illie erant hitacula deoz
hoc est demonoz // Omnes
em dy genem² demonia
Inq² em ydolis ul ymagi
nibus demones ludificabat
ydolatrias et illecti p²
fioys eoz et mpyssimie
horib² rupa dabant eis
ac si m ipis hitaret et ad
hoc herbis et aromatibus
et cantilenis p² et bilibus
et ipas ymagines q² p² et
pe putabat et ipos demoes

induci videlicet et ut ipe fient
sacra hitacula deoz et ipi
admirandis inducent² Inq²
aut sola hore obfuratione
qua ymago hmoi ul fun²
detur ul pulpet² id fieri
opinati sunt et mlib² eoz
qui p² et q² iam q² et
maxima p² ista mtem²
m² / hmoi aut ymagines ut
colebant² ut dy ut dy nomia
bant² sed sacra hitacula deoz
habant² m² forptan eioe
hoc fiet mpymentissimoru
hom² qui ymagines hmoi
rupa demonu loqui puta
ret adeo em quida mtem
specti erat adeoq² mtem
rati ut mpte ista no d² in
glacut p² et forptan mli
pmplices hodie fut qui m²
ymagines p² et ipos p²
m quib² oribus no d² inq²
ut ymo orones quas ad
ipos p² face debent ad
ipos ymagines facit po
tuit aut esse et credibile
est eam fuisse et temp² et
malicia demonu ut yma
gines p² hoc est mqb²
hitare videbant² ul ype
ul mfm honore ul eam
tamqua deos d² et
facit adorari // Tam ge
nus ydoloru pen ymaginu
erat p² opion eorum
deus fictas q² est em be
splendor quida d² inq²
et v² m² mfm de
dat² pen mfm bat² et
hoc ut ap² celestib²

etia spes

ut ab ipis stellis et reli-
at hinc et inde cum in ob-
fones eorum pubes hanc et co-
stellationibus ut fundebat
ut suspensabat ut fabricabat
Sunt enim et cetera reliqua
adhuc apud veteres multas
etiam hanc et cetera
cum omnes ymagines perage-
amus a facione sua vnde
portari et deinceps quia di-
diverterit obline quod igitur
ymaginibus sub funigia pue
sub funigia conec ubi et
decanationes et stituerit
at p. di. Ger. cent. p. f. f. f.
Et adhuc inuentum est
lit. in. d. d. d. in. lib. d.
quem scribit de helles hoc
est de deo deo quod ubi
dicitur quia in omnia mi-
rabilia mirabilis est quod
homo potuit d. n. natam
invenire et eam effere ubi
oppre dicit quia deo alii
puit nales alii ficti Et ne
qua esset dubitatio deute
eius ut intencione m. ro-
gatus in eos libro ab aplo
p. eo d. n. p. l. o. eius Statuas
d. n. o. n. e. g. i. s. t. e. Statuas
o. a. p. l. e. p. i. Et in. m. i. r. a. p. l. e. t.
n. u. q. u. d. t. u. d. i. f. f. i. d. i. s. u. t. m. l. t. a.
q. h. o. m. i. n. e. s. f. a. c. i. a. n. t. d. e. o.
Et post. p. a. u. t. a. p. r. e. n. t. i. d. e. o.
a. n. t. d. o. m. i. n. u. s. u. t. p. m. s. i. m. i. l. e. s.
e. s. s. e. n. t. d. e. o. s. f. e. c. i. t. e. t. n. o. s.
i. t. a. q. u. a. n. t. a. s. d. e. o. s. p. u. o. s.
o. p. m. d. e. l. t. u. s. p. u. n. l. i. t. u. d. i. n. e.
f. i. g. u. r. a. n. t. E. t. a. l. i. b. i. d. o. m. i. n. u. s.

et p. ut quod est p. m.
Deus ut effector est deo
relestin uti homo effec. 3
deo qui in templo fuit qua
na p. m. i. t. a. t. e. q. u. e. n. t. i. d. i. n.
hoc m. i. n. i. q. d. e. s. t. a. t. u. s. q. u. a. s.
demonos m. i. t. a. r. e. c. r. e. d. e. b. a. t.
q. o. p. p. t. e. i. n. t. e. l. l. e. x. i. t. q. u. o.
v. b. i. s. v. i. d. e. b. o. a. p. l. e. p. i. q. u. i. s.
t. u. i. p. e. d. i. f. f. i. d. a. s. s. t. a. b. i. a. s. a. i. a.
t. a. s. p. e. n. s. u. u. t. s. p. i. p. l. e. n. a. s.
t. a. n. t. a. e. t. t. a. l. i. a. f. a. c. i. e. t. e. s. s. t. a.
t. u. a. s. f. u. t. u. r. o. s. p. p. a. s. p. p. a. s.
u. t. E. t. i. t. i. n. p. a. m. i. n. i. n. b. e.
n. e. r. i. t. a. r. t. e. m. t. o. n. t. d. e. o. s. e. f. f. i.
c. i. t. t. u. m. i. n. u. e. r. e. a. d. i. m. p. e. r. i. t.
d. e. m. o. n. i. n. a. t. a. q. u. e. n. i. e. n. t. e. m. a.
t. i. a. m. c. a. m. p. m. i. s. e. n. t. e. s. q. u. i.
a. n. a. s. f. a. c. i. n. o. p. o. t. a. n. t. e. u. o.
c. a. n. t. e. s. a. i. a. s. d. e. o. s. u. t. a. n.
g. e. l. o. r. u. m. e. a. s. i. n. d. i. d. e. r. i. t. y. m. a.
g. i. n. i. b. u. s. f. a. c. i. t. u. s. d. i. n. u. s. q. u. i.
s. t. i. b. p. q. u. a. s. y. d. o. l. a. e. t. b. i. d.
f. a. c. i. e. n. d. i. e. t. m. a. l. e. f. a. c. i. e. n. d. i.
d. i. v. e. s. h. i. c. p. o. t. u. i. s. s. e. n. t. E. t.
i. t. i. n. h. o. r. u. s. d. e. o. s. o. n. e. g. i. s. t. e.
q. u. i. t. r. e. m. q. u. i. a. n. q. u. i. m. o. d. i. 3
q. u. a. l. i. t. a. s. c. o. n. s. t. a. t. o. a. p. l. e. p. i.
d. e. l. a. p. i. d. i. b. u. s. e. t. d. e. a. r. u. m. a.
t. i. b. u. s. d. i. n. d. i. m. i. t. a. t. i. a. l. e. r.
i. n. s. e. h. e. n. t. i. b. u. s. E. t. p. p. e. h. a. n. c.
c. a. u. s. a. m. f. a. c. i. f. i. c. i. s. f. r. e. q. u. e. n.
t. i. b. u. s. o. b. l. e. t. a. n. t. I. m. p. i. i.
e. t. i. a. l. a. u. d. i. b. u. s. e. t. d. u. l. c. i.
s. s. i. m. i. s. p. o. n. i. s. i. n. m. o. d. u. m.
c. e. l. e. s. t. i. s. a. r. m. o. n. i. e. g. e. n. i. t.
t. i. b. u. s. S. i. n. c. i. g. i. t. i. t. a. d. u. o.
q. u. i. a. y. d. o. l. o. r. u. m. o. r. a. b. i. l. i. u. m.
q. u. i. y. m. a. g. i. n. u. m. i. n. t. e. l. l. e. x. i. t.
i. n. c. u. r. i. q. i. n. v. b. i. s. i. p. s. o. p. u. e. i. d.

solum genus cui diabolus demon-
 stravit inditab dicit nullatenus
 dubitandum est qui virtute diabolus
 et minime attribuerit quoniam er-
 roneis statibus sine yma-
 gibus vel subiectis ostella-
 tionibus solummodo factis vel
 nefandis sacrificiis et oro-
 nibus atque precibus et figuris
 adhibitis cum apud ostellato-
 nibus quique errore induc-
 ti videntur. Quod opinione stellarum
 lunarium et celorum. Quia ad-
 modum eam ab ipso ostella-
 tionibus nascentibus sub ipso
 credebant provenire in fauste
 et fortunate essent perennit-
 rias quasdam hominibus vel
 ut reges aut principes aut
 ipse aut sapientes essent
 ante alios. Sic virtutes non
 quid ista obtineret sed magis
 per standi provenire credebant
 ymaginibus. Quod hoc de ipse
 legitur in libris eorum quos de
 perstigiis et ymaginibus aliis
 per perlegis maleficis per-
 ferunt omnibusque cum yma-
 gibus populerunt virtutem
 perstandi honores seu diviti-
 as atque placentias et artes
 aut eloquentiam. Et ymagi-
 numque subiecta ostellato-
 culpte attribuerunt virtutem
 fugandi iniustas ab omni
 loco in quo ipsa esset. Quia
 et ymagini perperonis a
 civitate vel regione in qua
 sculpta esset. Eodem modo et

ymaginibus virtutes perperandi
 ea sunt et quibusdam specu-
 lis virtutem liberandi. Quod
 captum vel carceratum vellet
 manifestum aut est virtute
 perstandi honores et dignitates
 et sapientiam et prophetiam atque elo-
 quentiam non esse in ipso virtute
 dei omnipotentis. Quod quoniam ma-
 nifestum est eos dei gloriam
 et honorem et virtute tunc
 esse in ipso ymagines non
 solum in ymagines sed et
 in ea que ymagines non per-
 sent in stellis ipsas et lu-
 minaria nec in ipsa solum sed
 et in figuris quasdam
 quas alias sigilla plane-
 tarum alias annulos alias ca-
 ractes eorum alias ymagi-
 nes vocant cum nullas eorum
 similitudine sunt. Et igitur
 prima et radicalis ydolatra
 cultus demonum solum stell-
 arum et lunarium etiam elementorum
 omnia ydolorum omnia yma-
 ginum quas primo nomina-
 vimus. Sexta figurarum
 de qua iam mentione ali-
 quam fecimus. Septima y-
 dola et nomina octava typus
 et primus eius vel hominis
 quatuor primus anni nona
 initiorum et initialium rerum
 decima in benedictionem et in-
 benedictionem rerum. Ius eius
 omnia que diximus in ipso
 primi perperandi quod homines
 dei virtute et gloriam tunc
 tenent. Hic autem ita posito
 veritatem ad ipsam radicem

ydolatra
 decomplex

ydolatra dicitur et
 radicalis res

spiritus facit lege impietatis in
 dentes signum spiritus et can-
 sas radicales. Hanc prima
 videtur ipsa corruptio hanc
 naturae sicut enim deobtene-
 ratione et corruptione dicitur
 nostre rationabilis prout non
 solum ut veritate non cog-
 noscat sed etiam ut erroribus
 credat immo etiam ita malum
 videtur per se iustitiam custodit
 quia passim cum quadam
 veritate formatur intellectu
 quantum amplexans eam
 amor et desiderio pro se
 metipsum eque ad herens
 propterea aut non curata prius ac
 lucidissima veritate que deus
 est cum soli amor et deside-
 rio ad herere debuit ut naturali
 promptu suo et adque solum
 debuit esse quod pro eis omne
 sola ad hos inmaculatos a-
 mplexorum admittit debuit
 cum amplexus credulitatis
 quodam sunt et amor spiritus
 ac desiderium non et quodam
 delectatio in ipso inmaculati
 eius amplexus sunt et de
 credulitate quod patefecit
 hoc multis que precesserunt
 de fide in hoc ipso totum ubi
 palam fecimus quia fides
 sine credulitate praesens magis
 dei et tumelia inacta est
 delectatio vero que omnia
 prae se sola est in prima veritate
 et contra in planta non in du-
 bium qui inacta sit in ista
 illud in 2^a ad cor non
 enim prius prout pluri adul-
 terantes ubi dei cum

in cognitione dei delectat^r
et hoc sibi met^u tunc hoc est
non ad dei gloriam non abstractum
dum ipsum dei veritate quo
dam modo adulat^r et tam
nobili sponsa in libidine
ip^sius voluptatis abicitur
Sicut in qua ora ipsa p^riora
ta mala de obtenebratione
et corruptione vani intellectus
inquit quanto porta fuit. Et
de corruptione virtutis nosse
gravisabilis et obtenebratio
ne sunt p^rstancio eiusd^{em} pro
cessit Et hoc p^rstancio vo
luptuositatis 3 qua ad p^rta
ut neglecta ut omni non
curata p^rmitte ac fontalis
bonitatis eiusd^{em} qua n^{at}alis
eiusd^{em} sponsa est vanissimis
ac falsis voluptatibus illu
denda se ac pollucendam
p^rstancit. Omni enim mentis
quanc nobilitate n^{at}alem in
time p^rstancit et in p^rstancis
in ipsa p^rstancit sua ac lib^{er}
te p^rstancit tres vires suas v^{er}
sponsa amantissima atq^{ue} ca
rissima deo altissimo ut
sponsa eiusd^{em} p^rstancit atq^{ue}
carissimo totis n^{at}alibus de
sideriis ducit in se in se
ante te et intendente Ip^se
itaq^{ue} solus et finis motus
est et quies laboris 3 et de
sideriorum ipsius omni amula
tissima plenitudo Et p^rter
hoc extra ipsum et agitatur
inquietudinibus et fatigatur
laboribus et ardet atq^{ue} affligitur

Desiderio fameque ac siti sp
 ualibus que caritatis impaci
 ens torquet quod infirma
 ut qui dixit Satiabor cum
 apparuit gloria tua In ipso et
 et corpus velud limosissima
 veritate est quies atque facie
 tas virtutis tunc inanimabilis pro
 apphensum nobilis sunt in
 ipso et corpus velud redimenda
 tissime puritatis bonitate
 est quies atque facies virtutis
 nostre concupiscibilis purior
 ac nobilis Et nunc que modum
 in ipso et corpus velud ultime
 puritatis altitudine est
 exaltatio atque levatio ab im
 puritate ac de persione puri
 libatio a puritate in debita
 et inuali omnia et virtuti
 me irascibilis purior ac no
 bilis Et de obtebratione
 atque corruptione ipsius p
 uenit in mente quanta p
 tatis ipsius uanis et falsi
 laudibus falsi que nominal
 itudinibus se impudenter
 pstant pta aut no cura
 ta da ac ultime puri
 uenit altitudine ad qua
 nalem habet quoniam et na
 le quingim nalisque amor
 desiderij puritatem et in
 gradum attende igitur quod
 pient virtus rationalis pue
 intellectiva in omibus p
 tis nobilibus hoc est tam
 in hominibus quam in angelis
 quoniam est atenebris et
 corruptione liba castissis

amore ac in maculatissimo de
 siderio ipse pme ac limo
 ssime veritati miset et in
 ipam fertur ut corpus luce
 at et alba illucet ut in
 ipa quiescat et in ipa pae
 ut corpus pfectat bificet
 puit et glorificet Eodem
 et vis concupiscibilis nra puri
 or ac nobilis se habet ad
 redundantissimam puritatis
 puritatem ac simplicem bonitatem
 Sic et vis nra concupiscibilis
 purior ad puritatem eminentissimam
 altitudinis diuinitatis ma
 iestatis Et hoc est causa p
 qua tres vires superiores
 ac nobiles omni ac nobili
 omni pte intelligenti date
 puit ut ut capaces essent
 pte beatitudinis que nobis
 pmissis pstat et ut tam
 pulchri ac nobili pposito co
 gruent Cum nulloque con
 gruent congruentia ut ita
 dicamus maritali seu quingali
 nisi tanta perfectione ample
 xum eadem concupiscibilis ac
 concupiscibilis essent nec bap
 quoniam copula pfecta esset
 tamque nobili matrimonio
 quod veniens p ut omnis tunc
 ipsius amplexum eadem deest
 Si enim ut limositate puri
 tatem in mediata et ultima
 quoniam amplecti non possit
 vis apphensiva nobilis a
 fontalem bonitatem vis
 concupiscibilis purior a puri
 eminentissima altitudine
 vis irascibilis nra quanta

no esset pfecte quicquid ac
copulabilis quoniam sponso qua
re nec pfecte beneficiabilis qd
copula ipso nec esset spona
qdemens aut inbilis eidem
Oportet aut te scire quia sis
inapabilis pfectione et vlti
mitatem pue exaltationis ac
liberatis copule qd pue bti
duem inultantissimam habet
ipam vltima pubectionem et
omnis omibus pfectam
qd fuitate ad vltimam sup
eminetia diuinitatis ma
iestatem Tunc enim in pmo
exaltationis pue culme li
beratisq pue inqulissima pa
te erit Tunc btiime copu
le amplexibus eidem pociata
cum eis fuit vltimitate
ac totalitate fuitat pubecc
ta nichil enim aliud e qd
exaltatio veraq libtas emq
qua vera pubeccio veraq
fuitas hoc est vniuersalis et
pma pue inuictissime ma
iestatis diuinitas hoc aut qd
hic diximus no solum ad ppo
pium sed etiam ad cognoscen
dam btiitudinem et glam aie
quane te no parum admirabile
p diligentem de hys consi
derationem facis vnde ante
uentum ad declarandum qd
radicem pestis ipso exora
bilis et dicamus quia que
admodum exca obtenebra
tione atq corruptione cum
qua magnum accidit ut erit
dulitate amoris et despend
quas debet sis vna intellecta

pue ac inopissime vltati
tufferat mala hoc e dalia
veritates et quas debet ha
be pedisequas et famulas
in eas fornicaria inqitate
pellices et adultas habeat
ad amplexus et thors qd
illas ppe pexas admittens
spona ut diximus omis no
curata sit et vis nostra
concupiscibilis no inon in
quitate / vntime manife
stion p vltibus ac spiritis
voluptatibus pstituit / Sit
et sis vna inapabilis in
hoc modum maiori impietate
te et apion in pma de in
nata obtenebratione atq
corruptione id pubectionis
atq fuitatis qd soli diu
maiestati debet tufferat
malis Sicut enim famelica
et inida est vltat vis in
tellectua et pmanat p
voluptatibus vltat inapabilis
Sit diu honor atq fuit
vltat inapabilis pmo qm
aut inidra puit emdendissimam
qua fuitas diu pue cul
tus diu pue verus p
erroneus vniuersalis 3 qd
est apud omes nationes
et ppetuus pene cum nullo
tpe de fuit ydolatria ut
verus dei cultus ex quo
homines multiplican repunt
et adhuc ydolatria apud
omnes gentes 3 ut inapi
talibus impietatis pue ut
inanimis pue in reliquis
adco aut adhent ut nec

igne nec gladio nec alia via
adque extirpari possunt. Tria
igitur ista iudicia validissima
sunt quia ydolatria. nalis
est sicut curiositas que est
fornicatio p[ro]stitutis virtutis
iudicis nostre et voluptas
p[ro]stitutis sine luxuria fornicatio
virtutis concupisibilis nostre
Sic et ydolatria fornicatio
est virtutis irascibilis nostre
per quam cum ydolis ut rebus
alijs polluitur fornicatio hono
rificationis qua deo copiamur
et adquire debet dum eis
quoniam honorificationis et hoc
sine opinione sine finis
opione duobus modis primo
si ut aliquid horum dignum
tanta honorificationis et
dum. Sed si aliquid quod
de solo altissimo deo p[ro]cedit
est de aliquo eorum sentimus
obligat si quis de solo vel
luna ut aliquo alio credet
ut quod omnipotens esset
ut quod honorandus ut quod
virtutis eius aut minus
ut vita ut salute dare possit
perinde dubio iam quoniam p[ro]p[ri]a
legis opinione et dei alti
ssimi maiestate offendet
et p[ro]p[ri]e in corde suo quoniam
in ipso deificaret deique alti
ssimam gloriam intollerabili in
iuria in p[ro]p[ri]am transiret. Sin
tis quoque dicitur sine ratione
sine ratione sunt enim in re

adorationes sicut timor amor
et honor et cetera quoniam affectus
nec quas multe soli deo im
pendende sunt et nullatenus
rebus alijs. Etiam at fin
cia in p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e distinctionis
et declarationis eas in tota
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e atque
in p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e ergo
que dicitur in rebus
ut quia p[ro]p[ri]e eis nostra
irascibilis ut castitate nobis
illius in rebus quod p[ro]p[ri]e
in rebus p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e vel
fornicatio cum alijs veritati
bus et p[ro]p[ri]e eis nostra
concupisibilis p[ro]p[ri]e ac
irascibilis p[ro]p[ri]e vel
p[ro]p[ri]e castitate matrimonij
ut fornicatio cum alijs boni
tatis. Sic et eis nostra
irascibilis ut debita casti
tate adquiret p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
altitudinis ut dicitur in rebus
deus ei obtemperat honorifica
tio debita ac nobilissime
p[ro]p[ri]e cultum ut fornicatio
cum alijs altitudinibus
impendens eis finis quod
soli p[ro]p[ri]e impendenda esset
quia fornicationes duarum
aliarum sunt quas nominamus
nales sunt hoc est p[ro]p[ri]e
tina p[ro]p[ri]e in nata nobis cor
ruptione p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
hanc nefaria fornicationem
cum ydolatria nalem esse
notum est. Cum res triplex
est iudicium ut dicitur

videlicet humilitas appetitas
et peccatoris difficultas In
eis enim que nalia no put
conferunt temp inveniunt v3 et
ut raro sint et ut inpariter
et ut no temp. Jam igit de
clatum 3 tibi ppter radice
tam pmo pte pestis nalem
esse nichilominus ead et q
sensu declarari pot quia cito
en altitudo dimittit appe
re potuit in ydolis ul scel
lis ul demonibus quocunq
signis bz sine p ditione futuris
sine quocunq ope magico
aut alia quacunq ludifica
tione statim inclinati sunt
homines ad adorandum In qua
tum est enim nobis ad alta
humiliari ad supereminetissimam
aut sine nobilitate alti
tudine no nali corrupcio
sed nali et bona instauracio
que in pmo pntibus ante
pam sunt maxime nati
pam humiliari et extrema
fuitate subici et ppter q in
corruptioe in qua sumus
bestigia eius loco ipius se
ducti amplectimur et bestigij
eius loco ipius in hunc m
tatem en altitudo quita
cunq nobilitas moratura
quacunq p hmoi pna que
diximus appetat no est in pi
supine ac sine dulcedine
bestigij pmodum atq
ppter hunc denu tenebre
in quibus sumus hmoi bestigia

faciunt videri ipsam veritatem
Sicut et denotte vestigium
pmodum et umbra pten
nis rei aliorum ipsa res videtur
oculis corporalibus et q e mi
rabilius ppter aliquos ul
nemus v3 dicens huc illu
po manifesta 3 inbi nra
concupiscibili que tanta am
ditate amplectitur tanto de
siderio in se bestigia sine
bonitate in palibus tanto
amore eis in hunc tam mi
serabili in eis caput tam
insepabili detinetur ut pmi
tine ac redimantissime
bonitate penitus oblita
eam omis no curet neq q
ista sint eius bestigia et
quod adeam in mittent
et in ducunt omis no vident
eodem modo se habet et in
virtute rationabili nra quod
pntillulas sine ac hmo
tissime veritatis p illa
amat atq amplectitur sine
pfecto si eadem illud ab
aliis anima illi poli adheret
et quod modo hunc esse
opinat tenebris esse cog
noscat Sic et vis nostra
q cupiscibili p gustata
sine etiam p ditione p
mitina bonitate extrema
eius bestigia que diximus
fastidiret omem carnale
voluptate illusionem p ditionem
et p ditionem dantissimam et ul
latens veram veram veri
tate esse videtur Sic et vis

ma uapibilibz statim ubi pe-
 apit sine nobilitatis sub-
 limitas quod ei soli ultime
 honorificentie cultu puer
 sit agnoscat idolatria no-
 sola detestanda creatoris
 iniuria ac contumelia sed et
 insumptissima ac turpissima
 fornicationem suam aptissime
 uidet Et ppter hoc inde ori-
 liens toto horrore aie eam
 abiectam Summa de fornicatione
 quia 3 q pnt dicit nostra
 rationabilis no pt ee absq
 credulitate et opinione
 qm eam impendat ut cui
 debet ut cui no debet Et
 pnt dicit uia gumpabilis
 no pt esse absq de pdeio
 et delectatione et alijs suis
 passionibus qm peas adheat
 ut gumpat ut quibz det
 ut quibus no debet sit
 utus uia uapibilibz non
 pt esse absq honorifica
 et cultu dno no pt inqua
 esse Summa qm illud im-
 pendat ut cui det ut cui
 no debet Et ppter hoc cu
 pbaluit obtenebratio et
 corruptio nalis in ipis et
 de fuit dno gra ad illu-
 minandum et dirigendum
 eas incidunt meas forni-
 cationes quas diximus pte
 iudicia vero tria que po-
 tuimus ad ostendendum quod
 idolatria nalis 3 q est
 de in nata nob corrupoe

pbemens licet bone institu-
 comi eiusd minimeffima
 Est et qm iudicium impie
 et pualis qm in ipa pntia
 et pualitate cultu effigi-
 aut pnt possint et capiunt
 altaria sibi pantes et omnia
 tes quod cum nullo pcep-
 to faciant et tamen gnat
 hoc indemat impie in
 dicitur q hoc nalis iudicium
 esse nobis amore dmi cul-
 tus Verum pnt rectu
 do illius et opus e et do-
 no creator ita pntas
 eius et abusio qua in ido-
 latra intorquet in nate
 nobis est obtenebrationis
 et corruptionis effectus ut
 De idolatria demonum

De idolatria
 demonum

Post hoc aut psequere
 nunt destructionem
 ipius inapientes
 accipite hoc est accipite
 et principali eiusd pte
 de decem ptribus ipius qe
 impudentibus emmaning
 hoc igitur est idolatria
 demonum qua demonibz
 pte hoc est apte et inue-
 dite pnt quacumq qd
 ptribus in quas dnm cultu
 distinguunt hinc aut error
 ille causam dedit quo cre-
 debant decepti homines
 demones hie pte no
 plim in homines et res
 quas sed etia meleme-
 ta In hoc autem errore

inducti sunt quia et saluac
lepones corporis dnm ab eis cer
pabant et sedare turbaciones
res humanas hoc 3 lites
et bella sedare ead tempe
states marum et flumium
sup sunt dnm quid mala
no repellendo ut antedo
neqz pacificando sed potius
no irrogando et no gerando
sanare credia sunt Ined
end msto et oculto ut ma
nifesto dei iudicio pnoia
ta mala irrogare et gerare
pmitunt Inedum ante
et pphibent nichil dno po
testatis hentes mhyb mfi
qutum dno voluntatis
suplacitu aut dedit aut
pmissit Et mhmor decla
tione no optet nos hic ali
quatenus laborare cu in
pma pte theologie pphie
evident dectatum sit omes
ututem et amem ptatem
poma et bmniali poten
tia esse eidem qz plenissio
iure ac finitute sub esse
ad resurgendum et limitand
miffendum et tiffendum
suspendendum et relaxad
Et de vntibus malibz ma
nifestum 3 mdtute ignis
que suspensa fuit agbusi
one rubi sicut legit Goo
m dnm et mdtute aque
que suspensa fuit aplexu
et submisione m dmpione
maris rubri sicut legit

Goodi 12 dnto magf eigo
potencie rdnabiles pbar
intelligentu nce habent
pau suplacitis mpposie
voluntatis dei Et hoc ut
voluntate si bone sunt
hmoi pbe ut etia mnte
si male sunt dno igit
pau mndum pmittuntur
hmites et resoraciones pta
tum pua demones pti
relaxaciones et ampha
ciones dnm mntu si po
tunt p dmare hominibz
et mala que irrogatun
erant et maloz hmoi res
saciones ut pte et posse no
re vident Et posse pro
desse darentes dno qd
dei iudicio et voluntate
et mala irrogare pmitte
bant et ab illis desistere
opellebant Si em ista re
velaret dno apparetent
no esse timendi cu crea
toris mpro adeo ligata
teneat eoz pta ut non
quociens neqz quanta vel
lent mala homibz auferat
sed quociens et quanta
fuit omnipotentissima crea
toris voluntas que et ab
mfectione homi eozdem
qpestr licet mbitos et
ad eand eoz relaxat
pnt et gle sue et saluti
homi videt expedire in
sticia qz suam dect hac
igit de causa et q erro

141
suadente finitus ydolatrie
puni demonibus exhibita
est puerit et adauxit hac
pestem diuicio demonum
qua futa quedam et alia
occulta p dicit videbantur
phanc em vera similitudine
que credebantur unde et
diuicio quasi similitudine
tatio dicta est solus em
dne intelligencie ac sa-
pie 3 occulta nosse et reue-
lare Dea causa fuit nu-
ficientia quorundam opm
que vera opa nalia fuit
veritate quia penta-
tione demonum nas ipas
ut quinnu gentiu ut q-
miserentur ut alit adope-
rand q pcedentiu et ad-
immanem fca sunt opera
demonum credebantur
ab ignorantibus q Et
desquor opibus est ma-
gna nalis qua migrome-
tiam p dicit phisica pho-
dotant licet mltum mpe-
et est totius pte nalis
pars. Unde etiam hec igitur
miseria homines ignari pte
istius que nata opabat
virtutibus pbi a creatore
inditis credebant demones
opari Et ppter hoc no solu
potencia magna et mfi-
tam eisdem attribueunt
sed etiam omnipotencia

et hoc in duplici inuitia
creatoris pmi qz vntu
que talia opabat ab ipso
creatore remouebat et ex
ab ipa na Cum et ipius
creatoris esset ut auctor
et dñans et ipius nate
ut reuera ppij subiecti
et displicito ab ipso illa
rellione et contradictione
fuerunt De quor autem
opibus est pibita quatio
rancus et pcedens et
vnu alior qz analu quo-
rindam in quibus omibz
pola nata opabat Dñ
ad habitis adiutoris qe
ipa pma nature q for-
tant et acunt adeo ut
opis quationis mstanti
acelerent ut ab ipis qu h
uepint no opus videat
nature que tardis con-
pueuit talia effice sed
potius virtus nature cui
libet imperantis Quia
de causa illi etia maxe
viget et flet xpiana reli-
gio si quis talia et talia opat
malus et maleficus habet
Et no vntu alior sed ma-
gis adiutoris et potencia
demonum Quor opat facit
putaret Qu aut m hys
docti sunt talia no imane
sed solum creatoris m hys
glorificant scientes quod
sola omnipotentissima volute

De nephario et causa
saepe pfectum si diu
mactant

ipsum natura opus et mixta
a pfectudine nota hominibus
et pte a pfectudine no solu
nomis modis sed etia res
nouas no em dubitandum
est inuomis quiprioribus
femina et ipos adiutoris
noua aualia et nec diu in
sa posse gigni sicut apte
docet in libro necemus de
quo supius mentionem feci
Sicut aut quia ome genus
pcti ydolatrie puerit sed
evident appet deuoitate
que est libido sciendi no ne
cessaria tanta naqz libido
sciendi futia et alia ocul
ta corda quorundam homi
inflammant ut quom piam
deuabili aiaz quas quicio
cia ademonibus incarentur
pct hoc et ipi natie huane
inimicissimi demones faci
lega opa p cogitantur eiqz
se placari et induci posse
ab hominibus puggessant In
petri qz posse ab ipis piam
futuros et alios occultos
Iude pesserunt nephadiffia
opa que etia vlgis notatiffia
funt v3 inspectio speculi
inspectio spate inspectio in
gloris v3 ut finta et alia
oculta inuidentur Inqbus
omnibus dyablicis ptelegos
impietas piam latet et p
tuy omnibus manifesta 3
p pfecta ppta inuidentur
Et hac ead peste inuolat
Prepit liber maledictus

et deuabilis qui dicit liber
factus si et speculu quod
dicit speculu ab hominibus In
quibus pcta pua et fu
tura videri ipi auctores eoz
demones pmisserunt // Sicut
et alie quom pestes inuic
p quas inuolat viciu
stigem aiaz inestabilem
fecit Inpta huc modum et
luxuria pue amor mlior
ydolatrie no pua neqz le
nem ocom dedit neqz em
facile est emare ea sola
que deqis legimus ut in
cofessione p9 ppiu pte
docum audimus Inq huc
modum ira et odium cupidi
tas et ambicio in inuolub
pactiffis causa de denu
quos nullu ab ipz abumpie
tate ydolatrie docet p
Iam igit declanung tibi
radicem intima ydolatrie
et causas omis que conse
essendi sunt edite pue p
nectionis atqz dilatacionis
Post h9 igit dicemus in
pictate ipsum atqz de pama
Et hec dictio erit destruc
tio ipsum plana et euident
et nullum genus pcutus
nihilu dubitacionis In
quid agilis malos anglos
esse crede voluit decepto
ab ipso familiar demone
pno quem de celo genis
deprendisse opinabat qz
hec op pmo iustici anglos
acceptat in hoc eoz enol
mli op pte fuit arbitres

honor pbat itores orb tnap
Deos Sicut legitur Sapientia
13 // Destructumque in primis y
dolatria est per errorem
honor dicemus igitur eam per
bonum esse ut ipsi possint et
omnes essent cadesones
ut gratia dicitur Tu non es eis
impendendum nisi hoc eis
appetens nullatenus ac hoc
soli omnipotenti altissimo
per deo debetur honor enim
honor inus proprius est creatoris
quare sine in iura ipsius
alij dari non potest // Amplius
tunc est de voluntate eorum
per honor honor ei impenditur
aut non quod si de voluntate
eorum placet igitur eis in iura
creatoris hoc quo appetit in
festa infidelitas eorum et in
quitas Infidelitas quidem
quia ipsum deum et creatorem
suum debito honore defra-
gant et illum sibi applicat
Iniquitas hoc quod sibi inus
alienum usurpat // Si vero non
de voluntate est nec indiffe-
rent possunt se habere per boni
sunt adstantia creatoris in
iura contra voluntatem igitur
eorum 3 per honor honor eis
impenditur quare offendit
potius honor honoribus
quam placet // cum igitur
honor honores eis exhibet
infectos eos hoc sibi red-
dit potius quam placatus
Amplius Si puer cognatus
ut finis alij videtur deo
rem deum finem et filios vole-

tes sibi exhibere honore poli-
tuo suo in domo illa debetur
per fidelis et bonus esset in-
quid hoc sustinet iniquum
non tota invidia et honore
ape honor honore abiceret
Si autem talia sustinet sibi
fieri iniquum non finem et per di-
tor deum finem esset Iniquum
aut maioris fidei debitores
sunt cadesones omnis deus
solor ac deo altissimo quia
possit esse finis qui tunc deus
suo hoc amare per tunc vel
solut ut eam sustinet sibi
fieri fures intolerabiles
sunt ac nequissimi dei per-
ditores Et ideo non solum
non honorandi sunt sed et
totis studiis ac viribus per-
muniendi et demerendo tollendi
cunctis modis puer cognatus
aut finis de quo in eorum
fecimus per talia sibi in domo
deum finem usurpat iniquum
non alij finem boni et fideles
totamque bona eiusdem domini
familia in illum in iura
deret et de domo eius //
Amplius Si per modum fur-
to ut rapina voluit ut et
eximium ut eam suspenderit
quod in eam etiam cum illa
mittit contra deum ut
parem quanta supplicia in-
to fortis in eum per furto
ut rapina deum honor atque
finem honor ne deum eadem
demonibus sed eam exetabiles
Amplius cum est idolatra
solum hoc in per deum finem
ut facile legem alij vero

quo ydolatria pincit soli
Deo debitum subripit Altis
Deo quo ille cui impendit
illud rapit // Amplius omnis
vir bonus si nec rex esset
nec dux vellet honorari
prege al dux nunquid
no magis videri se putaret
si honore regni aut ducali
sibi exhiberi videt Cum
igitur boni illi dii incompa
bi magis inferiores se videant
Deo altissimo suo qd plos
omni quam iste vir dux ut
ead regem quito magis viri
Dei se reputabunt et in con
tumelia suam intollabile
referent honore soli creatori
debitum sibi exhiberi // Am
plius quanto maiore honorem
indebitum impendi sibi ut
aliquis tanto maior est sup
bia et inanis gloria // Obliga
Si pmp^r p^r clerico p^rcedo
maior no talem honorem sibi exhiberi
vellet // erit hoc aliquante
vanitas atqz pypbie Si
vero duplo maiore erit
duplo maior vanitatis
atqz pypbie Et ita quia
quanto longius est is ab eo
potati ut minus aug ut qd
honore appetit tanto maior
est vanitas eius atqz pyp
bia orna igitur dii quon
in infinitum longe sunt ab
altitudine et pyp eminecia
creatoris et appetunt impe
di sibi honorem soli debent
creatori infinite pnt utro
vanitatis atqz pypbie dire

infinite malicie Et ideo in
infinite inhonorandi et in
pugnandi ut pote dei hostes
atrocissimi et inimizissimi
Quod si dixit aliquis quia
no honorem soli creatori
debitum sibi impendi voluit
soli dii sed honore sibi debi
tum et qui hys opetit di
et pincia sibi fieri que mi
to eis dunt // Quicunqz go
Dei favorem pnt et gratiam
aliaqz beneficia sua gratis
impetri debeant hominibz a
no Quod si sua ipsa boni
tate et gra noluit beneficia
sua impetri hominibus qd est
inip illecti numeribz et obliga
tionibus appet manifeste
nullam esse bonitatem eor
Si em in hominibz quon di
posicio bonitas reputanda
no 3 multo fortius no indig
Deualis em beneficencia no
beneficencia Dei notius 3
negotacio verissima est
Int negotiantes aut in eo
quod negotiantes pnt nullum
locum habet gra Quod si
dixit quis quia in h^o locu
h^oent gra et beneficencia
aput Deos quia a cultoribz
pnt sua recipiunt et mag
eis retribunt // Quicunqz ity
an indigeant numeribus
mris an no indigeat Quod
si indigent miserrimi pnt
omni et maxime in opes
qui sanguine talpas et be
stiliom atqz lactas indiget
Et feliciores eis pnt milui

atq; buffones qui gratis qd
est abq; mcomens aliquo
hmoi aialia obiq; accipiunt
feliciores atq; potentes pte
lupi atq; leones qui p depi
deris aialia quos carnes
desiderant et saguie piciunt
ut sua obiq; capiant & vero
no indigent hmoi mmbus
appet qd nulla esse bonitas
eos ut beneficencia qd mmba
quibus nullatey indigent
p beneficis suis pignit si em
detestanda est ista venalitas
inhomib; ut nec liceat eis
p beneficis pte mmba et
quibus indigent qd to for
cine no licebit pte mmba
quibus no indigent p mudi
gencia pquid sua p omf
quity pte adeo qui hmdat
ut ei tribuat aliquid no at
p beneficio alioq; vendit bu
ficiu et deturpat illud in
mcomens duma igit ro
mcomens istud hoc est qd
veri nomen bonitas p bnf
cio quod nulla est no pati
vinq; aliquid pte Et ma
xime qudo eo hoc e m
ne ut retribucione no m
diger Quare si bē boni
dij sunt impossibile e qd
retribucioy acultorib; suis
ut pteat ut intendat
ut quod eam etia pteant
du em bonus et erubescit
et horret hanc maculam
pam ingla sua ut dlooo
fustinet ut q gratis et

1 apt

obonitate debet effluere re
tribucioy extrahat inde ut ex
torqueat alioq; no desit
no bonitat opus effluere
sed de vatis et arido tetu
q; cupiditat // Simplicius d
desuo pteant dij bnficia
cultoribus suis aut mmpel
lantes q creatore ea ptean
impetrant qd nos si dixit
quis quia desuo hoc est
desua vte et potencia
salute et vitam pstat mor
talibus sunt libes et dmi
cias et honores manifestu
est hoc esse impossibile p m
quia omis vtey eoz et
potencia dona dei altissimi
sunt pque ipi nichil pte
mipi quity mibet d sunt
altissimi no em vtey
et potencia que largity
est eis altissimi ita alie
namt et longe feat ape
ipo ut eas mptate sua
no retineant neq; eos ita
aptate sua pteant ut eis
cum dimoda pteant p
recti sunt hoc aut mpa
pte hmq; pte declarum
est emdent quare id po
lum possunt quod vlt
eos posse et illud plam
agunt quod et vlt et
sunt eos agere si igit
pnt bnficia q dimoy
dei est hoc est qd mmdan
cia bonitat creatoris in
vudant et influentis
pnt in ipas deinde per
ipas in alias dmas qras =

actio et collaudatio de omnibus
beneficiis in primis est et ma-
xime creatoris prout et ipsa
largitio eorum. Et propter hoc in
primis et maxime ab ipso pe-
tenda sunt et petenda // Sim-
plices eo solo volente et in-
digne atque contradicentibus di-
visis obtinentur quicunque ben-
ficia. Et autem solo volente
quid quid agant deus quicunque
ad petendum tenentur impelle-
re ut aliquis eorum obtineat
petitio igitur omnium beneficiorum
ipse est diuine voluntatis adi-
finitio eius quod est ipse deus
ea posita ponit et remota
remouet. Quare si ipse ben-
ficia culat sine fine de-
bet deo ipse debet. Et propter
hoc conuenienter ei soli. Quod
enim ipse debet aliam ei soli
debet in ista ratione eius quod
est ipse // Simpliciter quod ben-
ficia prout deus non gratis
sed intuitu remunerationis
satisfactorum et oblationum. Item
non ut deus neque ut boni ho-
mines prout illa sed ut di-
lissimum hominem. Quia enim
homini dilissimum sunt qui
deuales sunt. Quod si quis
dixit quia non eo intuitu
sed magis gratis et ideo
magis colendi sunt quia
gratis beneficia prout mor-
talibus et ideo magis co-
lendi sunt magis hono-
randa magis amanda. Quod
utique verum esset si posito
sed non ideo creatori gloria
sua auferenda est ut illis

usurpanda // Simpliciter Si
deus posuit beneficia mor-
talibus querimus quare intel-
ligant deus nihil enim
sunt nisi quod non ab omni tali lar-
gitore bonorum acceperunt
Quare de dei donis et ac-
ceptis adeo posuit quoniam
beneficia addidit aut quia
ad hoc acceptis ut inde
largi essent quid posuit
et deest. Non enim in manu
eius neque in quatuordecim
petitis ducunt eos crea-
tor bonis donis suis. Quia
re hac conditione ea rece-
perunt ut inde ipsi diuites
et beati essent in primis. Et
deinde illa quibus deest
quidarent. Quod autem est ratio
muti et defectus beneficium
Quare in petitione beneficiorum
non sunt deus nisi muti. Vnde
italis largitor bonorum
defectus beneficia in primis
quibus ea muti volunt
largitatem sue dignationis
manifestum est aut tibi
cuiuslibet intelligenti intelli-
gibilia quid mutis et do-
na defectibus faciendum
sit et an ipse quoniam officium
deficiendi sunt ut deus ha-
bendi. Typet igitur infamia
et impietas ydolatre. Quod
Simpliciter potentia et vir-
tutes eorum aut sunt pote-
tie rationabiles seu rationales
tamen aut sunt potentie rati-
onabiles peccatorum operantes
Quod si sunt rationabiles

hoc est non libere sed puritate
operantes qualis est virtus
ignis ad calefaciendum Cum
non est liber non calefacere
cum obliuiscit ei magis tale
facibilis immo nunc non em
pt non calefacere tunc nec
habet imptate quoniam virtute
suam Tunc nulla gratia ad
habenda est deus propter hoc
beneficiorum prout nec igni pro
calefactione non enim cogit
ta voluntate ut pro libera
intentione bona talia ope
rantur Sed prout ut ait
philosophus prout qui non habet
imptate ad facere ut dicitur
ornare colendi non sunt
illomodo propter beneficia dei
Deus sunt rationabiles et li
beri nunc est ut tanto maius
grate maius quam liberalitatem
quoniam sunt gratias recipiunt
sunt si tamen boni dei sunt
ornare tanto minus erunt
intendentes retributionem lon
gins quam ab omni venialitate
ornare conuenientiam non solum
non amant huiusmodi munera pro
ficiorum et oblationum sed etiam
offenduntur pro oblatione ipsorum
ut philosophus diximus // Quod si
dixit quis Cum non pla
cent munera deus propter neque
ea amant ut pote quod eis
non indigent sed debitum
propter est atque deus honor
ficiorum beneficiorum et maius
atque publicum et magnum

Deus iusticie est magis et
hic est qui placet eis in tota
cultura sua Vnde dicitur quia
dignum et iustum est et deus
atque deus ut honoretur boni
dii Vnde tamen non honore quo
ipsi conuenientiam offendunt in
si boni sunt hoc est non honore
de alieno et propter facis de ra
pina et quia eis impendit
non potest nisi cum inhonore
et iniuria creatorum // De
alieno non eos honorat et de
rapina qui de toto cultu po
li deo altissimo debito emper
solum pro eis ad offert
honorandi aut sunt ut alti
atque sublimis non aut ut de
altissimus Et ipsi si boni sunt
ut sepe diximus longe am
plius offendunt inhonora
tione et iniuria creatorum
quam boni sancti oratores
meliores atque sanctiores
ornare omnes iniusticie
et iniquitatem mundi Et ideo
honor iniusticie et iniquitatem
quia deo altissimo cultus
suis et honor animum ma
xime iniuri sunt Et propter hoc
maxime ea proferunt
ornare ipsi dei ydolatrie ma
xime iniuri sunt Et ideo
frequenter ydolatrie // Im
plius supstantie beneficiorum
aut quod volunt et tunc voluntatem
dinam aut non ex
si quod volunt eam et curant
non aliter prostant eam im
punit videntur Beneficiorum
dine voluntatem // Dispersat

igitur se gerit in facioz no
auctores aut largitoes qui
em aliena voluntate tantu
et intuitu adiungunt dispen
sator 3 no domig et mlti dis
pensatores se gerit no dnm
Institutione aut in facioz no
hendi sunt dnm Quia mlti
fortius neqz di Qui em no
est hendi domig mlti for
tius neqz deus hendi est
Quod si dei altissimi volun
tate mlti no opulit neqz
curant magis igitur sit pul
ti et pdigi dispensatoes bo
nos Quia quam boni et li
berales largitoes // Simpliciter
Cum ratio dnm voluntat
regla sit dnm bonos operu
et ipi no opulit ut curant
reglam hanc no curant
igitur deititudine opm suoz
Quare no 3 eis curare aut
an mlti ita agant no solu
igitur pulci sed etia in fam
sunt qui no curat qualiter
agant Quod si dixit aliqz
quod placandi sunt di qd
medum irascunt mltibz
Quierim ab eis ppter quid
irascunt mltibz Si em
alia de causa irascunt qd
ppter pccata ipoz in iuste iras
cunt illis In iusta em 3
omnis ira que no est cont
pccat aut ppter d alienu
Si em no ppter pccata eoz
irascunt mltibz manife
stum est quia no in iuste
irascunt eis Et ideo in
iusta sunt ipi concitate

irascunt ira

sunt et pccatoes Quare no
solum di hendi no sunt
sed potius dyali mali ex
t ppter pccata eoz solu irasci
mortalibz tunc maxime
placant mltibz cum apccas
recesserint Contrario em to
tranas causas nunc 3 esse
Quod si iustificatio et iusti
tatio mltum elongat qd
apccas no placat eos sed
irascunt ira eoz donec
offerant eis carnes et pags
malu manifestum est quia
mltiori no est ira deoru
sed potius ira spemtu pue
leoni aut alijs bestiis
irascunt donec aliquid
pde repint Et quia pbe
no di sunt sed dyali nati
malicia infesti homibz ut
spentes aut alie bestie
Quod sentisse oportet vide
pfidus mathematicus dicit
deum irasci anglos de
luce dyabolo no de plasma
Quod si ppter iracundiam atqz
penitiam timendi tm put
ut spentes atqz leones et
ides odis hendi / No restat
igitur nisi ut deificemus
spentes atqz leones nullu
em aial est adeo iracundus
et penit qd opas oblatione
placari no possit atqz in
teste Si vero dixit quis
quia boni di iracundibz
pnt et patimur nos ad
immar impetentes nob apt
deum altissimu duplicita

beneficia honorandi igitur
sunt tamen ut prom et adbo-
tati dicitur non ut indices
aut dicitur et ideo nec ut di-
manifestum igitur est quia
nec facta nec facticia con-
fatuenda sunt eis ut alii
honores que sola requirit sup-
ereminetissima divinitas publi-
mitas quod si dicitur quis
quia non est magnus occidit
bonum aut auctorem ad aial
in honore seu per honorem aug-
mentum deos omnia etiam paucos
honorando multa aialia li-
cite occiduntur. Preterea si ve-
gibus et principibus dantur
aialia et quia et magna
et hoc ad honorandum eos
et faciendum ipsis cur non
dixit liceat illis fieri cum
magis honorandi sunt quam
homines ut pote publicioribus
atque potentioribus. Pre-
terea quia et si dari pos-
sunt aialia licite hominibus
non tamen sacrificari possunt
ut debent hominibus sacrificari.
Eum est enim quod offendit sa-
crum fit et facrum efficit
offentem quantum in eo est
et etiam illum pro quo offertur
Et hoc propter sacrificium
ipsum propter quod offendit sa-
crum facit et tam offentem quam
eum pro quo offertur sacrificat.
Quapropter sacrificans omnis eo
ipso quod sacrificat virtutem
sacrificat et cum dationem
impetis attribuit ei cum facrum
fiat. Hec autem verba ad 3

inquit dei altissimi dantur et
eidem tantam virtute sacrifici-
um ut eo ipso minus sanctum
seu facrum sit quod eis offertur
omni igitur alii quam deo al-
tissimo sacrificat iam factum est
quod quid illud sit sacrificium
rem et offertur immis et eo-
eius pro quo offertur esse con-
fiteatur. Et propter hoc quod sequitur
omnipotentem creatorem ac-
demum altissimum manifestum
igitur est tibi quanta munera
quantaque gemellia creatoris
sit incommensabilem atque singula-
rem eius gloriam eis auferre
et malum quodcumque iussit
eodem modo de aliis intentioni-
bus sacrificiorum quas supra
memoravimus se habet. Hec
autem impietas ut amplius
eluceat et manifestior
tibi fiat nominabimus et nomen
bimus tibi intentiones sacri-
ficiorum et vires. Omni igitur
sacrificat aial. id est ac si
dicit et rema ope illo fac-
tum hoc dicit. De cuius offe-
ritur ut sacrificio auctorem
potatis confiteor et ad sa-
crificandum in hoc. Signifi-
candum autem illud pro quo
hominis sacrificium tibi offero
Dedit proinde aial istud in
manibus meis et ita ut ipse
occidam si volueris ut pro
eis si michi placuit. Ita
in manibus tuis sumus
ut nos occidas propter quod
propter peccata nostra si volueris

ad hoc sac-
facrum

no hi

ut patet nobis p[ro]p[ri]etate
inam p[ro]p[ri]etate tuam fuit
Deo dicit in p[ro]p[ri]etate mea est
utal istud ad orandum vel
saluand[um] // Cito p[ro]p[ri]etate mo
rit istud an[im]a ita moriat[ur]
in me p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate om[n]e
p[ro]p[ri]etate Inholocaustis no[n] ita
dicit ip[s]o ope holocausta //
Sicut q[uod] p[ro]p[ri]etate igne isto p[ro]p[ri]etate
hor an[im]a ita ut nichil q[uod]o
remaneat ita q[uod] p[ro]p[ri]etate
in me om[n]e p[ro]p[ri]etate Eodem
Sicut effundit[ur] sanguis istig
an[im]a de corpore ip[s]ius ita
effluat et effundat[ur] om[n]e
p[ro]p[ri]etate de corpore meo // Cito
p[ro]p[ri]etate istud an[im]a oblatione ma
tum efficit[ur] ita ut de te tibi
binat et tibi moriat[ur] ita
et ego // Deo p[ro]p[ri]etate de hac
mensa p[ro]p[ri]etate altari corpalem
refectum recipio ita et sp[irit]ua
lem // Septimo p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
lacrima[m] q[uod]am p[ro]p[ri]etate quod
adueniunt ip[s]am admittor
nam alijs cultoribus tuis
de familia et cultoribus tuis
me esse p[ro]p[ri]etate manifestu[m]
est aut tibi quia nichil q[uod]o
dicendum tibi est in p[ro]p[ri]etate
potenti ac misericordissimo
Deo Ip[s]e em[en] f[ro] p[ro]p[ri]etate
septuplicat in ip[s]um blasphem
mat[ur] Et hoc est id quia
quasi d[omi]n[u]s gl[ori]e ip[s]ius pugnat[ur]
et solitarie malind[um] iussit[ur]
ut sua em[en] gl[ori]a pugnat[ur]
quasi facto alijs attribuit[ur]
Amplius Aut placato deo

Deo mortib[us] placati s[un]t
eisdem isti d[omi]n[u]s concitatio
aut no[n] si p[ro]p[ri]etate no[n] h[ab]eat mor
tales n[ost]r[os] placat[ur] eos vlt[er]ius
Quare eo placato et sancte
mortib[us] p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
conem et fauore illo[rum] que
vere sacrificijs et munib[us]
Si deo eo placato et sanc
te mortib[us] no[n] sunt ip[s]i
placati concitatio rema
net igit[ur] in d[omi]n[u]m n[ost]r[um] mor
talibus et in festi et ita
discordantes adine supla
cio voluntate Quare et
mali et iniqui // Amplius
Aut deo deo placato 2
fauente mortib[us] n[ost]r[is] q[uod]o
Deo aut p[ro]p[ri]etate n[ost]r[um] eisd[em]
aut no[n] p[ro]p[ri]etate Si p[ro]p[ri]etate no[n] est
igit[ur] deus deo om[n]i p[ro]p[ri]etate
nec deus deo de[us] cum
cogit[ur] no[n] possit deo
quasi ne cont[ra] fauorem
p[ro]p[ri]etate et voluntate n[ost]r[um] eisd[em]
mortib[us] Si deo eo pla
cato et fauente mortib[us]
n[ost]r[um] no[n] possunt n[ost]r[um] eisd[em]
da est nec curanda n[ost]r[um] eisd[em]
eo n[ost]r[um] ut placatio eisd[em]
quenda sit sacrificijs ut
munib[us] // Sup[er] hac n[ost]r[um] n[ost]r[um]
placatio em[en] queritur
qui n[ost]r[um] no[n] p[ro]p[ri]etate // Am
plius Cum deus altiss[im]us
deus deo sit et d[omi]n[u]s om[n]is
creature ip[s]ius concitatio
p[ro]p[ri]etate sunt ei p[ro]p[ri]etate
plenissima Jam igit[ur]
dedimus ip[s]um totu[m]
p[ro]p[ri]etate istis quia no[n] est
vlt[er]ius ut potentia ad deo

Et propter quod quibus fuit dupliciter et ipse
firma ut solida que non in
nichilo enanescent et in
esse readeat nisi omnipotens
Dei altissimi virtute et dupli-
cito retineatur. Quare ma-
nifestum est nullam personam
omino aliquid posse contra bu-
placitum ipsius. Quare neque
prodesse neque nocere contra bu-
placitum ipsius. Et propter quod quibus
placitum dupliciter ipsius est
intento sunt quantum ad omnia
alia. omnibus vero ipse na-
tus est nichil habere posse
prodesse ab aliis manifestum
igitur est nec unam deorum posse
nocere mortalibus ipso placito
nisi favente eis. neque fano-
rem posse prodesse ipso vo-
to. Declaratur igitur est neque
favore eorum querendum esse
neque unam timenda. Amplius
si mali sunt deus deorum
quantum ad hoc ad ipsos
eorum et malicia eorum operibus
et operibus. Si enim permittit
eos sentire iuxta malitiam
quam in homines aut facit
hoc iudicio aut non curans
aut penitus ignorans. In
possibile autem est ut penitus
ignorans cum ignorans
in ipso eadem impossibile sit
Declaratur etiam est intentum
deum ipsius quod impossibile
est ipsum non curare res qua-
nas. Relinquitur ergo de ne-
cessitate ut nunquam permittat
affligi mortales ad hoc quod
aut iudicio. Quare non pro

voluntate ipsorum sed prout li-
mitat eis iustitia divina. Non
est igitur involuntate eorum
ut affligantur mortales nisi ut
peccatur eis neque quibus aliter
eorum fiat curare in solo iu-
dicio ac buplacito Dei omni-
potentis posita est pax et
tranquillitas rerum humanarum. Omnis
prospicit et adiungit hominibus.
Non solum igitur propter datum
et in utile est deus colere
propter quodcumque ipsorum sed eo
sanctissimum et impium. Dum
plures cum corpora volunt
nichil possunt sed opera ea
quam ades acceperunt pte-
te et opera deus quantum vult
aut finit deus altissimus
non valentes eum dilatant
extende ultra quam eis ipse
limitat altissimus curare
propter omnia mala et bona que
mortalibus non eveniunt nec
evenire possunt nichil omni-
cultus aut honorifice
impendendum est eis quantum
ad ipsam eorum potatem. Quod
si dicit aliquis quia propter
hoc cultus eis impendendus
est quia bona et mala pro-
curare possunt mortalibus
etiam altissimum ut pote non
sunt regni ipsius et animi
illius. Respondetur quia mali
nichil aput deum procurrere
possunt nichil impetire
ut pote iniuncti ipsius. De
bonis non minus negatur est
eis nisi a nobis nisi ab aliis
qui ut iusti Dei altissimi

honorandi sunt Et ideo ppe
ipm tunc iustit et amiti se
vni honore iustit nō dnt
dualit ut ita loquamur a
dualit tunc p nō gignent
ut petent nō solus boni
ut honorandi nō esset ius
et mali et q honorandi et
velut dei hostes iniquissimi
gle ipm vmpatores igne
et gladio si fieri posset p
requendi atq demedio tol
lendi. Qm aut iam alibi
declatum ē apōb nihil a
implus posse in regno
dei altissimi q est regnu
om plos et dūm pte in
pū dūas q opleta indl
tino mfectoms aqua mpo
est ad exemptū esse ei q nō
pubdūa pūctatione bltūa
nihil inqua amplus qua
mstros ut suos et q ho
nos et fideles qui mōspem
et honore dū pū et pūa
totalit conferūt ut malos
et pūtos manifestum est
q hoc nihil honorificac
ut cultus que latra dia
eisdem impendenda Et
quia si eis inde quidqua
impēdit nō solū nō p
desse sed ead obesse mor
talibus Quia et ipi met
inde offendunt ipis Si bōd
sunt et nō solū deus
altissim Si vero mali sūt
quō magis inde offēdit
deus altissim cum ipi
nō solū om honore in
digni sunt sed om pūpho

et optimo dignissimi // Tūp
lūs pūctem quā dūat habē
deus ipos nūc est ut dūat
ut esse datam ipis adeo dōs
ut esse eis nūc hoc est nō
aliunde Quia si nō est eis
aliunde sequit qd nūc neq
sapia neq ipm esse crua
re cōtūate morati ei ut
et etū Jam aut errorē
ipm de pūctem et dūa
mūq quia nūc ē vūm solū
mō est mbltūate vāntat
et in fine pūphicat Et
quia nō est ei cōquid neq
quā aliud neq bōmōdo
alate ut eregione quid
quā Si vero fūit eis her
pūas adeo deos mō pūm
platonis mlibro pūa que
vōrat thimēd mqua opide
etiam mlti alij fūit nūc
est ut pūctem ipm quūte
sapia et iusticia regula
tes et moderates eā aut
ut quūte ipm Quod si
quūte ipm manifestū
est quia iustis et bonis
mōrībq mūq adūpant
ut nūpūte mūq nocent
eisdem manifestum est q
q hoc q solis iniquis et
pūctibq adūpant et ira
sunt Et ppe pūa iniqua
tem et pūa Qm sapia et
iusticia sapientes et iustos
ob alias causas nūpū nō
sunt Et quia et sapia
et iusticia bellū mōdōble
sem hūc contra dūa et
pūa quod neq pūa pūm

neq; tregia dūq; suspendi p̄
sequit̄ istud cōtate ut in
quā placati seu pacati inq̄s
sint et p̄toribus quā dū
in iniquitatibus suis et p̄t̄
p̄stiterint orare neq; in
iūbus neq; p̄ficiis possi
est ut obtineat̄ favor eorū
et grā ab hūmā hominibus
In talis igit̄ est cultus eorū
quā ad ipos dūp vācū
aut quā ad m̄stos et ho
nos / Sapientes eū et in
dij nō p̄t nō fāc et grā
quā imp̄ri sibi p̄m̄libq;
hoc est sapientibus et in
q̄m̄bus nōtē eū modis
om̄ibus est quā sapientia
res et in p̄iores sūnt dij tan
to eorū et om̄es bonos et oīa
bona maiori favore et grā
ampliori favori q̄ eis
amiciā seu dilāone asp̄ngi
Nō sola igit̄ placatos atq;
p̄cios nōtē 3 eorū esse bo
nos et in p̄is hominib; s; et
amicissimos amiciā in q̄pa
bit̄ maiore quā hominib;
amici p̄t esse hominibus
Quia igit̄ amiciā vā
potius q̄ferre amico quā
ab eo recipere intendit ymo
cōt̄ intencōm et b̄itate
amicitiē 3 aliquid p̄ri
comodi in ipa querere man
festum 3 deos nec velle
nec querere mūnā n̄l p̄t
fīa istius in p̄ssime cul
ture Cum igit̄ in bonis

et in p̄is hominib; ad favore
et grām deos p̄metipam
sufficiat p̄p̄ dācū 3 eis of
ferre mūnēra n̄l p̄ficia
p̄t hoc // Amplius erū
homo sapiens et in p̄is
vellet sibi offerri quēcūq;
mūnēa p̄t hoc ut fāc
bonis et in p̄is hominibus
et p̄t hoc ut esset eis am
icus et p̄cios Cum ē q̄
nullus ymo manifestū est
quā n̄tētur om̄es sapiēs
et in p̄is offerentib; n̄tētur
m̄q; faciente hoc sapiā
et in p̄ia Et hoc tanto
magis quā maior in eo
esset sapiā et in p̄ia deos
quā possit esse quosdāq;
mōrū cōtate in p̄p̄
magis n̄tētur boni dij
mūnā hūmā et p̄ficia sibi
offerentibus / Nō solū igit̄
nam bonos deos q̄lem
cūq; cōt̄ se p̄notat hūmā
cultores sed inestimabile
et inestimabile mōrūlibq;
Si quis aut̄ dixit quā
multo fortius possūm; ista
obire cultū sine cultū
dei altissimi cum ip̄e in
q̄p̄at̄ magis sapiens ac
bonus et in p̄is sit om̄ib;
dij nōtē eū est ut boni
tate sua p̄ura ac redim
dantissima gr̄is fācāt
et sit p̄cios ac amicus
sapientib; et in p̄is hominib;
Et p̄t hoc nō solū p̄p̄ba
cū sed cōt̄ noxia et n̄a

emph. p. locans 3 cultura
que ipi ab eis impeditur
Videmus quia culta omnis
et honorificencia ipius 3
debitum ppe et ppe ppe =
minutissima eius seu ipi
nobilitatem ac maiestate
seu magnificentia seu ppe
obnoxietate que quaqueq
creata totum qd est et totu
qd habet eis singulariter
debet alijs aut nihil d
nisi ppe ipi qm ab alijs
nihil habet ppe etia p pda
tamq punitos atq de fen
tes multa bona recepit d
manifestum est aut ppe quia
incomparabilis est longe dator
muneris amaro de fen
illud muto em et de fen
ti minus inquit muto et
de fen qd voluntate et bu
placito mittetis illud non
debet ad ut honorificencia
ut gre ut remuneracionis n
ppter datorem muneris et
mittente illud de fen ppe
supdiximus bonis dno nich
debet honorificencia rone
beneficior que ppos pstan
moribus nisi ppe datore
ipos qui est deus altissim
dona aut et sacrificia et
templa totaq culta ydo
latric no est honorificencia
deor aut mutor aut de
fenam beneficia que deus
deor pstat moribus sed
ut dator neq ut mutor
et amicos dei altissimi p

se aut notum 3 quia solus
deus altissimus honorandus
est et solus auctor beneficior
solus qd dator ipos ut auctor
et dator illos manifestum
est igitur cultura deorum
in iuriam esse intollerabile
dei altissimi Si quis vero
dicat quia nos ipi templa
edificamus no dno sed
hominibus ppos. et quia sa
tra eis statimus v3 festa
sacrificia canones et lites
quomodocumque et tota religio
vna dno faustis hactenq
quia vana ydola in mures
sacrificia in agapas gntert
Videmus quia no templa
ppos ut martibz ut alijs
sed deo altissimo edificamus
Et quidquid honoris ppos
impendimus ut dei amicos
et ut dei suis impendimus
Et ppe ipm deum solum
hoc facimus neq ppos ipos
adoramus aut adoramus
ut deos neq ut auctores
bonor que nobis pstan
petimus sed ut impellato
res p nobis et impetores
ipos neq ab ipis petimus
ut nobis beneficia hmoi
largiantur sed potius ut
deum altissimum oremus
qstus ea ipse nobis largia
Nec dicimus Sancte petre
salua nos sed potius o
p nobis particeps igitur
et alios ppos colimus no
ut illi ydola vel deos

107
Illi enim abyssi ut dicitur pal-
tem sibi ut spabant ut po-
tebant dari et illos ea pos-
se dare credebant nos at-
que sic nos enim apud spem
ut petimus nobis salutem
dari sed ut adus deus nobis
detur impetui neque eis
imponimus aut credimus quod
ipsi sint auctores ut datae
salutis sed potius obtem-
peres seu impetores // Sed
si quis dicit quod quidam
regibus debet regibus hoc
et pontificibus pontificat
et sacerdotibus sacerdotibus ita
ut his dominus honor est et
necessitate debet Unde
quia dominus honor aptus nos
non significat nisi dei altis-
simi honorem Sicut neque hoc
nomen deus nisi deum al-
tissimum Unde et nomen
inquinabile dederunt ligno
et lapidi omnia ipsi dominus
non adus sed ab eo deus
tunc et quicquid regis
ab eo quod est rex et pontifi-
calis ab eo quod est pontifex
non procedit uniformiter
secundum intentionem eorum deus
enim nomen quod et quic-
quid apud eos // Nunc autem
revertamur ad id in quo eam
et dicamus quia si sapientia
et iustitia ut bonitas qui
tatur potestatem quia dicitur
hic deus manifestus est

quia in vultu est cultura
deus iniquis et malis ho-
minibus Superbia autem sa-
pientibus et iustis vino
et noxia deus quod altissimo
intolletur minora Si deus
non comitantur eam sapientia et
iustitia seu bonitas palam
est quia quoniam potestas in deo
gladius est in manu finis
dixit etiam quia est bea-
tudo ydolatrie que et deus
illos nominare non erubescit
quos et absque sapientia et boni-
tate esse confiteatur Quare
insipientes et malos etiam
potius innotandi atque pe-
nendi quam honorificandi
Quod si quis dicit quod
propter insipientiam suam atque
malitiam placandi sunt
ne sentiant innotandos Error
ipse in istis his deservit
Primum quia quoniam sibi non
dii sunt sed belue Belua
enim est que sine sapientia
et nascitur ad sentiendum
et placatur esca // Sed quia
quoniam ne dicam dii sed bel-
ue si placarentur munibus
nascuntur non offerunt
munera et sacrificia pro
contemptibus et ita si-
ne non fuerint in cultores
proos // Simplicius dicit est
eius potestas hoc liba ut se-
niant innotandos et quia
tunc et quicquid voluerit
aut est in eis ligata et

Limitata Quod si est eis
 libera quod ergo perit cotep-
 toribus suis et optimato-
 ribus culture sue Si vero
 non est eis libera sed ligata
 ac limitata est igitur imptate
 et supposito ligatur ac li-
 mitatur et iniquos et quod
 feriat Ipe igitur solus plac-
 dus est iniquis et peccatis
 non quia bene quod mali-
 tia nichil potest nisi quod ipse
 ut vult ut finit omnis et
 videns aliquem tenentem
 bestiam ligatam adoret ut
 horet ipsam bestiam ut in
 ipsum non feriat et non potest
 tenente illam itam aut
 est quia solus deus altissimus
 et ligatur et limitatur est
 quia potest Quare ipse so-
 lus orandus adorandus
 et honorandus est. Contra
 nam atque feriamus quod
 bestias non quia bestie
 omnes si dixerit quis quod
 non est cototo ligata quia
 potest adeo altissimo si so-
 lite tenet igitur eos ligatos
 quos vult cum inbitis in-
 eis liberis dimisit ornare
 cototo in manibus eis sicut
 prout belue catenante // De-
 bes autem scire quia eo usque
 depernit quod dany sam-
 tas ut deos crederent nec
 sibi ipsos patos fuisse et quod
 forte ut deum deos ipsos
 distinxit totum orbem
 trans plato vero pensit

deum deos orbem terrarum
 eis regendum tradidisse ac
 distinxisse Quod si verum
 est nec ipsi suggererunt
 aliquid moribus quod deum
 deos nec aliquid ab eis
 originem contineat quod ipsos
 ornare neque cultum quod
 eis suggerunt nec ab ipsis
 originem illa nec etiam in-
 pendit sibi sustinent illa
 alioquin non solum infideles
 inveniunt sed etiam nequissimi
 peccatores ipsos. Cum cum
 gubernationem sue et tunc
 quosque mores adeo al-
 tissimo ostendit et inculca-
 ram suam tunc esset // Sed
 aut altissimus iniquus esset
 si tantam eorum nequam
 sustinet. Si enim tunc
 ei de hominibus ut iuste binat
 et in iniquas eorum iniqui-
 tas esse non finit quod o-
 fortis in deis non sustine-
 bit tantam iniquitatem
 qui eam quod dimittet
 et qui eos atam malis
 amissionibus quod amo-
 neat Si enim in atro do-
 minis sue hoc est iniquum
 quando tantas iniquitates
 tanta distictione invidet
 tantaque feritate vindicat
 quanto fortius iniquis pene-
 tralibus domus sue hoc
 est in metu deos et deo
 celo Si enim nec ipsi celum
 ceterum deos vocat atque

in iuris et gentibus crea-
 tor que illi est cura de ho-
 more suo et gloria et de salute
 ipsorum. Quia quod est eorum egredium
 principissimum est iniquitas
 et omni mortis pessima est
 mors peior et omni sordium
 spurcissima est feculentia
 viciosa. Quod si non curat
 hoc mundare que est eius
 iusticia. Si non curat sanare
 que est eius misericordia. Si non
 curat mundare que est eius
 pietas. Et usque vero infami-
 uerunt quidam ut deum
 hebreos non nisi cum quibus
 opinarentur et forte obtin-
 uerit ut deus esset hebreos.
 Et impii filii ut deus esset
 creta. Et Genus ut deus
 esset cyri et ita de aliis.
 Quod autem et ab his de
 hominibus cum orbem terrarum
 deus deos creasset et eis
 esset iure plenissimus ac sin-
 gularissimus. Sed ipse deus
 deos fortes quomodo misit
 an ipse prope. Deum autem deos
 fortem misit non solum
 vane sed pule et sentie
 cum fortes ibi tantum locum
 habebant ubi ignoratur
 quid cum dandum sit co-
 mitendum sit sapientissimus
 aut deus nihil impte
 ignorabat. Quod si ipse
 iniquis deus altissimus por-
 tes quomodo misit et de-

re eius appet eos nihil
 minus hunc mundum que portas
 quomodo occupavit. Quare ut
 ut dixi nec ut deus in his
 honorandi sunt. Si deus eo
 apulto et de duplicato eius
 portas quomodo de toto orbe mi-
 sent. Quare ergo de tot
 partibus mundi ordinati sunt
 et erecti. Et hoc idem ipse he-
 breos iubente in lege sua
 Quod non sunt contentus de
 hebreos parte sua et fines
 alios misit ut in ipse
 promissis. Si enim est pax et
 amicitia inter illos nullus
 misit fines alios qui
 etiam adiuvant se invicem
 et promouent alii alius
 cultum. Quod propter
 se ordinari omnes de terra
 promissionis et de toto orbe
 deos et de toto regno
 deos et potissimum de
 egypto. Ubi omnes colebantur
 ubi adeo erat celebris cul-
 tus eorum ut egyptus propter
 hoc templum mundi vocaretur.
 Sicut dicit iniquus deus et
 de urbe roma et maxime
 de templo quod pantheon
 vocabatur quod secundum erat
 deus deos. Quod illud saltem
 sibi non custodierunt et de-
 fenderunt. Quia si nec pax
 nec amicitia est inter eos
 mali est. Sicut anan et cu-
 pidi in dicit se impugnat

fructus qz suos cont' altius i
uadentes et occupantes //
hec aut omnia longe sunt
qua deos maxime bonos
quales ipos ipi credunt
Appet igit' corpus coeternis
corb tanto atqz p fugatione
corb morbe etas nihil posse
Si em ea esset p'as coru
quam eis imponit et p'bi
p'm et maxime q'ulisset
refruantes templa sua atqz
defendentes deinde statuas
sue ymagines a ydola
sua m'istros qz sacros p'os
pontifices. s. et p'edotes
et postmodum cultores suos
Omo em inaudibile e quod
sponte sua coeternati pnt et
p'fugati de maiori pte or
bis etas dunt et modis
omibz inuicibile est eosd
cultoribus suis adesse vo
luisse Oportet igit' nolentes
et inditi passu pnt Quae
manifestu est eos respice
nequissime p'ati p quam
talit' passu pnt Hec igit'
p'as aut huana e a dei
altissimi Quod si e dei al
tissimi inimici igit' et infesti
erant deo altissimo qm eos
inuitos detrahit regnis
omo opulit omem qz cul
turam et honorificentiam
eorb coeternauit Et quo ma
ifestum e eos malos ee
Et p' hoc ne dicitur honor

duo sed ann p'p'us indig
nos // Appet etiam cultura
eorb p'p'us inutile fuisse cul
toribus suis uato eis p'nte
deos deos Quod si ne eis
respice no potunt ut p'p'
ut p'cultoribus suis ergo
neqz fanori / Et qz ems
respice pnt cont' cultores
ipius solius manifestu est
igit' omo inuitalem esse cul
tura eos ann nec ne dei
altissimi respice possunt
et adesse p'bi et cultoribz
suis contra illa n' fauo
rem aut gram ipius im
pedire quominus p'ea huc
sit cultoribus ipius solis
no em mor est vilo mor
gra seu beniuolentia dei
altissimi quam eis uia
ornare totum huc esse res
quarum totidqz cont'ind
a solo b'uplato dei alti
ssimi e qz omo nihil
p'p' ut eia p'p'us eos p'p'
se manifestum e neqz qd
hostes suos p'nt nro i
timenda est p'as eorum
p'p' res huanas p'ntem
neqz p'p'andum in eis omo
p'p' eosd p'p'p'om ore
neqz cultura eis p'p' hoc
adhibenda est neqz aliud
Si deo p'as huana est
p'quam coeternati et p'fu
gati sunt magis e eis ado
randa sunt homines quam
ip' homibz Et p'as huana

magis timenda est eis q̄
 placanda. p̄tas eorū hominū
 gnare magis colendi p̄t
 et dii hendi ab eis homines
 quam ipsi ab hominibus. Quia
 manifestum est q̄ d̄m Judith
 Nabuchodonosor Regē Babilonis
 percipisse oloferni p̄ncipi in
 hac p̄te tūtos deos gen-
 tium cōtinuare ut in ipse p̄-
 lus deus dicit ab his na-
 tionibus que potuissent
 oloferni potentia submigi.
 Et itē d̄m cōp̄t d̄m magis
 nates oloferni actior ut
 ostendat tibi quid nō ē deus
 nisi Nabuchodonosor deinde p̄-
 manu statuerit ut illa
 absq̄ decreto eorū coleretur
 ut q̄ret deus intra d̄pa-
 ret ē q̄ h̄b deus et in-
 potentia deorū quoniam qui
 honorificencia et cultum
 p̄m etia adūp̄s homines
 defende nō potuerit. Quia
 si quis obicit quia idem
 p̄t q̄ra nos dicit de deo
 altissimo cuius cultus p̄gen-
 tes impientes et p̄ncipes
 eorū sepe cōtinuatus est
 et d̄m eorū p̄ficere potuit
 et totiens quotiens ēp̄t
 atq̄ dilataret p̄ homines
 impeditus fuit. R̄ndem
 quia nō ē q̄ pena dei al-
 tissimi sed faciendam. Et
 tūm nō ydolatrie pena
 est deorū et salus ydola-
 trie deficiendū. Nō igitur

quidquid tūc deum altissimū
 faciebant ydolatrie receden-
 tes aculata ip̄ius sed po-
 tius tūc semetip̄os et p̄p̄e
 hoc miram dei in semet
 ip̄is atrocissime vindicabat
 nichil enim p̄bi p̄ncipis
 irogare potuit ydolatrie
 fuitate. Nullam uia dei
 portare potuit quā tene-
 bras cōtentionis et tyran-
 nidem pessimā quibz vni
 deum ac solū deū cog-
 noscere p̄hibebant et impla-
 cabilibus inimicis suis atq̄
 ludificatoribus demonibus
 fūre p̄mittebant. D̄s at
 inanis gl̄ie amatoribus
 et honorificencia dei alti-
 ssimi invidentibus pena
 erat ydolatrie deficiendū
 salus aut eāt deficiendū
 et ad deū vix reuertendū
 Quid sit milicia celestis
 quia decreta antiquitas
 colebat et

Quid sit milicia
 celestis quia de
 cepta antiquitas
 colebat et

Quoniam aut tam ar-
 bitrio milicia nominat
 sacra scriptura tamq̄
 frequentē cultum eiusdem
 imperat et m̄dicit p̄lo
 febrius necesse quibus
 declarare tibi que sit ista
 milicia quā decreta co-
 lunt quodam antiquitas
 et adhuc aquilonariū Bar-
 barie nationes multē colunt
 Quia igit nōm milicie
 de celis aut stellis aut
 lunariis minus improprie

minas q̄ p̄t̄ nec accipitur
Cobemens est ut accipiat.
De f̄is sp̄ualibz. No enim
visibile est eis f̄is ip̄os
cultū d̄m̄ impendisse q̄s
p̄na et mortua corpa cre-
de et in quibus nichil sp̄ua-
lis v̄tutis esse opinaret.
Hec igit̄ milicia est p̄d̄m̄
opinionem cor̄s cūeadm̄
olibz magnis atq̄ ma-
leficis evident̄ appet̄ mlti-
tudo sp̄m̄ de qua p̄ncie-
bant p̄nt narrabim̄ po-
pulerūt em̄ d̄m̄q̄ celos
sp̄s ip̄os p̄d̄entes aut
f̄nientes et in eos d̄tan-
tes Et de celo quid̄ stella-
to manifestum est quia
populerūt anglos m̄sta-
tes f̄ignis et distinxerūt
m̄stia cor̄s n̄o d̄stinctōm
cūli p̄gnos qui zodiacis
grece vocat̄. Unde et popu-
lūt qui f̄m̄ret p̄ncie t̄p̄
liotati cor̄dem p̄gnorū
inquatuor p̄tibz am̄/d̄r
et qui f̄m̄ret p̄de m̄e/d̄
p̄tibz d̄r et t̄re et q̄te
Et populerūt eis nomina
p̄d̄m̄ h̄m̄t modum et qui
p̄essent celo p̄t̄m̄ et qui
f̄m̄rent ip̄i p̄t̄m̄ et n̄o
quosdam cor̄s d̄m̄t et
qui p̄essent ip̄i p̄t̄m̄ no
et nomina em̄s populerūt
inlibz p̄ns. Eod̄ modo
etia populerūt qui f̄m̄ret
cūlis aliis planetarū
et qui p̄essent n̄l essent

p̄ncipales cor̄s p̄ncie qui p̄e-
essent n̄l eos et nomina
populerūt eis d̄m̄t et qui
p̄essent d̄m̄q̄ celos pla-
netas et nomina cor̄s de p̄-
f̄erūt m̄sta p̄ncie ip̄a
suam cūm̄ aut̄ heat ve-
ritas de h̄is n̄l v̄tū d̄m̄
celo p̄nt p̄p̄ sp̄s d̄tato-
res et p̄d̄entes et d̄m̄
nomina p̄nt eis n̄l esse
possunt et de aliis que etia
quorū populerūt d̄stinctae
et p̄st̄m̄ p̄t̄m̄ p̄t̄m̄
est p̄ntis t̄t̄m̄ et ad
q̄t̄m̄ p̄t̄m̄ p̄t̄m̄ d̄m̄
p̄t̄m̄ q̄ p̄ncie p̄ncie p̄ncie
p̄t̄m̄ et p̄t̄m̄ hoc d̄m̄ h̄m̄
h̄m̄ t̄t̄m̄ r̄f̄m̄m̄
populerūt p̄nt̄ angelos
p̄ns qui p̄essent igni d̄r
et alios qui p̄essent mari
et alios qui p̄essent terre
Et v̄tebant̄ in d̄m̄m̄
om̄ h̄m̄ sp̄m̄ n̄l ange-
los p̄nt̄ credebant q̄m̄
maleficis p̄ns // V̄b̄ ḡr̄
Cūm̄ intendebat op̄ari
in r̄bus p̄t̄m̄m̄ ad
p̄t̄m̄ m̄m̄m̄ p̄ncie
p̄na n̄l etia absq̄ no-
m̄ibus anglos quos pone-
bant p̄ncie cūlo p̄t̄m̄
p̄ncie celo em̄s Et cūm̄
volebant op̄ari in r̄bus
p̄t̄m̄m̄ ad d̄m̄m̄
p̄nt̄ faciebant de ange-
lis quos credebant p̄ncie
cūlo vener̄ Et ad h̄m̄
modum de aliis v̄tebant̄

etiam septuaginta et septuaginta
humor nonum parientes ea
ut pulcherrime in iunctis
maleficis quos hoc 3 in
ymaginibus ut speculis
ut lavis et rebus alijs
quas maleficis opibus
adhibebant sicut vestis
lavis testis tunc 400
faciebant opari volentes
in rebus ignis et in rebus
maris et in rebus terre
Sicut evident legunt in
libris eorum de humor sicut
in libris septem planetarum
et alijs quos decepti et
periti aliosque deceptores
et perdutores homines / vel
perperit ipsi ut demones per
nominibus eorum Impietas
aut et vanitas humor opin
inde evident appere per
intelligentibus qui ipsa fac
bat eque per bonis ut ipsa
per bona fieri ut per malis
et 400 Quia enim maleficia
indifferunt eque docent fieri
libri illi per impedientis
per et in per homines ac
per tendis ut per malis et
impis ubi gra maleficia
fiebant in rebus deen
eque per inflamand libidie
per castissimis per mulieribus
ut per iunctis ac vilibus
et in botandos humor spiritus
eque fiebant ad bona facie
da ut ad mala omnes per

humor spiritus eque aderat quod
cultoribus per in facie
malis ut in facie bonis
manifesta est humor coru
impietas et iniquitas Si
aut non aderant eis in per in
facie bonis dante igit
et frustra impendebat eis
humor cultura per facie
malis Quare medaces de
necite sunt et libri humor
et perdores eorum et ipsi di
per ipsos quos reuelare
se talia per per perperit
Amplius In facie bonis
gras ad sunt et facit di
per boni sunt Si enim ut negli
gunt ut deperit bona facie
tes donec illecti sunt in multis
et sacrificijs mali perculdibus
sunt qui non sponte bona di
ligunt vno negligunt Si non
maleficis quicunque illecte
numeros ut sacrificiorum
illecti facient perculdibus
mali sunt Quare utroque
capu contingente mali sunt
hoc est per bonis non sponte
facient et ea per negligat
per malis illecti in multis
facient nullo modo et coled
sunt // Amplius Si instat
et bonum opus intenditur
quis dubitat omnes bonos
et in per homines per per
eum et diligere et optare
omnes forent igit deos
optimos et hoc gratias per
permetipos Alioquin inopari

tam bonos eos esse nunc est
quam homines // Simplicius En
due gentes bellum habent
adhibere nunc et aliam bel-
lum et istum hunc utraque
aut indocuit deos suos ordi-
nare facient ista deus utique
Si enim faciet utique genti sue
igitur alteri ut utique eorum
faciet per inique et foveat
in ipsam // Sed quo duo in
obtemperantia sequitur primum
ut qui inique sunt alius per
deum sed qui contra se
indocuit aduersum et pugnet
contra se in docuit per cultores
suis Quare nunc eos erit
bella et inimicitie per
nunc homines Et ideo sub-
iecti erunt similibus passio-
nibus hoc est ira et in-
die et contumet aliquos
eorum Quia quid igitur
distabit amalis hominibus
preterea tunc ipsi per se sunt
futuros quo aggredientur
bellum in quo se vincendos
esse proferunt aut per de-
fuit cultores suos in eo
capti et indocuit colunt ab
eis aut sciunt se et suos
dabunt in periculo pugne tunc
in ea vincendos se per videat
Simplicius aut enim fortes
sine potentes sunt omnes deus
aut alij fortiores alijs ordi-
ne si eque fortes sine potentes
Impossibile aut est forte
ab eis forti superari Impos-
sibile quoque gentem agentem superari

in per deus alius deus alius
per valeant Impossibile igitur
erit nunc gentes diuersorum
deos cultores per bene quo-
umque bello victoria // Sim-
plicius Ad inuicem deorum
in bellis non est in armis
aut visibus sed in metu dei
et in complacito eorum Quare
quia deus durat fauor et
gratia eorum cultoribus suis
tam deus et adiutorium aut
igitur adiuvat quanta voluit
aut non Si per impossibile
igitur est peruenire victoria
contra quicunque eorum Quod
si non adiuvat appetit emendet
impotentia eorum et in per-
disperda in hoc quod voluntas
et complacitum eorum in per-
ta relinquunt quod fieri
non potest absque dolore et afflic-
tione spirituali // Simplicius Si
bella sunt nunc ipsos deos
per cultoribus suis nunc est
ut sunt nunc eos et victoria
Quid igitur fit de virtutibus deus
aut capunt aut reliquantur
aut in per virtutem victor re-
surgunt // Appet eorum per se
miranda stulticia omnium
idolatorum qui potentiores
deos aut saltem potenti-
simos nunc eos si quis nunc
eos talis et non eligunt
ut colant // Simplicius En
per bello et victoria nullus
deos colit in per inanis eorum
colentibus et benignantibus
ipsum nunc et ipsum equalem
facit Si in metu tantum

cultus facit cultoribus suis
quia propter est impossibile quod
bellantibus deinceps p de
vire victoria quod si dixit
quis quia divina etia pro
bello et victoria colit ve
nitam adid quod maximo
diximus ut si eque fortes
sunt mars et divina ven
tu per pueniet victoria
Si aut aliter fortior se
quitur reliquum de factus
et miseria atq; faulticia
quam diximus // Amplius
aut pax et amicitia est
ut quomodo deos aut no si
sic nate est igitur ut vnde
quicquid eos amet cultores
sunt alios et faciat eis
amicos em maxime tan
ta amicitia et tam fra
ut deos deget se se in vice
oplectentem manifestum 3
omnia esse quia oruare
impossibile erit aliquem
illos ut munera facinor
ut alios oblationum recipere
acultoribus suis ut impe
diat cultores aliosq; aq;
In hoc em ager cont illu
cuius cultores et peditos
impediret hoc aut non
impedit veritas amicitie
hanc igitur et in baliter
offerunt quomodo munera
et sacrificia cu no accep
tent Si vero no e pax
neq; amicitia ut eos sit
igitur in discordia et odio

ut se invidiam hec aut sit
passiones pessime quas
divitas bonitas omo non
recipit // Amplius aut in isto
odio se invidiam odent aut
no si sit ergo multo odibi
les sunt et propter q om ho
more indigni si no no in
sto odio se se odent eo igitur
ipso iniqui sunt et mali
et propter hoc magis pena et
otumelia quam honore a
fincio digni Jam igitur
declarum est tibi qd hys
cultura deos que ydola
tria vuali dicitur faulticia
esse atq; damissima et in
deum altissimum impia esse
atq; paelegam ut

Post hoc igitur relinquitur
nobis declarare in
fama et vanitate
atq; impietate ydolatrie
stellas et lucina // Dicens
igitur quia ydolatrie quomodo
aut intendebat quomodo cul
tu finire corporibus in aia
aut corporibus aia que
etia aiaha essent a spiti
bus forinsecus qui aialib;
quomodo aut corporibus pside
rent quod si spitiibus
ead est ydolatria q q
sup de paximus oruare
no optet nos indestinatio
ipius laborare Si vero
corporibus aiaha et aialib;
nate est quomodo aiaha aut

esse rationabilia et intelligere
aut non quod si non fuerint
intelligentia hanc igitur
et ignorantiam eis fuit et
neque ipsum finem agnoscat
neque finitorem. Et propter hoc
in remunerationem eorum nullatenus
intendit. Sicut enim dominus
agnoscit non in rationabilis
anime et intelligentes //
Amplius. Brutiis animalibus
dominus honorem impendere
manifeste videtur. Inque
magis animal rationale nobilissimum
est atque prestantius publicum
quod iniquissimum omnium irrationalium
Iniquissimum igitur inferius atque
ignobilior se putat animal
rationale quod est homo. Per ad-
rationem et cultum se putat
quare ordinem naturae intol-
labili pietate subvertit.
Est igitur contra naturam
ista infamia. Est quod mani-
festa pietas. Preterea tamen
quoniam animalia nec audiunt
nec vident adorantes
par idem est ac si surdis
et cecis talia offerrentur.
Par idem est cecis ac si non
existentes adorarentur ac
invocarentur. Tanta namque
distantia est tantumque remo-
tio finis animalium a nobis
ut nullus in clamor ad
eos perungi possit preterea ad-
rationes que mente salubres
fuit hoc est in corde intus
adipos impossibile est pervenire

Quare frustra fuerit eis
huiusmodi // Amplius ut dei
tas sit in eis intelligente
impossibile est. Hoc enim est quo
potissimum anima humana divinitati
assimilatur ut ipsa intelligere
Inquis autem impossibile est
esse divinitatem. Impossibile
est esse deum honorem digni-
tatem. Cum deum honorem
dignitas aut dignitas sit
aut ex divinitate sola. Quare
impossibile est quoniam animalia
digna esse deum honore
preterea aut possunt. Quod quia
boni facere aut non cultoribus
piis. Si non possunt hanc
igitur et infamissime colunt.
Ordinem si putat aliquid bonum fa-
cere cultoribus piis a natura
igitur hoc faciunt aut vio-
lenter aut voluntarie. Ma-
nifestum autem est quod volun-
tarie nihil cum voluntas
non sit in rationabilium anima
sed si vero plurimam naturam
aut violenta manifestum
est quia naturali et violenta
nec cultu nec munus
indigent neque ea se posse
est obtinere ab operatoribus
piis hoc est ab aliis que
naturaliter vel violenta operantur.
Quia igitur in hiis est contra
finitatem et beatitudinem que
evidentia proprie falsitas
preparum evanescit. Et de
omni corde intelligente
atque illo rationamento

Vol
phus

impulsi corrent tunc
adea que probabiliter aliquid
hinc potuit et inque eadem
nobiles per platti sunt
Sunt autem platti thimco
quia mundus est animal in-
telligens dicitur prudentia
sanctum Et amena quia
celum est animal deo obediens
et hinc quoque et omnes sequa-
res ipsius possunt celos at-
et animas eorum intelligentes
Et unumque suam animam
naturam propriam separavit et
et vocaverunt intelligentiam
deperdunt autem spirituales et
in materialibus virtutibus que sunt
non ut esse nisi in natura
intelligente ornare sua
quaque animas quoniam nature et
intelligente esse per eos
Deinde non inhibeo quem
sepe nominamus mundum vult
dum pensabile et eadem pla-
netas Boetius non de anima
mundi loquens dicit dante
quod perfundant deum et filii
quintus imagine celum Ipsi
igitur intenderunt celos et
stellas et luna sua animalia
quedam esse et tanto per-
stantiores animas eorum
animalibus quamvis quanto cor-
pa illa celestia corporibus
quamvis antecellunt et hac
de causa videtur est eis quod
et nobilitate sublimiores
essent quamvis mortalibus
potencia quod ac sapientia

hominum custodes et res sua-
rum rectores Et hec causa
est propter quod honores eis
dignos praecipue et sacrificia
statuerunt Solem igitur et
luna colebant ut probas
rationabiles et intelligentes
alios quod planetas simili-
et hoc est quod legitur Sapientia
12 Solem et luna rectores
orbis terrarum deos putave-
runt et ipsi planetas atque
signis in orbis terrarum in-
fuerunt totum per se sunt
dicitur supra tetigimus
Et Marti Germaniam Sa-
turus Italia Cyprius Bene-
dictas eadem 2 leges et ar-
tificia virtutes quod et vicia
eisdem distribuerunt Eodem
ornamenta et instrumenta
colores odores et saporibus
per singulos distribuerunt Nunc
et animalia omnia quod genera
domos ut fimos molen-
dina et quidquid de locis
est ut habitaculis hominum
animalia quoque eisdem parti-
puit ut animalia greci co-
lorum attribuerunt Veneti et
aves ruffi colorem marti
et corvini fetum phoebo
pue appellari luna et et
minores similes eisdem parti-
puit Et ad ultimum ipsum
corpus quamvis per partes
et membra distribuerunt
eisdem Et hec omnia in
libro iudicis astronomico
et in libro magorum atque

maleficis tpe adoleſcentie
noſtre nos meritis inſpe
xige quicunq; aut contra
cultura deos pualia di
vina ſupra etia q̄ cultu
iſtos deos pceptibilis et
analiu abſq; ulla dubia
cone facile e intelligenti
Et etia que in deſtructione
inditoru aſtronomie ſup
inducimus Si em ben di
ſunt nec capis ut recta
ſacio neq; infortunium neq;
obuſio neq; aliud impedi
mentu ſolum ſz apud eos
ſimplius Si ben di ſunt
intu ſolo et ſimplacito inuit
cultores ſuos ſedm ante
aſtronomia ut aſtronomos
nichil put cu ipſi met in
fortunati ſunt no liberi
analis // ſimplius ſed
aſtronomos frequē ipſum
impediunt aut capu aut
oppone fortioru aut ſine
tate pignoru in quibz ſunt
ſinitas aut ſemp libera
et in victa // ſimplius ad
horam poſſe et ad horam
no poſſe fortunari quq;
et impedi alias manife
ſta iudicia ſunt de ſuis et
impotentie // ſera aut dei
tas in uniuſo eſt omo et
libera ab q̄m diſamperu
igit 3 ut aſtronomia me
ſarem eſſe inſte iſta ut
nichil hie de ſinitate deos
quid // ſimplius cu ſol
et luna ceterq; planete

quante motu ſuoru ad
eos ſitus et poſitiones de
ſeruant et ad eas quicunq;
et oppone in quibus nre 3
eos fortunari quq; et im
pediri quq; et o altari
ut eade ut aſtronomi di
xerunt atq; ſiſſerunt pſpe
rant aut et impediuntur
res hanc iuxta diſpoſi
tionu ipſoru impoſſibile ante
eſt no ppari quod ſit ſb
fortunata oſtendit ipſos
frustra igit et vana ſuori
ſinis et inuibus quibz fa
nor eos et pſtacio ſiſſe
timet ut ut indignato
eoru em omo inſt poſ
ſunt totu pſas fortunas
aut infortunias ceterq;
hincmodi diſpoſitiones iſos
ſequat concitate fortu
naciones et infortunaciones
res hanc alias hinc
diſpoſitiones illas Si em
maris cadens ſit et in
pigno ſibi q̄rio ſiſſit q;
fortiores eius q̄ri et ipe
met retro gressus inſt pſ
totu hec ſua infortunias
et impediuntur Quas no
poſſit inuare cultores
ſuos illa hora ut ad
obtinenda victoria vel
ad ad aliud Inſtatu igit
illa hora recet ad ipſum
et inuit ei ſacrificabit
ſimplius aut illa hora

fauet cultoribus suis aut
 no fauet si se tu no possit
 eos iuuare. Delet igit illa
 hora deinfortius cultori
 suos curare pultis defuit
 et impotentia pultis qz in
 feria dolori inuenit apit
 enim tpe infortioris suos
 defectui et impotentie atqz
 dolori cultor ipius simi
 libus ergo infortijs atqz
 defectibus obnoxius est
 et subditus talibz cultor
 ipius si vero illa hora v3
 infortioris suos puiat
 no fauet cultoribus suis
 Ingtus igit est eis cum
 ipi eund venerari et cole
 no desinat et optat abeo
 exaltatam et libatam anna
 lis et ita ingtitudo omz
 diuor odibilis cadit in
 deos quos iuxta hunc
 modum est vocari de
 alijs // Amplius iuxta
 qz pperit astronomiam et
 adqz tenet et obfcurat
 etis quibus vtribz de
 amictis diuitibz annis
 et annor pibus vbigia
 datius quqz est duo anni
 v3 si fortior sunt et ples
 reus dignitates qz alijs
 alior sole ingrediente
 iniau dicit et mo huc
 modum impit Et ita in
 eis annis plus d minus
 diuaut et possunt pdu
 quod plus nl adint finit

abemolis suis nl abalijs
 nl etia adomunjs nl tri
 phatibus atqz pigns in
 quibus finit illa hora v3
 inical totius anni curare
 manifestum est no eos posse
 pnt voluit sed adimmet
 aut impedunt curac nec
 pnt nec nocent ut di
 pnt diu adimmetos seu no
 timetors sed poans ut ppe
 impotentes abalijs adint
 et ut infort abalijs impe
 diat curare manifestum est
 astronomia et ydolatriam
 tibi indicem contine et
 ppe hoc alentia esse vana
 et falsam // Amplius Ista
 limitatio atqz distributio
 diuor seu diuorum atqz
 pstatum quomodi no est
 eis apapit si em est et
 eis apapit tunc voluntaria
 esset eis respectio pstatu
 ppe et diuinitio dignita
 tum suar etiaqz impedi
 menta Et hoc quid diu
 est pdu pporiones astro
 nomor cum pari velocite
 fugiant seu recedant
 alocis dignitatum suar
 seu fortunar qua reu
 adipa Indiffent igitur
 se habent ad hoc et ad
 illa quare et ad effus
 edis curacmodum igit
 no plus curat ipi seu a
 mant esse inlocis digni
 tatum suar atqz fortunar
 quam infortis vero et

plus modarentur in illis quā
magis nō aut ita est
quod si dixit quis quia
violenter recedunt ab illis
sed voluntarie reuertuntur
ad illa hūc est error
ponens hūc q̄sione in
motibus nō ponit impte
esse voluntarios et impte
violentos blasphecat imper
deos suos dū q̄redit eos
de dignitatibus suis tā ppe
deici atq̄ deponi et nō hūc
ptatem nisi solus et nō o
se nec erubescit confiteri hūc
esse deos suos impotentes
ut violenter et inditi deponi
dignitatibus atq̄ suarum
intanta infortuna debru
bentur // p̄terea quis erit iste
violentus deceptor eorum
Nō est indubitanter ip̄s
esse impotentior et ita hūc
nūte patent tibi sic quia
aut iuste hoc facit ille
aut in iuste et si iuste
indigni sunt igit̄ dignita
tibus et suarum aq̄bus
deiciuntur multo fortius igit̄
indigni sunt ut in eis aut
p̄eis honorentur Si vero in
iuste hūc igit̄ nō tyrannus
supra se tūq̄ opp̄iam pa
ciuntur dūcū p̄m illius se
ut spontanei ut inbiti et
ideo nec dī nō dū // Duplus
Si ap̄ est hūc limitatio
et dispensatio dignitatum
hoc modo p̄ quia alē alē
ptatem minuit impedit
et restringit et q̄nq̄ adiu

uat et q̄ faciat // Sequitur
hūc errorem quod in eis
sit pugna et directas et in
thronis q̄ frusta colantur
et vane tūq̄ nec numeribus
nec p̄ficiis nec oronibus
obtinere possit ab aliquo eorū
ut adiunct alē ut impē
dicit hoc em̄ in eis nō agit
nisi cōiunctionibus oppositis
nibus aspectibus et alijs q̄
ita hūc eorū vanitas p̄p̄nat
Duplus Quē opantur miris
quāvis planete et stelle et
lūa in mundo isto in fion d
opantur nā aut voluntarie
aut violenter et p̄ nā ergo
nō plus adorandi venandi
ut colendi sunt p̄his quā
ignis nāli calefactioe sua
Si violente nūtem tūq̄
bonū nō violente opanti
illud sed magis violentia
infenti et cogenti debeat
et p̄t illud magis adorad
ac venandū alē eorum
et colendū esset Quē ad
modum si p̄bono q̄ p̄uenit
cōiunctione mole violent
dinare ip̄a rota adoranda
est multo fortius aqua que
rota bonū illud efficit Bio
lenta impulsione compellit
vno nullo modo rota si aq̄
dū ergo hūc nullo p̄ter
hūc bona colendi sunt Si
vero voluntarie opantur
aut hoc faciunt voluntate
solum hoc est metu et sup
lacito solo p̄ne motu vno
corpali suo aut nō Si p̄
tūq̄ voluntas et sup̄laciū
nō pendunt ex hoc digni

415
ipſos aliqui mutabiles eſſe
voluntates eorū ſicut noſtre
et etiam plus quā noſtre
Nō em̄ quia mutam̄ loca
ul̄ ſitus ideo conueniēte muta
mus voluntates n̄ſtras. Ipſi
aut̄ accidit ille miſerias cum
ulū et miſeriat̄ inſectando
ut inquam m̄cos ſtatu
quānam ad voluntate p̄uane
aut̄ et hoc eſt quā continue
ea delectate qua mouet̄
mutat̄ ſitus et loca ſi bō
nō ſine motu corporali. Jam
igit̄ nō opant̄ ut dī p̄mo
ut hominē aut̄ aialia h̄ em̄
eſt nobilitas deitatis ſine dī
mutat̄ ut ſolo ſimō et gū
ipſius b̄ne ſit mōr-lib̄. Iſti
aut̄ erronei ponunt deos
p̄ios indigē motu corporali
et opatione ad hoc ut inuēt
cultores p̄ios. Manifeſtum
igitur q̄ quam longe ſit
abſtelleū eorū deitatis ſine
ſimilit̄ nobilitas que co
nōitate habundantiſſima
gratiſq̄ influens ſoli b̄p̄
lacto ſuo m̄cos quos volue
rit ſonitas // Debebat me
mor eſſe et mēſſi eorū
que p̄p̄a d̄uim̄q̄ delectat̄
et malicia deorū atq̄ ira
et p̄p̄atione ipſos ſi em̄
bōm et inſi ſunt gratiſ
ſauent mōr-lib̄ mōm bō
no et gratiſ eorū adim̄at
et tanto magis oderunt
acceptatione m̄cos om̄em
q̄ deualitate quam ſancti
et inſi hominē quā ipſi
ſanctiores ac meliores ſunt

Quomodo hominibus repellit
igit̄ m̄m̄ra p̄ficiat̄ et
oblatōm̄ et indignat̄ offen
tib̄. Vem̄p̄e igit̄ eorū que
ſup̄ d̄uim̄q̄ ita hoc et p̄ſſi
ticut tibi d̄m̄ aut̄ d̄ip̄m̄
eſt quib̄ſdam et temp̄es
ac̄ om̄esq̄ ḡuaciones et
corruptiones que ſunt ipſi
ſim̄ v̄ plūm̄as ḡuaciones
m̄cos eſt̄m̄ frigis et ge
lu fulgura tonitrua et co
ruptiones om̄es q̄ ac̄
paſſiones adim̄p̄is eſſe et
inſup̄ ḡuaciones aialū
et plantarū nō ſoli b̄uorū
aialū ſed et hominū. Sicut
dicit d̄ḡlis orna. Homo
ḡuat̄ hominē et ſol et
ip̄i aſtronomi p̄ſſerunt in
lib̄r̄ ſuis quia ſat̄m̄s p̄
m̄cos opatur magnitudine aia
lū in frigidando. ſ. et co
agulando ſem̄e ḡuacionis
deinde in p̄it̄ d̄nde et po
ſuerunt eos formatores
et figuratores m̄b̄ros
aialū. D̄nde et m̄m̄m̄
poſuerunt q̄ tem̄ac̄ lu
ḡuam et labia ad op̄pedi
cōm̄ eloquentie et rone
d̄p̄ingē d̄uos deutes p̄
p̄iores et inſta alia q̄m̄
cūta figurat̄ et formas
aialū et m̄b̄ros ipſos
d̄m̄ inq̄m̄ ita d̄ip̄m̄ eſt
eis op̄mati ſunt q̄ſequit̄
ipſos eſſe honorados atq̄
tolendos ab hominib̄ ut po
te formatores ipſos ac
fabricatores et ut d̄atores.

semper ipse acie pluma
et vultu ceteris q. hinc o. q. d.
videtur opta esse et intuenti
mortalibus Et quia miribus
vite hominum natus hinc et
esta propria sunt magis q.
salubria adorandos eos esse
putaverunt ex quibus ista vi
deretur esse mortalibus hominum
aut omni facili est destruat
intelligentibus modos ad
hunc et hinc persequemur ubi
singula hinc que divinus
figillatim ea destruentes
quod igitur eis imposuerunt
acie temptationes vultu et
pluma ceteris hinc non co
git etiam si verum esset ut
per hoc debeat eis cultura
hinc que ydolatria man
pat. Si enim natus ab eis pro
venit quemadmodum hinc
apole et calor ab igne dya
mestum est q. non p. modum
dine opinionibus p. veniunt
ab eis orare non operantur
hinc operationes ut d. p.
illas igitur non sunt hendi
ut d. neq. colendi ut d.
alioquin et panis et vinum
et medicamenta omnia et be
stimenta et calceamenta
ceteris hinc hanc natus
adoranda essent nobis
et divinis cultibus honora
da cum tam magis bona
tamq. salubria ut ab ipso
natus p. veniant Et ita in
creaturis visibilibus ac p. p.
silibus inveniri posset q.

hendum esset ut deus colendus
q. et venerandus ut deus
et tanto magis colende
essent ac venerande quanto
manifestius bona magni
fica ac salubria operantur
nobis Si autem vultu et bu
placito solo q. operantur nobis
go obiciuntur sunt et quicquid
sit figura ut sitis eorum
sine aspectibus nihilominus
hinc operantur. Ea enim e. ex
cellencia ea q. nobilitas divi
tatis ut nec collocantur ex
tpe pendeat favor a gratia
ipse divinus neq. ira aut
indignatio emissa. Insuper
ea est impio p. voluntas
ipse ut nec impedi possit
ab eo quod vult nec cogi ad
id q. non vult orare omni
hora omni tpe idem p. ut.
Videtur igitur potestas
eorum q. hinc non minus aut
liba q. neq. minus nobilitas q.
voluntas eorum pendet ex
hinc frustra igitur explorat
astronomi loca signatur
fortitudo cetera q. h. q. d.
ut gratia h. q. d. modis igitur
omnibus appetit quia astrono
mia auferit eis divinitatem
divinam q. nobilitate astro
nomi aut sunt qui maxime
effus eorum explorant et
maxime nosse debent eos
et ipse p. hinc operationibus
nihil sine honorificentia
eisdem dixerunt ut etiam
dixerunt // Anuplus Egypti

corruptiones et fulgura ex
 collisione ipsorum fieri ad hoc
 ergo deducuntur ydolatrie quod
 ut et calorem et humiditatem
 et frigiditatem et siccitatem
 deservire atque adornare nunc
 habeant cum ille quatuor
 radicales nunc maxime pro
 nominatas res operatur et per totum
 celum cum stellis et lunis
 staret nihilominus fiet quod
 mundus et pluviae et aliorum
 per quatuor pronominatas virtu
 tes ut appetit. apud nos in
 nativis humis in quibus opera
 talior manifestis aut appetit
 in operibus sublimationis quod
 quid est aqua reposita ubi
 primum corporis ipsius vapor
 resolvitur qui cum pervenit
 ad superficiem interiori operanti
 spiritus basis inquit quoniam
 operatio per coagulationem in nube
 deorsum deinde in guttas
 per stillas que paulatim
 descendentes ad ipsum operanti
 labium ibique quiescit atque
 collectae postmodum ad operanti
 sunt reservatae spiritus operanti
 convenientes atque operantes
 vultus facit. Ibi cum ex
 calore vapor ex vaporibus
 nubes ex nube stillas pluviae
 ex stillis ut diximus desluc
 tibus tandem vultus
 nunquid est nunc aliquem
 planetarum ad hoc operari
 manifestum est quod non
 et nunquid per quoniam opera
 rationem nunc est ut deserviat

ignem sublimas sublimato
nis valente aut ipm opculu
dapis ut supficiem eius va
porum quod in stillas plu
nie coagulante quasi plu
nie datorem pftim cu her
plumia aqua v3 rofaceda
multo ptopor fit q pluina
quib3 aque oris aut dubi
tat qn frigiditas aeris in
publim id fricat deumbib3
coagulando eas implumiam
quod supfiaces quod vas
de vapore rofay manifestat
est igitur quod erroncos
omno ignaros esse res na
lud Et ppter hoc multo deppne
runt incognitome dimalud
Et cum omno no cognomnt
runc3 quacionib3 umbin
plumias et cetos3 quod no
est m3 p enantit ita no
dos quacionib3 aialud ex
ergo popuerunt deos quod
formatores et figuratores
intollecibilib3 demencie
3 manifestam em 3 aialia
omibicem et abinnicem
quian p parte alia vero
omatev3 fabricaco vero
et quacio impple 3 ut dicit
de eodem nemo em dicit
statuas quian neq3 dafa
que formant ut figurant
qualz modo Et quia ubi fa
ber seu fabricator 3 ut pat
et m3 ncarius 3 n3 quacio
statue naq3 ut diximus co
tente sunt fabric3 suis et
fabricacone n3 genitorem

requirit aut quacionem quide
nec patres nec matres eunt
matalib3 nec quacio quani
festum igitur est deos quod
nec fabricatores esse nec
formatores corporum aialud
Amplius quod celestia cor
pora dant formas et figas
homib3 et cetis aialib3
aut hoc est pbtute corpora
lem aut pbtute sublimioez
atq3 nobiliorem ex p fuit
pbtute corporalem tunc no
debet hoc esse nisi pfor
et figurat ipos quicad
modum p calidum impunt
calorem pbtute sua cor
palem concessitate q 3
pcalorem pum et p fir
gidum frigiditate et ita
de alib3 quare celestia cor
pora hoc 3 stelle et linia
et celi ipi impunt for
et figurat aialud ut di
cunt no impunt eas nisi
pformas et figurat suas
Corpus aut quia q per
formam et figurat suam
format aliud figurat
aliud no dat ei imp forma
ut figurat qualem her
Sicut vas aque qua con
tinet et sigillum cere cui
impuntur quare om
aialud forme et figure
specice erunt cum forme
celestium corporum omib3 spice
sunt // Quod p quib3 dixit
quia malens et mcy non
hant formas aut figurat

quas vasis fabricacoem im-
punit. Videmus qd malleus
et incus no impunit qd
formas aut figuras sup p
partes vno ppartulas et
ppartulas hinc formas a
figuras hinc dmsim pen
pactatim no in totalitate
qua appent m daf licet in
stantia ista philoso^a sit
omodo aliquo pviolencia
em est opacio fabricacois
et p multas aggregacoines
ppartularu opacoem et no
p parte sola mallei et in
cudis. Vnus autem ingens
anima est fabricantis inq
aia forma est cuius simi-
tudo vasi impunit et qd
pforma illam agit fa-
bricator idco similitudo
eius impunit. Eod modo
nro est esse et incorpore
celestibus p p formas
aut figuras suas fabri-
cant hoc est format et fi-
gunt aialia // Amplius
Quomodo opacio incesi-
bus corpibus aut nalis
erit aut voluntaria cum
violencia apud deu locu
no habeat. Et si fuerit
nalis cum omis opacio
nalis p similitudinem fit
ut dicit d^{us} l^{us} si pfor-
aut figuras suas est qd
opacio quantitate no im-

pinet in formas et figuras
similes pms hoc est ppiras
quod si fuit voluntaria no
erit igit^r apte corporeitate
ipos hoc est p parte corpale
voluntas em vtns pualis
est Et ppe hoc duntas tci
no erit nobilitas corpore
sed pudentum quomodo corpi
bus aias quas quida eoz
vocant aias angelicas //
Hinc autem dicit qd dicit^r pos
uas quibus pupius d^{us} d^{us}
voluntate psum // Amplius
Si nales sunt opacoines ce-
lestiu corpm hoc est celos
stellas et luminu nata
aut pms opat^r admodum
fimentis et ppe hoc similit
manifestum est quia o-
his opacoibus no debue-
runt qm sit reputari d^{us} //
omne admodum o fuitute
nemo debet reputari d^{us}
nec o nigredine alba aut
o calore frigidus // Jam
igit^r declinamus tibi m hoc
no plm errorem quo p-
das pbas opati sunt esse
deos sed etia declinamus
videlicet qm quo corpa fuit
tute ipas esse dnos puta-
nerunt et mup quia mopa-
acoibus nalis que no
si fuitutes esse possunt
oio cea fuerunt Est enim
quantitate semp sublimis
et impiosa vera duntas

concordantia in qua essentia
sue Ipsi aut ex tunc omni
virtute futurum et divinitatem
inquinat celestibus sunt et
arbitrati sunt. Et tunc q
ipse omni futurum futurum e
nate. Et hoc est quia lon
gissime est albedine et ma
xime diffinitio ad illa opa
tio em. Ipsi ignis videlicet
calefactio nihil omni. Hec
imptate ignis vero em est
in igne ut plus ut minus
ut alit calefaciat ut no
calefaciat quia no. Sed ne
cesse habet et quicquid per
et quidquid per et qualitas
per. Nulla aut que suos
reperi per. Ipsi universalis
natura ut ut nihil possit
detrahe ut adde tunc
epi que futurum. Quare ma
nifestum est publicitatem
divinitatem ipsos detrahe in in
finitum futurum et quicquid in
eisdem suis duas quicquid
extrema ut ultimum publi
mitatem et ultimum inferiorit
ultimum improbitatem et fin
nitatem / ultimum em publi
tatis et ultimum improbitatem
divinitatem sunt cuncta et in
quicquid propria. Quare in
possibile est contra eorum
adipem attingere / amplius
si nates sunt quoniam opaco
nes tunc. Quia publici una
per natura em concordantia
tanta divinitas atque nihil
licitis operationum no per de

quicquid per per per per
et accipi. Quia em et per
una natura omnia nate
operationum una est semper
opaco per. Quare si mul
tiplicent aut divinitatem
operationes erit hoc per
et accipi. Iste igitur opaco
nes que sunt in mundo isto
inferior aut per omnia suis
quoniam quoniam ut per per
operentur et quicquid atque nate
aut singulis sunt per
ut libet aut ipsos per in
imitabitur. Detrahe in in
ipsos inferior per per nec
habet imptate aliquid in
tare postquam nate et id
finitatem operentur. Si quid igitur
inclusionis in rebus quia
in ut hic aliam de quibus
attingit no erit hoc per
ut intentione. Deos quoniam
per erit de accipere et accipere
et ita no erit eis imputandum
per caput aut fortune
et nate no erit deos in
finitatem reputandum. Similiter
nec per quid detractionis
aut adipem tunc hoc
attingit eos ut imputandum
no erit. Nec bona igitur
nec mala res quoniam
deorum per ut ut in
putanda erit. Quare per
hoc nec venandi ut cole
di. Et ideo nec placandi
omnes per quoniam sunt quia
corpa quoniam colenda sunt
et veneranda amoribus

pro eo quod et si non auctores
sunt moraliū neque fabrica-
tores tamen instrumenta
sunt fabricacionis et for-
mationis eorum dicitur in mor-
talibus Idem est ac si dicitur
quod non solus figulus adorari
dicitur sed et artificialibus sed et
vota ipsius quoque sequitur
quod et hinc quia de causa
et omnes cause moraliū
potissime quatuor que pri-
cipales sunt adorande et
conueniunt moraliū et ita
materialis et formalis que
sole cause principales sunt
hoc est de causa tantum
adorabit ergo unusquisque
moralium corpus prout quod
causa materialis et animata
suam que est eius formalis
quoque causa sequitur quod tamen
colere et adorare singulas
prout partes cum singule partes
cause sunt cause totius ex-
nifestam igitur est ob hoc quod
causalitas per hoc quod est causa
litas non cogit causatum
ad debitum adoracionis et
cultus tantum relinquuntur
ergo ut quedam causalitas
adoranda sit et non omnis
non enim naturalis causalitas
ut diximus neque violenta
neque voluntaria nisi sub-
limis et nobilis et sublimis
sed hoc est liber et impedi-
bilis potest nobilis hoc est

igitur et nulla oportet venal-
bonitatem hoc enim est tunc se to-
tum semper debet tantum // Sim-
plices cum non debeant cultum
in ratione divinitatis causa ei
debetur cultum propter apte eis
qui debet sola divinitas est divina
se si apte corpus hoc est in
corporeitate sue debet pro
mortalis secundum cultus hinc
conueniunt eis esset apte
corporeitate divinitas quia
nichil esset eis nobilior quam
ipsa corpus corporeitas et ita
neque diuine essent neque diuine
tes Incomparabilis igitur minus
nobiles essent cultoribus suis
qui utique viventes et intelli-
gentes sunt prout et propter
hoc incomparabilis magis repu-
tandi sunt dii et magis ado-
randi atque colendi a propriis
secundum quod est // Simpliciter neque
corpa in eis hoc est in materia
apte corporeitate sue prout
nosse ut diligere ut odire
cultores suos // Omnia apte
illa nec placari neque iri-
sci neque ullo genere affectus
moveri in ipsos cultores
non aut impendendum est eis
cultus nisi propter impetrandum
favorem ut placanda ira
digne igitur illa nulli est eis
cultus impendendum non op-
tet nos laborare ad deservien-
dum cultum idolatrie in
corpibus omni in animis et
verba ipsorum ad hoc propter sufficiat

et omni intelligenti intelli-
gibilia adeo iudicatis prout
ut qui illum deest non se-
lum pena indigere sed sepius
etiam carere penitus videantur
Adorator enim lapidis et
ligni non tangens alius
quomodo ipsa adoratio conficitur
et testificatur viliores se
esse ligno et lapide Et pro
hoc adorator lutee ymagis
luto vilior se esse conficitur
Consequenter autem et vitam
et animam et intellectum et rationem
se habere negat Ipsa quippe
adoratione quomodo conficitur
se nihil nobilius nisi habere
quam sit id quod adorat et
propter hoc conficitur se non esse
hominem et sequitur
Dei dolatara elementorum

Dei dolatara
elementorum

Post hoc loquemur
Dei dolatara eleme-
torum cum pars pa-
est cultura ignis Secunda
cultura aeris Tercia cultura
aque Quarta terre Et ydo-
latra quid ignis in caldea
urgebat tempore abrahæ prius
arche quam in traditione
hebreorum Babilonij
viri contra valentes in
ignem miserunt propter quod
ignem colere detestabatur
Unde ille propter eum omnipotens
deus furavit et deigne
libavit ut pote cultorem
passimur sum et hoc est quod
hymus quod iam nobis legimus
in scriptura patet quod abrahæ

libavit deus debr caldeos
Sed cum interpretatur ignis hoc
posse autem dicitur Esaias dixit
Necne in ordine sua ad-
demus Tu ipse dices deus
qui elegisti abrahæ et edu-
xisti deigne caldeos ordi-
ant igne colunt vanitas
ydolatrias propter legimus
Sapientia 10° ubi dicitur de ydo-
latriis quod neque oculis
attendentes agnoscunt
quod esset artifex sed aut
igne aut spiritum aut citatum
aerem aut quid stellarum
aut minima aqua aut so-
lem et lunam et ceteros ordi-
nat deos putant ordi-
nant eos ad istam familiam
inducit non parum habet dubi-
tationis et admirationis
Si enim ignem ipsam que
colabant intelligebat ignis
elementum qui utique corpora
mortuum et vita carere
et omni in aere et vni-
versum firabile quod videmus quod opo-
rationes que ex igne sunt
aliud eos inducere possunt
nisi operationes que ex igne
sunt et quas ipsi attribu-
unt Calorem enim vitalem
qui vita quedam est per omnia
Sunt vite principium illi
attribuerunt dicentes unde
esse calorem quomodo // Et illo
etiam dicebant esse lunam
et alias innumeras veri-
tates que ex operationibus
caloris proveniunt quia in
fama vero igni quem

videbant ab aqua cotidie
 extinguere et subtractione
 liquoris aut alius materie
 deficere similitudine attribuerat
 non est facile videre non enim
 deus facile est ut deum
 estimaret id esse quod tam
 facile extinguere tam facile
 deficere apparet. De igne
 vero elemento qui pupa-
 tat aerem et illum colunt
 quem omnes non videbant
 non est visibile qualiter
 enim innotuisset vulgo cor-
 pus humor quod vivo apertis
 videntur. Quia qui paulo
 ante deas infamas eorum
 cogitavit non in eis perit
 demeritiam inciderunt
 Cui enim credere poterunt
 lignum combustibile et ima-
 ginem luteam tam facile
 consumibilem deum esse
 non est mirum si eo usque
 delirare poterunt ut igne
 crederent deum esse cuius
 virtutem videbant fortissimam
 et operationes eius necessa-
 rias ac salutares. In lu-
 strationibus aut et alijs
 superstitionibus que fiebat
 pueri vel adigne non
 dubitandum ludificationes
 multis fieri perit fal-
 sas punctiones puerorum
 quibus et persuadebatur
 et firmabatur credulitas
 istius demeritiae et super-
 stitionis istius obsequia

Cuius apud nos multe octant
 reliquie et plures apud vobis
 latras. Quod quid enim vetule
 insensate opulit fatuus im-
 becillus ut ipse vel plures
 pueri deus faciendo igne
 vel deus faciendo ignibus
 vel deus faciendo torribus
 oculis vel oculis ignibus
 vel alio quocumque modo ignem
 seu focum totum esse deus
 quibus idolatrie istius et
 demeritiae amorrei sit et quod
 foci sunt oculis tunc
 solstium per quo vulgus hoc
 facit in nativitate beati Iohannis
 baptiste. Quos enim hoc fieri cre-
 dunt in memoria obsequio-
 nis ipsius beati Iohannis baptiste
 miris et neque enim veritas
 est per Iohannis obsequio
 tantum et equos nec ipsi qui
 hoc faciunt hoc intendunt
 propterea apud et insipienti-
 bus fit hoc solis // simpliciter
 In multis locis sunt humi
 foci de solis lignis propterea
 lustrationes et tota supersti-
 tio sita fere que de hoc
 remanet apud nos fit in
 humi ignibus et maxime
 credunt ignes illi virtute
 habere unde et simplices
 et simplices eos sunt ma-
 xime illa nocte non ullis
 aut visum et adparat solis
 talia pueri adhaerent super-
 stitioni pueri foci illi quod
 in eadem nocte facit quod videntur

in quibusdam regionibus ho-
mines. Sicut enim adnotata
faculas accensas quia sup-
pitionis non est dubium ad fac-
ignis p[ro]p[ri]e licet cultura
ignis non intendat qui
hoc faciunt. Eodem modo et
fori qui fieri consueverunt in
vigiliis epyphanie que est
quarta dies ianuarii p[ro]p[ri]e
credunt insipientes se co-
tingere et consummare pestem
intendunt. Et hoc etiam ritu
ortum huius videntur con-
bustiones mortuorum quibus
conueniunt obuii maxime
magnates et go. Simile
est de hoc supposito ritu
hoc est quod ignis dicebatur
tam ipse corpus ignem
ut ignitum quam ipse
spiritus quem credebant di-
ignis eius nomine deinde
sua p[ro]p[ri]e. Eademmodum
cupido et ipse amor et
deus amoris di et thetis
quod ipse mare et dea ma-
ris vocant. Eademmodum
ergo neptunus et thetis
in mari colebantur. Sic et
ipsum igne quemadmodum
illos in mari tamquam di-
et deum mare per et ipse
in igne tamquam deum ignis
Et qualiter uniusquisque deos
in eo colebatur quod ad diu-
com suam p[ro]p[ri]e credeba-
nt. Diana in pluvio et lu-
res atque penates in laribus
atque penatibus. Et hinc

ortum ex hac suppositione
ludificatio puritatis hoc
est divitio in igne que ut
ad ponit ignis ut figura
lignaris eius fieri solebat
et maxime in ignibus qui
per huius cultus fiebant
Et hoc divitio p[ro]p[ri]e alie
p[ro]p[ri]e causam dedit hinc
idolatrie p[ro]p[ri]e sup[er] tetigis
Innalucit aut adeo in
tanaan et in egipto et
in vicinis regionibus ut
nunc fuit eam p[ro]hiberi
tam crebro et tam distinc-
te in lege hebreorum et ad
eam recurrere maxime
plebiombus que ab igne
p[ro]hibebant ut sanadis
ut p[ro]cauendis quasi li-
bera virtute sua ignis
ut ledet vivendo ut p[ro]ca-
ret alefione cessando
Iam autem declaramus quod
opatio ignis in vivendo ut
calefaciendo non solum
humilis est sed et extreme
fuerit et in qua omni-
um nihil p[ro]p[ri]e habet ignis
Et p[ro]p[ri]e hoc longe nobi-
litate et sublimitate
divinitatis in ultimo elon-
gationis que destructio
sufficit hanc suppositionem
puberit. De ipso vero spiritu
quem ponebant p[ro]p[ri]e
et deum ignis quod ha-
beat veritas ut videtur an
aliquis spiritus per p[ro]p[ri]e
ignis qui p[ro]p[ri]e ei et ro.

dat enim et de aliis eleme-
tis p[ro]ut ad aliu[m] tractatu[m]
p[er]tinet tui et q[uo]d respu[n]s
d[icitu]r q[uo]d q[ui]d[am] sp[iritu]s cultu[m]
ydolatrie impendenda no[n]
sit iam imp[er]e de[n]tibus de-
clara[n]s manifestu[m] aut
est quia ignis mag[is] ado-
rare debeat paleis et si-
pula et ligna arida et
folles et insufflationes
cor[poris] et tunc quibus regit[ur]
ne co[n]t[ra] h[ab]eat quia adori
aquoq[ue] ab h[is] em et alijs
g[ra]tis et p[ro] hoc subsistit //
Amplius no[n] magis p[er]t[inet]
ignis adoratoribus suis
quam co[n]t[ra] h[ab]eat Equi
e[st] utroq[ue] co[n]t[ra] h[ab]eat p[er] utq[ue]
ignem m[an]t[ine]at // Videtur
aut[em] Erat[us]t[us] p[ro]p[ter] h[uius]
p[ro]p[os]itio[n]is aor[is] co[n]t[ra] h[ab]eat
que nec ve[n]it[ur] est ne eni-
buit p[ro]p[ter] p[ri]ncipiu[m] reru[m]
ignem esse p[ro]p[ter] h[uius]
istam ydolatriam quicunq[ue]
credideru[n]t celum igne[m]
ut ignem esse Celo eni-
et celestibus diuinitate aut
buit antiquitatis vanitas
sicut et eternitate que no[n]
est nisi de[us] diuinitat[is] et
m[an]t[ine]at no[n] op[er]et nos am-
plius in morari. N[on]
no[n] p[ro]p[ter] cultu[m] impedit
antiquitas quia et diu-
tatem p[ro]p[ter] deo co[n]t[ra] h[ab]eat
infamia ho[m]i[n]u[m] p[ro]p[ter] h[uius]
qui et p[ri]ncipiu[m] reru[m]

ip[su]m esse delinunt p[ro]ut
supra o[mn]i[n]u[m] ex 13 d[icitu]r
Quia etia[m] vitam nos h[ab]et
ex ip[s]o et p[ro]p[ter] h[uius] p[ro]p[os]itio[n]em
p[ro]p[ter] sp[iritu]m et respu[n]s
deinde quia nubes pluuia[m]
et rores ip[su]m in facie et
d[icitu]r Co[n]t[ra] h[ab]eat fruges et
fructus et vegetabilia vine
et arboru[m] ac et[er]e videba[n]t[ur]
Ip[su]m tonitru[m] etia[m] vocem
eius esse credebat et quia
ades et[er]a erat ip[su]m o-
p[er]ati p[ro]ut esse voce dei
minu[m]at[ur] ino[n]t[ra] h[ab]eat et nam
eius amica[n]t[ur] qua[m] seque[n]t[ur]
ia fulgura nisi placaret
inducit[ur] Erat[us]t[us] aut[em] istos
manifestos 3 et igno[n]t[ia]
cia p[ro]ut o[mn]i[n]o cu[m] ne[n]t[ur]
sicut sup[er] t[er]ra[m] g[ra]tis
nubes pluuia[m] et rores
etia[m] no[n] tonitru[m] et ful-
gur nec cogitant[ur] C[on]t[ra]
en[im] 3 quia tonitru[m] p[ro]p[ter]
3 co[n]t[ra] h[ab]eat ventos et
co[n]t[ra] h[ab]eat ignis in nube
Quemadmodu[m] qualem
fontem efficit ferri cadet
maqua fragor igit[ur] ex
co[n]t[ra] h[ab]eat 3 p[ro]p[ter] h[uius] seque[n]t[ur]
ex co[n]t[ra] h[ab]eat co[n]t[ra] h[ab]eat
splendor 3 ignis qui g[ra]tis
ex co[n]t[ra] h[ab]eat fulgur id[em]
ignis 3 quem violentia
co[n]t[ra] h[ab]eat deo p[ro]p[ter] h[uius]
en[im] p[ro]p[ter] acume p[ro]p[ter] h[uius]
et vehementia caloris co[n]t[ra]
pa infirma ulla diuinitas
sua resistunt N[on] aut[em]
p[ro]p[ter] ydolatriam quia

elementos quod etiam nobis
eorum mirabile virtute attri-
buerit et parbenda et in-
notanda esse etiam cum parbenda
in maleficio opibus stabierit
quia vero vita non minus
invenitur quia quam de nec
minus ea indiget. Cur non potest
et omnem gratiam colendam
et adorandam esse non potest
posuerit magis autem cole-
mus et adorandus esset
pulmo in nobis cum virtute
ad se utrum non enim potest
aer se ingerit sed virtute pul-
monis attritus. Amplius
per violentiam et motum per
malem illum attritus
quare magis violentiam
et ut ita dicamus rapinam
intra aspirationem et respi-
rationem patitur quam per
insufficientiam aliena enim
vi et violentia extrahitur
abacere quidquid nobis in
parte illa acquiritur et non
eius sufficienti voluntate. Eodem
modo est disputatio contra
ydolatram maris et terre pro
quibus corporibus impendatur
propter spiritibus quos eius
posse autumabat ad qua
destinendam hoc et pre-
missa sufficiunt et quidam
de ydolatram ydolorum.

Nunc ergo turbimus
ad ydolatram ydo-
lorum ydolis igitur
duobus modis impendebatur
cultus videlicet medium propter
se medium propter ea quorum

ydola erant. Cum enim di-
xerit in 32. Gen. adaptat
vitulorum quod significat
aaron qui sunt dii tui isti
qui eduxerunt te de terra
egypti adorasse illud propter
se videntur cum liberationem
suam ab egyptia fructu
attribuebant que sunt omni-
sementiarum potentia. Si
quid autem querat que po-
tens vitulos ut tunc ut
postmodum adorant
plus hebreos quam alios
fuisse ut figure ydola
credunt aliqui quia non
intendebat aaron quod plac-
eis vitulum sed de auro
liquefacto et super vitulum
conivit casualiter. Quod est
propter intentionem ipsius non
nulli autem credunt quod
propter conivit forma vituli
quod etiam signum erat in
ortu et caput eius
aspicebat. Et huius sunt
de opinione eorum qui omnes
figuras animalium relictas
corporibus attribunt aliis
autem videbatur quod forma
vituli periebat sibi quod
flam ab aaron et hoc
propter consuetudinem egypticam
ydolatricam ubi adoraba-
tur apis qui in forma
vituli convenit appere
egyptiis et hoc ponit
textus in 32. Gen. ubi
ita legitur format opem
figuris et fecit eis

utubim qplatilay p que
vba fortuna et capus emp
ter. d. cludunt. Aliis aut
videtur quod in titulo illo
qplatili role intenderint
thauru celestem. i. pignu
dequo fecimq iudicionem
tamq pignu pona pignu
et a quo tota fortuna et in
fortunam eoz penderet
Opinati sunt nam aliqui
ex astronomie pfefforibus
tantu pignu esse regni
et legis hebreoz Encas
modum et pignu planeta
eoz. Dequo pignu fecimq
iudicionem Stelle aut p
mi veneratio et cultura
apud barbaros mirabilis
mirabilis antiquis et ad
huc spurcissimas gētes
et barbarissimas gēg. s.
et magog. nget atq qua
obfuit. Unde et lingua
pua vocat ea martolon
id est stella deoz. // Vpilo
aut 3 hoc q in ydolo illo
thauru ut vituli colitur
thauru celestis pte qe
sunt domiq deoz. mo
ubi cum qua phibeat
adorare qm pntibidie
pntis volucris reptilis
quadripedis pntis causa
phibitionis sue dicens
ne forte oculis elenatis
ad celum videas sole et

luna et omnia astra celi et
errore deceptus adores ea
et colas // Verisimile aute
est et pietati fidei qm
dyablu no pmissum fuisse
ut de altis aialis pntine
adoranda pplu illu teptat
pnt neq palud aial pntis
pntes quam p pntente har
decepta v. ut vba pntina
suspecta hrent et pntis ore
pntino pnti pntectum
ut oblatum cohorrent ma
gis venenatu illud atq
mortifex quam salutare
ut utile pntates dnt et
in ydolatria nri temporis
sub forma cati nigri vel
buffonis appere pntitum
hufer cultoribus et ado
ratoribus suis et ab eis
pntis deosculaciones altis
abominabilem v. cati sub
tanda altam honorificam
buffonis pntis more ut ipa
abominatio et horde quor
formas eos atanta vesana
autat dnt cum aial illud
v. bone vinu pnti ta officio
se pntis q pntet ymagini
eius mortue pntis eru
beret ymo dnt ipi ven
tati quor aialis se tanto
mipio dnt q pntet ut ipa
et dnt et mori vntis
pntis videt pntitudin. eius
que ea magabi inferior
ac vilior est pntis tam

impia fuitate designaret
ut p[ro]pter hoc quia ip[s]i p[ro]p[ri]um
cultoribus suis egyptiis m[ult]o
auxiliu[m] magis p[ro]p[ri]um ferre
potuisse paulo ante cognos-
cerat cultura eius ut po-
te vanam et instabile decli-
naret. Quocirca aut modo
adornentur quomodo ydola q[uod]
est p[ro]p[ter] se p[ro]p[ter] se p[ro]p[ter] ce-
lestes formas p[ro]p[ter] se p[ro]p[ter]
in eis dantes iuxta iam de-
scripta est ydolatra eorum
postquam e[ss]e declaratum est
quia nec ip[s]i spiritibus nec
ip[s]i formis celestibus de-
claratum e[ss]e et cum q[uod] quia
nec alicui impendenda e[ss]et
ydolus p[ro]p[ter] illa multo magis
illis impendenda e[ss]et q[uam]
p[ro]p[ter] vnu[m] q[uod] id magis q[uod]
aut illis ydolis in se vel
p[ro]p[ter] se impendenda sit magis
quam veritati eius ydola
vel ymagines sunt impendenda
inqua[m] dehis que sunt ho[m]i[n]i
et venerationis qua[m] credit co-
sequit[ur] crede[re] h[ab]ere nec melio-
rem esse magis p[ro]p[ri]um
ipsa veritate et signu[m] re-
Et apertura vel sculptura
quodlibet et auxiliu[m] quod
nec ipsa veritas p[ro]p[ri]a p[ro]
posset aut mouere aliquem
quod ipsa ydola trisita sunt
et aspectu p[ro]p[ter] terrore[m] inu-
sencia hominibus maxime
senectute et solis quibus
cum homines quos ymagi-
nes sunt nullum terrorem

inueniunt. Unde et hoc quomodo
nulla est virtus nisi ap[er]te
matie p[ro]p[ter] et nos inde
in hoc quia si quomodo terro-
debet quicquam inducere
ad adorationem ydolorum indu-
cere multo fortius ad ad-
orationem corporum mortuorum
Vnde q[uod] virtus minus trifi-
ta facit ydola vel mortuos
sunt neq[ue] sp[irit]us sed
horret na[m] quana[m] morte[m]
in cadaveribus mortuorum
et mortis similitudinem
in ydolis alibi aut eas
alias in hoc appropinquamus
Consequenter autem h[ab]et de se
victis destructionis ydola-
triam ymagin[u]m sed om[n]i
modum et faciem p[ro]p[ri]i
quod tunc erant iuxta qui
eas deos factiosos metus
et virtutem duntaxat eis
attribuit et declaramus
vbi illud dicit in 12
re ad cor[por]em quia ydolum
magis et. Jam autem distin-
guimus impendenda quia
ymagines ip[s]e modus duos
modos intelligimus. Alias
e[ss]e possunt h[ab]ere sp[irit]us inhi-
tantes in quibus multa le-
guntur in gestis p[ro]p[ter] sicut
de asaroth et beeroth alii
verus sinay virtute adeptas
et vbi quibusdam et a[n]i-
matibus quasi ex quada[m]
consp[ec]tione et de p[ri]mo
quod n[on] querimus ab eis
quali[m] intelligat sp[irit]us in
habere quomodo ymagines

Si enim spiritus humorum sit corpori
ut corpora cum ymagines ipsae
omnis phide sunt et nihil co-
citantur gentes manifestum
est impossibile esse habitacionem
quam possunt Et hoc est quod
corpus non inuadit corpus
non habens aliquid vacuum ut
grauitatem qui faciat dimissio-
nituitatem spiritus frangi ut
dissolui esset utro humorum yma-
gines cum subintratoc huius
spiritum Si non spiritus sit incor-
pales et omnis inuisibiles tunc
manifestum ridiculum est
parare habitacionem eorum incorp-
alis humorum cum spiritum incorp-
esse localiter erit est sine
intellatu nec sunt dicitur quia
per sunt spiritus humorum in yma-
ginibus ipsis quoadmodum
in incorporeis sunt cum
in aëribus aërialibus vices per
virtutes ad corporales operaciones
quasi organa sine instru-
mentis Unde vides et recto
sunt virtutes in instrumentis
sine operacionibus et aëria incor-
pore sunt virtutes in instrumentis
Similiter omni quibus operacionem
omni inquam quas habet in
quibus aëria hoc et quas habet
docere per quod animat humorum
aut spiritus nihil operantur per
humorum ymagines ut porge-
na Unde non mouet labia
ut linguas humorum ymaginum

quod sunt insensibiles et videntur
loqui hominibus quare nec
membra ymaginum videntur
ut organa non igitur habitant
ibi ut virtutes inorganice habet
est ut operantes nullis ut per
illas ornare puppationem sunt
eis humorum ymagines quibus
adoperaciones et magis sup-
vacare quam ad habitacionem
cum nullo corporali habitaculo
indigeant nec eo certam
ut possint ut habitaculo
conuare manifestum est yma-
gines humorum nihil amicti
parare spiritibus ut adda-
da insensibiles ut ad alia que
spiritus cultoribus sine face
videntur Et propter hoc ydola
nihil esse in virtute ut ope-
ratione manifestum est Sed
hec sola veritas efficitur quod
horum quod venacionem sunt spi-
ritibus quorum cultum fecerunt
declatum etiam est in hoc quod
nec in ipsis nec pupas lo-
cuntur spiritus ut quod quam
operantur Et ideo videntur
in habitacionibus .i. quod dicunt
humorum spiritus in habitacione ydo-
la apud humores homines
videtur est sine intellatu
cum in parte ista non in-
telligant quod locum
Similiter errorem habet vbi
reclusionis spiritum quo di-
balon incluisse omnes de-
mones in fiala vitrea
et quod recludi ordunt

in speculis annulis lapidibus
quod quid nulla q signaco
nulla clausura nulla obstruc
tione nil obstrucone audi
tum fieri posse etiam est in
substantiis omo incorpali
Similem aut inbecillitatem
intellectus huerit errori
qui aiaas huanas i morta
litate de se me opati fit
phoc q si includet ho
mbase fies illam hente
vnuclam illam aptum
illam omo forme tum
hmoi homis aia no hret
inquit q doret doret
retinetur in vase illo nec
aspente posset inactu nec
deprende ad inferos de his
igit manifestum est qua
inbecilles intellecti sunt et
quam longe a cognitione
nature stas incorpali ac
spuali // Jam em de clau
et suo loco latius de clau
refuam q coa corpibus
mris glorificat respit no
potuerit alia corpa nec
phibe ullomodo motu eos
qui tuseant pilla coa sine
diuisione et lesione ipos
p quem tuse ca qtinget
orto fortis igit aias
huanas nec retine possit
corpa nec ullomodo phibe
qui cant et aspendant in
celum nil deprende ad in
feros pmodum quo aspensu
nil deprensu qberit in =

tellegi de hmoi. f. 118 // An
plius Cui no 3 manifestu
quod resistentia hmoi et re
tencio quas isti depreen
tes pompnat no sunt nisi
p gratum nec ipi eas alie
fieri intelligunt. Contactus
aut no corpi ad corpa ma
nifeste impassibilis 3 ome
manifestum est eos pane
nam huanam corpea esse
sen corpus aut pompnare
gratum quem illis inter
mpt de hmoi recipit // Dupliq
Cui corpi in motu suo non
possit resistere nisi corpus quo
spualibz f. 118 magis motum
prode resistent corpa que i
ppali infuioia fit et de
claua quam ipe Et quid
pant tanguis na spualit
phas no facile in noteste
pt homibus tam bms in
tellectus quia coa papietes
admodum penetrant
illam et no diu pfinida
nerit mea nec tractatu
aliquem de ea pperunt
qui ad nos pberit accep
to solo auentibus qui et
similata sublimia et loge
a vulgari intellectu decis et
dixit et pperit multo am
pliora tu dicenda decis
et pberenda reliquit et piaz
de his licet aliquateq in
choatam pual tamen ad
plenitudo et pfectione dimi
pit // Debes igit scire quia

verba et nomina que matris
corpales cum corpibus a cor-
palibus dicuntur significare
cum ad quos plures transierunt
alijs significacionibus et intellec-
tibus aptanda et applicanda
sunt. Non enim patitur spiritualitas
et incorpalitas eos uniuersa-
tem hoc est unitate vocato-
ris in illis. Sicut palam fa-
ciemus in statu scriptis videri
aut veritatem ad id in quo est
et dicimus quia idolum sine
ymago in nullo propriis ad-
iunat spiritum ad loquendum
ut dandum ipsum. Sicut
impe videtur potest et hijs
que diximus et in ipso per
quod non minus apte non
minus clare locuntur ut dat
ipsa etiam sine idolis.
Sicut in gemis in oculis
in speculis in linguisque pue-
rorum et eorum sine hijs omnibus
intelligimus. Attende autem quod
non dum patefecimus tibi
intellam in ipso. De hoc quod
dicuntur loqui et dare in-
sa quomodo per sed vides. Vel
gaudium hominum nos utrum in-
ter et intentionibus propter quod
non subest veritas quomodo.
Finonibus nec plures per
et hoc per faciemus. Gaudi-
festum igitur et iam ob hoc
quia idolum verum nihil
est in eo sed in quo creditur
aliquid esse hoc et in nunc

113
ul virtute locutione in ipso
ocultis reuelacione per di-
nacione. Illo enim subiecto
ipse nihil deperit iniquum
predictor quia nihil iniquum
pint ex aliquo quod in se habeat
ad predicta. Sed sola adoratio
que est in mente adorantem
et volentis idolum per
spiritum induit ad ea que diximus
facienda. Unde prudens
deus altissimus non de alto
duos cherubim qui stabat
super propitiatorium sed de me-
dis angelos in sa dare vo-
lunt filiis israel ne daret
eis occum colendi altibus
eorum. Quod autem eorum
nullam habebat ymaginem
propter eandem causam. Si quod
autem querat unde ista in-
fama in animabus habundat
in sensibus spiritualibus ut ado-
rari et coli appetunt et eorum
ymagines per idola sibi
fieri. Sicut christus per legem
de nabugod 1130 dicit
cum statuam auream quod
cubitos altitudinis et vi-
cubitos latitudinis sibi
fieri fecit et erexit eam
in campo via statuentis e-
dicto publico sub pena sup-
plicij eam adorari ad om-
nes tribus et linguis
et populos qui suberat eius
imperio ita ut qui ea ado-
rare contempneret eadem
hora mittetur in fornacem

ignis ardentis sicut legi
Sap 7° Sic et Gains cepit
precepit sibi statuari fieri
et eam erigi in ipso templo
Sic in istis ut narrant
Historie In quo rudentem
qua totum hoc pbenit co
puitate corruptionis qua
divinus sicut em amine
nre nulla puitate et cu
piunt et querunt delectari
puitate quam aduim gaudi
stabilem Sic puitate honorari
quam aduim nascibile //
Amplius Innatus 3 anaba
nis nalis amor sine fili
tudinis et eius deperim
q. Sumpsitq. mior proat
ripe pt in aia sua pftim
cui amor et deperim bti
tudinis nalis nob in nata
put et indita pout et fuga
miserie Btudo aut no
3 mpt puitudo pen sine
affuillacio creatori Quia
igit hunc amore et deper
im puitant tenebrositas
atq. corruptio in quibus
puit deperim no ta fal
sam affuillacione sine puit
tudine eius quam coia
impiam atq. faculegam
Sicut falsam btitudinem
in voluptatib. falsa opu
lenciam inducib. qualib.
pen breuis // Amplius
Si p. dactm rufos pen
duacione quas face bi
deit hmoi spms in ydolis
adoranda erant ydola ut

colenda q. et gemme que
nec sculptura hent neq. pie
turam et specula de quibus
divinus et ungues pncors
et pelles et enses et ona
et macti ebuvici taldeor
adorandi erant atq. colendi
In omnibus em hns et ad 3
spms dare rusa q. figura
mandal sine almandel ado
randa erit atq. colenda
et speculu q. dicit apollinis
maxime in quo vident dac
rusa de pntis pntibus et
figura mandal aut sine a
mandel figura q. oca est
quadrangla que bi habet
omnes pccationes suas et
supstitiones quoniam ad ea
ut dicit vniuersi hmoi spms
obedientes pccabili mptio
illius operi manifestu igit
est quia hmoi locutiones
et in pntis dationes non
sunt tampe que debeant in
dute culturam ydolorum
no dum aut puenit ad nos
quod talis culta ut in dca
esset apud ydolatrias ut vi
qua ab aliquo obfusa do
runt aut accedamus ad despectus
errorem inueni quo posuit
statuas cum illis pccati
onibus quas ipse vocat
pccationes deos ficticios
esse et quanto artificis atq.
potencia deos effia attribuit
illis vtutes diuas mificas
pant pupia diximus pnt
igit in ipa sua radice de
pntiam errorem istu et

Dicitur quia omne datum nunc
 magis est apud datorem et
 maius et omne concupiscit nunc
 et magis et maius et apud con-
 cupiscentem sicut calor magis apud
 nunc calefacientem. Quare
 si deitas dei divinitas concupiscit
 nunc et per hunc nunc nunc
 instans est concupiscit
 et magis et maior apud hunc
 nunc nunc nunc. Quare
 quanta nunc et magis dea
 et maiori deitate nunc erit
 quia hunc statum et ideo
 magis adoranda magis
 colenda. Amplius secundum
 hoc non solum dea est hunc
 nunc nunc sed etiam deifica quod
 est longe magis longe quod
 pstantis. Quia enim est
 esse magnificum quia esse
 magnus. Si vero non nunc
 sed voluntaria enim operatur
 et hoc idem mirabilis et in-
 credibilis ut ut polo mirum
 voluntatem quanta nunc
 divinitatem preter se operatur
 hunc statum non enim solum
 modo divina et sed divina lon-
 ge sublimior nunc omnis in
 omni intuitu ac potestate ita po-
 sita et divinitas ut ea largi-
 ri possit pstantis sive vo-
 luntatem. Quare hominibus
 edificanda sunt templa
 et impendende cultore
 non statum et viceversa sta-
 tue adorare et colere debent
 homines ut fides probet

deificas et divinitatem sive lar-
 giores. Amplius Ipsi de-
 debunt homines deificas non
 est autem auditum a seculis quod
 homines adoraret eam deifi-
 catum. Quare nec de audi-
 ri nec cogitari in seculis ut
 deificatam a se statum quod
 adoret aut colat. Amplius
 cum longe pstantior sit nunc
 quanta nunc. Dicitur quia aurea
 vel argentea vel enea. Dicitur
 et magis rapax divinitatem
 ac receptibilior. Si igitur quod
 statum sive potest homines
 multo fortius sibi indicem
 non est autem adhuc auditum
 vel ipsum quod homo homines
 deificavit illo modo deifica-
 toris quod si dixit quia
 vobis ista non tam est quanta
 nunc quam herbas et aromata.
 Dicitur enim mirum quia vixit
 maiores viri adhuc herbas
 et aromatis vixit divinitatem
 in se herbas vixit quod nunc
 quanta ab eis quanta divinitatem
 divinitatem credunt quia herbas
 et aromata dicit enim intelli-
 gunt vixit creande divinitatem
 aut quanta manifestum
 aut et quia creande divinitatem
 non et nunc alicui in se crea-
 tori omnipotenti qui et deus
 altissimus. Creatio enim vixit
 sive operatio quia est dei alti-
 ssimi quod si dixit se nunc
 quod vixit deitate sive quanta
 et hic oblitus est sive nunc
 in qua delectatur est sive

improbabilem quam non posse
subito enim et non ante nunc
et omnem suam improbare re-
tine esse quia igitur divinitas
id est divina quicquid sua con-
cessitate improbare et nunc
et ingratibilis non stat igitur
iste intellectus vni quande
divinitatis si vero dixit ut
supponendo ut ita dicamus
divinitas quoadmodum in se-
mine quando dicit quis vni
esse divinitas non quidem
creando ut quande sed su-
ponendo quia ex se
illo potest fieri homo et hic
error punit manifestus quod
non comitatur neque in ma-
creabiles sunt sine se in
absolute sunt animae et a
condicionibus materialibus et ab
eis non spoliate non enim
sunt quoniam se per se anime
quand ut corporibus organice
indigent // Similiter huius
sua notat ipsemet nunc
animas demonum et dixit quia
maiores nunc animas demonum
statim indiderunt que loci-
tio non potest habere intentionem
nisi erroneam si enim intelli-
git animas demonum quod sunt
demonum non potest effugere alie-
ntis istos duos modos
cum qui non morientur demo-
nes amissis quoniam animabus
non qui quoniam anime sunt po-
tunt et ipsis corporibus et
corporibus statim ipse at

mentis et alii ydolatre quos
demonos deos immortales
appellat apertum non ma-
nifestum et una et eandem
animam non posse esse in duobus
corporibus et regere illa et
igitur intellexit nunc
in eo sermone et si intelli-
xit animas demonum hoc
est demoniacas quoad-
modum et supponit diximus
quod animas celestium corporum
quidam philosophos vocant animas
angelicas per similitudinem
qua habent ad nobilitatem
angelicam nunc si ergo in-
telligit animas demonum
1. demonibus plures et hic
error potest facile destrui
si enim vni nominis anime sunt
inque sunt ante acopo-
ribus nisi per violentiam
non est enim repere corpora
in quibus quoniam anime inque
fuerint // Similiter ubi
erant quoniam anime inque
statim intret quoniam et
anime nunc creantur in corpi-
bus suis per se declarat
et si si dixit divina
inspiratione statim
creantur ut quande ergo ma-
nifestum et omnia verba
quibus adhuc utuntur ma-
leficia supposita esse cum
nec ad creationem nec ad
quationem ubi nunc sunt
Iam et declarat improbare

quia impossibile ē omnia
quarūque animas et statuas
per ymaginē qm animas
nec ad corp⁹ nō ē pōtū in
virtutis ad organū pū et
sicut matie ad formā et
sicut pfectioms ad poten
tiale receptibile ipius //
Sensu vero manifestū ē
nec statuas nec ptes earū
organa esse aliquas opa
tioniū malū Unde nō agut
nec patiūt in ditione pū
porū // Amplius cū statuas
ut resoluūt statuas aut
peccatū nō ille aut pma
nent sū p peccatū nulla
agit in eis dūntas. Comes
em est inseparabilis dūnt
in mōditatib⁹ Si nō pma
net et hoc extra corp⁹
p hē anime sūt nō ē
eas redire ad corp⁹ ut
statuas ut alia dīper
aut manifeste eas nō ē
animas cum corp⁹ naturas
mōneat nā nec mōne
possunt ptea omī anime
in natū ē dilige corp⁹
pū et pspice ei q omnia
pūla v3 contra igne
tōt aqua q gladiū et
et q omne destructum iō
Sicut appet evidentē tōtū
malū que ab igne corp⁹
pūa pfigam eripiūt et
ab alijs ptiēis pūnt Inēs
eād et ptegeudo hoc ē
aliquē epīculis obtendēdo

ut opponēdo Iste autē animas
statuas quas pūla omī
nō curant Sicut evidentē
legit in hystoris sūm gen
tū et ubi templa ydolorū
conuebant et cotremabat
pū et statue ut pote ab
animabus suis omī neglece
neq em effuge potuerūt
Sū enī i. statue de troiano
woodio nec dī labay tūent
pūi acceptione et pto cū eos
pūm detulit Rachel filia
ipius Sicut legit Genes
31 ut cum eos infodit Ia
cob pūbē terebintum Sicut
legit Genes 31 Et cū hīs
eluceat tibi intellens ppe
tūos quibus dī dūntes hū
et nō audient oculos hū
et nō videbunt rē nō em
isti oculi sūt ut oculi aī
lū pē equoce Si em hū
statuas hūmōi aī pstatē
nō pū ea que mōra pū
in opacionib⁹ suis v3 Si
sūm auditum et alia hū
intēforēis nobiliore
opaciones suas eis pū
nō pū quare nec pūam
nec pūam futūos hū
aut vocat eas futūos sta
tuas quia pū relinquit
conuērtate hūmōi animas q
vocant animas demonū nō
ut nōmū esse // Amplius
hūmōi statue ut vūnt ut
nō vūnt Si nō vūnt
ergo multo fortis nō locunt

loquela em et vox no pot
esse nisi uinentis // Amplius
Si no uiuit ergo no uidet
neqz audiret Sensus em
sup vitam nro fundat
Vim em aialiu opaconu
vita fundamentu 3 et
radix et ppter hoc pulchra
vita ulla earu remanet
manifestum aut 3 et de
clatum est in ista de
dia que una 3 opatibus
phie nalis q puiacio au
ditus et puiacio loquela
quintane pnt inseparablis
ita ut qui fundus 3 nro
conuente pt et unty dnt
cum pnde pnt hmoi sta
tue erut conuente et un
te et ita sine loquela et
ita nec dabunt nra nec
pducunt fura Jam igit
remouimus ab eis emdunt
ista duo pguia dinitat u3
pducom futioz et dacom
inpos hoc em erat ppter
que maxime colebantur
Quod si dixit quis quia
uiuit iam est contra uiu
pitate eronoz no solum
indigens intellectu sed etia
sensu cum nullu omo pgr
uite apperit in eis quia ne
motus qui pntu pgru 3
uite nisi forte quis dicat
quia motus corruptionis
in eis apperit u3 arubigine
aputrefactione corruptio
aut hmoi no 3 pgr uite
pdm q em oia metalla

et ligna arida que pnt
fabilia pnt uiuent // Am
plius ante aduentu q98
nro ista pguia appebat
in hys // Amplius Ista
pnt in hmoi statibus apte
matias quas putrefacto
3 et rubiginatio et ulla
tenq apte dinitat Si
uerso dixit quis statuas
ipab no loqui sed demo
nes in eis no effugiet
qñ no intelligat in fine
isto altitum dicitur inten
tionu u3 aut pnt anima
loque in corpore hoc est p
corpus tanq porgam
loquela aut in eis pnt
in dace ubi qñ in dace
ut alio uapulo Jam at
remouimus porem hys
duas intentionu ppter
quod organu uocis et
loquela nro moue in
formatione uocis et nro
pt collisio aeris in organo
loquela et puiacio empde
nichil aut hys fit more
statue omne no loquunt
demonos in statibus hmoi
pnt ad in corpore ppter
declatum est q frequenter
quia nec in statibus tanq
in basib loquunt Sicut neqz
in igne quem pnt nro
at neqz in pata neqz in o
neqz in pelu neqz in ma
inbris eburnes cum in po
pt maliquis istos ppter vo
tem formari et addemus
etiam aliam declaratione

ad hoc quia si via videretur
 uideat quod audiret ea ob
 astantes quos eēt audire
 eēt hinc disposita et in eadē
 p̄munitate sine distantia
 cum ipso inspectore manife
 stum aut 3 quia solus in
 spector p̄missos instrumentos
 audit nō audire sibi videt
 quoniam voces tū illis ap̄
 tū nō audiat nō audire
 sibi videt 2 eodē et in sa
 quoniam soli p̄ficiantes au
 dunt nō audire sibi videt
 plerūq̄ quidam aut et
 manifestantes videri p̄ficiat
 p̄mitte illusiones demo
 nes opant ita ut sibi co
 ipi. in p̄os voces audire
 videant 2. Quare manife
 stum est auditū quoniam au
 ditum esse p̄mit p̄p̄natiū
 quibus vocum ymagines
 voces esse vident 2. vbi
 aut vera voce formare
 possunt et loqui ipi demo
 nes p̄p̄os hoc 3 alijs
 instrumentis nō adhibitis
 fortitan dubitabit alijs
 et nos de hoc loquē in loco
 suo si deus voluit Conce
 dimus aut plane q̄ pole
 est demonib⁹ in corpib⁹
 hūanis videntib⁹ voces
 formare et loqui comodo
 aliquo quem hic nō detra
 derim nō vocem ipius ho
 minis hoc est quam homo
 ipse p̄p̄e format et voce

ipius demonis apta est
 dīa p̄mit accepimus ab illis
 qui multos et audierunt
 et crederit // Vox em ipius
 demonis p̄bitur 3 p̄
 opatione vocis hominis
 ipius et fortitan cā m̄h̄
 est quia instrumenta vo
 calia nō ita obediūt abite
 ti eis demoni ut ipi aie
 cūq̄ p̄mit nā. p̄ria // De
 clatū ē cā 3 tibi q̄ impole
 esse illud q̄ tam famosū
 est apud astronomicos et
 multos libris eorū p̄ptum
 v3 quod mortuū p̄tū si
 quis ymaginē de ere fu
 derit loqui eque ut hōies
 p̄babit Jam em patefecit
 ymaginem eorum et eorū
 quacūq̄ aliam loqui nō
 esse possibile vllō modō
 vrtum aut p̄tū intellige
 ingressum eius in p̄mū
 gradum arietis nō quod
 verius esse videt 2 aquib⁹
 ingressum eius in p̄mū
 gradum capricorni // Am
 plius si loquit̄ meīs p̄
 m̄b̄ate p̄nta martha nō
 p̄xide tūc illis honor
 debet 2 p̄t hoc quoniam sta
 tuis nisi quēadmodum
 debet 2 arche nō p̄xide ut
 amplius nomine dignitatē
 digne p̄mit quam altha
 nō p̄xide seu aliud q̄cūq̄
 vas nō est auditū a se
 culis q̄ quis archam vo
 caret deam vel ollam

ut praevidem ut qd aliorum
horum faciat ut sacrificia co-
stitueret ut templum edifica-
ret // Simpliciter secundum hoc vi-
si statuere non aliud quam vana
sunt in ipse ista demonibus
loquentibus in eis non potius
necesse sunt eis statuere figu-
rationis hanc quia oile ut
praevidet et hoc ipsum tam ut
duplex divinitas ymaginum
inducit evidentem penam em-
ulla 3 figura in qua aialium
inqua ydolatriam non de-
tuerint quia insipientes
sicut evidentem ostendit ap-
p- ad p- 2 / Deinde
celebrum 3 qd vitulos
auras et ceteros multis animis
adorant. Interio non ipse
detalpis et vesperationibus
apte septem 3 quod si qd
dixit quia divinitas figura
erat iuxta electionem et lu-
placatum demonum eligen-
tium sibi formas et ymagi-
nes sunt unusquisque vole-
bat ut in eis tolleretur. Tunc
iam credit merore quem
impendentibus deprecantur
ut in ydolatriam demonum
dum et finis eius qui dixit
quod demones in statuis
dabant rursus et proloqueba-
tuna ducem admodum in
vafis eius errorem mem-
tali reducit et recipere ne-
cesse est. Invenit destruc-
tione non oportet nos ultius
laborare cum ea quod iam di-
ximus omni intelligenti multo

sufficere possunt res
Vedamus igitur ad destruan-
dum primum errorem quo ipse
statue in se sunt in ipse
tibus diu fictici operabili-
libus operationibus acci-
pientibus virtute divina et
splendore deificum obligat
Quemadmodum saphirus in se
oponem quosdam virtute
habet nam curandi auctori-
tem et extinguendi ardore
res et repugnandi timore
que virtus celestis et divina
non elementalis esse videtur
non enim apte opponem
nec ullo modo apte ma-
tie sue ut forme sed super
totam nam quam de super
in super splendore et de super
apopta irradiat. Et
ad hoc modum carbunculus
et diamas ceterique lapides
precipue virtutes quas eis
attribuit homines accepisse
videntur. Sic statue et yma-
gines similes aliquatenus
virtutes virtutibus lapidum
operabilibus illis opera-
tionibus accipiunt. Sicut
forme terre que utique
similitudine habent aquas
hanc virtutem recipiunt
per benedictionem rom pontificis
ut fulgura ardeant et
operantur ne ledant eos
qui eas detulerint. Si
campane que utique nec
formam habent aialem vel
eam similem virtute in se

p[ro]p[ri]etate sua p[er] b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e
 ne recipiant ut tempesta-
 tes et fulg[ur]a nichil lede-
 possint in regionib[us] quib[us]
 sonitus ear[um] n[on] t[em]p[or]e audi-
 tus fuit. Si sal et aqua
 p[er] v[er]ba p[ro]p[ri]os et b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e
 ues v[er]itatem effugandi et
 abiacendi demones recipiunt
 Si t[er]rei qui b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e n[on]
 festo p[ro]p[ri]etate b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e
 v[er]itatem v[er]itatem audiendi ful-
 gura p[ro]p[ri]etate illa p[ro]
 p[ri]etate que om[n]es v[er]itates
 d[omi]ne esse dubitari n[on] p[oss]unt
 v[er]itatem v[er]itatem p[oss]unt
 errareis h[uius] ut male
 d[i]c[t]is b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]ib[us] suis
 et o[mn]ib[us] v[er]itates
 ille d[omi]ne v[er]itatem
 manifestum aut est tibi
 quia hec que narramus
 n[on] fuit nisi omnipotens
 v[er]itatem creator. Unde n[on]
 petit vana deuotio ab
 aqua b[e]n[e]d[i]c[t]a ut fugiet
 demones ut accompania
 neq[ue] ab annis t[er]reis neq[ue]
 a t[er]reo b[e]n[e]d[i]c[t]o ut cande-
 la ut ardeat fulg[ur]a et
 tempestates sed ab om[n]i
 creatore. Sicut ergo re-
 gale p[ro]p[ri]etate seu aliud
 v[er]itatem t[er]re d[e]f[er]entes
 et p[ro]p[ri]os efficit ut eis
 nocent[ur] ab his qui regi-
 bus sunt et hoc n[on] sua v[er]
 tute sed p[ro]p[ri]etate regia et
 voluntate. Sic h[uius] res

ut p[ro]p[ri]etate n[on] v[er]itatem aliqua
 que p[ro]p[ri]etate sit sed omnipoti-
 v[er]itatem et b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e creatoris
 illos ap[ro]p[ri]etate notim[us]
 p[ro]p[ri]etate se p[ro]p[ri]etates o[mn]es
 aut illa v[er]itatem aliquis aq[ua]
 p[ro]p[ri]etate accipiat o[mn]ip[ot]e[n]s
 p[ro]p[ri]etate Aliquid n[on]
 quod mea sit deuotio et
 v[er]itatem illud p[ro]p[ri]etate sit an acci-
 dens p[ro]p[ri]etate alibi et
 p[ro]p[ri]etate et d[e]f[er]ent[ur] et de-
 p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etates p[ro]p[ri]etates
 o[mn]es. V[er]itatem agit[ur] ad id
 in quo erant et d[i]c[t]am[us]
 quia fundamentum intell[ectus]
 et p[ro]p[ri]etate v[er]itatem 3 aut comitas
 v[er]itatem eor[um] inseparabi[le] o[mn]ia
 v[er]itatem o[mn]imodo imp[er]cep-
 tibilis p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate o[mn]e
 t[er]re p[ro]p[ri]etate imp[er]ceptibilis
 tam intell[ectus] quam p[ro]p[ri]etate
 o[mn]ia manifestum 3 in
 cum f[er]re quo d[i]c[t]o
 p[ro]p[ri]etates f[er]re esse p[ro]
 p[ro]p[ri]etates f[er]re f[er]re et
 imp[er]ceptibile esse d[i]c[t]o et
 f[er]re quo d[i]c[t]o p[ro]p[ri]etate
 d[i]c[t]o p[ro]p[ri]etate esse ut f[er]re ma-
 nifestum 3 erronem esse
 cum d[i]c[t]o seu d[e]f[er]ent[ur]
 esse n[on] possit in p[ro]p[ri]etate n[on]
 intell[ectus] / d[i]c[t]o
 Ille p[ro]p[ri]etate que vocat[ur]
 d[e]f[er]ent[ur] et cum sup[er] v[er]itatem
 d[i]c[t]o d[i]c[t]o p[ro]p[ri]etates
 d[e]f[er]ent[ur] et fieri et esse aut
 p[ro]p[ri]etate est aut accidens o[mn]i
 si fuit p[ro]p[ri]etate aut erit p[ro]p[ri]etate

intelligens ppe aut non
Si dixit quid est pba in-
telligens ppe metipsum et
igitur ut pba abstracta ut
demon ut ipi dunt ut ppe
dum huna quod si fuit
demon iam remouimus h
qui nullo modo qingibilis
est hunc pba corpore pba
tuas Et si fuit dū hūa
na / ppe impossibilis est q
matio eius ad statua apte
em virtutis intellectus no
est qingibilis dū hūa
corpi ematqz dū opaco
intellectus virtutis nec
in corpe est nec pcorpus
pout alibi didiciat nōpi
era quia apte vūm dū
lūi nō 3 qingibilis mī
ptibus corpis que nate
fuit organa esse opaco
illars dūeadmodū apte
virtutis vīpibilis nō est
qingibilis mī pti corpis
que nata est esse mī
mentū videndi et dōve
rissima rōne oculis est
Et pūlt apte virtutis an
dibilis Et ad hūc modū
p habet in alijs vīribus
et opaciombus eaz et or
ganis dūare manifestū
est quia impossibilis est
qmatio dū hūane et emg
cūqz corpis statuas dū
mebra statuas organa
esse nō possunt opaciom
pū virtutis ipius quod
si fuit pba nō intelliges

splendor ille dūfians tū
magis appet fūia pūctū
impossibilis esse et erronū
dū manifestū mōle
pē pūam nō intelliget
dare alij tūcūqz pūe pē
illūa pē pūe nō pūam
aut intelligat // dūplius
Intelligat et pūa aut cēte
mūmōi statua pūm pē
aut pūm totū quod si
pūm totū tūc esset p
tibilis eo q pūatate
pūet pūbilitat ipius
statue et nā esset mē
impede et indigita statue
et inqualibet pte alia
ipius Tu aut vides qd
hac est ab pūditas ad
māredibilis nō adea dē
pūcendū mūlatens labo
randū pē dū pūpūam
cadat dūo tūcūqz ex
p dūit quia nō 3 mīsta
tua pūm totū qd nō
est mē pūm pūm aq
corporeitat ipius statue
videlīz impede nō dūgi
to nō capite Et qē id
remouimus / ut pūalia
pūem ipius statue nō
aut 3 mīstatua pūm mā
tiam aut forma ipius qz
tūc magis in matia cēt
nō forma ipius dūamfe
stūm aut 3 tūbi qz mē
tallūm nec es nō lignū
nec lutūm receptibilis
est intelligat aut pūe vūo
modos quia nec pūm
pūem nō dūmū neqz

scdm totum. Sed nec etia
vite que longe magis est
et perfectitate pcedens
utinqz eundem si sunt in sta
tua scdm forma sua hoc
est longe magis ingenuum
cum forma statue qua
statua 3 accidens tantu
sit alicuius comatis qd
nomina nra hoc 3 metalli
ut eris ut ligni ut luti
Nulli aut pt esse dubiu
ut ignota qm impossibile
sit intellam ut sciam qd
macadente emare relin
quitur comitate ut in
telleus et scia p sunt in
quor statuis pnt 3 eisd
scdm aliud quam scdm
totum ut ptem corporei
tatis pnt et qua pt ear
matia ut forma. Quia
qm aliud ptemare impte
ista no possunt qua ista
quem fingunt deificum
splendorem. Aut nro in
statuis scia et intelleus
scdm illum queadmodu
hominibus scdm aias et pte
hoc quor deificus splen
dor est ptem pba. Iam
em remouimus hoc quia
nec pt esse pba no intelli
gens que intellam et
sciam pstat ei magis est
nec pt esse asba intelli
gens que gignit quor
corpibus emare nra ha
bent concedere et qfite

utem istam et splendore
deificum accidens tui esse
et p hoc remouerunt ab eo
intellam et sciam et diuites
Simplius iste splendor deifi
cus magis debet eade pnt
pba magis receptibiles
emare pnt asinos et porcos
et canes magis descendere
deret quam pnt statuas
Inqis audibus pnt vita
et apphensio que pnt san
damentu et pntio aduobi
lores et sublimiores opa
tiones. In statuis aut qia
impedimenta esse mani
festum 3. Quare pntia
ta aialia aduincta hnt
ad sublimiores et diuitas opa
tiones. Statue no impedi
ta quor no est impossibilis
remotis. Simplicius ad pte
rias et diuaciones etu est
nra humanas et homines
abiliores et pntiones
esse quam statuas. Ite
et adens vtutes et pte
hoc ad diuitate pnt deites
Vnus em pqua p pba
et diuacio diuitas est
manifestum igitur e quia
et facilius et dignius est
homines deos effia quam
statuas vno porcos et
asinos et canes. Manife
sta igitur est infamia man
ri obtrata pte aduolue
pt et aias pnt aialibus
similes pba statuis ad
venire et eis adungi et

impossibile pnt. pnt. eundem
illum fictum et pmpm
desitum splendore ad esse
in statu cum nec pban illu
posse pnt esse nec accides
et pnt quibz pmonis im
possibilitas pban dimpo
nis facile declaratur. Conne
tionis cum anime tres pnt
modi. Et cor pnt 3 vita
pnt sensus et no dpm
gdmqz asensu ea que as
pu relinquunt. 3 ymagina
tionis et memoriam. Ista ei
duo videntur esse pnt re
positi et thesaurisati. Tunc
modus est affinis cum ra
tione et pnt pnt passionis
motus ut tristitia et delec
tatio timor et ira et huius
alia pnt eas quicquid ho
mines cum aliis animalibus
et ad 3 dubitandum apud in
tellectuales quia vita pnt po
spacio anime incorpore et
sensus pnt et affinis tunc
et qui vita pnt fundametu
aliarum et velud ypostasis
eas et qui ea remota re
moueantur tunc et qui po
pita vultu et eas natio po
nat vita quod cum non
vinit nec pnt ut natio
nec aliqua alia huius pas
sionis affinis. Omne
quod natio pnt aliqua
huius passionis affinis
natio et pnt et vinit
manifestum igitur e in
possibilem esse quoniam

anys et pntias. Si enim
vini quodqz pntiarum
est impossibile natio e pmo
nem in definitionem et vni
nalem. De huiusmodi im
possibile esse. Vita no
spacio anis que e intel
ligentia nec incorpore 3 pnt
diximus nec pnt corpore. Vni
forte quis dicat virtute
intellectiva de thesauris
memorie et ymaginatio
nis formas materiales pnt
sensibiles recipere et pnt
dic eas rationibus pnt
laritatis pnt pntiarum
vinit aut et qui pnt
ei pnt natio pnt anis
huius quas anis demon
diximus vinit sensibiles
necqz virtute ymaginatio
cum natio eas tunc anis
demon pnt anis hominum
monstrant. Quare natio
hinc eas pnt abstrac
tas et ideo incommensurabiles
corporebus tuncqz et cor
porebus incommensurabiles essent corpore
bus natio magis incommensurabi
les essent corporebus figurarum
incommensurabiles hominum
aut aliorum animalium cum in
nullo pnt eis natio corpore
quicquid figura natio cum
hinc operationes que ille ab
natio pnt pnt corpore
pnt hoc ut pnt organa
eas cum huius organis
impossibile pnt eas vni. Vni
pnt in operationibus yma
ginum in natio pnt

mentum aut fit in botacio ali-
 cuius altius virtutis aut po-
 laris anas illas quod si di-
 xit quis quia in botacio fit
 altius virtutis omnino aliis
 quod petat ab huius virtute.
 In quo non aliud inde putat
 nisi quod ab huius virtute
 petit ut anas illas imitetur
 statum cum non possit aliud
 invocare. Illa igitur virtus
 est que statum deificat per
 deos efficit non igitur huius
 virtutis ut in benedictionis est
 deos huius efficit si vero
 sole ille anime invocantur
 et per huius invocationes ve-
 niunt aut veniunt coacte / a
 spontaneas quod si coacte
 nulla igitur est earum divinitas
 cum manifestum sit ea per
 hoc subiectum esse mortalia
 et ideo in finem quod
 si sponte veniunt cum non
 veniant nisi ut operantur
 mortalibus non est igitur nostra
 invocatio per aromatatum
 adhibitis nisi ad eas placen-
 das per allucendas et ita
 recedit mentis in omnia in-
 venientia que per se deo
 latiora deorum per quos
 cuius primum sequi ordinem
 Amplius dicit huius inpta-
 te ut adveniant statum
 ane huius sine dehis ex-
 cessibus operationibus
 aut non huius ex si non ha-
 bent aut igitur sunt ligate
 propria impossibilitate per ne-
 cessitate aut aliam superior

ptate et voluntate. ex p. ppa
 necessitate appet earum in finem
 unitas que virtutis et aroma-
 tibus indiget adimari et
 ab huius huius atque ligare
 absolvi quod si superior
 virtutis ptate non igitur sunt
 anime huius dii sed ut dei
 omnipotentis et altissimi ve-
 fuit / herbes et aromatatum
 que operationibus ymaginibus
 adhibentur in huius operationibus
 deo altissimo in sacrificium
 offeruntur ad impetendum per
 ab ipso ut eas dimittat et
 absolvat ad huius quibus
 obligatas eas detinet et
 instat ut ipsas illas mittat
 ut saltem intrare permittat
 ut deum dei alius per
 deos ptate et voluntate
 Tu autem vides quod utriusque istos
 remouet ab ipso nobilitate
 divinitatis / felicitas enim ve-
 divinitate inseparabilis est
 comes quare miseria ne
 acti nec potentia attingit
 ad ipsum ligatio aut per
 vinculo miseria non in-
 dita est quod si quis di-
 xit quia sola propria volun-
 tate advenit ane huius
 statum virtutis attrahit
 sacrificijs herbas et ara-
 matum et illecte virtutis et
 fatulentis nos iam in pre-
 sentibus iusta dehis di-
 ximus et ad destructionem
 eorum istius non oportet nos
 quidquam addere per deos

De ydolatria
habetur et si
quidam

Dato quod ymagines benedi-
rati et ymagines dicit et
ymagines ptolomei ad ydo-
latariam manifestissime p-
tinent stellaz et planetaz
neq; em in botanices aliq;
nec sacrificia eis adhibentur
sed sola obsecratio ostellato-
nis // Post hec frequens
est ut destruamus ydolatriam
caracter et figuraz stigma-
tum et impressum // Dicemus
igitur quia ea sunt stulticia
quorundam hominum ea quod imbeci-
litas intelligens ipsos ut cre-
derent figuraz sine sculptas
sine scriptas aut pictas seu
impressas virtutem habere dicitur
ad opanda in se que mani-
festum est impossibilia esse
propter quam solus omnipotens
creator virtute huius ante
erroris destructio facilis est
et manifesta cum eundem
impossibile sit figuram
virtutem habere quicquid ut apte
matie in qua est ut apte
forme figurarum ut linea-
tionis sine ut apte ambobus
sunt quod per apte matie
vel metalli vel ligni vel te-
re vel latis Tunc dignius
est et magis debetur secundum
naturam ut huius virtus potius
sit ipsius matie quam figure
Omnis enim datum secundum naturam
et magis et magis est apertum
datorem Jam autem prohibemus
hoc et ostendimus virtutem dicitur
non posse esse ullo modo
virtutem corporis et intelligere

trabili demencia dicitur
attribuitur sibi corruptibili
atque peribili ut quicquid dicitur
superius diximus nec secundum
totum nec secundum partem quod
virtus esse possit in corpore
Si vero dixerit quis huius
virtutem in esse figure ex-
parte lineacionis seu picta-
tionis vel ex parte angulacio-
nis aut circulationis tunc
appet in forma maior huius
erroris Exempli autem causa
ponemus pentagonum quem
dicitur pentagonum Salomonis
virtute igitur est ut iste pen-
tagonus habeat hanc virtute
in se ipsa ex ista lineacione
qua mens habet quicquid an-
gulos obtusos et extra quicquid
acutos quicquid triangulorum
quingentorum quibus circula-
tio est interior pentagonus
ut autem angulo vel angu-
lis tribuat dicitur nullus
patitur intelligens primum quod
angulus est quantitas imp-
fecta sola enim soliditas
inquantitatibus terminis p-
fecta est Sicut declarat Aristoteles
in libro celi et mundi Et
hoc est quia nihil deest
ei de simplicitate dimensionum
que omnis in se in se non
sunt nisi tres vel longi-
tudo latitudo atque publi-
mitas sine profunditate
Si igitur angulo vel angu-
lis propter hoc est propter quod
anguli sunt in se dicitur
erit maior in pluribus angul

quam in partibus et per
 hoc figura quanta plura an-
 gulos erit tanto erit diuor
 et diuinitate sublimior // Am-
 plius si angulosa figura
 diuinitate habet in se tunc non
 et etulus // Amplius nunc
 quoniam figura et in scribere
 etulus quolibet enim an-
 gulos figura contingit in-
 scribere etulo et designare
 intra ipsum partem geomet-
 ricam quia igitur omnes figurae
 in scriptam etulo nunc et esse
 partem etuli quare parte etu-
 li angulibet possibile est habere
 virtutem diuinam diuinitas aut
 etulus est totum omnis mens
 hoc est unius nate partem
 diuine si nalis et aliquibus
 partibus diuinitas est et totum
 Amplius si virtus diuina
 inuenitur in omni angulo
 diuine esse angulatam et ita
 diuinum et idem omne corpus
 animalis et omnis domus qua
 diuina ut quolibet alio
 aut angulata quod si di-
 uit quis non in angulo parte
 sed in quodam angulo
 ut in recto qui videtur
 esse in angulos nobilior
 Sequitur hoc manifeste
 ut et in omni angulo in-
 ueniat diuinitas naturalis
 Quod quid enim inuenitur
 in parte totius omnis naturalis
 nunc est inueniri et in to-
 to quia igitur virtus anguli

parte et obtusi et acuti parte
 in nunc et diuinam habere virtu-
 tem inueniri tam in obtuso
 quam in acuto et etiam in an-
 gulo contingencie et in angu-
 lo portionis cum in eos per-
 fectus velut in partibus diuinitas
 virtus // Amplius cum omnis
 angulus continet diuinitatem
 sit et acutus corpus erit ex-
 necessitate diuinitas qua ab-
 surditate nulla maior //
 Amplius si inquantitate con-
 tinua inuenitur quod tunc non
 et indistincta et potissimum
 in nunc qui est omnis quantitate
 continua naturalis pars et dig-
 or et exemplum ipsum // Am-
 plius qualiter inquantitate
 et non simili inquantitate ut in
 calore ut calore manifeste
 tunc igitur est virtus que
 diuinam figuram in parte esse
 diuinitatem per diuinam virtutem
 que figure intelligantur quan-
 titates que intelligantur
 qualitates figure in qua
 per hoc quod figure sunt
 manifestum etiam et quia
 nullo tunc operationis ut
 operationis per eis aduenit
 virtus quoniam accidentia
 enim impossibile est esse huiusmodi
 virtutem quod modorum
 super se diuine declaratum
 est quia quidquid naturalis
 videtur operari figure non
 per hoc quod figure sunt fit id
 neque naturalis possibile est per figuram
 opera quoniam fieri et quoniam

figure nihil habent ut que
possunt nisi quod ut figure
sunt ut signa propria res
aliquas et in aliquos et
hoc ex parte seu voluntate
eorum. Declaratum est omni
precedentibus figuris quod
nihil fieri posse nisi quod
modum propria posita seu
instituta in aliquos ex parte
mutuo seu pacto nulli enim
intelligenti dubium est ut ce-
pit figuris quod seu carac-
teres nam nihil significare
nisi quomodo quo propria fig-
ficat propriam et omne opus
quod operari quod autem
significatio nihil virtutis in-
vise prout ut ut figure
ut alio quibusque rebus
primis significandi aliqua
coribus aliquid in se
operatur. Exempla autem operum
que propria videntur fieri
manifesta sunt in regibus
et subditis eorum ut quod
distinguntur live regie ad im-
pressionem annuli ut ymaginis
sue quibus credunt et obe-
diunt subditi velud ex pac-
to obedire quod regibus suis
tenentur quibus et ipsi re-
ges velud ex pacto quod tenentur
veritati et iusticie debent
absque falsitate primis fig-
nam propriam voluntatem
Similia signa sunt inter
amicos sunt in publicas
personas et viros et quod.

signis se obligare in vice
convenit homines per hoc
sunt sunt subscriptiones per
intestimonium assensus sicut
in privilegio pontificum et
intestimonium subiectionis
quales faciunt episcopi et prelati
coram pontifice romano
et testimonium professio-
nis quales faciunt reges
et coram prelatibus suis
sunt etiam signa pactorum
et quodlibet tractatum
que vulgare vocantur cyro-
graphi et quod ad omnia
que indicare voluit homines
signis utuntur prout inter
ipsos convenit sicut signa
ita proprie quam indei
prophetis suis de deo mut-
ut ubique tamquam indei re-
cipiantur indeis de et
episcopi clericis suis et etiam
sumentibus sicut littere te-
stimoniales ut alia signa
in quibus agnoscantur
esse clerici eorum ut pri-
ores sicut abbates mona-
chos suis quod quod omnes
si conveniunt in demonibus
et cultores suos de divinis
signis ut eas deferret
ut scriptas ut impressas
ut quasi impressas prin-
cipionem ut cultores eorum
hoc est prout subditi
se possunt et agnoscunt
eorum quod quod figuris
deferrent et propter hoc

ab ipis ea sibi fieri obtinent
 que cultus eorum requirunt
 sed tamen ipsi demones ut
 hoc possent facere permittunt
 Nonnulla enim pars cultus
 demonum est signa quinquaginta
 ut insignia eorum deferre
 Quare declaratum est tibi
 figuram et ceteros huiusmodi
 non virtute sua aliqua naturali
 operari nisi illa que eis
 attribuitur sed ex demonum
 pacto quo cultoribus suis
 promissi signa se adesse pol-
 licati sunt prout et signa
 sacra quibus utiturvana
 religio non virtute sua ali-
 qua naturali sed ex dei altissimi
 pacto quo cultoribus suis
 se adesse summam promissio-
 nis pollicitus est operanti
 eo tempore loquendi quo sig-
 nis huiusmodi operationes attribu-
 phas sunt Non enim signa dei
 faciunt fides aut religio vana
 propter hoc dixit sanctus ac sapi-
 ens Augustinus quia omnia hec
 pacta sunt demonum De-
 bes autem scire quia quatuor
 genera figurarum populi vido-
 latre stellarum planetarum vide-
 licet signilla amulos tractes
 et ymagines Non intelli-
 gas autem ymagines istas
 planetarum similitudines videri
 quosdam tractes qui in li-
 neatione sua et figuracione
 nullam habent similitudinem
 planetarum et hec vdo-
 latra quatuor sunt istorum hoc est que

quatuor ista debent intelli-
 gere vdo-
 latre stellarum
 Ad hoc genus vdo-
 latre perti-
 nent quatuor ille signum quod vo-
 cantur anuli Salomonis et quatuor
 que vocantur signilla Salomonis
 et nomina alie que vocantur
 in eandem orationem omni exco-
 bilissime operationes et de-
 testabiles invocationes spirituum
 et ymagines aptissima vdo-
 latram continent impietatem
 deneganda aut ymagine
 illa que et ydea Salomonis
 et euntia dicitur nulla sit
 mencio apud vanos Quia
 nec delibris que sacra sunt
 vocantur nec de operibus eius
 Eodem modo neque de figura
 que mandata sunt alman-
 del dicitur aut operibus eius
 hec enim omnia adeo impii
 adeoque sacrilega sunt ut
 sine horrore sua corda ea
 nec legere valeant nec audire
 Unde et nos istorum memo-
 riam honorifica non tam
 breuitate perstringimus quia
 etiam fugimus et fugamus
 ne maioris impie actionem
 deus impientibus committat
 frugata autem et impressio-
 nes multo euidentius dicitur
 possunt que tunc tractes
 et figuras diximus quod et
 ipsa esse sapiunt vdo-
 latre Ista enim in ymnis corporibus
 et membris faciebant vdo-
 latre propter quod euidenter
 cultores eius vdo-
 late ad qua

insignia illa pertinebat eo ipso
 pfectebant. Et ne admodum
 equi eto insignis cognoscant
 esse vngaria et falsam de
 phensi atq pnti eto pigno
 appent esse falsam videlicet
 impressione aplice bulle sic
 dyabolicois illor tactos et
 sigillos impressionibz signa
 tos se cultui dyablico atq
 additos ondebant. Sicut indei
 pignaculo communiomus
 pacto hebraico et legi mo
 saice obsecros se ofitent
 et suscipiendo hmoi signa
 culum ad ead se obligat
 obsequanda. No est igitur
 miru si hmoi demonior
 cultores ab ipis pntas ex
 erationes mediam obtinebat
 v3 tuly et ipi demones po
 tant nali vntute sua et pnt
 tebant infissima dei altis
 simi voluntate. Solus igit
 oimbus appet in facia dñe
 legis que omnia ista nepha
 ria phibuit ut pote et
 quam quis pollutiones
 abhoratissimas et creatoris
 intolerabiles in miras.
 Et ne admodum em vano
 nephas est. Et tuncisio et
 hmoi pignatibus incidi
 et tacteribz mpmi et nul
 to amplius v3 qnto peccatis
 ydolatrie detestabilior est
 quam ritus indatus.
 Septima pars ydolatrie
 pnt diximus mptedentibus
 ydolatria est vbor et noim
 quibz tanta vntute inposie =

rit malefici ut ipso auditu
 et homines et animalia occiderent
 et etiam inspectione figas
 seu lras quibus scripta sunt
 dicit dicebat indens ille
 maleficius qui sola ibi pntur
 ratione thauri vntus est
 occidisse dñebat quippe
 quia vba illa nec homo
 nec aliud animal audire
 potat qui moreret qnto
 nec etiam lras inspiciet
 quibus vba illa scripta
 essent pnt quod et nre
 hnt ea dñe in aqua sciz
 ptractio em illor lras
 pnt fiebat ita et abole
 bat. Quam flm aut istud
 fit et quam impossibile
 declaramus paucis. Si em
 ista vntus esset vbor esset
 eis pntitate vno quod
 mors hoc est ut apte ma
 fue et hoc est aer a apte
 fornic fue hoc 3 pnt pnt
 sonacionis aut apte pnt
 ficatos aut o oimibz hnt
 aut oaliquibz illor. Et
 de pmo quid modo man
 festum 3 tibi quia impos
 est nisi cum aer veneno
 aut alia causa corrupta
 fuerat ut morte mfeat
 hoc aut vntus veneni est
 aut alius peptis no vbi
 ut vbor. Animalis vntus
 appet in aere que pntat
 dñes quida dñilis vnt
 appet in aere que mpsat
 buffo quia dñis flat seu

De ydolatria
 vborum et
 nominum

in fufflat venem // De podo
modo facile est audire quia
no est possibile pmodum
illum quoniam virtute mee ubi
aut nomibz domus enim
pue sonatio no pot nocere
audientibus nisi ppheme =
tiam acutus pui aut mag =
nitudine puiam pqua mtdz
est trifficis puit fingor
tonitru et puit rugitus
leonis unde et puiorem
feu timorem possit e mui
audientes ut homines ut
alia qualia manifestum
em est omem passionem
aiars dehemencia pua mor =
tem inferre posse pacien =
ti et hoc etia apud vulga
famofum 3 v3 nimio aore
et odio nimio dolore et
gaudio nimio nimia ira
nimia qz tristitia mtdum
mori homines et etia ca =
nes nimia tristitia demor =
te duos pios mortuos
esse audire potuisti nimio
vero acutius vocis a pui
pt mors accidere So Behe =
menti em gaffione pue
passione off petropi inqo
pt auditus pt tanta con =
turbacio fieri in mtdoribz
capitis ut morte induat
hec aut virtutes ambe nales
puit et mtdz oio dunt
gentes oruare manifestu
est vba et nomia ex pte

122
ista nihil dunt virtutis hie
manifestu est 3 indeu illum
virtute vbor et nomij thauru
illum nullatenus occidisse ex
p dicit quis quia oporacia
et dissonancia insonis virtute
hent plimam atqz fortissima
pue quod et plato dicit in
thimico quia potentissima
arum est mupia pndemq
ei quia hoc est veru pde vty
quoniam nalis tui 3 dunt dunt
virtutes aliarz qualitatun
sensibilu hoc est pulchritudine
coloris odors atqz saporem
In quibus nco duntat aqz
esse ut mtdz ut opit opia
etia via puit curueta est
et impossibilis v3 ut apte
pignificati pt quoniam vty
vbor aut nomia Si em
malicia et mtdimentum
pignificati paret hac vty
tem nocendi vbor atqz no =
mibus nome mortis et
inferni morte atqz tormen =
tum intollerabile natio in =
ferrent audientibz // Am =
plius Bonitas atqz salu =
bitas pgnificati p dunt hoc
pstatet virtute vbor atqz no =
mibus et hoc iuxta mag =
titudine pue in mtditatem
bonitat pnaire tanta vty
esset vntingz homi catore
ut ad platonem ipius et oia
mala tollent ab audientibz
et omnia bona pstatent

eisdem Quare et mors tolle-
tur et omnis infirmitas Et p-
hoc natio et it- mortuorum
ibi fiet et sanatio tuncq-
gms infirmos et ablato om-
penitis nocuitorum // Simp-
lius Ista virtus aut ess no-
minibus et vbiis apte signifi-
cati quia significatio hoc
est rone significacionis tunc
natio est ut que magis ead-
significat maiore heat huius
virtutem Quare ymagines
res huius pue pite sine
sculpte sine fise magis
habebunt huius virtute qua
vba et nomina cum magis
hoc 3 evidentiis et oop-
fius significant et ita for-
tior est ymago aliq- vel
similitudo ad occidendum
rem in pperientem ea qua
nomina quecuq- ut vba
Et ista inspectione alicuius
ymaginis ut visu more
quicunq- visor ut inspector
ipius et de omni signo nati-
puit se hie natio est cu-
nalia signa magis signi-
ficent quam positiva ex-
p- dixit quia nominibus et
vbiis est virtus huius p-
res no qua significate
ut rone significacionis / mai-
festum 3 hoc esse falsum
et primolum Res enim quia
res no potius ptinet ad
vba et nomina qua ad alia

quecuq- No enim ptinet
ad ea nisi p- significacionem
et ita no potius ptinet
eis virtutem huius / quam
aliis quibuscunq- rebus /
Quare illa est apte
illa virtus nominibus et vbiis
Quare huius vie impossi-
bilitas o- precedentibus faci-
le patefiet / Cum enim ad
p-rtam virtutem p-standa
nullum p-cedendum inuet
manifestum esse debet
tibi quia nec omnia sunt
illam p-rtare possit //
Simplius Cum significatio
magis possit nisi rone yma-
ginacionis aut intellectus
Ipa vero ymaginatio et
intellectio significaciones
sunt maxime atq- for-
tissime cum natio virtus
ymaginacione et virtutis
intellectus / iste virtutes
maxime et maxime et
ita ymaginando atq- in-
telligendo ^{ad op-} nati-
et vbiis fient nati- illa
que virtute vbiis et nomi-
fieri opiant // Jam igit-
declamans tibi errorem
istum quo nominibus et v-
biis virtutes nati- as att-
buebant Quare o-sequit-
patefiam 3 tibi quia et
vba et nomina no hent
vires illas pue virtutes
huius in pte hac nisi cu-
ficiunt ut occidant

ut orones ut laudes uel
alio quolibet modo subuentione
eiusque ut dicta ut scripta
ut portata cum aut aliqd
istud est / etiam est ut uita
te ubi aliquid fieri sed
ut illius cui uenatio
talibus impendit. Et quo
etiam frequenter appet tibi
quia duplex est uoluntaria
ubique et uoluntaria uel altera
quia utitur ille uenatio
utitur. Alia quia uenatio
tibi soli creatori altissimi
debetur alii autem sine
scriptura sine placatione
ubique impendit. Quoniam
modum enim ueri cultores di
altissimi et puniendi
fines eius et etiam scripta
medum defendendo ipm de
uerant et per hunc uenatio
uirtute medum creatori
obtinere / sic et isti maleficia
no uirtute ubique que ut
perferunt ut scripta defendunt
deus uenatione quam ut
perferendo illa ut defendendo
demonibus impendunt ab eis
obtinere uirtutibus que ho
mines admirantur cultores
aut non obtinent ut quia
ipm demones dei altissimi
creatori impio illa facere
possunt ut malicia et fin
inde ipos qui fortiter cu
possunt petita cultoribus
suis non amittunt ut eos qui
suos gratia possideant
suis eos finibus ut tepe

133
Sunt et unde quia deus
altissimus offendat ut fori
tan ut ampliora finibus ab
eis extorqueant qui ut de
offensa dei altissimi ut de
sagamine humanas animas per
uoluntaria faciant. Exemplum
de hoc evidens fuit in aspa
rach qui impio per bartho
louei apud loqui non permitte
bat et hoc ipm bene aliquid
demonum cultoribus suis in
dit. De aliis uero duabus
causis malignitas demonum
plenissima fides facit. Id
igitur declaratum est tibi quia
tamen ille corpus et de quo
fecimus mentionem. Evidenter
enim appere debet tibi quia
tamen occulto demonum. Sic
et ad platonem quosdam ubique
ligantur medum spiritus
maleficia et aggirantur.
No quid ipos uirtute sed
per textu uenationis quam
diximus. Alii autem ad alia
ssim finibus. Hoc est alia uene
ratione quia uenatione
creatori et placatione pro
ubique. Accidit et medum
quod mali homines per
ortibus etiam talia faciunt
et demones etiam abiciunt
demonibus dantibus hominibus
deo altissimus per uocacionem
eius ferre non sustinentibus
aliquando aut in eos qui tunc
attemperat per uirtutibus. Sicut

legit^r Act^{us} 19 De septē filiis
pene p^rincipis p^redoti^r Iunⁱ
tis aut^r aialibus ligatis et
congregatis ut dⁱna vⁱtute
et miraculo^r fit ut dⁱximus
ut p^resu^r nati^re q^ui est dⁱna
o^r radice magice n^alis //
Iam igit^r patefecimus tibi et
vires homⁱ vⁱris et c^octerib^{us}
vⁱtales mⁱnifitas att^rbuert
et qualⁱt h^uic eas et qualⁱr
noⁿ h^uent et q^untum^r claraverit
qui sapientissimⁱ reputati
funt^r vⁱz magi qui sigillis
et amulis ymaginib^{us} et c^oterⁱ
tribus planetar^{um} tantas
vⁱtales att^rbuert q^u totu^m
mundum^r inforem^r p^r illa
mⁱptate se h^uic credebant
p^r quam longe a^reritate
funt^r qui dⁱni p^ronomibus
pene omnia magica et mⁱ
fica opa imposuerunt // De
clatus est etia^m tibi ad h^uic
error^r dⁱxerunt magi et p^rhi
p^runt qui lib^ru^m p^rppit de vⁱ
tute vⁱlor^{um} et c^octerⁱ et p^rpe
hoc ydolatrie impietate p^r
arlegum^r nec p^rtemida^m //
illa defama^m magorum^{um}
et astronomor^{um} qua vⁱtute
tunc dⁱni p^ronomib^{us} creator^{um}
opati^r sunt se opari dⁱna
omnia mirabilia sua Cui eo^r
id horis et reuerencie mⁱpe
di voluit ut lib^ru^m in quo
p^rppit^r esset nemo tang^re
p^rppuerit nisi mundus et mⁱ
dis vestibus indutus dⁱcto
aut^r quia nomeⁿ illud ut

vox quacumq^{ue} sit barba est
et noⁿ est vⁱllosusdo^r o^rio
nomib^{us} quibus ap^rut he
breas nominat^r creator et de
nomine isto es que dⁱximus
mⁱtemur^r in lib^ro nephaio
ymagin^{um} lⁱme h^uic aut^r
tibi sufficiant ad defen^rdas
istius error^{is} ea que dⁱximus
addemus tibi et alia^m defen^r
tom^r Cui igit^r p^rnomem^r
illud p^rdm^r illos maleficia
quibus nocet^r innocenti^{um}
manifestum est eos o^ro
trahit^r pollue^r nomeⁿ illud
quo tam detestabile ab
utunt^r vⁱz ad maleficia
et flagicia ac turpitudes
p^rficiendas // Duplus est
h^uic opa noⁿ solum vⁱtute
creator^{is} sed ab ipso esto^r
efficant^r p^rnomem^r p^rut ut
gra^m nomeⁿ sui ipse estator
opabit^r ut vⁱtutem suam
accommodabit et o^rhibeb^r
contra se ip^su^m Et p^rpe hoc
erit dⁱni noⁿ mⁱspiciendissⁱ
sed pessim^{us} dⁱni ut inno
centibus nec p^ribmet imⁱpe
ista p^rcat // Duplus est
mag^{is} q^u p^ratatem et digni
tatem nomeⁿ illius fieri
p^r que pollutio eide^m
mag^{is} adu^rari p^r quam
abusio eiusdem^r ad tam
impia tamq^{ue} turpia opa
que ip^su^m se face^re menant^r
Quare eo ip^so vⁱtute noⁿis
illius impediret q^u ad ta^m
detestabilia opa eo ab^uti
p^rppuerit ut creator vⁱtute

nam retrahet ne tam ad-
bilibus maleficis auctores sit
et virtutem pariet. Cuius ac
et quia magna displicentia
creatori sit illa maleficia
ipset librum illu legentibus
et alios omnes p[er]stigos et
ymaginu et ligaturis p[er] ei
et libri illi inveniuntur. Et dicit
aut auctor dicit sed p[er]at
memoria eorum in p[er]itu //
Post hec restat nobis loqui
de octava p[ar]te ydolatrie q[uod]
est t[em]p[us] quia adeo p[ro]fert
error maleficis ut ead[em]
nomib[us] dies et horis v[er]-
tutem inficam attribuerit
et opibus maleficis p[ro]p[ri]is
Vnde creberrime inveniuntur
in opibus maledictis yma-
ginu scribes iuxta yma-
gine nome dei diei et ho-
re. Et dicitur que ydo-
latrie est illud q[uod] imp[er]atib[us]
domus p[ro]bitur etia hodie
nomo diei quo p[ri]mo audi-
ta p[ri]mo in regione illa
tomina. Credit aut in-
fantis illi q[uod] virtute h[ab]et
p[ro]p[ri]e tuta sit domus
alepione fulguris q[uod] credu-
litate que p[er] cogitare
demoniorum. De hoc que est
omnis error ille quo creditur
quedam h[ab]ere fortunam
et fauste quoda infortu-
nate et in fauste rebus in-
cipiendis aut aggredendis

434
Quis aut in p[ar]te facili est
destruere. Necessario enim q[uod] ut
alio duos modos attribuant
hanc virtutem t[em]p[us] v[er] aut o-
p[er]a n[on] t[em]p[us] aut o-
alio // Quod si o[mn]ia t[em]p[us] cu[m] illa
t[em]p[us] v[er] sit in toto et in p[ar]te
eius p[ar]te. Ead[em] igit[ur] est
virtus totius et p[ar]ticularis
ip[s]ius. Quare totum temp[us]
faustum erit et h[ab]ere p[ar]te
p[ar]te aut totu[m] in faustum
et h[ab]ere p[ar]te aut totu[m] nece-
sarius. Quis virtutem ista
fortissima e[st] v[er] fortunandi
et infortunandi p[ro]p[ri]andi
et destruendi seu ledendi
fortissima enim virtus e[st] qua
q[uod] p[ro]nat[ur] rex cum toto exercitu
p[ro] m[un]do et n[on] minus magna
in m[un]do m[un]do in m[un]do de-
tor et in v[er]dacione fluctu
Quis modi o[mn]ia ip[s]i attribuit
h[ab]ere ut dicitur ad bellum
ut ap[er]tius in mare. Simili-
q[uod] p[ro]nat[ur] domus arina
et p[ar]te p[er]getum et fructum
ab omni leione. Simili et o[mn]ia
omni h[ab]ere attribuit. Quare
p[ar]te dicitur virtute fortis-
simam rei debilissime attri-
buerit. Quia et rei que
accidens e[st] et in o[mn]ia acci-
dencia debiliore esse cum
eius esse n[on] sit in p[ar]te p[ar]te
et de p[ar]te atq[ue] defectus
ab ip[s]o esse. // Amplius Cur
t[em]p[us] et n[on] motus p[ro]p[ri]us
virtutem h[ab]ere attribuerit
cum temp[us] n[on] sit in m[un]do

ipius motus // Simpliciter
 tempore et in loco ad locum
 evidentur per stabilitatem esse
 et fortior quam tempus //
 Simpliciter si ista ista est na-
 lis tempore / erit maior conu-
 intoto quam in parte / et ita
 maior in anno quam in mense
 et in mense quam in die et
 in die quam in hora et ita
 intoto tempore quo ad fluxum
 ab origine mundi quam in qua-
 libet hora vel die et per di-
 xit quia qualis non videtur
 quod aliqui attribuerunt
 hanc virtutem tempori vel co-
 stellacione sicut dicunt die
 esse martis aut hora aut
 altius planete a rebus
 que fieri possunt in parte sicut
 adhuc dies egyptiacos nunc
 in faustos credunt et infor-
 tunatos pro plagas quibus
 diebus illis credunt flagel-
 latus fuisse egyptum et egyptios
 Et istos duos prius pertinet
 ad ydolatriam stellarum de qua
 sufficiant tibi ea que iam di-
 ximus // Sed vero adeo em-
 dentis erroris est ut inde
 destructio eius non egeat
 manifestum enim est quia
 duo milia annorum fuit inter
 dies istos et dies illos in
 quibus percussa fuit egyptus
 et dies ista non continent in
 nomine et species tunc ipsi
 igitur causa 3 quare isti
 dies in fausti sunt quia fuit
 eiusdem species et erroris non
 minus dies et hoc 3 ac si

dicatur quia quidam petrus
 fuit malus vel infortunatus
 et omnis homo qui de cetero
 vocabitur petrus sit malus
 aut infortunatus quod magis
 magis finis et rationale
 dicitur per Iam igitur patefacta
 est tibi ydolatria temporis
 et error atque impietas eius
 // Post hec loquentem denota-
 re ydolatriam que de iudiciis
 est ac rebus initialibus et
 hec est secundum duos modos
 quia res initiales et initialia
 que vocantur homines quoniam
 aut intelligunt causas et
 subsequenter eventum a
 intelligunt eas et per signa
 ubi signa cum pugna a quibus
 delecto suo per motum pugne
 si inchoant apte finis
 sui vel mouens eam potest
 quam dextera aut si per
 finis per quam dextera
 mouit aut si calamitatem
 finis per quam dextera
 accipit aut vestimentum
 primo induendum in ipsum
 aut non iam accipit vel
 non induerit a ego in dno
 quippe istos fecit credunt
 quoniam erroris quod illa initialia
 vel cause sunt vel signa
 infortunorum vel fortunarum
 illa die vel mense vel anno
 futurorum maxime cum primo
 anni die vel mense vel per-
 tinet vel prima hora illa
 acciderint quod aut illa
 cause et non possunt ene-
 tum mori finale 3 inde

Si enim hoc esset imptate po
m voluntate nostra posset
esset quod nobis unaquaqz
die ut anno accideret. Cum
imptate nostra et libitate po
situm sit quod predictos ut
similiter imptate impiorat
temporibus faciamus et ita
nichil accideret nobis nisi p
prium ut si accideret ad ipsum
De voluntate nostra nobis accideret
Amplius manifestum est
quod talia cause esse ppe
non possunt eventum nostrum
Quia enim contingencia ppe
eventibus nostris et longe
intra sunt et debiliora
multis eventibus nostris atqz
sine inordinata ad illos
Quia enim inordinata est motus
pedis ut alius ppe. In
ad hunc et ad matrem
contingendum et ad alia multa
hinc. Causa autem omnis
que ppe causa est ordinata
est ad omne id cuius causa
ppe 3. Amplius dicitur qd
non providencia seu dispo
regunt et eventum nobis
ut ppe ut ad ipsa ppe ad
hinc causa. In forte
dicat quis quod providencia
divina ordinat apt. nos
et de nobis qd ppe ppe
moneamus aut qd ppe
tiamenit ppe accipiamus
et hoc manifeste videtur
ridiculum. Amplius dicitur
errore istum ipse non fuit

157
causa eventum nostrum nisi qd
mirabilia hoc autem accideret eis
ut ppe ppe in aliquos ipse
ppe mirabilia opus nostra. In
catali agit ppe ppe ppe
eis hoc ut ppe fortunata
ut infortunata et infortu
nent eventus nostrus. Sed et
hoc unde mirabilis enim dignus
ut fortitudinis habet de
homo qd hoc qd ppe egredie
ut ingredie locum aliquem
quam qui ppe ut ita in
greditur ut egreditur ipse
ppe hora quecumqz tempus
nullo mutat. ppe que
mea sunt alioquin omnis hora
et fortunatissima est et
infortunatissima cum in
omni hora et incipiat fieri
et fiant et mirabilia bona
et in mirabilia mala et
optima et pessima. Am
plius dicitur mirabilia qd fuit
opibus nostris ut fortinet
ut infortinet reliqua opus
nostra ut frequenter aut non
et finalitas. Contra enim
equaliter virtutum esse nunc
est. Et si alterus horum alio
ut dignus ut ppe est
dignus 3 ut hoc sit fina
litas ppe omni et con
pmaio digniores sunt
quam incipit seu incipit
Amplius dicitur ppe qd ppe
dit hinc opus frequentia
ppe licet ut ea fortinet
ut infortinet quilibet opus
habet virtutem fortunandi

ut infortunandi sequitur ipm
opa Quod si dicitur omnia no
ppr hoc opus initiale annu
ut incipit ut septimane
ut dici fortinet ut infor
tinet sequitur quia pcedit
illa solimodo sed quia pce
dit illa initialit v3 quia
est pum maliquo tpm pmo
matos pum dico mpe illo
Cur no pmlr q pma fuit
loco no habet pmlr v3 tute
fortunandi et infortunandi
opa sequitur illud ordinatoe
locali. Quagis em quita pnt
opa pdm loam quam pnt
pdm tempus Quare maior
v3 tute et maior mfluencia
induct // Amplius ex res
viliores cause pnt v3
mobili et debiliores forat
et mores maior contra or
dinem n3 et cont ratione
pnt cause inqua efficietes
Causa qui effigens nalis
omne deplemndine et ha
bundancia sua mfluens tat
omem effm pnt Et ppr hoc
maior et fortior 3 atq nobi
lior pnt vides mltipitate
solis q maior et fortior est
omni splendore quem causat
et calor ignis pnt Et adhuc
modum se habet de omib3
causis nalis et ppr efficien
tibus E3 v3 aut se habet
pdm errore v3 tute Quia
ha em opa nra m3 dnm
vilissima pnt ac debiliss
et sequentibus opibus illa
tenus companda dypet et
qum errores et natura

et v3 pmlr talia poma
pe Et m3 pmlr m3 pmlr
v3 solatit m3 dypet p3 hoc
quod p3 pmlr et m3 fortuna
com ipm t3 dnm v3 tute
v3 totam emm gubnat
rebus tam vilib3 attribue
vnt // honorem em creator
et glam qu3 adq m3 res
quod m3 pmlr Ordinao
em v3 tute de altissimi
opus 3 opa aut nra initia
lia de quibus m3 com fecit
capalia pnt et voluntaria
et talia de quibus nullo
pendent sequitur manifeste
pnt igit est eos m3 er
tate qui dixerit m3 talia
opa nra no causas ee sed
signa sequentem eventum
Error aut p3 manifeste
de pmlr p3 hoc q quod
signa nec nalis pnt bon
ut malis eventum no po
pta nec pmlr nalis
quod signa no pnt qm
nec p similitudinem signi
ficant nec p sequentia
ut fmg ignem ut effus
nalis qu3 tute causa po
pta v3 no pnt quia a
nullo auctore pnt m3
tuta ad hoc significanda
pterea significatio pmlr
nemem v3 tute ab agen
do neq aliquis aut ed
Si em m3 qu3 pmlr
pnt ut legat ut audiat
significandi m3 pnt
ut alius aut m3 m3
Si Si m3 legat ut

Quare alii auctores fecerunt
ditatis et opulencie temporalis
qua demum altissimum operabantur
hec autem erat idolatrie impietas
Et ideo prout super diximus
remouit eam deus in 22o de
vitiis De hoc errore precepit
vbi illud vulgariissimum
quo quis dicitur esse non fortuna
tus adiuuandum videtur
pice Ad hunc errorem pertinet
opinio illa vetularum quo cre
dunt meliorem esse inuentum
modum ferri quam multa aurum
et meliorem inuentum ferri for
tunatissimum credunt inuen
tum esse aurum Credunt etiam
non minus scilicet meliorem
esse inuentum obuli quam
minimam Credunt infortunatius
esse inuentum bonis et omnis
fortunatissimas autem lupi
et colubini precepit autem hec
infamia usque apud omnes bar
baros ut omne illud quod inue
nerint adoret vnaquaque die
sive porcum sive cane
sive aliquid quicquid Debes
autem scire quia non inuenta
sunt obulorum inuentum artificum
custodit error huius precep
tores tanquam causam for
tunacionis et preputat hic
autem error adeo manifesta
est ut nec contra eum rotinas
esset cum enim dubitet
aurum nec oportet materie nec
oportet forme sive quidquam
posse ad fortunam vel prepu
tatem Si enim oportet materie
quidquam posset tunc in
uentio aurum Ferri sive

ferri magis esset fortunata
quod ipsi negant Si autem
oportet forme tunc non restat
vtrum ferrea vel liquefa
aut qualia materia sit aurum
et hoc ipsum iterum negat Si
vero ex ambobus prout tunc
non restat nisi ut omnis die
fuerint aurum ut quocumque
inuenimus aurum inueniamus
et ita bona nobis in omnibus
et parua euentant Quod
si dixit quia non est fortuna
ta inuentio aurum nisi ab alio
posita fuerit et casu inuenta
vel quod melius est repta
tunc quod fortuna et preputat
aliter pendet fortuna hec
Et ita aliter dicitur pendere
ex alto De obulo non et minus
facilissima est destructio Si
enim oportet materie prout causa
est bone fortunacionis vel
to fortune minus integer
cumque meo plus sit de materia
eadem Si vero oportet forme
prout cum eadem forma et
maior sit in ipso minime eodem
et si oportet ambobus Ambobus
enim et materia et forma
prout in minime integro quod
in obulo Quod si dixerit
quis quia non est hoc
ex obulo prout se prout quod
in uentione nostra est ipsa vbi
obulorum obulo Non refert
an obulorum sit aut minus id
inuentum et prout omne in
uentum nobis habet bone
reputate vti tunc ista et
nullum erit infortunatum

Ptea qualiter munus nostrum
 hanc virtute prestat obulo
 et non minus in et quod ad
 matiam et quod ad formam
 minus receptibilior sit tunc
 tunc impressio quam obulo
 Quod per dicitur quia idem
 virtutis est hoc melius est
 munere millefariam pro
 vniq munus et ita in infu
 tum et modum fieri quod
 mille milia auri et argenti
 // Simplicius dicitur erit causa
 phibens auri receptione
 huius virtutis // Postquam
 igitur excedimus nos auri
 ho dei deidolatria et phib
 emus et apperimus tibi ali
 quatenus vias destructionis
 ipsius quod emens et quod quer
 ut accedamus ad ritus et sa
 crificia atque sacra et de
 claremus virtutem eorum pate
 faciamus quod que ipsos pla
 ceant deo altissimo et que
 sint veri nominis sacra et
 sacrificia et que nominibus
 istis omnia indigna sunt
 Dicemus igitur in primis quia
 ritus ipse nos et initia
 nis sine sanctificatione
 secundum opinionem singulorum quod
 legis et maxime ac fir
 quetissime de sacramentis
 ut ritus immersionis ritus
 baptismi Inedum ante
 ostendit nomen hoc
 ad totam observantiam unum
 tuncque legis vel dicitur ritus
 indicans tota observatio legis

indatur et ritus datus et
 ritus sacramentum eodem Et de
 sacramentis quibus iam expe
 dimus nos per tractatus
 ille requirebat Et secundum in
 tentionem et propositum unum
 in ipso Dicitur igitur ista videlicet
 sacramenta sacrificia et sacra
 ipse tria quia instituta sunt
 sacramenta per ad sacrificia
 sacrificia ad receptionem
 sacra ad dei honorificationem
 Unde sacra dicuntur festos
 et ad festa pertinet // Item
 tria nomina nobis sunt ritus
 cum et ut sacrificium et per ipsum
 ritus itaque et ut ritus creatoris
 declinamus et ut pater eius
 et gratiam habemus ritus itaque
 et ut ipsum creatorem cultum
 placito inquit honorificamus
 Et primum quod per sacramenta
 nobis tribuitur circumadmodum
 cum per vestimentum vestis
 et per ornamentum ornatio
 et ita de aliis dicit per sacramenta
 sacrificia perficitur Sicut igitur
 non et veri nominis vestimentum
 cum applicatione per a
 propositio non vestit illum
 cum apponitur neque ornamentum
 tunc quod emens appositio
 non ornat illum cum appo
 nitur Sic non est veri nominis
 sacramentum tunc adhibi
 cio seu appositio quatenus in
 ipso et non faciat per sacrificium
 illum cum hoc adhibetur seu
 apponitur Siquid utique et ad
 intentionem sanctificationis et per

alias quo sacramentum nōd
sed instrumentū et causa sa-
cramentis illatens esse potest
sicut appet inuicem que
quid in se adiutorium 3 pas-
sionis quā admodum
carum ut pūm diximus et
pūm 3 sine pūmūm spūa
lis inuicem quā pūmūm
indue respectum pūmūm
et conuincione sua Si ergo
fiat inuicem in manu ab-
spūa vlla inuicem cōuincione
et inuicem vlla spūa
inuicem erit quid et
pūm et adiutorium q dūm
et esset pūm quō inuicem
ta fuit inuicem pūmūm
ducentos quō pūmūm pete-
bat pūm, adam dūm legi-
a pūm pūmūm manifestū
est quia inuicem .i. ablacio
inuicem pūmūm nō 3 pūm
et in se sacramentū veni nō
mūm sed quāmodum dūm
Cūm aut tpe legis nō fū-
bat v3 pūm et pūmūm na-
dita et ab eis pūmūm vale-
bat ad tollendum originale
pūmūm quō obediencia et de-
uocione pūmūm et quō ob-
ligacione qua pūmūm ad-
custodiendum pactum et
fedus quod inuicem deus
in se et abraha atq se-
me ipmūm quā pūmūm
fedus et obligacionem ob pūm
Si pactum pūmūm pūmūm
instituta fuit inuicem //

Pactū aut illud et fedus
erat in se deum quō pūm
et abraha q et pūmūm
ex altera ut ipse esset deus
eorū quā manifestū 3
quod pūmūm inuicem
obligabat se ad cultū dei
Cūm ad hoc obligabant se
ut esset pūmūm dei et ipse esset
deus eorū quā quō pūmūm
pūmūm inuicem veni-
abant inuicem et cūm cul-
tū pūmūm et deumūm
hīs legi- quō pūmūm in x dūm
Genes quā quō pūmūm
valebat inuicem quā ab-
raha cū soli inuicem fuit
valebat inuicem quō pūmūm
et si nō quō pūmūm quō pūmūm
ad tollendum originale
pūmūm et forte q alia pūmūm
nō em pars 3 obligat se
ad dei cultū et nō in
eam pūmūm tam arduam
dūm quā pūmūm
quā quō et quō quō vale-
pūmūm nō erat quō pūmūm
in pūmūm pūmūm quō
hūmūm v3 soli pūmūm abraha
et illi eam nō toti sed
soli inuicem in illo pla-
ga em originalis pūmūm
et aliorū pūmūm quō cūm
toti quā hūmūm nō requi-
rebat quō remediū em
decebat quō oim deū
quem q inuicem vni-
pūm quō tantis plagis
adhibere remediū // Sicut
ipmūm vna erat plaga pūm

optebat vnu esse remediū
Amplius Si om̃s el̃a erat
vniendi cum vnitat̃ ritus
sola vnitatē ppli efficiat
nec erat vnu ritū insti =
tū p̃quem de p̃lo dei in =
trantes accipent̃ et vnu
dei ppli vniunt̃ Si enī
dūp̃ essent ritus in p̃lo
dei nō esset pplus vnu dei
sed ppli Et idē nō cēt m̃
eos vno seu f̃mitatē sp̃ua =
lis n̄cē aut 3 m̃ dei el̃a
tos f̃mitatē esse sp̃ualem
Et hoc est qm̃ om̃s dei el̃a
et filij eius sunt p̃gr̃am
et h̄edes quare et fr̃atres
p̃n̄c̄itate // Ampli⁹ Ista
d̃pparitas cultus quid ad
peret quam d̃m̃p̃ionē
et d̃ffensionē et tande
m̃itias et bella tā sp̃ua =
lia d̃pputacōm̃ et q̃d̃it̃
rōm̃ quam etiā corpalia
vnoq̃ p̃lo et ante p̃lege
sua ritū et cultū et eam
q̃altare conante et om̃em
alia app̃iate detest̃ate et
p̃sib̃us impugnatē d̃unt
videm⁹ hodie de iudeis
et p̃arracenis de h̄et̃is et
paganis hoc est ydolatri⁹
qui om̃s bellis mutuis se
se inuicē impugnatē nō
cessant et tantis q̃d̃it̃is
et repugnat̃is p̃m̃p̃licet
et mendicis aut indub̃e
tatem aut in q̃s̃ionem
aut errorem inducunt

dūm ne p̃ant quom̃ cultū elige
debeat aut em̃ p̃ti sit potius
ad h̄endum q̃d̃is igit̃ om̃ib⁹
n̄cē fuit vnu ritū vnu cultū
vnam legem in m̃do instatū
et vbiq̃ p̃dicari et in ea d̃m̃i
om̃s nationes // Amplius
d̃unt imp̃cedentib⁹ d̃ixim⁹
vna est ṽitas de creatōe de
mag̃ficencia p̃ et gl̃a ip̃i
sic n̄cē 3 et vna f̃id̃ esse
hoc est ṽam credulitatē de
ip̃a f̃ides nō ṽa n̄c̄io p̃equi
veritate f̃idem aut vna p̃
sp̃es vna Item p̃ant vna
3 mag̃ficencia et gl̃a creator̃
aput om̃s nationes / gl̃am
aut et mag̃ficenciā p̃equi
honorificencia et cultū ita
n̄cē 3 vnam esse mag̃ficien
tia ṽm̃q̃ cultū creator̃
aput om̃s nationes // Am
plius Quid p̃ h̄m̃dancia
d̃ic̃ vni p̃li quērit Quid
igit̃ lat̃ia est p̃m̃e venā
tionis obsequiū sine cultū
n̄c̄io vna est lat̃ia Quid
vnu est et solus cultus
creator̃i debit⁹ Et p̃t q̃
nullus alius cultus debet̃
eidem Nullus aut̃ deat̃
eum qui nō debeat̃ eide
Quid vno solo cultū de
bet eum vbiq̃ coli // Am
plius Contrari⁹ p̃te ē vni
tas v3 et op̃te creator̃
qui 3 vnus vnus solus
deus Expte aut̃ quib⁹ h̄m̃
in vnitatē 3 Iub̃it⁹ p̃
eorū que p̃ritum et cul
tū creator̃i ob̃t̃e int̃d̃

Diffinitio latine

Nichil enim intendit a creatore
 principaliter obtinere nisi in uni-
 mitatem seu unitatem apertis
 et gratiam qua filii dei et heredes
 heredes aut istos dividit? quia
 nec unitas ista diuisa est in
 quibus seu personis sine inter-
 gratiam de filiationis impossibile
 est diuidi nisi ut per spiritum
 fortiter aut utique recipit
 magis et minus. Consequens
 igitur est ut per istam utique
 queratur? Omnis enim finis
 una est et via essentialiter
 totius aut et accidenti
 nichil prohibet diuisi fieri
 viam sicut perinde gratiam
 et potentes eadem unde est
 deinde in fine que diximus
 ut in hereditate etiam // Sim-
 pliciter Communis est iniquitas
 totius quibus quam et quibus
 ad originale peccatum et etiam
 quantum ad actualia. Quia
 et si in uno quoque naturaliter in
 diuiduorum quibus quam non
 inducitur actualiter omne genus
 peccati potentia? in inueniunt
 in illo. Non esset autem quod de-
 mens et sufficiens reme-
 dium quod solis malis actualiter
 contritus occurreretur nisi et
 ab inimicis et potentia?
 appropinquatibus pullum canem?
 Manifestum igitur est quia
 quibus ablucio et que lana-
 tio exhibenda sunt gratiam
 quanto // Simpliciter unus do-
 minus unus civitas unus
 ingressus et una porta

Non enim diuisantur porte in
 unaquaque civitate sed quia propter
 hoc est secundum centurias suam
 ut peram et secundum plagas
 porta enim orientis non differt
 secundum spiritum a porta occidenti-
 li ut meridionali ut sep-
 tentrionali. Quare non intente
 dei que non est nisi per spiritum
 dei unde est unus est ingressus
 aquarum parte veniantur
 in illa. Ingressus autem iste
 iniciatio est et significatio vero
 nomine deo verissima ratione
 Quare una est iniciatio seu
 significatio ingrediendi in
 civitatem dei // Simpliciter
 Cum fedus cum deo adhe-
 reat per ei una civilitas civi-
 tatis spiritus ut obsequio
 legis et in quibus in
 civitate illa vivunt? Nichil
 aut aliud est ingressus iste
 sive in dei fedus sive in dei
 spiritum sive in civitatem quantum
 ad ingrediendos pertinet in
 susceptio cultus et legis
 illius. Et hec susceptio non
 est nisi partium unum hoc
 corde deistis suavis
 Quare civitate unus est
 ingressus quibus in dei po-
 pulum et civitatem. Et ideo
 oportet ut sit etiam insignis
 que ad hoc adhibentur vniuersis
 signa enim huius perque talia
 designant pactum quod
 et laborat? si diuisa fuerint
 per diuisitatem nationum pristin-
 tas et alia mala que super

139
Diximus introducet // Jam at
diximus multatū de baptismo
q̄ omnibus signis q̄b̄mentis
est ablutio exterior magis fca
et causas interior dedimus //
Unde illos appbāda ē con-
fuctudo impiorū qui figurā
crucis p̄p̄tiam faciebant p̄p̄s
p̄ baptisuali ablutione impo-
nunt estimantes se in igne
fca p̄p̄s baptisari // In quo
et dñe auctor et euāgel
uitati apostolicę traditioni
euidētissime cōfēditur
adiunxerunt etiam etiā cōtra
dei p̄m̄dē q̄ quam uerē q̄
p̄p̄s ueritate p̄gnoscent
famentaliū esse q̄fome
p̄nt m̄tus una q̄ nō dī-
formis neq̄ dissimilis fca
uitate Quod si dixit q̄b̄
quia nūlla uarietas nūlla
q̄ dissimilitudo in dēntē cōtra
dei quia alij q̄ngati alij
q̄tinentes in ea in dēntē
et itā tot dissimiles ordinē
uarietates et uarietas et ve-
tū fūdemus quia m̄tus
que p̄nt de p̄ba et uitate
religionis nūlla q̄ dissimili-
tudo nūlla q̄ discrepancia
Et occidē p̄ntē uere
religionis p̄cedit tota ista
uarietas p̄nt appet m̄tus
et eodē homine q̄ occidē
timore et amore dei nūc
p̄gnat nūc p̄p̄t p̄p̄t
p̄p̄t nūc induit p̄p̄t p̄p̄t

clitio nūc p̄p̄t nūc cantat
coram dño nūc p̄orat coram
eodem dñe occidē fide p̄e
et caritate et eadē p̄p̄t in-
fca et uera religione p̄cedit
ista uarietas p̄ntē dñis
neq̄ intendunt fca nūc
fca se a p̄lāi q̄p̄tione
ad religionem nūc esse nūc
dño fieri nō dñi q̄m̄ ut
ut p̄ntē nūc ut liberiq̄
nūc ut magis p̄nt et publi-
m̄s dñi nūc intendunt
cōlām dei in se in m̄re
nūc p̄d angē et agtāmāc
p̄t et abāntione p̄nt
lūitātē totalē de p̄ntē
cōcādmodū dixit p̄nt
et sapientis dñi q̄m̄ in
uā dei alius p̄c alius p̄c
ibat cōcādmodū p̄nt
uiam alius p̄dē alius
eques alius cōcādmodū alius
cōcādmodū Et itā alius
p̄nt alius cōcādmodū
p̄nt q̄ incedit dñi p̄nt
uiam uiam uerissime ac
fcaissime religionis am-
bulat om̄ ordinē p̄p̄t
res ac p̄ntes // Jam
igit̄ declāmā tibi quia
quis debet esse iniciatio
et p̄ntis quia requirit
iniquitatis seu q̄tāmāc
q̄m̄ hūm̄ cōcādmodū
ipa p̄ntis que p̄nt inten-
dit et querit et obtinet
qua est in dñis et q̄m̄
om̄s et quia figurā q̄

huius purificationi adhibendum
est debet esse quicquid
omnibus et quia debet esse
vnde non dicitur propter peccatum
purificationem et aliorum malorum
que sunt nominumque parte
femur etiam tibi designo
isto et de his que adhibentur
cum ipso quia hoc et omnibus
signis purificationis obtem-
perans Quia igitur non deest
creatorum facti nisi obtem-
perantissime et facit nec deest
cum aut possibile et proferre
magis obtemperans obtemperanti
Nunc igitur est ipsum elegisse
signum baptismalis purifica-
tionis ad quem initiationem totius
gratus huius Quare omnis
alius ritus initialis puri-
ficationis et iustus et deo
displacens Solum enim quod
elegit ei placet Nulli igitur
nacioni nulli persone licet alio
ritum vel introduce vel suade
vel licet ab eo tempore quod videtur
istum induit creator Sicut
neque istum negligere vel non
suade atque audito Quare
ab eo tempore omnis alius ritus
purificationis est atque sapientia
tionis Quod si dixerit quis
ratione propter peccatum purifica-
tabitur et salvabitur adultus
cum hoc non potest qui cum
baptizet Rursum quia prima
cum fide et desiderio baptismi
supplebit in eo ritum baptismi
quodammodo ad remissionem culpam

et perfectam emendationem ab ipso
vix reputandus et esse sine
baptismo qui fidem habet
et desiderium ipsius // Unde
et baptismum nominat quod
nunc facit doctores primas
maiores seu plenitudinem
vocantes eum baptisum plene
Cum autem desideramus quid
totum genus humanum ardet
apte sua in fiam ardet in
qua amore eorum que car-
nis et mundi sunt / amore
inquam proprio et friget eo-
rum apte sua proprio vel
congelata friget inquam
ab amore spirituali et eternis
bonis Duxerit tibi lucidi-
ssime totum genus huma-
num incendio proprio et continuo
eget ut ut eorum frigat et
ardeat Quia propter adhibendum
ignis et aque prout propria
tetigimus et in iniectione in
utrumque tibi manifeste vide-
bitur indige ut se heat prout
debet et prout requirit
necessitas salutis Una autem
et eadem purificatio eius est
apte proprio congelationis et
extinctionis eiusdem et apte
proprio actionis Sicut una
et eadem gratia salutis et ignis
et ad dissolvendum et infla-
mandum in nobis proprium
gelandum et aqua et ad
extinguendum in nobis pro-
prium incendium // Similiter

Sancti compeditioni facies
inbenes m'oto que h'ano
no solum p'tor actualis
aduetiam m'quacon sed
etiam m'ata et p'fundam
et adheutissimam corrupz
Corruption m'qua p'ualen
hoc est a'as m'as Intelli
ges ergo natura h'ana
m'ius no solum abluone
qualit' sed fortissima
et penetibilissima indige
Que et aduetias sordes
dilueri sufficiat et m'na
tas p'ualeat expurgare
Quare n'c'm est totu g'm
h'ano que co'uctorium
que m'flamatoriu que
lauatoriu quem fonte
p'uisicatoriu atq' v'icifad
omem fornace p'actissim
m'ois et ut adu'm d'ic'g
quem officina g're/denm
qua flunt omia que ne
cessaria sunt m'qua ple
na fiat p'ificacio et p'fa
pauitatis digne m'itibus
tribuat' Si quis aut quede
quare ritus om' salut' g'ns
h'ani tam g'emens taq'
n'carius tamq' d'm dilatus
fit et tam tarde m'udo impo
situs et p'oposus nos desit
iam iudm' m'itatu de p'a
crament' Si quis e'ia que
rat qual' p'uidebat m'p'e
tor deus d'is nationib'
am' poli q'm abrah'e p'ac

148
tun' t'ra'p'm' et legem
dedisse videat' p'ndem' q'a
n'ltam p'onacionibus desp'et
aut neglexit deus m'p' que
p'em'ipam neglexit et sa
lutem suam p'it curanda
fuerat no curauit pene
em totus m'udus eo delicto
impietate p'dolatrie abiecit
sed m'p'ibus o'ient' n' non
atq' m'endici n'ro et occidet
et p'otissim' m'p'e egypti p'ie
fuit viri magni qui deum
agnoscebat et tolebat ritum
quem ut ap'ribus acceperat
ut que d'ina reuelatae et
p'ria p'udentia iudicauit
legim' em' m'elchisedech
p'cedem' fuisse dei al'issim
p'ris tam' p'acti' eius no
legit' ut p'cedem' m'p' quod
p'ane et v'inu offerebat
Et hoc m' 19 Gen // legim'
et abrah'am ante legem et e'ia
ante pactum t'ra'p'm'is
deo placuisse et ritum p'ari
ficandi quedam fuisse et
fuisse et ab ipso deo al'ti
ssimo acceperat sicut p'p'e
q'tinet' Genes 12 legit' et
Job 1 ca' p'm libri filios p'a
rificasse et holocausta p'p'm
gulos obtulisse q'm quid
no de gente hebreos sed
gentilis fuit // legit' e'ia
m'gestis alexandri mag'
didim' p'lm' b'ng'manos
nobilissim' omia m'ina
p'bi ab alexandri missa re
cepisse p'ceptis aromatib'

quibus sacrificium deo altis-
 simo obtulit In lege vero
 que machometi dicta quam
 et piratam pfitentur si ty
 ei maligno credendum est
 quod centum viginti pphas
 miserat deus ad diversas na-
 tiones ante adventum ipsum
 machometi ut p dicatione
 eorum gntentur aberroribus suis
 dixit omnes etiam pphos nobiles
 de uno deo v3 deos multa
 sublimia et deo digna leguntur
 Eohistoris etiam librorum le-
 galium manifestum 3 in ba-
 bilonia p abraham pmo de-
 inde p pphas tpe captivitatis
 Et deinde p totam mesopo-
 tamiarum et peram totaq3 e-
 ram pmissionis et tandem
 mesopoto p gente hebreos
 et mirabilia que ibi operata
 est deus altissimus notitia
 eiusdem fuisse Quare no
 est dubitandum aliquem nullum
 honorificentie dei altissimi
 cultusq3 exteriorum operum
 oblationum et sacrificiorum eos
 suasse Iudaei enim cultus
 qui impietate et deuotione
 potissimum consistat eos pars
 doctis omni tpe fuit notus
 hec aut omnia ideo aggressus
 longe plura pterentes ut
 agnoscat inferiorissimum
 demum semper curasse eos qui
 seipos curare et curari ab-
 ipso put decuit curauerunt
 Et qui intolerabili negligē-
 tia sue salutis atq3 impietatis
 spem illius auxilium no re-
 pulerunt Consulunt igitur

clementissimus deus salutem
 electorum suorum semper facit
 voluit / vult tamen qui sa-
 luti totius quibus quam no-
 ritu quod primum et ante
 institutionem baptismi et illo
 ritu facit iam declaramus
 adeo quoniam potuit pro
 videri Nec dubitandum
 est alium modum deo semper
 fuisse et esse possibilem et
 alios multos modos / cum
 in ipso beneplacito illius totum
 posita sit salus et per dies
 singulorum quos si quis
 dixit quia deus adhuc
 sufficit ad salutem uniusque
 modorum quorum suffecerunt
 ad salutem antiquorum Per
 deum quia non est unum non
 enim licet legem divina ante
 imposita tantis pro te
 testimoniis approbata tantis
 miraculis confirmata tot
 et tantis mundi partibus tam
 longis temporibus obfirmata
 et sic ipsius utilitas ac
 salubritas evidenter tam
 acceptam cuius negligenter
 non imitare / neque enim con-
 tuerenda est veteris operum
 divina suscitacione religio
 nec est perindemque dispen-
 sancia utrumque causa // Jam
 igitur expeditimus nos hic
 de re initialis justificatio-
 nis et patefecimus quia
 non est alius ritus quibus
 quibus omnibus et singulis sa-
 crificandis licet aliis ritibus
 ubi sunt antiqui per tempora
 quos et imitatu de baptismo

multa diximus que hic
inducta p[er]tinemus res

Post hec tr[an]sibimus ad
sacrificia et dicemus
imp[er]ius quia sacrificia a[n]i-
m[us] manifestum est p[er] se
mutalia et nullam h[ab]ere v[er]itatem
ad placandum deum altissim[um]
n[isi] impetranda g[ra]tiam ip[s]i
neq[ue] h[ab]uisse unquam nisi q[uod]
admodum minus apud recep-
torem illius manifestum
e[st] et n[on] esse eam ligat[i]o[n]em
seu vinculu[m] m[er]it[us] a[n]i[m]is v[er]mo-
lantiu[m] a[n]i[m]alia et ip[s]a a[n]i-
lia que n[on] rogat n[isi] q[uod]
gat ut morte a[n]i[m]is sequat[ur]
mors p[er]tinet quod totu[m] in
a[n]i[m]a n[isi] a[n]i[m]abus et n[isi] ut co-
p[er]tinet eius quod m[er]iti
ficio de a[n]i[m]ali v[er]molato co-
p[er]tinet co[m]mitte[n]t[ur] n[isi] sequat[ur]
op[er]umpcio p[er]tinet n[isi] p[er]tinet
neq[ue] v[er]lomo[n]do n[on] e[st] ut
passiones res v[er]molat[i]o[n]es
sequant[ur] p[er]tinet passiones
in a[n]i[m]abus op[er]ant[ur] n[isi] q[uod]
aliquid m[er]ite[n]t[ur] n[isi] m[er]ito
net[ur] in a[n]i[m]abus offe[n]d[en]t[ur]
p[er]tinet eos p[er] quib[us] offe[n]t[ur]
a[n]i[m]alia p[er]tinet aliquid quod
fiat in a[n]i[m]abus Quare ma-
nifestum et mactat[i]o[n]es
n[isi] obust[i]o[n]es a[n]i[m]alium
ex p[er]p[et]ra d[ic]ite p[er]desse n[on]
posse a[n]i[m]abus offe[n]d[en]t[ur] n[isi]
eos p[er] quib[us] offerunt[ur]
n[isi] ad emendat[i]o[n]em ap[er]t[i]s
n[isi] ad g[ra]t[i]as acquisitiones
omn[is]ia vero ap[er]t[ur] recepta

nihil possunt nisi ut pla-
core suo seu favore donat[ur]
Et quid quod placore nullu[m]
faciunt apud deum nisi a[n]i-
lia ista manifestu[m] et p[er]tinet
ipse met[us] dicit. Nunquid man-
ducabo carnes et ha[n]nos aut
p[er]g[er]e h[ab]it[ur] p[er]o. Nihil eni[m] ha-
bent p[er]tinet quod placat[ur] deant
n[isi] possunt nisi velud utilita-
tem ad refectum n[isi] p[er]tinet
gustabilem ad delatandum
n[isi] p[er]tinet ad ditandu[m]
n[isi] p[er]tinet ad ditandu[m]
ornandu[m] De his aut[em] omib[us]
nihil ad a[n]i[m]atore Quare
p[er]tinet p[er]tinet placore nullat[ur]
plac[ur]e potuerunt unquam
creatori. P[er]tinet igit[ur] p[er]tinet
quid ei placuit quod hoc
fuit p[er]tinet offe[n]tes p[er]tinet deo
tionem igit[ur] seu obedi[en]t[i]am
offe[n]t[ur] n[isi] p[er]tinet alia vali-
tatem eos placuit deo
altissimo talia quoniam pla-
cuerunt. Quia aut[em] nihil o-
dit eorum d[ic]e fecit al-
tissim[us] Et qui g[ra]t[i]a odio
habet iniquitate do[m]i[n]e
stunt est quia vita a[n]i[m]alium
unquam fuit ei odiosa //
vita n[on] viciosa et p[er]tinet
semp[er] eidem odiosa et in-
mita et Quare mors eos
unquam placita seu accep-
ta Quia vero sacrificia
duobus modis fiebant v[er]tinet
mortificando p[er]tinet gladio
p[er]tinet igne Et igne quid
quatuor modis v[er]tinet
vendo p[er]tinet in holocaustum

assando sicut in sacrificijs
de partagine coquedo pon
in sacrificijs de cibano et
in cibibus que coqueban
in cibibus seu lebetibus
manifestum est quia appa
tus iste coquarius deo mi
quam ppe placuit Sed ppe
diximus ut ppe deorum
et obediunt offerunt ut ppe
obediunt eorum ut ut
sunt eis inania et oco dme
rememoracionis ut pper
instruunt seu eruditionem
ut ut in sacrificijs ipis le
gent quomodo in seipsis deo
placere debent / ut ppe co
fuacione et retentionem
eorum inultu dno carni
ficina in illa no parum
traheret eos atqz tenebat
inultu creatoris tunc ad
modum et in ydolatria adi
pes victimarum et dme liba
minim in ydolatria multos
retinebat et adea vocabat
dicit et hocie vides in q
fribus vris fieri in quibus
p deesset ppe coquaria
pauca ut nulli adeos co
derent / ut ppe alimonia
sacerdotum qui de quibus p
stentabant // Mortificatio
aut viciis et pccatis ppe
semper creatori accepta est
et placata et ppe faciens
ac faciens facientem
et ppe mundans ac purifi
cans ipm ppe em otaltes
occisionem et auferens impietatem

et in mundiciam pccatis Quia
nichil aliud est mortificatio
eorum quia ablacio iporum et
igitur de pccatis eorum ppe recessus
ab eis mortificatio eorum est
manifestum est quia de pccatis
pccatis et recessus ab eis sa
tisfacit et deo acceptum dicit
legit Ecce 71 Quia facit
facit salutem et discedere
ab omni iniquitate Et in
Beneplacitum et dno recede
ab iniquitate et de peccatis
recede ab iniquitate et q
ista mortificatio no solum
placata deo semper et sed etiam
salua humane adeo natura
ut ppe illa nec ppe ut esse
possit manifestum est quia
ipa ppe et effundit et ppe
facit et quia ipa et facit
facit iusticie quia ppe
pitate debita et quia est
iusticie quam deo de nob
ipis facimus verissime
iusticia nos Et ita est
iusticie iusticie dnm
in iusticiam in nob morti
ficat et extinguit / Hec
igitur spiritualia animalia vicia
et pccata tam munda
tam venenata tam no
xia quantitate in nobis
occidenda sunt et quia
ad nos ppe anob omnes
vita quia occidibilis est
et occidit animas in quibus
sunt erit natio mors eorum
facit et facit eos in
quibus et a quibus fit
Et quia quia facit

112
cupula

spualia que diuini offendi-
bus inquit nra sunt sacrificia
dualia nec unquam sit ne-
cessaria inquit ad sacrificia
ut eundem manifestum
est quia postquam ista offe-
runt nra sunt illa cessant
tamque supflua quia ad eum
dationem et sacrificium quia
re quia cito impedit et op-
posita sunt cessare oportet
illa et ideo spuali populo
inducta sunt nra etiam
qua exornante spuali et
populo hoc est que spualia
sunt cognoscenda nec nra
sunt ad instructionem ut em-
dicationem neque ad emendationem
et sacrificium neque ad eas
quas diuini officium
et remunerationis in dei hono-
rificationem et cultum neque ad
alimoniam sacerdotum cum
aliis et melius et honestius
p. videatur p. sacerdotibus spua-
libus ornare manifestum
est nullomodo ea esse nra
spualia deo aut accepta
ut placita impole et ea de-
m. p. p. utilitatem populi p.
ergo manifestum est quia
pro spuali populo ne deo pla-
cita sunt ut ei offerantur
et ab hominibus populo nec ipi populo
expedit ut utile est vno ore
rosam atque purgatam
ornare spuali populo non tam
dimittenda sunt quia etiam
inducenda quod si dixit

quas que ad hoc et totum populum
inducens carnalis est et magis
pars populi dani ergo adhuc
necessaria sunt hominibus
carnalis illa sacrificia p.
denique quia culpa sua carna-
lis est quicunque carnalis est cu-
spualis erudicio et doctrina
nulli deest carnalitas non
que culpanda est et modis
omnibus deprecanda non est p.
fidei carnalibus vllatenus
inducenda sed ad spualia
non tam provocanda quia est
opellenda carnalia vero
sacrificia carnalitatem in
hominibus potius nutrent
quam pellant et ideo illos
reducenda ne impio dei
fiat passura quam diuini
aliis forensibus sacrificiis
inintentionibus aliis spualia
sola quicquidibus atque suan-
tibus si quis aut querat
quare aialia munda acci-
pibi et comburi precepit
dus cum ea que munda sunt
in hominibus vnde offere
robore et augere voluit
et munda illa aialia p.
ficerent dona gratias parari
et vitium. Unde quia
nichil adeo mundum est in
hominibus quod non munda
cigne indigeat ut quod
mundum esse non possit sed
legit. ysaie 64. Quas p.
inestinate vultu inestine
nre et apud vltis omni
iustus est inestine adhuc

Et quia illa aialia et p. mu-
da essent. i. no polluta vdo-
latris ut portilegis gra-
tunc habant in iudiciis
nales quibus me in iudi-
cie spiales poffiant. ut
intemro temitopitas in
auiete effentat hoc 3 corni-
bus ferendi lemitas spia-
lia ma poffiant s. p. p. p.
et rixopatem p. u. contencas
pitatem ut occidebant mu-
da aialia p. impetuda p. u.
ofuanda roboranda et an-
genda iudicia. ut p. hoc
ut eo ipso agnoscent qui offe-
bant no alit indei parte
nipsa nipi mndas eide se
offerret et no alit ad p. p.
p. bene posse nipi pigne
spialem et gladiu quibus
ingressus padip p. uis p.
tibus p. p. uis 3. ut q.
est p. uis mndas p. uis p.
ut no alit se deo d. uis
posse nipi p. uis mndas
offerret agnoscent Sicut
agit aialia illa p. uis mndas
corpalem pars dei efficie-
bant. Sic et omis electi
p. uis mndas p. uis mndas
agit patefecimus tibi omi-
modam utilitate p. uis mndas
legalu p. uis mndas et cas
affignamus ut no et p. uis
duracionis eob atq. res-
noms ipos et p. uis mndas
quod est p. uis p. uis mndas
p. uis mndas p. uis mndas
p. uis mndas et omis mndas
tibi. Sicutat eob et de.

Item quod in infemeturis de-
fiant abom. Sicut p. uis mndas
et abom. gra et p. uis mndas
aliquid obtineat ut impe-
tret. adeo alissimo et de-
his aliqua d. uis mndas
p. uis mndas lre legis hebreos
vnt vero addemus alias
declaciones et d. uis mndas
dicemus qui p. uis 3. quo p. uis
p. uis et quo remoto remo-
net. Sicut dicit. d. uis. Et
p. uis hoc p. uis p. uis 3. quo
p. uis p. uis id p. uis quod
est p. uis mndas. Id aut p. uis
quod 3. p. uis mndas
est dei altissimi hoc est
p. uis mndas mndas q.
est ut deus habet p. uis
ad p. uis q. ab eo petitur
Et p. uis hoc p. uis mndas
et p. uis mndas deo mndas
oblatu p. uis mndas
p. uis mndas. In me-
diate d. uis p. uis elemo-
p. uis que et p. uis mndas ob-
laciones deo farte d. uis mndas
demant no p. uis tunc p. uis
fina p. uis mndas mndas
fina est quod p. uis mndas
landis lre ipa 3. p. uis
et hostia bonifecationis. En
et vituli labias vocant
p. uis et alie ranciones
eate d. uis. Osee ultimo
p. uis mndas vitulos labios
mndas alibi aut vocant
p. uis labios v. mndas
adhebe. Quid igit p. uis
p. uis p. uis que d. uis mndas
p. uis deo p. uis et ranc.

remouet manifestum est ista
esse vera et propria sacrificia
Amplius / Aut iustitiae est quod
innocentiae pro seruare non
habet in iusticie innocentem
occidit / Quod igitur aialium
innocentiam non est sacrificium
iusticie / Amplius Cum ius
culpe solam modo debet pena
iniquis est culpa omnia igitur
soli homines peccant non aialia
ista solis hominibus debet pena
iuxta illud Quid meritis
bonis / seruare solis aialibus
morte punit et peccantibus
hominibus imputis ad huc
remanet debitum pene pe
nes homines seruare ut poli
tum nec remissum est plura
pena aialium Quod si dixit
quia saltem pro pena sap
ni debet esse debitum istud
ut remissum ut solutum
nichil dicit quia pene pena
penitentibus in hoc in adu
pena sapientis omnis nichil re
missionis operatur Alioquin
pauperes et omnes nichil gen
tes in munus essent apertis
decederent etiam secundum quod
latrones et raptos et p
sones iustificarent et pas
sarent homines Si pena
santum pro hoc quod est pena sap
ni operetur remissionem
peccatorum ut solutionem
spiritualium debitorum // Amplius
nichil aliud a nobis requirit
domina iusticia nisi mala no
stra i. vicia et peccata de
feramus occurrentes ea et

413
mortificantes in nobis et ut
virtutes et alia dona gratiarum
ipsius ab ipso obtinentes secundum
ea vivamus Et in his duobus
propter quod sit satisfactio nostra
propter eam tantum in quo et
mala illa mortificata sunt
per unum sunt in illo et bonum
super dea vivunt Qui autem
aliter hoc deest penitentibus
homo propter tantum non est in quo
eum peccatum vel viciam vivit
malus est in quo autem gratia non
vivit bonus non est / ea boni
tate de qua hic intendimus
bonitate per quam naturali boni
sunt eia et adu in peccatum
non aut bonitate gratie statim
ut creati sunt Ista quod duo
gratia operum vel mortificata
malorum et effectum bonorum
dicimus esse duo gratia satisf
factorum et per unum genus per
tinet ad penitentiam et disciplinam
his enim duabus mala in
nobis persequuntur et occidunt
Et de hoc quod sunt timor
et dolor pudor et ira quae
contra nosmetipsos in deum
sunt accendunt Similiter et
omnes quoniam afflicciones videlicet
honor. indignatio. abhominatio.
apprehensio. detestatio. occisio
a proprio ordine. Quia enim hec
moderatum peccatorum sunt et
penitentibus secundum quod est peni
tens his omnibus vel aliquibus
vel aliquo eorum mala pecc
ta iuste persequuntur Et unum
quod quod istos satisfactorum est deo
acceptum / et satisfactorum in se

qui mactatio est pessimi
malis et deo inimici et au
pei salua iusticia et sine in
iuria creatori impossibile
est eodemodo et disciplina
istis intentionibus velud ar
mis velud fustibus et gla
diis utitur ad dissipanda de
dia humana quoniam in munda
analia ista pferunt et ppe
mortificat et cu amplius
no possunt salte captivat
ut ne regnet respunt ut
respunt sicut et dicitur in
1° ad Cor. Inaptum
redigentes omem intellm
cotollentem se aduersus piaz
dei nobis qum xpo et in
m^o ad 1° No regnet p
tatu in nro mortu corpore
Et in 2° ad Collo. Mortifica
te membra vira que sunt
sup terram date tamen deb
q vltimq istos v3 captivos
et respicio qua duximus re
pso p3 qua p3hibet regne
pam mortificatio est peti
et si no omnia mortui ei
reputat omne pam q vita
gru no contingit Tunc ei
nec vitam gle auiffe p
quare mortui reputat
eum nec regnat Quia i
pse manifestum e quod
mors et occisio aialm omo
no placat deum qdore at
et occisio vicioz et pctoz
placat eum et ppeam nob
reddat vnicibus et omo
illeq aialibus et rebus alijs
quibusq manifestum
est q hanc pla mortem

in nobis et a nobis requit
deus ppe mortem no aialm
et de punctione quas cuq
res sicut thm et thymia
mat et alios quoniam iniqua
requit deus ppe aut ppe
se sed ppe hanc qua duxit
mortem p3 vicioz et pctoz
pne qua omo in aialis est
illa quare nram polum
utilis sunt mors aialm
iniquitum ad hoc pibat aliq
amictu ppe aut aliud am
ictu ppe no potat nec
vinq potat nisi in pnao
nis et pfficationis quare
revelacione veritat iusto
dei ppo penitus in utilia
remanserit et ideo cessat
debent illo tempe sicut et
dicitur ad hebr 9 In baris
baptismatibus et in pnao
carne usq ad tempus correc
tionis in pnao. Amplius
quid est supnaam vel
pupflm nisi id quo posito
nichil addit vlti ppter
quam ponendu e et quo
remoto nichil detrahut
utilitati eadem Tota aut
utilitas pfficiens e pnao
creatori quare cum ppa
cificia pnaalia que duxit
pola et pfficient obtineat
ista utilitas et pilla alia
nichil de illa addat mani
festum e illa esse utilia
ppe // Amplius Cu quoniam
sacrificia aialm offerunt
pne alijs manifestu est
q offerunt ab iniquis // Cla
mant aut omo ppe quia

141
Sicut iniquos non prestat aliquid
Sicut legitur Gen 32 Si quis
autem querat quare tunc legis
adversus sacrificium et iustissimum
et quoniam instructio ut per
sacrificium non indigentibus
fuerent. Undemque omnia tota
civitati populi hebreorum imposita
fuit et saltem fructus
obedientie et devotionis illis
acquirebant viri sapientissimi
et eruditissimi sicut videtur
et rudes instructionem quam
duximus per ista duo bona
et per viri sancti et eruditi
ab eis receperunt duos fructus
quos dixi amitterent et legem
transgressores fierent. Insuper
sacrificium in populo dei faceret
et scandalum magnum tunc
illo quia etiam sacrificia contra
temporalia redderent minoribus
omnino sequere. Distinctio
patris legis tototo quoniam
ad sacrificia et sacerdotum
egestas ut scirent scandalum
in populo aliis sacrificia
illa contemptibus aliis
illa venerantibus et offerentibus
// Similiter enim per
mactationem maioris offerebat
dualia manifestum est quod
per ipsos immolabant vitulos
et per hoc demonis dualia
vero offerebant creatori
male dimidebat per Cain
ex 4o Gen. Quare ubi
offerebant spirituali ydolatriam
etiam autem dei cultum dicitur
et dubitat qui vacat luxurie
et eis que luxurie sunt

per venenum colere et omnia ydolatriam
spirituali obtemperare et ad
hunc modum de aliis omnino
manifestum est quod per sacrificium
rem cultum sola non recederet
dualia acultura demonum in
fortem et tunc cum interius
corda peccata et peccata demonibus
offerunt et in vias
et peccata operibus corpora
quoniam periret eis omnia
manifestum est quia non vacat
latra nec verus dei cultus
omnem superstitionem
dimittat et semper esse non
patitur. Et ipsos dicentes
etiam faceret atque perficeret
Similiter cum quoniam faceret
fieri ritibus per dicentes
non faceret atque perficeret nec
permetipsum deo placeat //
Per ventura istas causas
impositas est populo iudicis
Per causam igitur que erat
apud populum illum tunc
aut causa poterat esse apud
populum per quam non imponeretur
ei preceptum acceptum deo
cultus ac per sacrificium
dicentes tunc talis esset
maxime necessarius et maxime
salutaris in incapacitas
et imperfectio populi illius quod
non dum taxum erat publici
moris atque diminutionis cultus
Unde postmodum
per prophetas paulatim ad spiritualium
cultum et interiorum
sacrificiorum civitatem perit
Sicut aperit Ier 22 et 23
Nunciate vobis novale et

nolite perire super spinas terrarum
eius dominus et auferite spina
cordium vestrorum et vestrum. **¶**
¶ Omnes gentes habent spiritum
eius dominus autem dominus ipse
incommutabilis sunt corde. **¶** Jam
igitur manifestum est tibi quod
nec veritas nec virtus nec
salubritas quing passionum
causa sunt ut imponatur
populo hebreorum sed sicut quia
vixit quia iudicibus et no
mibus perfectis non abnuncio
traduntur. **¶** ut imponitur ymo
minima quedam et leuia et oio
perfectum non habentia sola imperfec
tio eorum efficit si enim equi
capaces essent ad maiora et
maiora asapienitissimo insti
tutore potius imponeretur
maiora eis quam minor
et perfectior quam imperfecta et
magis utilia quam minora
¶ Amplius Et in scola doctorum
et in scola studentium paulatim
perficitur. **¶** Traditiones autem pro
porcionales debent esse pro
tribus. Quare sicut perficiebat
sacra eruditione plus ille
sit maior eis gradatim
imponenda erant. **¶** Unde et
doctus legis precepit doctor
plus tamquam perfectum via
morum. **¶** Tandem autem advenit
evangelium perfectum eminencia
vela quam non est quod se
extendat in ista perfectio
sacris et ideo promissa
rudimenta et initialia in
adventu eius penitus cessa
verunt et in ista sunt toto
orbe quia ad perfectum spiritu
lem populos invitato et uni

perante deo toti mundo per eos
perfectum evange quia offer
rent et gratias diligimus. **¶** ab
hinc ipse eis qui ad ea
recipienda se ipse conati
sunt in iudicio et sicut
alibi diximus gratias fonte
perpetui facientur quod septem
fluvius eos purificante sicut
refectante atque replente. **¶**
¶ Post hoc autem persequemur
sacra spiritualia nostra que
deo altissimo offerre debemus
quibus solis et non alie
eidem place possunt per
que offerantur quicquid est
salubria ut nostra procedunt
huius igitur et generale sacrificium
quod deo iungimus et ma
ximè offerendum est quod de
maxime et iungimus requirit
et quo non oblato non acceptat
aliquid quod ei offeratur est
unusquisque nostrum Oblatio
autem ista tribus modis fit
primum cum ingratum sacrificium
ac liberrime fuerit pro
receptum. **¶** Tunc enim et per
eius efficiuntur et sacrificium
sunt seu sacrificium. **¶** Omne
enim sacrificium quod deo rite
offertur ipsa oblatio et de
rite sacrificium et per eius
efficitur. **¶** Sic fit et in nobis
cum vana efficiuntur omnia
spirituum baptismorum deo
oblato et sacrificium et pars
dei efficiuntur. **¶** Sicut et apostolus
in primo ad Corinthis omni eripuit
nos de potestate tenebrarum
et transfudit nos in regnum
filii dilectionis sue. **¶** Et ita

Qui dignos nos fecit imp-
tem portis sanctorum in lumine
Deus qui religiones ingre-
diuntur veritate dicitur quia do-
mus offerunt holocaustum
holocaustum dictum est ab-
holon quod est totum et
carnate quod est incensio
quasi totum incensum // Holo-
caustum autem proprie dicebat
sacrificium quod totum igne
consumebatur de quo per metum
relinquebat inobustum dicitur
et ipsa nihil de se ut de per
relinquit quod in igne per
dilectionis eadem offerant
Nemo autem dubitare potest qui
et deo offerendi sumus et qui
eius totum effici debemus
et qui quoniam oblatione qua
deus efficiuntur facimus et facimus
mur // Sed in sacrificium per primum
per disciplinam quoniam alio
ut per primum vicia et peccata
mactamus altero vero per disciplinam
plena dona gratias et debemus
in nobis custodimus Et
vicia atque peccata quoniam minus
in nobis oriuntur aut tunc
peccant saltem debita vigi-
lantia praevenimus Tunc
sacrificium per orationis in quo
intelligimus etiam sacrificium
laudis non enim et minus quod
per facta oratione que laudis non habet
et quod dum durat corruptum
inqua sumus semper inbe-
nit una quaeque virtus in nobis
quod deus mactet et occidat
semper enim inbe nit fides
oblationes ut semper

185
color ut semper interior qui
intellus est totum veritatem
dei Officiu autem fidei et opus
per semper mortificare hoc et in-
ponere eis plenum et propter
hoc non solum victoriosissima
est fides in facimento altaris
ubi et semper orationes et semper
interiore quem diximus deus
et confidit per hoc et habet
eius admirando triumpho
cit et super deus est ymola-
rix opulentissima atque di-
tissima que tantum beluarum
carnificina offert deo et
ymolat dicitur disciplina intel-
lens vana in mundis et no-
parum cogitationum frage et
inam et ex tunc facies
morte illas rationis deo
sacrificium quod habet per pro
habitudo intellectus parat
et quicquid efficiens ipse quo
damus ibidem retinet ne re-
cedat Maxime autem tunc
eius sacrificium de mortifica-
tione cogitationum venient
aspi blasphemie quarum
impbitas maxime inque-
tat et confutat in quibusdam
semper per et in semper
guit non quid concipit per
personat per gratiam eius
que sic contingit in semper
ita et deus et semper est
ab ipso dicitur timor dei aqua
conspicit mortificat et ve-
fignus peruale timore in-
tens eos congelat et mo-
in ut per semper non finit et
per hoc per modo et modo
illas deus ymolat per quod

impio. Item 3. Confige tior
tuo carnes meas Sic spes
tiores et minas que sunt
apte carnis et mundi. Sic
caritas omnia odia mala
que sunt odios ut lites ri
vas et bella. Et adhuc mo
dum de alijs interioribus ut
benivolencia invidia et ge
minidie sunt. Pax turbule
tia una et que eas sunt
et deotionibus idem est
vide ut disciplina oculos
illicitos appetitus et disci
plina animi illicitos an
dus et disciplina ois illi
citos gustus et inhonestos
Simili inhonestos illicitos
et oisios pmones et ad
huc modum de omnibus alijs
que per corpus aguntur
Et vide quia omnes huius
occisiones et actiones sunt
inquitum peccata et bellum
sunt et sacrificia sunt in
quitum propter sacrificium in
pimis et dei honore. Opa
manifestum igitur est tibi quia
sacrificia nostra nos emundat
et faciunt intus et ex
tius et deo igitur obsequium
sunt. cui semper grata et pla
cita 3 mortificatio peccatorum
propter hoc aut dicitur quia
singule virtutes offerunt
deo munera placita quoniam
ipsis sicut fides offert
deo intellectum illuminatum sa
luberrimum abiectionem purifica
tionem atenebris ignorantie
et errorum. Item ac laudica
tione qua super expositum

et fortem a debilitate. Dubie
et opinionis qua punit super
declamum offert eam ipsum
denotat et inclinatum pobe
dientiam addime auctis ve
niam et adventat quam
super fundamentale nominum
receptum. Et in his omnibus
que dicimus fides patas 3
intellectus faciens ipsum ca
pit mentis 1. intellectum
et faciens ipsum 1. mar
tans duobus modis quibus
dicimus 1. mortificans ipsum
quoniam ad viam et peccata
ipsum. Et quoniam ad seipsum ut
ut sibi mortuus deo vivat
et hoc est que animi virtus
Simili et spes offert deo
altissimum creatum securum io
rundum et quasi impudenter
affert tamquam hymnallum duos
et saliens sicut agnos omni
Caritas vero sacrificia illa
que nominantur. Alentia po
nunt tres ramos suos
quorum primus zelus est quo
ad dei contumelias cor po
eam vult per asperum. Item
pietas quo ad tribulationem
sive spiritalem sive temporalem
proximos cor frigitur in
oleo per amem pignus sua
tunc dilectionis. Item 3
benivolencia per quam pijs
desiderijs cor roquitur et
quodammodo velut panis
suavissimus deo offertur
propter aut notum 3. nihil
deo flagrat per amem aut
tate qua cor quod zelo eius
sic dicitur compassioe proximos

176
sic agit p[ro]p[ri]o de p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
coquit et m[un]do om[n]ib[us] et
similib[us] que metu p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o adeo eundem e[st] ve[re]
tas ut p[ro]p[ri]o no[n] egeat
sic de p[ro]p[ri]o co[n]tribulato q[ui] p[ro]p[ri]o
de acceptissim[us] p[ro]p[ri]o
nullus intell[ect]us p[ro]p[ri]o
dubitare Est em[en] q[ui]b[us]laco
cordis no[n] solum mortifica
tio vici[us] et p[ro]p[ri]o sed etia
cordis p[ro]p[ri]o m[un]do q[ui]b[us]
gladi[us] p[ro]p[ri]o om[n]i parte
q[ui]b[us] et om[n]ib[us] p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o atq[ue] vici[us] p[ro]p[ri]o
mos dolores m[un]do atq[ue]
de acceptissim[us] p[ro]p[ri]o Si
em[en] m[un]do corpus deo ac
ceptu[m] 3 m[un]do foras m[un]do
t[un]do cordis // Iam igit[ur] de
clatu[m] est tibi p[ro]p[ri]o que
dixim[us] q[ui]a duo gene[ra]
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o offerunt
deo altissim[us] p[ro]p[ri]o
virtutem quor[um] alio[n] est
mactatio vici[us] co[n]trib[us] alio[n]
3 fructus et op[er]is p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o virtutis Quaque[m] em[en]
virtus vici[us] d[ir]igit mor
tificat p[ro]p[ri]o d[ir]igit d[ir]igit
et p[ro]p[ri]o Et m[un]do m[un]do
de p[ro]p[ri]o radice d[ir]igit arbo
re fructus et velut de
fonte vici[us] atq[ue] p[ro]p[ri]o
emanat[us] p[ro]p[ri]o op[er]is
emittit Sic de p[ro]p[ri]o caritate
velut de fonte vici[us] atq[ue]
p[ro]p[ri]o tres emanat[us]
effluunt d[ir]igit p[ro]p[ri]o 3e
luc[us] p[ro]p[ri]o zela[n]te d[ir]igit op[er]is

pen[us] q[ui]b[us]laco / T[un]do bonu[m] ali[us]
appet[us] pen[us] de p[ro]p[ri]o Sicut et
ali[us] de eadem fonte p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o vici[us] p[ro]p[ri]o et
de eadem radice fructus optimi
p[ro]p[ri]o quos h[ic] nos de
industria p[ro]p[ri]o // p[ro]p[ri]o aut[em]
emanat[us] istas et fructus
de eadem virtute offertur deo
altissim[us] mactatio p[ro]p[ri]o mor
tificatio om[n]i vici[us] et p[ro]p[ri]o
t[un]do p[ro]p[ri]o d[ir]igit caritati
repugnanti Si vici[us] aut[em]
adliquida vici[us] que d[ir]igit
vici[us] vici[us] p[ro]p[ri]o et d[ir]igit
p[ro]p[ri]o et fac de eo d[ir]igit
gentem co[n]p[ro]p[ri]o Et
appetit tibi eundem m[un]do
esse in quo m[un]do vici[us] a p[ro]p[ri]o
c[ir]c[us] Totu[m] em[en] m[un]do
p[ro]p[ri]o impleat duo gene[ra]
illa virtutem que dixim[us]
totu[m] corpus eius[us] de eadem
p[ro]p[ri]o op[er]is virtutem
Et p[ro]p[ri]o h[ic] vici[us] agnus est
ai vici[us] virtutem et g[ra]tis
repletissim[us] ac p[ro]p[ri]o
Totu[m] q[ui]a ad vici[us] et p[ro]p[ri]o
tata mortificatio d[ir]igit
tatu[m] ac d[ir]igit em[en]
in eo m[un]do p[ro]p[ri]o m[un]do
feditu[m] m[un]do m[un]do
om[n]i relictu[m] fit Et p[ro]p[ri]o
hoc totu[m] 3 m[un]do totu[m]
p[ro]p[ri]o totu[m] oblatio
Sicut exemplar xpus d[ir]igit
2 m[un]do pendens in q[ui]o
m[un]do amantio n[on] p[ro]p[ri]o
vacant // P[ro]p[ri]o igit[ur]
ac p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o quod

nobis requirit nobis ipsi pingu
pne tunc oblatione nihil q
deo offeramus acceptum est
Cuius placore alia deo pla
cita et accepta sunt ppter
quod dicitur 3 Gen 2 Vespere
vixit deus ad abel et ad um
nera eius Et secundum aliam
litteram inflamavit dominus
super abel et munera eius non
est deum ad munera abel et
postea ad abel omnia ppter
abel accepta sunt deo aliis
sunt munera non abel ppter
illa // Secundum sacrificium est
est opus melius sicut illud
est cor continent et humiliter
sacrificium deo spiritus gratia
latina // Tunc est opus ex
tioris videlicet que ppter
aguntur Et quia hoc duo
sunt gratia videlicet passiones et
actiones nostras sunt duo gratia
sacrificiorum istorum videlicet sacrifi
cia passionum et sacrificia
actionum et in sacrificiis actio
non excellit martini war
tin 3 passio operumata vult
quam nulla / Sacrificia vero
actionum evidenciora sunt
in operibus discipline clausu
lis sicut sunt operationes
vigiliarum psalmodiarum la
borum etiam corporalium quales
habet ordo cisterciensis In
his autem sacrificiis excellit
ordo cum ppteribus suis ppter
fuit excellit inquit quia
ad pinguedinem devotionis
doctrina autem et predicatio ex

cellunt quantum ad fructum
Indoctrina enim et predicatio
sincera atque devota non
solum offeruntur vbi et la
bor qui multum fructum
sed etiam ipsi auditores qui
peas quantum // Verus enim
atque sincerus doctor seu p
dicator verus occisor 3 et
verus mactator et verus
manducator est animalium
in mundis sicut legitur Job
10 Concedent illum amici di
vident illum negotiatores
Et actum 10 Ovide petre
et manduca Occisor inquit
et mactator in gladio spiritus
quod est verbum dei sicut
legitur ad ephe 6 Et 12
et d. Maledictus qui prohibet
gladium suum a sagine et
improbus Gladius in labiis
eorum Et qui nec saporem
nec odorem habent suavitatis
sacrificia nisi ex virtutibus
et gratiis ut que sunt ut
ex quibus sunt nulla autem
sacrificia virtutes sunt ut
ex virtutibus nisi que nominantur
nimirum et unanimes orationem
festum est nulla esse sacrifi
cia que saporem a odore
suavitatis habeant // ppter hoc
que nominantur et unanimes
// duplus cum sacrificium
nihil placore habeat nisi ex
virtutibus et gratie condimento
non enim sunt aromata alia
que adnantes dei aliquid
suavitatis ut boni odore

147
tupuntant quia gr̃e et vti-
tes orare sola sacrificia de
quibus agimus placare h̃ent
quod deo accepta sunt et
no alia orare nullis alijs
placatur deus ut placet
deo. Hec aut sunt que offert
eccl̃a catholica orare so-
la sacrificia catholice eccl̃e
hoc est. Vane deo altissio
accepta sunt et placata //
Amplius Quia nihil quod
aput homines sit ut in quibz
eos faciat ut sanctificent
in pi vites et gr̃e aut opa
que sunt vtilis sacrificia
aut veri nominis faciant
et faciant offerentes orare
concessitate ut vites sit
ut oped eos orare nulla
alia sacrificia sunt veri no-
minis nulla alia faciat aut
faciant offerentes nulla qd
placent deo aut placant
deum. Attende aut quia
sacrificiu dñi saluatoris
quod in ara crucis p̃ vniuers
reconciliatone mundi totiq
obtulit quod ipemet fuit
velud tota apoteca spiritualium
aromatium q̃ditissimum ac
refectissimum fragrantissimum
que hic no tangimus neq
ipm degnitate quibz h̃uam
aut similitudine hominum
loquimur n̄pcedentibus
similibus n̄is q̃p̃p̃u
intelligimus quam et sacri-
ficiu ipius odoramento

gr̃as et vtilit̃ cunctissim
max̃ placuit eo usqz quod
dñi mudo placere potuit

Post hec aut loquem̃
de sacris de quibus
iam diximus quia
sacra p̃e ad dñe honorifica-
cie cultum ptinent ymo ipa
sunt cultus ip̃e Et quia ho-
norificancia dñi cultus in
templis maxime et agit̃
et d̃ctur Quia duo genera
templorū sunt dñs honori
et cultui deputata. Necessa-
rio erunt et duo genera sa-
crorū Et duo g̃na templorū
sunt altm verū et vīm q̃
est totus cet̃us p̃orū et dñs
quīqz eorum // Alter nō
mortuū videlicet vīmor-
tuis lignis et lapidibus
et est ad vīm et vīm temp-
lum sicut figura adventa-
tem orare cultus eius ad
cultum illius sicut p̃poris
naluū em ut ait dñs Si
altm 3 altm 3 p̃portionalia
aut sunt templa ista sicut
cultus seu cultus. Cum
em sicut se h̃eant ad cul-
tus suos erit p̃unitatim
Quod sicut templū ad vīm
sicut ita cultus ad cultum
Et p̃pter hoc quia templū
figura et ymago atqz li-
ber cultus. Evidens aut
est istud in dedicatione et
reconciliatone eccl̃as / de-
dicatis em sicut consecratio
eccl̃as figura 3 et liber

dedicationis seu consecrationis
baptismalis et regaliatio
etiam quod facile est vi-
dere intelligentibus et co-
gnationis in his Et quia sic
diximus facia exteriora ad
honorificentiam dei spa-
tialiter pertinent et proprie //
Unde et templa exteriora
loci habitacionis glorie
dei vocantur Sicut ibi dicit
Dilexi decore domus tue
et locum habitacionis glorie
tue // Declaudum est no-
bis per dimissionem quod
fuit modi siue maneris
sacrorum istorum // Dicens
igitur quia septem sunt
ordinum primus est processio
inqua et ornate et ordina-
te inceditur donec perbeat
ad maximum sacrorum quod
est missa celebratio exterior
Sacramentum enim altaris
et veritas est in eo quod
intus continet videlicet
divinum salvatorem in integ-
ritate nature humane et for-
me servilis quam pro nobis
assumpsit Et figura est in
eo quod exterioribus sensibus
exhibet Unde quintatio ex-
terior pertinet ad sacra exteriora
// Tertius est laudum
divinarum audibilis resona-
tio // Quartus est missa
ornatus exterior // Quintus
est ipsum templi apparatus

Sextus est figurarum seu
campanarum pulsatio // Sep-
timus est copulatio exterior
et aque benedictae appo-
situs ergo sacrorum exteriorum
veritas sunt facia interiora
Interior enim processio quo de-
votione in virtutem procedit
quo et dementi sponso
cum debito ornatu et appa-
ratu occurrunt ut in nuptiis
et sublimiora perficit
Veritas est processio illius
exterioris et illa figura
istorum non potest aut dubitari
quia ista processio interior et
salutaris sit et copulatio
Est propter hoc non solum de-
corus et expeditus ut vol-
go competenti figura et
similitudine quod dementissimus
modo periretur Cum non
nisi per expressas similitudines
ad spiritualia intelligenda
quibus vulgi possit perungere
Vix enim cognita non dili-
getur et nisi dilecta non
quereretur et nisi quesita
non inveniretur ab adultis
Indoctis igitur est adven-
ticiam et doctria ista pro-
cessio exterior // Doctis autem
magna provocatio et mag-
num incitamentum ad pro-
nectum et processum in-
teriorum Aperte enim legitur
in ipso ordine ornatu et apparatu

112
Precessionem qualiter et in-
cipiendum sit eis et pro-
grediendum et in celestem
caenam intrandum et ad
celestem mensam hoc est
etne refectoris parietate
intrandum p[er] mensam
em altari etne parietat[is]
mensa acquirit[ur] et pignu[m]
Et est ista meditatio et
pignificatio valde dulcis
et iocunda spem bonorum
istorum habentibus no[n]
solum autem iocundum
sed etiam salutare est
sepe reputari p[ro]p[ri]is //
Quare obviam itur ve-
turo regi p[ro]pter et iudici
et qualiter obviam ei
vinites p[re]ssionalit[er] ad
apparatu[m] qui in apparatu
p[re]ssionali legit[ur] et in-
telligitur et ab eodem
ducendi sunt triumpho-
li vexillo p[re]mio et in-
troducendi in illa celeste[m]
aulam et domum non
manu factam Et ut per
monem de huiusmodi ab-
breuiemus totum quod in
facis exterioribus 3 figa-
est et reputatio q[ui]ntimen-
tissima veritat[is] et que
in nobis esse debet n[un]c
et que in futuro nobis

p[er]mittit[ur] et obtinenda p[ro]p[ri]a
sunt totus apparatus pallio-
rum et p[ro]p[ri]os vestime[n]-
toru[m] decorem quo hic in-
fulge[re] debemus hoc est de-
corem v[ir]tutum et g[ra]tias
et decorem glorie quo in-
finito p[er]culo decorandi su-
mus et lucide et valde vi-
liter reputat Sic splen-
dor luminariu[m] et int[er]nu[m]
g[ra]tias splendorem et futuram
glorie fulgorem Sic pul-
satio campanaru[m] et sonitu[s]
doctrinae et p[re]dicat[i]o[n]is vo-
ces Sic op[er]atio illa qua[m]
diximus aque p[er]ficat[i]e in-
ges et cotidiana op[er]a-
t[i]o[n]es Et nonissima p[er]
quam omnis macula et
v[er]ga tollitur atota carna
dei que in p[er]p[et]ua p[ro]p[ri]a
remissio nonissima in-
p[er]ice p[er]quam nihil culpe
nihil pene remanet in-
electis designat ac re-
putat intelligentibus
Sic facia q[ui]no exterior
et int[er]nam quoniam atq[ue]
refectorium hic p[re]stat
et etne refectoris q[ui]n-
onem p[ro]pter et refectori
evidenti p[ro]p[ri]etudine re-
putat Sic iugis laudu[m]
d[omi]ni resonantia p[ro]p[ri]e
iocunditatis cantones in
g[ra]tias sanctoru[m] in finit[er] can-
tandas Et hic int[er]nas

fundaciones vide valenti-
bus evidenter constat et
ut abbreviatus finem
istum quia manifestum
est sacra optiora que vix
pignora sunt interiorum absque
veritate esse non posse p.
desse inquam ad hoc ut
sacerdotum vel sancti fiant
celebrantes sacros autem
interior nulla est veritas
propter eam quam diximus
manifestum est sacrorum
optiorum quodcumque non est
virtutem faciendi vel faci-
candi // Veritate quippe
est utilitas eorum prima
est eruditio ad sacra spua-
lia et hanc per expressam
reputacionem eorum faciunt
in iudiciis et iudiciis //
Seda est rememoracio eorum
per quam etiam docti tam-
re eorum et augent et ro-
borant // Tercia est imbi-
tacio et pociacio interiorum
optiora ad amorem et de-
siderium interiorum sacrorum
cum optiora impetratoria
sunt // hoc autem est propter quod
cultus dei altissimi sunt
Orta autem est rememoracio
beneficiorum dei aut aliorum
mirabilium sicut apud he-
breos festum tabernaculorum
in rememoracionem quod in ta-
bernaculis habitare quodam
fecit deus tribus israel
et festum pasche in mem- =

rationem eorundem de egi-
ptia finitute Apud nos quoque
similia multa invenimus
in sacris nostris Qualis
est reputacio digne repu-
tacionis et sanctas im-
liet collocacio ac sollici-
tudo vngendi cum aroma-
tibus Qualis est reputa-
tio gestorum que appent
impictis et sculpturis
ecclesiarum nostrarum Quia igitur
nulla sacra istas utili-
tates habent nisi nostra //
Et propter has utilitates
omnia sacra instituenta
sunt manifestum est
nulla debere esse sacra
propter hec Nulla enim sunt
vel fuerint que adeo
intelligibili videntur in
doctis sacra interiora que
doctis tantam rememora-
cionem faciunt eorum denique
adeo imbuunt et pro-
vocent ad amorem interiorum
sacrorum // Nulla sunt vel
fuerint quibus adeo horet
deus altissimus nulla sunt
vel esse possunt in quibus dei
mirabilia ita evidenter
legantur Et qualiter nulla
sunt que istas utilitates
quique habent Ergo nulla
sunt digna nomine sacrorum
propter hec Quibus enim libere
evidentius ornatque nos
interior et apparatus qui est
virtutum // et granditer ita
evidentem separari potest per

ornatu luminari et apparu
 pallio pectoris appensu te
 mpla pietibus et sacris al
 taribus commendatis orna
 affluentia pmonu qua
 differtitudine ut eloque
 cia adeo puaeri pt spec
 tantibus quali indei tep
 lum ornari et apparu con
 veniet Orna inspecte qd
 ornatus et totius templi
 visibilis apparu om libi
 cogitari potuerit qd
 adeo congruent ruditati
 sue adeo q lucide doceri
 posset ullus indoctus de
 templo intus et spuali q
 esse debemus et deom
 ems apparu Orna via
 adeo qdemerit audi ho
 mibus potuit quales in
 dei mpteris eos esse ex
 teat Et qualis se habe
 mptis vestibus atq ge
 staculis sine reliquiis
 sine facior vapor sine
 impressionibus sine malis
 facis // Amplius Orna
 verus dei cultus otior
 scilicet necessarius e sume
 veneracione otior ob
 sequij et no videtur ab
 sequiu veneracione ot
 oris opandum hinc quo
 vatur religio vana Ergo
 no est alius cultus dei o
 rior alia latra qua hec
 Amplius Inqto cultu

et mptis facis no solum
 speciosissima sensibz oclor
 et auria adhibent sed et
 ptiopissima ut aurum et
 argentum et lapides pre
 ciosi Quare sumus decore
 otior necessarius // In hys
 Et sumus decore intior pt
 est ei // Quare iste cultus
 sumus decore est poma et
 ideo sumus deo sume dig
 nus manifestum ead // In
 ipso sensu nec negare
 pt nisi qui negat unum
 esse aliam no esse nec un
 quam fuisse cultum pfer
 decore pter istum quo
 deus honoratur in pla et
 olefia xpiana Et si cu
 cultus hebreos aliquod
 decore habuit modicum
 illud et initiale solum no
 fuit // Ideo em que dixi
 sensu manifesta sunt
 ut quicqz vident deco
 rem domus dñi otior
 apud nos ipm maredibi
 liter admirent et corde
 confiteant cultum istum
 no esse inventum quam
 artificij sed dñe revela
 tioms et celestis magist
 documento // Cultu aut
 istum opone ppingla et
 decorem istum interpretari
 declamatorie et ppla // In
 exhortacioms et pt ppi
 tum pntis negotij Et hic

quidem finem faciemus p
tis tractatus Si in aliquib9
debetur pmissionis opor
tunus digne qre hoc att
buentes In quibusq; ar
minis fecim9 nos9 qd
defectibus imputantes
Completo est tractatus
quibus cum dei laude et
eius adiutorio ref ref

Explicit liber pman9
cuiusdam finitus fena
quarta Ante octavian9
corporis domini nostri
ih9 xpi Anno domini
millesimo quadringen
tesimo Decimo nono ref

Augustinus Magna mea dei
quia dat donu equale
sibi Sicut em sp9s h9as
dat corpori sensum motu
vbum et statum Sic dñs
sp9s dat homi sensu ca
ritatis no carnalitat9
motu pfectatis no fedi
tatis / vbum veritatis no
vanitatis / statum finit9
no instabilitatis dat em
caritatem in corde pfecte
more / veritatem in ore / vbu
tem in confirmatione h9 ille

71

Sancti ...
Sancti ...
Sancti ...

150 al

Anno a nativitate
Christi. Scilicet
m. ccc. lxxviii. m.
die. Martii. h. c. lxxviii.
die. Martii. p. n.
Anno. scilicet p. n.
Indictione. m. ccc. lxxviii.
etatis. m. ccc. lxxviii.

Item fidei vnde p^{er} 13to
pro Johanne de Linon
v^{er}o d^o est est

